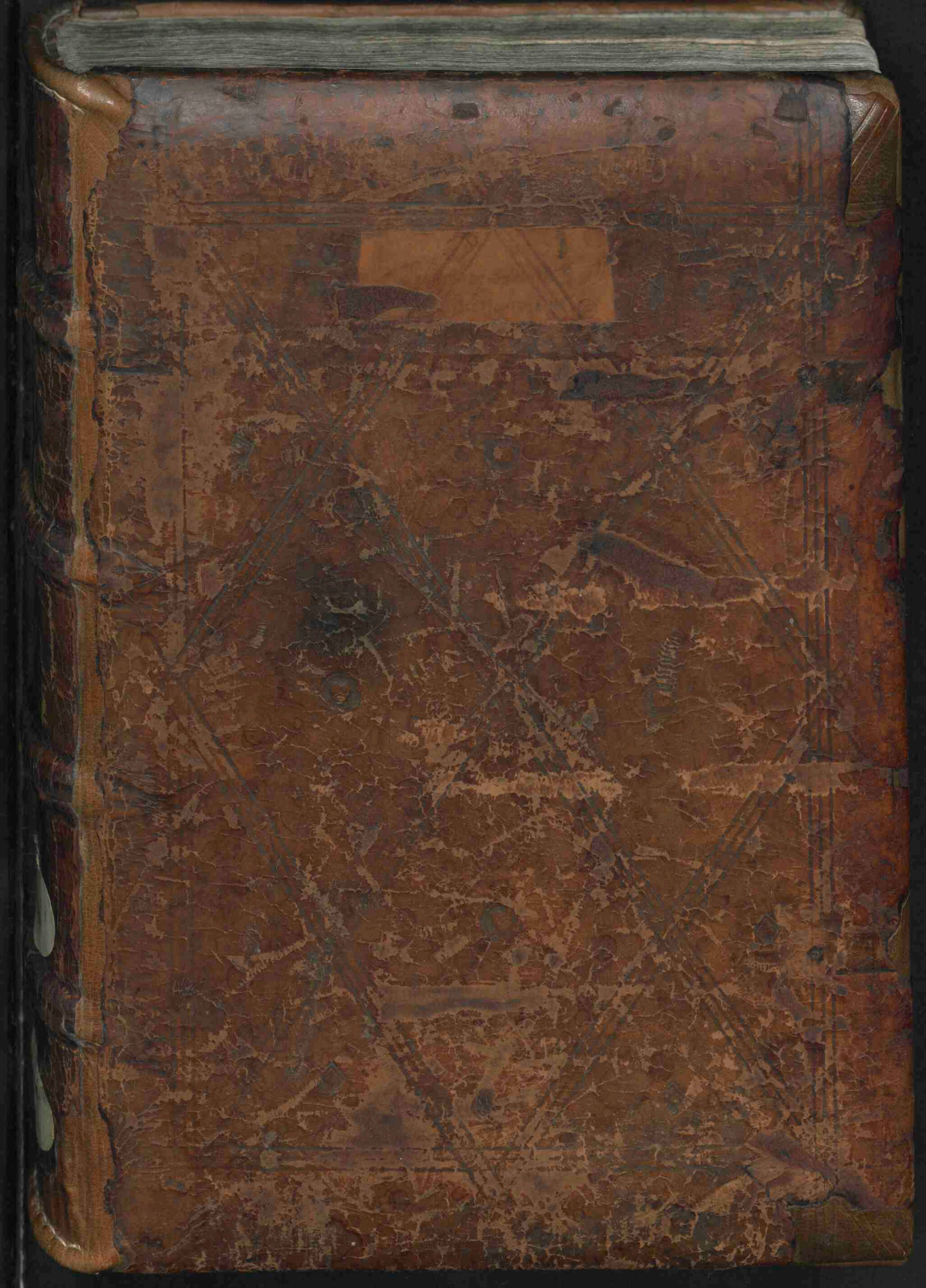

Epistolae et carmina

<https://hdl.handle.net/1874/313564>

L. fol. 96

CA 1542

pertinet regularibus in trajecto

47. **Apollinaris Sidonius** (Cajus Sollius Modestus),
Opera. [Editio princeps. Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van
Leempt c. 1473.] 2o. X. 2o, 961

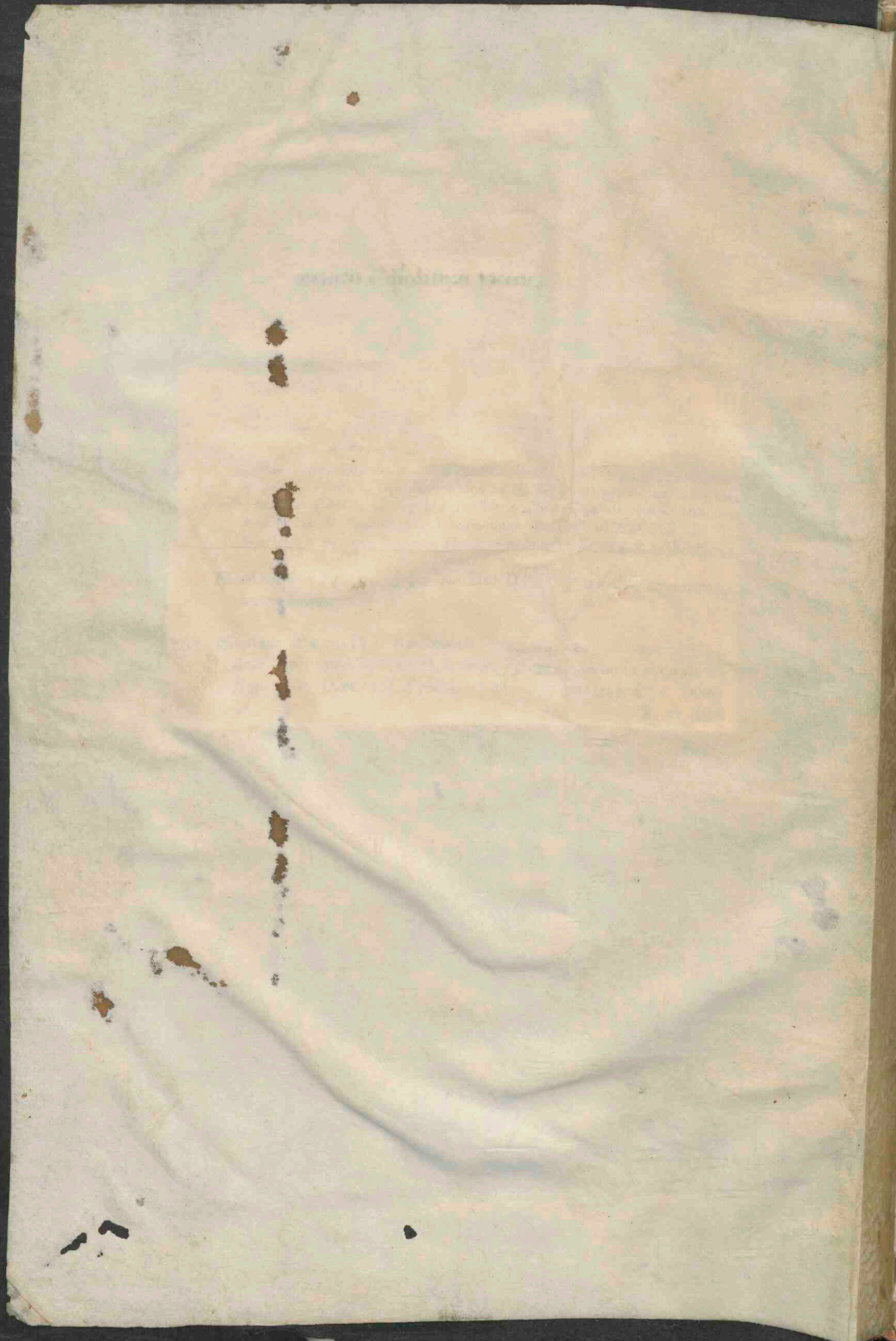
Type 1. — HMT 37 (38) 1. — HC* 1286. — CA* 1542. — Peddie I p. 45. —
Pell. 909. — Pr. 8848.

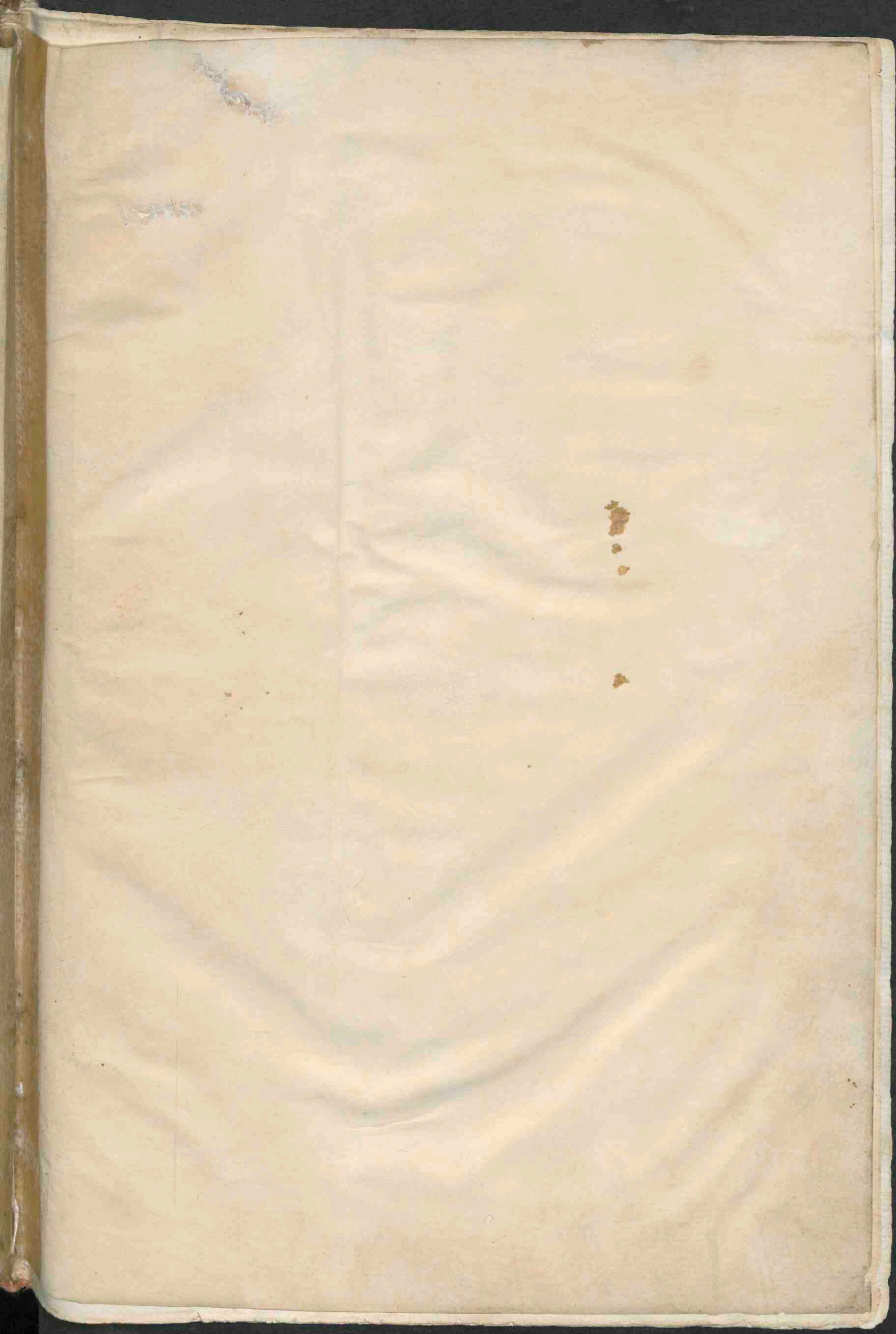
Op het schutbl.: „pertinet regularibus in trajecto”. — In oorspr. led.
stempelband; de stempels zijn afgebeeld bij Hulshof-Schretlen pl. I 4, 8. —
Samengeb. met nr. 558.

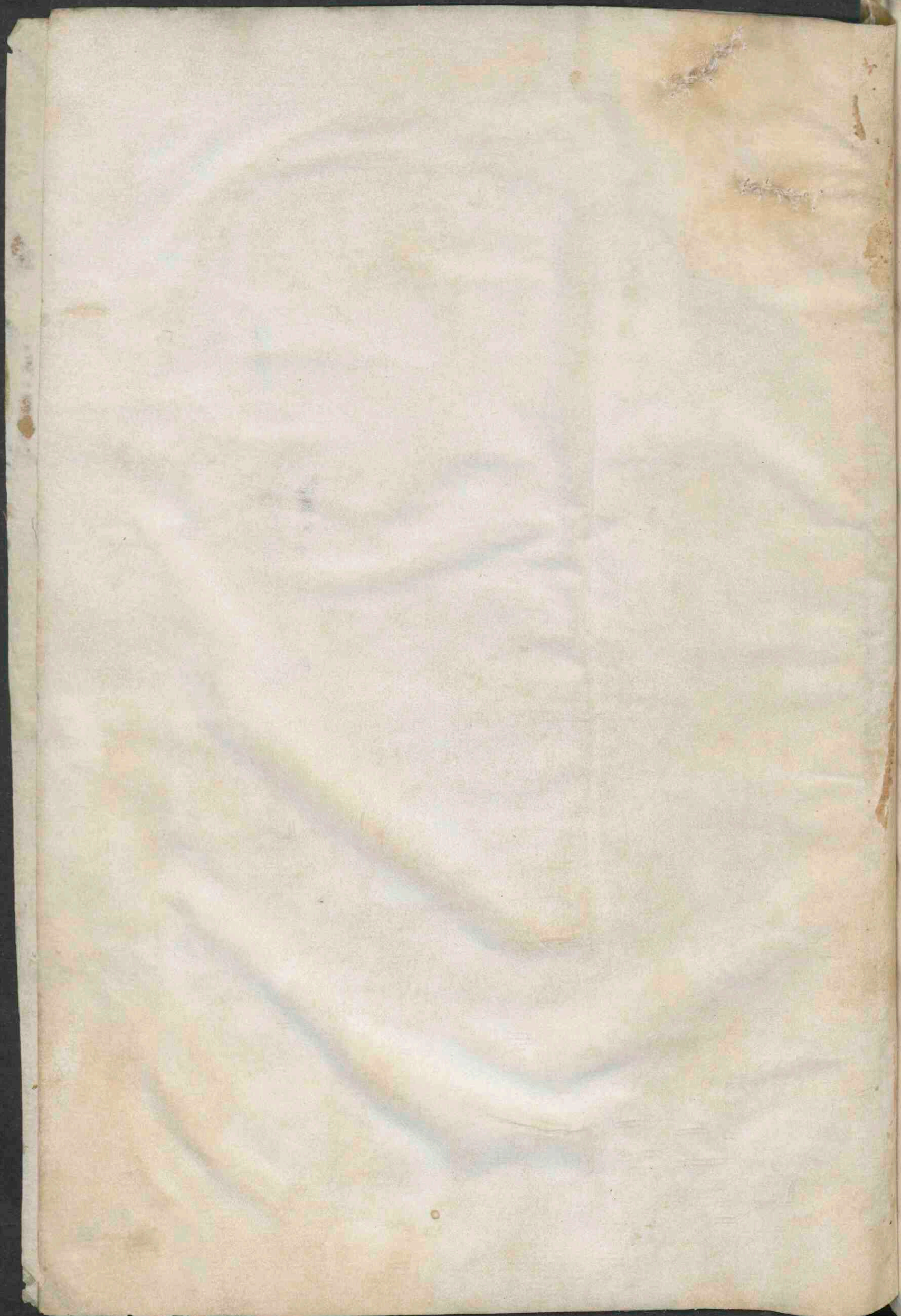
558. **Nigel W i r e k e r**, Speculum stultorum. [Utrecht, Nic. Ketelaer
en G. van Leempt c. 1473]. 2o. X. 2o, 962

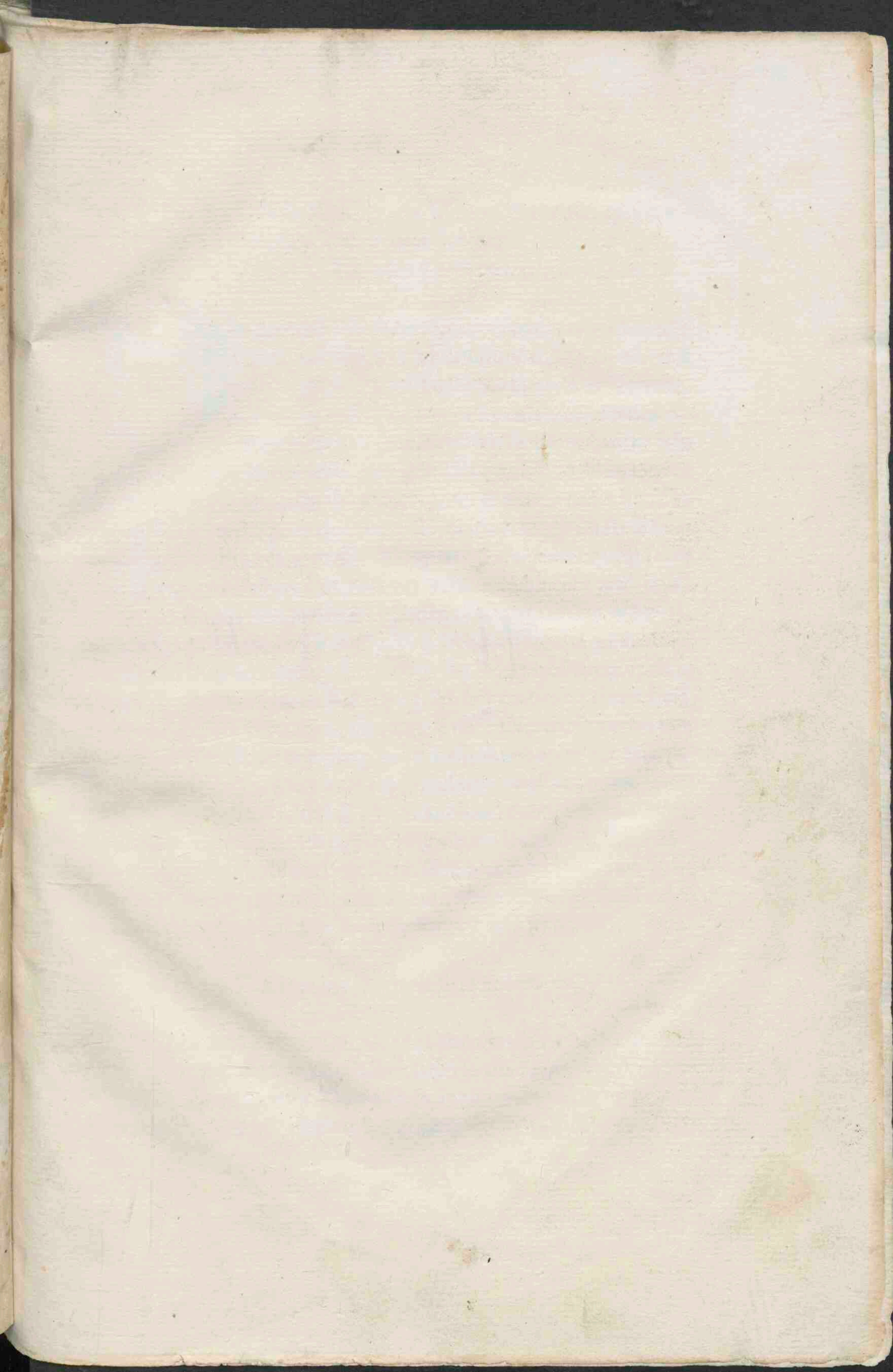
Type 1. — HMT 37 (38) 1. — HC* 16214. — CA* 1727. — MMW II 215. —
Pr. 8851.

Op het 1e schutbl.: „Pertinet regularibus in trajecto”. — In oorspr. led.
stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-
Schretlen p. 5, I 4, 8. — Samengeb. met nr. 47. — In den catalogus
van 1838.

N°. 15 B.

N°. 254 M.

47

558.

**Gaij Sollj Apollinaris Sidonij Aruernoz episcopi
Epistolarum liber primus Incipit
Sidonius Constantino suo salutem**

Du precipis dñe maioz summa suuadendi auctoritate
Dicuti es ī hñs. que deliberabunt cōsiliiosissim⁹. vt si
qui littere. paulo politiozes varia occasioē fluxerūt.
provt eas causa. persona. tempus. elicit. omnes re-
tractatis exēplaribus. enucleatisq; vno volumine iclu-
dam. quiti summachi rotunditatem. gaij. plinj. disciplinam. maturita-
teq; vestigñs. p̄sumptuosis īsequitur⁹. Nam de marco tullio silere in
stilo epistolari meli⁹ puto. quē nec vili⁹ totū sub noīb⁹ illustriū femi-
narū. digna similitudie expzessit. Propter qđ illū ceteri quiq; frōto-
nianoz vtpote cōsectaneū emulati. cur veternozū dicendi gen⁹ imita-
re. oratoz summā nūcupauerunt. Quibz oībus ego ī mane dictu est.
quantū sp̄ iudicio meo cesserim: quātūq; seruādā singulis p̄nunciaue-
rim. tēporū suoz meritozūq; p̄rogatiuā. Sz scilic; tibi tueq; exami-
nationi. has nō recēsendas. h̄ eī parū ē. sed defecandas vt aiunt. limā-
dasq; cōmisi. sciēs te imodicū esse fautozē nō studiozū mō. verūeciam
studiozū. Quōbzem nos nūc p̄ quam hesitabundos in hoc dēiceps
fame pelagus ipellis. Porro aut sup huiusmodi opusculo tutius cōticu-
eram⁹. contēti ver suū felici⁹ q̄ peritius editozū opiniōe. de qua michi
iam pridem in portu iudicij publici. p̄ liuidozū latratuū scyllas enauit-
gatas. sufficiētis glorie anchora sedet. Sed si et hisce deliramentis ge-
nuinū molarem īvidia nō fixerit. ac tutū tibi a nobis volumīa nume-
rosiora multiplicabunt. pro copiosis scaturientia sermocinatioibus.

Sidonius Agricole suo salutem

Sepe numero postulauisti. vt quia theodorici regis gothozū cō-
medat. populis fama ciuilitatē. litteris tibi forme. sue quātitas
vite q̄litas significaretur. Pareo libēs. inquantū epistolares pagina
sinit. laudās vite tam dēlitate sollicitudis īgenuitatē. Ipse etenī est.

et illis dignus agnoscitur. quem minus familiariter intuentur. Ita personam suam deus arbiter. et ratio nature consummate felicitatis: dote sociata. cumulauerunt. **M**ozes autem huiusmodi. ut laudibus eorum nichil. ne regni quidem defraudat inuidia. **S**i forma querat. corpe exacto. longissimis breuior. perior eminentiorque mediocribus. **C**apitis apex rotundus. in paululum a planicie frontis in verticem. cesaries refuga. crispatur. **C**erui non sedet nervis. **G**eminos orbis. hyssidus superciliorum coronat arcus. **S**i vero cilia flectant ad malas medias palpebrarum margo. prope puenit. **A**urium legule sicut mos gentis est. crinium superiacentium flagellis operiunt. **N**asus venustissime incuruus. labia subtilia nec dilatatis oris agulis ampliata. **P**ilis intra narium antra fructificantibus. cotidiana succisio. **B**arba comauis hirta tympanibus. quam in subdita vultu parte surgentem stupitus tonsor assiduus genas aduersus forpiciibus euellit. **M**entis gutturis. colli. non obesi. sed succulenti. lactea cutis. que proprius inspecta. iuuenili rubore suffunditur. **N**amque hinc illi crebro colorum. non ira sed verecundia facit. **T**eretes humeri. validi lacerti. dura brachia. patule manus. **R**ecedente aluo. pedes accedens. **A**ream dorsum. humiliorum iter excrementa costarum. spina discriminat. **T**uberosum est utrumque musculis prominentibus latius. **I**n succinctis regnat vigor plibus. **C**orneum femur. **I**ternodia poplicum bene mascula. **M**aximus in minime rugosis genibus honor. **C**rua suris sulca turgentibus. **E**t qui magna sustentat membra pes modicus. **S**i actionem diurnam. que est forinsecus exposita perquiras. an lucanos sacerdotum suorum cetus minimo comitatu expetit grandi sedulitate venerat. quamquam si sermo secretus. possis animaduvertere. quod seruet istam pro consuetudine potius. quam pro ratione reuerentiam. **R**eliquum mane cura administrandi regni. sibi deputat. **C**ircumsistit sellam comes armiger. pellitorum turba. satellitum ne absit admittitur: ne obstrepent eliminat. sicque pro foribus immurmurat. exclusa velis. inclusa cancellis. **I**nter hec intransmissis gentium legationibus. audit plurima. pauca respondet. **S**i quid tractabit differt. **S**i quid expediet accelerat. **H**ora secunda surgit e solio. aut thezauris inspicendis. vacat aut stabulis. **S**i venatio nunciata procedit. arcum lateri incedere. citra gravitatem regiam iudicat. **Q**uem tamen si cominus auem feramque aut venanti monstres. aut

vianti. manui. p^o ter gū. reflexere. puer inserit. neruo lozoue fluitāti
 bz. quē sicut puerile cōputat gestare thecatū . ita muliebre accipere
 iam tēsum. **I**git̄ acceptū mō īsinuatis. e regione capitibz ītendit. mō
 ad talū pēdulū nodi pte conuersa. languentē cordi. laqueū vagātis
 digito suplabente psequit̄. et mox spicula capit. īplet. expellit. qd̄ ve
 cupias pcuti. pziōz admonet. **E**ligis quid feriat. qd̄ elegeris ferit. q̄
 si ab alterutro errādum ē. rari⁹ fallit̄. figētis iā⁹. q̄ destinātis obtur
 tus. **S**i. in cōuiuiū veitur. qd̄ qdem diebz p̄festis simile pziuato ē. nō
 ibi īpolitam congeriē liuentis argētī mētis cedentibz suspiriosus mi
 nister. īponit. **M**aximū tunc pond⁹ ī verbis ē. q̄ppe cum illic. ā nulla
 narrant̄. aut seria. **T**oxematū. peripetasmātūqz. mō conchiliata pro
 fertur suppellex. mō bissina. **C**ibi. arte. non p̄cio placēt. fercula. nidoze
 non pōdere. **S**cyphoz ac pateratū. raras oblatioēs. facili⁹ ē. vt accu
 set sitis. quā recusat ebriet̄as . **Q**uid multis? **V**ideas ibi eleganciam
 greciā. habundanciā gallicanā. celeritatē ytaliā. publicā pompā. pzi
 uatam diligenciam. regiam disciplinā. **D**e luxu autē illo sabbatario.
 narratioī mee supsedendū ē. q̄ nec latētes potest latere psonas. **A**d cep
 ta redeatur. **D**apibz expleto. sompn⁹ meridian⁹ sepe null⁹. sp̄ exigū⁹
Quibz hois viro tabula cordi ē: tesser̄as colligit rapide. īspicit sol
 licite voluit argute. mittit īstanter. **J**oculanter cōpellat. patiēter ex
 pectat. **I**n bonis iactibz tacet. in malis ridet. in neutris irascit̄. ī vtrif
 qz philozophat̄. **S**ecundas fastidit vel timere . vel facere . **Q**uarum
 oportuitates spernit oblatas. trāsit oppositas. **S**ine mottu euaditur.
 sine colludio euadit. **P**utes illum et ī calculis azma tractare. **S**ola est
 illi cura vicendi. **C**ū ludendum ē. regiā sequestrat tātis per seuerita
 tem. hortat̄ ad ludum. libertatē communionēqz. **D**icam qd̄ sentio. **T**i
 met timeri. **D**eniqz oblectat̄ cōmōtione superati. **E**t tunc demum sibi
 nō cessisse collegam credit. cum fidem fecerit victorie sue bilis aliena
Quodqz mirere. sepe illa leticia minimis. occasionibz veniens. ingenti
 um negocioz merita. fortunat . **T**unc petitionib⁹ diu añ per patro
 norum naufragia. iactatis. absolutionis subite portus aperitur. **T**unc
 ego eciam aliquid obsecraturus feliciter vincor. quando mchi ad hoc
 tabula perit . vt causa saluetur. **C**irca nonam . recrudescit moles illa

regnandi. Redunt pullantes. Redunt summoetes. Ubiq; litigiosus
fremit ambitus. q̄ tractus in vesperā. cena regia iterpellante rarefcit.
et p̄ aulicos deiceps. p̄ patronoz veritate dispargit. vsq; ad tēp us
cōcubie noctis excubatur. Hanc itromittimur. qm̄ q̄ raro iter cenā
dū inimici sales. ita vt null9 cōiua mordatis lingue felle feriat. Sic
tñ q̄ illic nec organa hydraulica sonāt. nec sub phonasco vocalium
concent9 meditatū. Acrhoama simul itonat. Null9 ibi liristes. chorau
les. melochozus. typanistria. psaltria. canit. rege solū illis fidibz deli
nito. q̄bus nō min9 mulcet vire9 aīm. q̄ cant9 auditū Cum surzexerit
inchoat nocturnas aulica gasa custodias. Armati regie dom9. adicib9
assistunt. q̄bus hore primi sopozis vigilabimur. Sz iā qd̄ meas ist9
ad ptes. q̄ tibi iudicāda. nō multa. de regno. sed pauca de rege p̄missi
Simul et stilo finē fieri dicet. q̄a et tu cognoscere. viri nō amplius q̄
studia. p̄sonāq; voluisti. et ego nō hystoriā sed epistolā conficere cu
raui. Vale.

Sidonius filimatio suo salutem.

Nunc et legibus me ambit9 interrogatū senatum moue. cur
adipiscende. dignitati hereditarie. curis puigilibz. incumbam
Qui. pater. socer. auus. proauus p̄fecturis vrbānis p̄tozianis q̄ me
gister9s. palatinis militaribusq; micuerunt. Et ecce gaudenci9 meus
hactenus tm̄ tribunicius oscitantē nostroz ciuūm desidiā vicariano
apice transcendit. Nullitat q̄dam iuuenū nroz calcata generositas.
licet qui trāsit derogantes. in hoc solum mouet vt gaudeat. Igit̄ ve
nerāt hucusq; cōtemptum. ac subite stupentes dona fortune. quē con
selli despiciabant. sede suscipiunt. Ille arbiter stertentum. oblatratoz
aures rauci voce p̄conis euerberat. qui licet in eum stimulis inimi
cabilibus excitentur. scamptis tñ amicabilibz deputat. Vnde te etiā
par fuerit p̄uilegio consiliozum p̄fecture in quā p̄cipandā deposce
ris. antiquati honozis perneciter sartire dispendiū. ne si extra p̄roga
tiuā cōsiliari9 in conciliū veneris solas vicarioz vices egisse videare

Sidonius Gaudentio suo salutem

Macte esto vir amplissime fascibus partis dote. meritoꝝ quozum
 ut titulis apicibusqꝫ potiare. non maternos redditꝫ. non aui
 tas largitioēs. nō vxozias gēmas. non palnas pecuīas numerauisti.
 quia tibi econtrario apꝫ pꝛicipis domū īspecta sinceritas. spectata se
 dulitas. admissa sodalitas laudi fuere. **O** terqꝫ qꝫterqꝫ beatū te. de cu
 ius culmie datꝫ amicis glōzia. liuidis pena. posteris glōziatū. pꝛerea
 vegetis et alacribꝫ exēplum. desidibꝫ et pigris. incitamentū. et tñ siqꝫ
 sunt: qꝫ te qꝫcumqꝫ aīmo deiceps emulabimur. sibi forsitā si te cōsequā
 tur debeant. tꝫ debebunt pꝫculdubio. qꝫ sequuntꝫ. **S**pectare modo vi
 deoz bonoz pace pꝫfata. illa in iuidis ignauitā supbientē. et illꝫ mili
 tandi iertibus familiare studiū. cū adēpseratioē crescendi. iter biben
 dū philozophātes fericis ihonoratoꝝ laudatū vicio desidie. nō studio
 pꝫfectionis. **C**uiꝫ appetitꝫ ne ad huiꝫ pueris vsui foret. maioꝝ iudicio
 reiciebatꝫ. sic adolescētū declamati vnculas. pannis texilibꝫ cōparan
 tes. itelligebāt eloquia iuuenū. loboꝝiosius breuia pꝫduci. qꝫ pꝫrecta
 succidi. **S**z hīc qꝫa ista hec satis. qꝫ subest qꝫso rominiscaris. velle me
 tibi studiꝫ huiusce vicissitudinē repōderare. mō me adionibꝫ iustis deꝫ
 ānuens et sospitē pꝫstet et reduce. **V**ale

Sidonius heronio suo salutem

Litteras tuas rome positus accepi. qꝫbus an secundū cōmune cō
 silium. sele peregrinationis mee cepta promoueant. sollicitus
 inquiris. **D**iā eciam qualē qualiterqꝫ confecerī. quos aut fluios vi
 derim. poetaz carminibꝫ illustres. **A**ut vrbes. meniū situ iclitas. aut
 montes nominū opinione vulgatos. aut campos. pꝫliozum replicatioē
 monstrabiles. quia voluptuosum cēseas. que lectione comperis. eozū
 qui inspexerit. fidelioze didicisse memoratu. **Q**uo circa. gaudeo te qꝫ
 agam cupere cognoscere. **N**āqꝫ huiuscemodi studiū ex affectu īteriore
 pꝫficiscitꝫ. **I**licet et si secus quempiam. sub ope tñ dei ordiar a secun
 dis. quibus maiores nostri primozdijs eciam sinisteritatum suarum
 relationes euoluere auspicabantꝫ. **E**gresso michi rodanusie nꝫe meni
 bus publicꝫ cursus vsui fuit. vtpote sacris apicibus accito. et quidem
 per domicilia sodaliū. pꝫpīnquozūqꝫ. **U**bi sane vianti non veredozū

paucitas: sed amicorum multitudo moram faciebat. **Q**ue michi arcto implicita complexu itum reditumque felicem certantibus votis comprecabatur. **S**ic alpium iugis appropinquatum. **Q**uarum michi citus et facilis ascensus. et iter utriusque terretis latera praeprupti. cuatis in callem niuibz itinera mollita. fluviorumque si quae non nauigabiles vada comoda. vel certe periuuium potes. quos antiquitas a fundamentis. ad usque aggerem calcabili silice crustatum oripticis arcubz fornicauit. **T**icim cursoriam sic nauigio nomen ascendi. **Q**ua in heridanum breui delat. et phetontihadas. et cometicias. arbozei metalli. lacrimas catatas sepe comessalitu nobis risi. **V**luosum lambrum cerulum ad duam velocem athesim. pigrum minciu. qui ligusticis euganeisque montibus oriebant. paulum per hostia aduersa subuect. in suis etiam gurgitibus inspexi. **Q**uorum ripe thozique passim quernis acernisque nemoribus vestiebant. hic auium resonans dulce cocentus. quibus nunc in concavis harundinibus. nuncque in iuncis pungentibus nunc et in scyrris enodibus. nidorum strues imposita mutabat. **Q**ue cuncta virgulta tumultuati super amicos margines. soli bibuli succo fota fruticauerant. **A**tque obiter cremonam prouectus adueni. cuius olim est. tytiro mantuano. larium suspirata proximitas. **B**rixillum dem opidum dum succedenti emiliano naute. decedit venetus remex. tamen ubi exirem intrauimus. **R**auennam paulopost cursu dexteriore subeuntes. **Q**uo loci. veterem ciuitatem nouumque portum media via cesaris ambigas utrum coniectat. an separet. **I**nsuper opidum duplex. pars interluit padi. certa pars alluit. **Q**ui ab alueo principali molium publicarum discerptus. obiectu. et per eandem diriuatis tramitibus exhaustus sic diuisa fluenta partit. ut prebeant membris circumfusa presidium. infusa comertium. huc cum per oportuna. cuncta mercatui. tamen precipue. quod esui. competeret deferabatur. **N**isi quod cum sese hinc salsum portis pelagus. impingeret. hinc loacali pulte fossarum discursu. lintrium ventilata. ipse lentati languidus lapsus humeris nauticis cuspidibus. foraminato fundi glutino sordidaretur. in medio vadarum sitiebamus. **Q**uia nusquam aqueductuum. liquor integer. vel cisterna defecabilis. vel fons irriguus. vel puteus ilimis. **U**nde progressis. ad rubitonem ventum. **Q**ui originem nominis de glarearum puniceo colore mutatur. quique olim gallis cisalpinis. ytalisque

veteribus terminus erat. cum populis utriusque adriatici maris opida di-
uisi fuerent. hic ariminum fanumque pueni. illud iubana rebellione memora-
bile. hic asdubaliano funere infectum. **S**iquidem illic me taurus cuius ita in
longum felicitas vno die parca porrigit. ac si etiam nunc dalmatico salo
cadauera sanguinolenta decoloratis gurgitibus inferret. **H**ic cetera fla-
mine. opida statim ut ingrediebar. egressus leuo picenses. dextro umbros
latere transmisi. ubi michi seu calabis a tabulis seu pestilens regio tusco-
rum. spiritu aeris venenatis flatibus interzato et modo calores alterna-
te. modo frigora vaporatum corpus interfecit. **I**nterea febris sitisque penitiss-
simum cordis medullarumque secretum depopulabant. **Q**uam auiditate. non solum
amena fontium. aut abstrusa puteorum quamquam hec quae. sed tota illa vel vici-
na vel obuia. flueta. i. vitrea fucini. gelida clitumni. amenis cerula.
naris sulfurea. pura fabaris. turbida tyberis. metu tamen desiderium fallen-
te pollicebamur. **I**nter hec patuit. et roma conspectui. **C**uius michi non
solum turmas. verum etiam naumachias videbar epotaturus. **U**bi prius quam
vel pomeria contingere. triumphalibus apostolorum liminibus affusus. om-
nem protinus sensu membrum mala fortibus explosum esse languorem.
postquam caelestis experimenta patrocini. condudi diuersorum. parte susceptus.
atque etiam nunc ista hic inter iacendum scriptitans quae pauxillulum operam
do. **N**ecque adhuc principis aulicorumque tumultuosis foribus obuersor. **I**n-
terueni etenim nuptiarum. patriciarum. ricimeris. cui filia. phenus augusti in
spem publice securitatis. copulabatur. **I**gitur nunc in ista non modo persona-
rum sed etiam ordinum preciumque leticia. transalpino tuo latere conduci
bilis visum. quippe cum hoc ipso tempore quo hec michi exarabant. vix per
omnia theatra. macella. pretoria. fora. templa. gymnasia. thalassia. fel-
cenninus explicaret. atque etiam nunc e contrario studia sileant. negocia
quiescant. iudicia conticescant. differatur legatioes. vacet ambitus. et
inter scurzilitates hystrionum. totus actionum seriarum statim peregrine-
tur. **J**amquidem virgo tradita est. iam corona sponsus. iam palmata consu-
laris. iam cyclade pnuaba. iam toga senatorum honoratur. iam penulam de-
ponit ignozius. et nundum tamen cuncta thalamorum pompa defremuit. quae
necdum ad mariti domum. noua nupta migravit. **Q**uae festiuitate de-
cursa. cetera tibi laborum meorum molimina referabunt. si tamen vel consum-

mata solemnitas aliquando terminauerit istam totius ciuitatis occupatissimam vacationē. **Vale**

Sidonius eutropio suo salutem

Olim quidem scribere tibi concupiscebam. sed nunc vel maxime impelloz. i. cum michi ducēs in urbem christo propiciante via carpitur. Scribendi causa vel sola. vel maxima. qua te scilicet a profundo domesticæ quietis extractum ad capacende milicie palatine munia vocē hīs additur quod munere dei tibi congruit eui. corporis animi vigor integer. denique quod equis. armis. veste. sumptu. famulicio instructus. solum nisi fallimur incipere formidas. et cum sis alacer domi in agrediēda peregrinatione. trepidum te iners desperatio facit. **S**i tamen senatorij seminis. homo qui cotidie trabeatis. proauozum ymaginibus ingeritur. iuste dicere potest. semet peregrinatum. si semel. et in iuuentate viderit. domicilium legum. gymnasium litterarum. curiam dignitatum. verticem mundi. patriam libertatis. in qua vnica totius mundi ciuitate. soli barbari et serui peregrinantur. **E**t nunc pro chopudoz. si reliquare inter bossequas rusticanos. subulcosque ronchantes. quippe si et campum. sciua tremente proscindas. **A**ut prati flozeas opes panda curuus falce populeris. aut vineam palmite grauem. cernuus rastro fossor inuertas. tunc est tibi summa votozum beatitudo. **Q**uin potius expergisscere. et ad maiora se pingui ocio marcidus. et eneruis animus attollat. **N**on minus est tuozum natalium viro. personam suam excolere. quam terram. **A**d extremum quod tu tibi iuuentutis exercitium appellas. hoc est ocium veteranozum. in quozum manibus effecis enses rubiginosi sero ligone mutantur. **E**sto multiplicatis tibi spumabunt musta vinetis. **I**nnumeros quoque cumulos frugibus rupta congestis hozrea dabunt. densum pecus. grauidis vberibus in multra per antra olida caularum pinguis tibi pastor includet. **Q**uo spectat tam seculeto patrimoniū pmouisse cōpendio. et non solum iter ista. sed quod est turpius propter ista latuisse. **N**on nequiter te conciliij tpe pro sedentes. censentesque iuuenes. in gloriozum rusticū. senem stantem. nobilem latitabundū

6
pauperis honorati sentētia pmet. Cū eos q̄s estz idignum. si vestigia
nr̄a sequerētur. videris dolēs ātecessisse. Sz q̄d plura. Si pateris hoz
tantē conatuū tuoz soci. adiutoz. pzeuid. p̄iceps ero. Sin autē illece
cebrōsis deliciāz cassibz inuolut. maius vt aiūt epycuri doctatibz
copulari. q̄ iactura virtutis admissa. summum bonū solo corporis vo
luptate determinat. testoz ecce maiores. testoz posteros nostros. huic
me noxe non fore confinem

Sidonius Vincentio suo salutem

Argit me casus aruandi nec dissimulo quī angat. Namq̄ h̄ q̄
cumulus. accedit laudibz īperatoris. q̄d amari palam licz. et
capite dāpnatos. Amicus hoī fui sup quā mox eius facilitas. varie
tasq̄ patiebant. Testat̄ h̄ prop̄t ipm nup michi īvidia cōflata. cuius
me paulo īcautiōzē flāma decozruit. Sz q̄ ī amicia steti: michi debui
Porro autem in natura ille nō habuit. diligenciā perseuerādi: libere
queroz. non īsultatorie. quia fideliū cōsilia despiciēs: fortune ludibziū
p̄ oīa fuit. deniq̄ uō eū aliq̄n cecidisse. se tā diu stetisse. p̄ miroz. O
quoties sepe ipse se aduersa perpeffum gloziabat. cū tñ nos ab affectu
profundioze. ruiturā eius quā doqz temeritatē miseraremur. Definien
tes non esse felicē. q̄ hic frequenter poti⁹ esse q̄p̄ semper iudicaretur.
sed gubernatiōis sue ordinē exposcis. Salua fidei reuerēcia que ami
co eciam debetur afflicto. rem breuiter exponā. Prefecturā primam
gubernauit. cū magna popularitate. sequētēqz cū maxīma populati
ōe. Pariē onere dep̄ssus eris alieni. metu creditoz. successuros sibi op
tīmates emulabat. Oīm colloq̄a ridere. cōsilia rimari. officia contēp
nere. pati de occurzentū raritate suspinione. de assiduitate fastidiū. do
nec odij publici mole vallat. et prius cinct⁹ custodia. q̄p̄ potestate dis
cinct⁹. capt⁹ destinatusqz. puenit romā. Nūc tumēs q̄p̄ pspero cursu
p̄cellosum tuscie lit⁹ enauigasset. tāq̄ sibi bene cōscio. ipsa quodāmo
elemēta famularent. in capitolio custodiebat. a flauo asellio hospite
comite sacrarū. largicionū. q̄ adhuc in eo semifumantē. p̄fecture nuper
extozte. dignitatē venerabat. Interea legati p̄uincie gallie. tonāt⁹

ferzeolus. p̄fectozius afrani. sygagzi. cōsulise filia nepos. **T**hauma-
ter quoq; et petronius. maxima rerum verbozumq; sciencia p̄di-
ti. et inter principalia patrie nostre decora. ponendi. p̄uuium. aruan-
dum puplico nomine. accusaturi cum gestis decretalibus insequuntur
Qui inter cetera que sibi p̄uinciales agenda mandauerant. ītercep-
tas litteras deferebant. quas aruandi scriba correptus. dominum
didasse p̄ofitebatur. hec ad regem gothorum. carta videbatur emit-
ti. pacem cum greco imperatoze dissuadens. britannos super ligerim-
litos inpugnari oportere demonstrans. cum burgundionibus iure gē-
tium gallias diuidi debere confirmans. et in hunc ferine modum plu-
rima insana. que iram regi feroci placido verecundiam inferrent.
hanc epistolam lese maiestatis crimine ardentē iuris consulti inter-
pretabantur. **M**e et auxanium p̄stantissimum virum tractatus iste
non latuit. qui aruandi amicitias. quoquo genere incursas. inter ipsi-
aduersa vitare. per p̄fidium ignauum barbarum computabam. **D**e-
ferimus igit̄ nichil tale metuenti totam perimachiam quam summo
artificio. acres et flammei viri occulere in temp̄ iudicij meditabant̄
Scilicet vt aduersariū incautum. et cōsilijs sodaliū repudatis sibi soli
temere fidentē. p̄fessione responsi p̄cipitis īuoluerent. **D**icimus ergo
nichil tale metuenti quid nobis. quid amicis secretioribus tutum pu-
taretur. **S**uademus nil quasi leue fateri. siquid ab inimicis eciam p̄-
leuissimos flagitare. **I**psam illā dissimulationē tribulosissimā fore. q̄
facili⁹ securitatē persuasionis īferrent. **Q**uibz agnitis. p̄cipit sese. atq;
in conuicia subita p̄ozumpens. **H**abite degeneres inquit. et p̄fecto-
rijs patribz indigni. cum hac superforanea trepidatione michi quia
nichil intelligitis hanc negocij partem finite enrandam. **S**atis aruā-
do consciencia sufficit. vix illud dignabor admittere vt aduocati mic-
hi in actionibus repetundarum patrocinentur. discedimus tristes. et
non magis iniuriā. qm̄ meroze confusi. **Q**uis enim medicoz iure mo-
ueatur. quotiēs desperatū furoz arziptat. **I**nter hec reus noster areā
capitolinā percurrere albatas. modo subdolis salutationibz pasci. mō
crepātes adulationū bullas vt recognoscēs litēter audire. mō serica.
et gēmas. ⁊ p̄ciosa q̄q; iuolucra rimari. et q̄si mercatur⁹. īspicē p̄sare

7

deprecari. deuoluere. et iter agendum. multum de legibus. de temporibus. de senatu. de principe conquiri. quod se non prius quam discuterent uiscerent. pauci medijs dies. et in tractatorum frequens senatus. Sic per conperi. Nam inter ista discesserunt. Procedit nam ad curiam. paulo ante detosus puicatusque cum accusatores. semipullati atque concertati. nuncios a decem uiris operirent et ab industria squalidi. pripuissent misero debitam miserationem sub inuidia sordidatorum. Citati inmittunt. ptes ut moris est. e regione consulant. Offerunt prefectoris. ante propositionis exordium. ius sedendi. Aruandus iam tunc infelici impudentia. concito gradu medijs prope iudicum finibus infert. ferreolus circumstantibus latera collegis. uerecunde ac leuiter in uno. subselliorum capite confedit. ita ut non minus legatum se quam senatorem reminisceret. post ob hoc. postea laudatur. honoratusque. dum hec et qui percerum defuerat affuerunt: consurgunt ptes. legati que proponunt. Epistola primo puinciale mandatam. cuius supra mentio facta est. fertur Atque cum sensim recitaretur. aruandus necdum interrogatur. se dictasse proclamat. Respondere legati. quamquam ualide. ac nequiter. constaret quod ipse dictasset. At ubi se furens ille. quantumque caderet ignarus. bis. terque repetita confessione confedit: acclamatur. ab accusatoribus conclamatur a iudicibus. reum se lese maiestatis confitentem teneri. Ad hoc. et milibus formularum iuris id sancientibus in gulabat. Tum demum laboriosus tarda penitudine loquacitatis impalluisse prohibetur: sero cognoscens. posse reum maiestatis pronunciari. etiam eum qui non affectasset habitum purpuratorum. Confestim priuilegijs gemine prefecture. quam per quinquennijs repititis fascibus reuerat exauctoratus. et blebeie non ut additur. sed ut redditus publico carceri adiudicatus est. Illud sane erumpnosissimum. sicut narrauerunt qui uiderant quod quia se sub atrocibus accusatoribus exornatum ille politumque iudicibus intulerat. paulo post cum duceretur additus miser. nec miserabilis erat. Quis enim super statu eius nimis inflecteretur. quem uideret accurratum delibutumque lautum. aut ergastulo inferri. Sed et iudico uix per ebdomadam duplicem comperhendinato capite multatus. in insulam coniectus est serpētis epidauri. Pbi usque ad inimicorum dolorem deuenisset. et a rebus humanis ueluti vomitu fortune nauseantis exputus. nunc et uetere

senatus consulto. tyberiano triginta dieꝝ vitā post sententiā trahit.
vncū et gemomas. et lequeū per horas turbulenti carnificis horref-
cens. Nos q̄dem p̄out valemꝝ. absentes p̄sentesqꝝ vota facimꝝ p̄ces.
supplicationesqꝝ geminamꝝ. vt suspenso ictu ianuāqꝝ mucronis exerti
pietas augusta seminecē. qm̄qꝝ publicatis bonis vel exilio muneret.
Ille tñ seu expectat extrema queqꝝ seu sustinet infelicius nichil est. si
post tot notas in uistas cōtumeliasqꝝ aliq̄d nunc ampliꝝ q̄ viuere ti-
met Dale

Sidonius candidiano suo salutem

Morari me rome congratularis. illud tñ quasi facete. et fatiga-
tionū salibꝝ admixtis. Urs enī gaudere te. q̄b̄ aliq̄n necessa-
rius tuꝝ videā solem. quē vtiqꝝ raro bibitor araricꝝ inspexerī. Nebu-
las enī in meoꝝ lugdunensiū exprobras. et diē q̄reis nobis matutina
caligine. obstructū vix meridiano seruoze referari. et tu ista h̄ nobis
cesenatis furni potiꝝ q̄ opidi verna deblacteras? De cuiꝝ natalis tibi
soli. vel iocunditate. vel cōmodo. quid eciā ipse sentires. Dum migras
iudicauisti. ita tñ q̄ te rauenne feliciꝝ exultaantē auribꝝ padano cu-
lice perfossis. municipaliū ranarū loquax turba circūsilī. In qua pa-
lude idēsinerter rerū oīm lege puerīa muri cadūt. aque stant. turres
fluunt. naues sedent. egroti deambulāt. medici iacent. algēt balnea.
domicilia cōflagrāt. sitiunt viui. natant sepulti. vigilant fures. doz-
miunt potestates. fenerantē clerici. syzi psallūt. negociatores militant.
milites negociantē. student pile senes. alee iuuenes. armis eunuchi.
litteris federati. Tu vide qualis sit ciuitas. vbi tibi lar familiaris in-
colit. que faciliꝝ terzitoziū potuit habere q̄ terrā. Quo circa. memēto
innoxīis trāsalpinis esse parcendū. quibꝝ celi sui dote cōtentis nō grā
dis glōzia dat. si deteriorum collatione clarescant. Dale.

Sidonius heronio suo salutem.

Post nuptias patricij ricimeris .i. post imperij vtriusqꝝ opes
euentilatas. tādem reditū est. ī publicā serietatem. que rebus

aditādis ianuā portūq; patefcit. **I**nterea nos pauli p̄fectozij. tā doc-
 trina q̄ sanctitate venerādis laribz excepti comitū. blande hospitali-
 tatis officijs excolebamur. **P**orro nō isto quisq; viro ē. in oī artium
 genere prestācioz. **D**eus bone. que ille p̄positionibz enigmata. senten-
 cijs scemata. versibz cōmata. digitis mechanemata facit. **M**ō tñ in
 eo studiozū oīm culmen añ venit qđ hz huic eminenti sciencie. consci-
 enciā superiorē. **I**giē p̄ hunc primū si quis quoq; modo in aulā gracie
 adie? explozo. cum h̄ cōfero. q̄ iam potissimum p̄cerum spebz valeret
 opitulari n̄ris. **N**ec sane multa cunctacio. q̄a pauci. de quoz eligēdo
 patrociniū dubitare? **E**rāt q̄dem in senatu pleriq; opibz culti. genere
 sublimes. etate graues. cōsilio vtilis. digitate elati. dignatione cōmu-
 nes. s; seruata pace reliquoz duo fastigatissī cōsulares. gennadi? au-
 enus. et cecina. basilid?. p̄e ceteris conspiciēbāt. h̄j in ampl. s̄io ordi-
 ne se posita. p̄rogatiua partis armate. facile p̄ purpuratū p̄ncipē.
 p̄ncipes. erāt **S**ed iter hos q̄. q̄m̄q; stupēdi. tñ varij mores. et genij
 poti?. q̄ īgenij similitudo. **F**aboz nāq; sup h̄js aliq; succinid?. **A**uienus
 ad consulatū felicitate. basilid? virtute puenerat. **I**tacq; dignitatum in
 auieno. **J**ocunda velocitas in basilio seria numerositas numerabatur.
Utrumq; quidem si foris laribz egrediebant. artabat clientū p̄uia
 pedissequa. circūfusa populositas. sed longe imparibz dispares. sōda-
 lium spes et sp̄s erāt. **A**uien? siq; poterat. in filijs. generis. fratribus
 atq; nepotibz p̄uehendis moliebat. **C**ūq; semp domesticis candida-
 tis distringeret. erga expediēdas forinsec? ambientū. necessitates mi-
 nus valēter efficac? erat. et in hoc cozuinoz familie deciana p̄ferebat
 qđ qualia impetrabat cinct? auienus suis. talia cōferebat. basilius dis-
 cinct? alienis. **A**uieni animus. totis. et cito. sed infructuosius. basilij.
 paucis. et sero. sed commodi? aperibatur. **N**euter aditu difficile neu-
 ter sumptuoso. **S**ed si vtrumq; cōsulisses. facili? ab auieno familia-
 ritatem. basilius a basilio beneficiū consequere. **Q**uibus diu vtrim-
 q; librat. id tractatus mutuus temperavit vbi reseruata. seniozis cō-
 sularis reuerencia. in domum cuius nec nimis raro ventitabamus.
 basilianis poti?. frequentatozibz applicaremur. **I**licet dū per hunc am-
 plissimū virū aliquid de legationis aruerne petitionibz elaborabam?

ecce et kalende ianuarie que augusti consulis. mox futuri repetendum
fastis nomē operiebant. tunc patronus. **E**ya inquit. Solli meus. quinquaginta.
suscepti officij. molegrauaris. exseras volo in obsequium. noui consulis.
veterem musam. votiuum quippiam vel tumultuariis. fidibus carminantem.
Prebebo admittendo aditum recitaturorum solacium. recitatioque suffragium.
Si quod experto credis multa tibi seria hoc ludo promouebunt. Parui
ergo preceptis. fauorem ille non subtrahit iniunctis. et impositae deuotio-
nis. astipulatoz iunctus. egit cum consule meo ut me prefectum faceret sena-
tu suo. **S**ed tu in falloz. epistole posus prolixitate voluptuosius nunc
opusculi ipsius. relegendis versibus imorabere. **S**cio atque ob hoc carmen
ipsum loquax in consequentibus carta deportat. que pro me interim dum
venio diebus tibi pauculis sermocinetur. **C**ui si examinis tuique presta tri-
buantur. eque gratam michi. ac si me in comicio. vel inter rostra con-
cionante ad sophosineum. non modo lati clauis. sed tribulium quoque fra-
gor concitaretur. **S**ane moneo proque denuncio. quisquillas ipsas. cli-
os tue exametris. minime exeques. **M**erito enim collata vestris. mea
carmina non heroicorum faleris. sed epytaphistarum veneris compara-
bunt. **A**c tamen gaude quod hic ipse panigericus. et si non iudicium. certe
eventum boni operis accepit. **Q**uia propter si tamen cetera sunt ame-
nanda iocularibus: volo paginam gloriose. id est quasi traioniano fine con-
cludere. plautini phirgopolinicus imitator. **I**gitur cum ad prefecturam
sub ope christi. stili occisione puenerim iubeas ilicet pro potestate cinc-
tui vndique omnium laudum conuulsatis acclamationibus ad astra portare.
si placeo eloquentiam. si displiceo felicitatem. **V**idere michi videoz ut ri-
deas. quia prospicis nostram cum milite comico ferocissime iactantiam. **V**ale.

Sidonius Companio suo salutem.

Accepi per prefectum annonae litteras tuas. quibus eum tibi sodalem ve-
terem michi insinuas iudici nouo. **G**ras ago magnas illi. maxi-
mas tibi. quod statuistis de amicitia mea. vel presumere tuta vel illesa cre-
dere. **E**go vero noticiam viri familiaritatemque. non solum volens. sed et auidus
amplector quippe qui noueram nostramque gratiam. hoc obsequio meo forte copulationem

9

Bed et tu vigilācie sue me. i. fame mee statum .causamq; cōmenda.
Dereoz autē ne famē populi romani theatralis cauee .fragoz īsonet.
et īfortunio meo publica deputet esuriēs. Hanc hunc ipm e vestigio
ad portū mittere paro q̄a cōperi naues quīq; bzundusio pfectas. cum
speciebz tritici ac mellis. hostia tiberina tetigisse. Quaz onera. expec
tationi. plebis si q̄d strēnue gerit: rapti facis offerri: cōmendatur? se
minhi. me populo. vtrūq; tibi.

Sidonius montio suo salutem

Petis tibi vir disertissime. sequanos tuos expetituro satyrā.
nescio quā. si sit a nobis p̄scripta transmitti. Qd̄ equidem pos
tulasse te demiroz. Non enī sanctum est. vt de moribz amici cito per
peram sentias. huic eram themati scilicet incubaturus id iam agens
oc̄i. idq; habēs eui. q̄ iuuenē militantēq; dictasse p̄sumptuosum fuis
set. publicasse autē periculosum. Cui nāq; gramatici. et salutanti ca
laber. ille nō direxerit. si mala condiderit. in quē. quis carmīa. iusq;
iudiciūq;? Sed ne q̄d vltra. tu de sodali simile credas. quid fuerit illd̄
quod me sinistre rumor. ac fumus opiniois afflauit. paulo longi⁹ s̄z
ab origine exponam. Temporibz augusti maioriani venit in mediū
carta comitatum. sed carens iudice. versuum plena satyricozum mor
datum. Hanc qui satis inuediualiter abusi nominum vnditate. car
pebant plurimū vicia. plus homines. Inter hec fremere arelatenses.
quo loci res agebatur. et querere quē poetarum publici furoris me
rito pondus vrgeret. hīs maxime cōcitatozibus. quos notis certis
auctoz intertus exacerbauerat. Accidit casu vt catullin⁹ illustris. tūc
ab aruernis. illo veniret. cum semp michi tū precipue. cum milicio re
centi familiaris. Sepe enim ciues. magis amicos peregrinatio facit.
Igit̄ insidias nescienti. tam peonius q̄ biserzus. hac tetenderunt vt
plurimis corā. tamq̄ ab incauto sciscitarentur. hoc nouū carmen an
recognoscerent. Et ille. Si inquit dixeritis. Cumq; frustra diuersa.
quali per iocum effunderent: soluitur catullinus in risum. ītempesti
uoq; sustragio clamare cepit. dignū poema. q̄d phennandū apicibz au
ratis iuste tabula rostralis acciperet. aut eciam capitolina. Poenius

exarsit. cui satyricus. ille morsum dentis iuqui auidiꝝ ipresserat. atqꝫ
ad astantes circulatores. iurie. cōmunis ignit iā reū inueni. **V**idētis
vt catullinꝝ deperit risu. **A**pparet enī nota memorari. **N**ā q̄ causa cō
pūlit. festinā p̄cipitare sententiā. nisi q̄ iā tenz totū. q̄ de pte sic iudi
cat. **I**taz sydoniꝝ nūc i aruerno est. **U**nde colligit auctore illo. isto au
ditoze rem textā. **I**tur in furias atz cōuicia absentis nesciētis īnocen
ti qz consciēcie. fidei questionī nil reseruatur. **S**ic leuis turbe facilitatē
qua voluit cōtraxit p̄sona popularis. **E**rat enī ipse peoniꝝ populi totꝝ
qui tribunicis flatibz crebro sedicionū pelagus impelleret. **C**eterū
si requisisses qui genus. vnde domo. nō eminentius q̄ municipaliter
vatus quemqz inter inicia cognosci. claritas vitzici magis q̄ patris
fecerit. **I**dem tamen. per fas nephasqz crescere affectans. pecuni
eqz per auariciam parcus. per ambitum prodigus. **N**amqz vt familie
p̄iozi per filiam saltem qm̄ q̄ honestissimam iungeretur. contra rigo
zem ciuici moris. splendidam vt ferunt dotem. chremes noster pam
philo suo dixerat. **C**umqz de capellendo dyademate coniuratio maccel
liana coqueretur. nobilium iuuentuti signiferum sese in factione p̄e
buerat. homo adhuc nouus in senectute. donec aliquando p̄ofter ex
perimenta felicitis audacie natalium eius obstruitati dedit hiantis in
ter regni rima fulgozem. **N**am vacante aula turbataqz republica. so
lus inuentus est. qui ad gallias administrandas. fascibus p̄ius qm̄ co
dicellis ausus accingi. mensibus multis tribunal illustrium potesta
tum spectabilis p̄fectus ascenderet. anno peracto milicie extreme ter
minum circa vix honoratus. numerariozū moze. seu potius aduoca
tozū. quozū cum finiuntur actiones. tunc incipiunt potestates
Igitur iste sic p̄fectozius. sic senator. cuius moribus quod p̄eco
nia competēcia non ex alle persoluo generi sui moribus debeo mul
tozū plus qm̄ bonozū odia commouit. adhuc ignorantī michi
adhuc amico. tamq̄ seculo meo canere solus versu valerem. **V**e
nio arelatem. nichil adhuc suspicans. vnde enim. **Q**m̄ q̄ putarer ab
inimicis non affuturus. ac p̄ncipem post diem viso. in foro ex
moze descendo. **Q**uod vbi visum est. illico expauit. vt ait ille. nil
fortiter ausa sedicio. **A**h tñ michi plus q̄ dēceret ad genua puolui.

alij ne salutarēt. fugere post statuas. oculi post columpnas. alij tristes
 vultuosiq; iunctis michi lateribz incedere. **Hic** ego qd sibi. hec vellet
 in illis superbie nimie. in istis huilitatis forma mirari. nec vltro tñ
 causas iterrogare. cū subornatus vn⁹ e turba factiosoz dat sese michi
 consalutandū. **Tunc** pcedente sermone. cernis hoc iquit: **Et** ego. **Di**
 deo tāq;. **Gestus**q; eoz miroz. nec admiroz equidem. **Ad** hec noster in-
 pres. **Ut** satyrographū te. iquit aut execrant: aut reformidāt. **Vnde**:
 cur: quando: respōdi. **Quis** crimen agnouit: quis detulit: **Quis** pro-
 lauit: **Moxq;** subridens. perge inq; amice. nichil molestū est. et tunc
 tentes nomine meo cōsulere dignare. vtrū nam ille delator aut iudex.
 qui satyram me scripsisse confinxit et pscriptisse cōsingerit. vn⁹ for-
 te sit tutius si retractabūt. vt supbire desistant. **Quod** vbi nunci⁹ re-
 tulit p̄ctinus cuncū non modeste. neq; singuli. sed p̄opere. ac catar-
 uatim oscula ac dexterās michi dederūt. **Solus** curio me⁹. in trāsstuga-
 rem pfidiam iuectus. cū aduesperasceret per cathedrarios seruos. iul-
 pillombz tetriozes domū rapit⁹ ac reportat⁹ est. **Postridie** iussit au-
 gustus. vt epulo suo circensibus ludis interessemus. primus iacebat
 coru sinistro consul ordinarius seuerinus vir inter ingentes prin-
 cipum mot⁹. atq; in equalē reipublice statum gracie semper equalis.
Iuxta eum magnus olim ex p̄fecto. nuper ex consule. par honoribz
 persona geminatis. recumbēte post se camillo filio fratris. qui duabz
 dignitatibz. et ipse decursis pariter ornauerat p̄consulatum patris.
 patru consulatum. peoni⁹ hinc p̄opter atq; hinc athenius. homo li-
 tium. temporumq; varietatibus exercitatus. hunc sequebatur graci-
 anensis omni ab ifamia vir sequestrand⁹. qui seuerinum sicut honore
 postibat sic fauore p̄cesserat. **Vltimus** ego iacebam. qua purpurati
 leuū latus in dextro margine porrigebatur. **Edulij** multa parte fini-
 ta. cesaris ad consulē sermo dirigitur. is q; succind⁹ **Inde** deuoluitur
 ad consularem. cum quo sepe repetitus. quia de litteris factus. ad vi-
 rum illustrem camillū ex occasione transfertur. intantum vt diceret
 p̄nceps. **Vere** habes patruum frater camille. p̄opter quem me fami-
 lie tue consulatum vnū gratuler contulisse. **Tunc** ille qui simile ali-
 quid optaret tempore invento non vnū inquit domine auguste. s;

primum. Summo fragore vt nec augusti reuerencia obfisteret. Ex-
cepta sententia est. Inde nescio qd atheniū interrogās supiectū peo-
niū cōpellatio augusta pterit. casu. an industria ignoro. qd cū turpit
peonius egre tulisset. qd fuit turpi cōpellato tacente respōdit. Sub-
zi sit august? vt erat auctoritate seruata cū se cōmuniōe dedisset ioci
plen? p quē cachinū. nō min? obtigit athemō vindicte. q̄ contigisset
iniurie. colligit itaq; sese trebacissimus senex. et vt semp intrinsecus
estu. pudoris. decoquebat. cur sibi peonius antefereat. nō miroz inq̄t
auguste. **S**i michi standi locū p̄ripere conet. q̄ tibi iuadere nō erubef-
cit loquēdi. et vir illustris graciānēsis. **M**ultis iquit satyricis h iur-
gio. campus aperit. hic imperator ad me ceruicē cōuersa. Audio inq̄t
comes sydoni. q̄ satyrā scribas. et ego inq̄. hoc audio dñe p̄iceps.
Tunc ille sed ridens. parce vel nobis. **A**d ego inquā. **Q**d ab illicitis
tēpero michi parco. postq; ille. et quid faciem? is iquit. q̄ te lascessit?
et ego. quisq; ē iste dñe **I**mperator publice accuset. **S**i red arguimur.
debita supplicia luamus cōuicti. **C**eterum obiecta. si nō iprobaliter cel-
sauerimus. oro vt indulti clemencie tue p̄ter iuris iuriā. in accu-
satozem meū. que volo scribā. **A**d hoc ipse peoniū cōspicatus. nutu ce-
pit consulere nutantē. placeat ne cōdicio. **S**z cū ille confusus reticu-
isset. p̄icepsq; consuleret. erute scenti ait. **A**nnoo postulat. si hoc ip-
sum e vestigio versibz petas. fiat inquā. **R**etrosumq; cōuersus. tāq̄
manibz aquā postularē. t̄m̄q; remorat. quātū stipadij circulū celerā-
cia ministeria pcurzūt. cubitū thoro redditi. et **I**mperator. **S**pospō-
deras te licēciā scribende satyre. versibz subitis postulaturū. **E**t ego.
Scribere me satyrā. q̄ culpat maxime p̄iceps hāc rogo decernas. aut
p̄bet aut timeatq;. **S**equut? ē fragor. nisi qd dico iactācia ē. par ca-
millano. quēquidē. non tā carminis dignitas. q̄ tēporis breuitas
meruit. et p̄iceps. deū testoz. et statū publicū. me de cetero non q̄ pro-
hibiturū. quī que vel scribas. q̄ppe cū tibi crimē ipactū pbari nullo-
modo possit. simul et piurum est sentenciā purpurati tribuere p̄iua-
tis. hoc si multatibz vt inocens ac secutura. nobilitas p̄pter odia cer-
ta. crimine incerto periclitetur. **A**d hanc ipse sentenciā cū verecundē

capite demisso gratias agerem. contionatoris mei ceperunt ora palle-
cere. in que paulo ante post iram tristitia successerat. nec satis defuit
quin gelaret. tanquam ad exertum prebere ceruices iussa mucronem. Dixi
post hec alia pauca surreximus paululum ab inspectu imperatoris. pro-
cesseramus. Atque etiam tunc clamidibus induebamur. cum michi consul
ad pedes prefectorum. Ad manus cadere. ille ipse meus amicus. crebro
et abiecte miserantibus cunctis humiliari. ita ut timerem ne michi inui-
diam. supplicatio moueret. quam criminando non concitauerat. dixi ad
extremum pressus oratu procerum conglobatorum sciret conatibus suis versu
nil reponendum. derogare adibus meis in posterum tamen si pepisset. Etenim
sufficere debere. quod satyre obiectio. famam michi parauisset. Sed sibi
infamiam. In summa protuli quidem domine maior non assertorem calumpnie.
tamen. quantum murmuracione. Sed cum michi sic facis factum est pectori
meo pro peccatis eius tot potestatum. dignitatumque culmina. et iura summit-
terent. fateor exordiū contumelie talis tantum fuisse. cui finis gloria fuit

C. A. S. Sidoni episcopi epistolae liber primus explicit
Incipit secundus Sidonius hec dicitio suo salutem

Duo nunc quippe pariter mala sustinent aruerni tui.
Quenam? Inquis. presentiam seronati. et absentiam tuam.
Seronati inquam. de cuius ut primum etiam nomine loquar.
Sic michi videtur quasi prescisa futurorum luisse fortuna.
Sicuti ex aduerso maiores nostri prelia quibus nichil est. fedius.
bella dixerunt. quibus etiam pari contrarietate. fata que non parcerent. peccas
occitauerunt. Reddunt ipse catilina seculi nostri impetibus. ut sang-
uinem fortunales miserorum. quas ille ibi ex parte propinauerat. hic ex alle-
miseret. Scitote in eo per dies spiritum diu dissimulata furoris aperiri
Aperte iudat. Abiecte figit. Seruiliter superbit. Indicit ut dominus. Ex-
igit ut tyrannus. Adicit ut iudex. Calumpniant ut barbarus. Tota die
ametu armatus. Ab avaricia ieiunis. A cupiditate terribilis. A vani-
tate crudelis. Non cessat simul furta vel punire. vel facere palam et

ridētib⁹ cōuocatis. **R**uctat iter ciues pugnas. **I**nter barbaros lit-
teras. **E**pistolas. ne primis q̄dem apicib⁹. sufficiēter iniciat⁹. publice
a iactācia distat. **A**b impudēcia emēdat. **T**otū qđ cōcupissit. quasi
cōparat. nec dat precia cōtēpnēs. **N**ec accipit istrumēta desperās. **I**n
cōsilio iacet. in cōsilio iubz. in ecclesia iocat. in cōuiuio p̄dicat. in cubi-
culo dāpnat. in q̄stione dormitat. **I**mplet cotidie siluas fugiētib⁹. **D**il-
las hostib⁹. **A**laria reis. **C**arceres clericis. **E**xultās gothis. **I**nsultās
romanis. **I**lludensq; p̄fectis. **C**olludensq; numerarijs. leges theodosia-
nas calcās. **T**heodosianāsq; p̄ponēs. **P**eteres culpas. **N**oua tribu-
ta p̄quirit. **P**roinde moras tuas cit⁹ explica. et q̄tqđ ill⁹ ē qđ te retē-
tat icide. **T**e expectat palpitatiū ciuiū extrema libertas. **Q**uitqđ spe-
radū. quitqđ desperadū ē. fieri te medio. tete p̄sule. placz. **S**i nulle are
publica opes. **N**ulla p̄sodia. **S**i nulle quātū rumor ē. **A**ntemij prin-
cipis opes. **S**tatuit te auctore nobilitas. **S**eu patriā dimittere. **S**eu
capillos

Sidonius domicilio suo salutem

R Pri me esse causaris. cū michi potius queri suppetat. **T**e nunc
vrbe retineri. **J**ā ver decedit estati. et p̄ lineas sol altat⁹ extre-
mas. i. axem cyticū. radio peregrinante porrigit⁹. **H** quid de regionis
nr̄e climate. loquar. cui⁹ spacia sic diuinū tetēdit opificiū. vt magis
vaporib⁹ orbis occidui subiceremur. **Q**uid plura? **M**ūd⁹ icanduit.
glacies alpina delet⁹. et hiulcis arentiū. rimaz flexib⁹. terra p̄scribit⁹
Squalet glarea i vadis. rim⁹ i ripis. puluis i cāpis. aqua ipsa que-
cūq; p̄petuo labēs. tractu cōtāte lāguescit. **J**ā nō solū cadet vnda sed
coquit⁹. et nūc dū i carbaso sudat vn⁹. altet i bombice. **T**u endromi-
datus exteri⁹. intrinsec⁹ fasceat⁹. insuper et cōcaua. **M**unicipij came-
rini sede cōpressus. discipulis nō estu min⁹. **S** timore pallētib⁹. expo-
nere oscitabundus ordiris. **S**amia michi mater fuit. **Q**uin tu ma-
gis si quid salubre tibi cordi. raptim subduceris anhelantibus au-
gustijs. ciuitatis. et contubernio nostro auenter insertus. fallis
clementissimo recessu iclemenciam canicularem. **S**ane si placet. quis

12.
sit ager in quē vocaris sit. accipe: **A**uitaci sumus. **R**omē hoc p̄dio
Quod quia vxoriū. patrio michi dulcius. h̄ michi cū meis p̄sule
deo nisi quid tu fascino verere cōcordia. **M**ons ab occasu quāq̄ ter
renus. arduus t̄n. inferiorēs sibi colles. tamq̄ gemino fomite. effudit
Quatuor a se circiter iugerū latitudinē abducos. Sed donec domi
cilio cōpetens. vestibulī cāpus aperit. **M**ediā vallē rectis tradibus.
p̄sequunt. latera cliuorū vsq̄ in marginē ville. que in boreā austrūz
cōuersis frōtibz tendit. **B**alneū ab affrico radicibz nemorose rupis
adheresit. et si cedua per iugū silua truncef. ī hora fornacis lapsu
velut spōtaneo. decidi? struibz īpingit. hinc aquaz surgit cella coc
tiliū. que cōsequēte vngētariē spacij parilitate cōquadrat. **E**xcepto
solij capacis emiciclo. **U**bi et vis feruētis vnde. per parietē foramina
tum flexilis plumbi meatibz implicita singulat. **I**ntra cōclauē succē
sum solidus dies. et hec habundācia lucis icluse. vt verecūdos quosq̄
cōpellat aliquid se plus putare q̄ nudos. hic frigidaria dilatura. q̄
piscinas publicis operibz exstructas. nō impudenter emularet. pri
mū t̄cti apice ī conū cacuminato. cū ab āgulis quadrifariā. cōcurrē
cia dorſa cristaz. tegulis īteriacētibz imbricarēt. **I**tavt ministerioz
seſe nō impediēte famulatu. tot possit recipere sellas. q̄t solz sumina
p̄sonas. fenestras e regione conditorū binas. cōfinio camere p̄dentis
admouit. vbi suspiciētū visui fabrefactū lacunar aperiret. **I**nterior
parietū facies. solo leuigātī cemēti. cādore contēta est. **N**on hic per
nudā pictorū corporū pulchritudinē priuiliōs proſtat historia. que
sicut ornat artē. sic deuenustat artificē. absunt ridiculi vultu. et ves
tibz hystriones. pigmētis multi coloribz. philistrionis suppellectilem
mentiētes. absunt lubzici. tortuosiqz puzillatu. et nexibz paleſtrie.
Quorum etiā iuuetu ludas. si iuoluant obsceni? casta cōfestim gym
nasiarchorum virgia dissoluit. **Q**uid plura? nichil illis paginis im
pressum reperiet. q̄d non vidisse sit sanctius. pauci t̄n versiculi lecto
rem aduēticum remorabunt. **N**ime improbo tēperamēto. quia eos
nec relegisse desiderio ē. nec plegisse fastidio. **I**ā si marmora īquiras
nō illic quidē pharos. karistos. pconissos. friges. numide. sparciate

rupiū · variatay posuere crustas. neq; p fopulos ethiopicos. et ab-
rubta purpurea genuino fucata. cōchilio. sparsū michi saxa. surfurē
mētunt. **S**ed et si nullo peregrinay · cauciū rigore ditamur. hnt tñ
tuguria. nrā ciuicū frigū. **Q**uin potiū. quid habeam? q̄ quid nō ha-
bueam? ausculta. hic basilice app̄dex. piscina for̄secū. seu si gricari
maius. baptisteriū. ab oriēte cōnectit. q̄ viginti circiter modioꝝ mi-
lia capit. huc elucis e caloze veniētibus. triplex mediū parietis aditū
p arcuata iterualla reserat. **N**ec pile sunt medie. sed calumpne. quas
architecti pericioꝝ edificioꝝ purpuras. nūcupauerat. **I**n hāc ḡ. pis-
cinā fluminū. de supcilio mōtis elicitū. canalibusq; circūactis. per ex-
teriora natatoꝝie. litora curuatū. **D**ex fistule pminētes. leonū simula-
tis capitibus. effundūt. que temere īgressis. veras dentiū crates. me-
ros oculoꝝ furoꝝes. certas ceruicū iubas. ymaginabātur. hic si dñm
seu domestica. seu hospitalis turba circūstet. quia p̄ strepitu caduci
flumis. mutue vocūvices. minū itelligunt. ī aurē sibi populū cōfabu-
lat. **I**ta sonitu p̄ressus alieno. **R**udiculū affectat publicū. sermo secre-
tū. hic egressis frōs triclinij matronal offerē. cui continuat vicināte
texterno cella penaria. **D**iscriminata tm̄ pariete castrēsi. **A**b ortu la-
cū porticū ituetur. **M**agis rotundatis fusta collir̄s. q̄ colūpnis īvi-
diosa monubilib̄. **A** p̄te vestibuli. lōgitudo tecta iterū patz. medijs
non iterpellata parietibus. q̄ qz nō nichil ipsa p̄spectat. et si nō hyp-
podromus. saltē cripto porticus. meo michi iure vocitabit. **I**t̄ ali-
quid spacio suo īextimo deābulari capite de frudās. efficit mēbzū bñ
frigidū. **O**bi publico lectisterio exstrudo: cliētulay. siue nutricū loqua-
cissimū choruz. receptui canit. **C**ū ego meiq; dormitōziū. cubiculum
petierim. **A**cripto porticu. ī hiemale triclinū veniē. q̄ arcuatili ca-
mino sepe ignis animat. pulla fulgine ifecit. **S**ed quid hec tibi. quē
nūc ad focū minime īvito: **Q**uin potiū ad te tēpusq; p̄tinētia loquar
Ex hoc triclinio. fit in dietā. siue in cenariumculā transitus. cui fere
totus lacus. queq; tota lacū patet: **I**n hac stipadium. et nitens aba-
cus. in quozū arram. sum suggestū a subiecta porticu sensim nō breui-
atis angustatisq; gradibus ascendiē. **Q**uo loci recubēs. si quid inter

17.
edendū vacas pspiciēdi voluptatib⁹ occuparis. iā si tibi ex illo con-
clamatissio fontiu decocta referat. **V**idēbis ī calisib⁹ rēpente profusis
riualiū maculas ac frustra nebulaz. et illā lucē lubricā poculoꝝ qua
dā quasi pinguedie subiti algozis habetata. **T**ū rēspōdentes poculis
potioēs. quaz rigētes cyathi. siticuloso cuiq; ne dicam tibi grāditer
abstemio metuerēt. hīc iam spēdabis vt p̄moueat alnū piscator in
pelag⁹. vt stataria rethia suberinis corticib⁹ extēdat. **A**ut signis p
certa interualla dispositis. **T**ract⁹ funiū libzēt amati. s. vt nocturnis
p lacū excirelib⁹. **R**apacissimi salares. in cōsanguineas agāt īsidias
Quid enī hinc congruētius. dixerī. **C**ū piscis pisce decipit. **E**dulib⁹
terminatis. excipiet te diuersozū. quia mīme estuosum. **M**axime esti-
uum. **N**ā per hoc qd in aquilonē solum patescit hz diē. **N**on hz solē.
interiedo cōsistorio par angusto. vbi sompnōtie cubicularioꝝ. **D**oz-
mitādi potius. q̄ dormiūdi locus ē. hī iam q̄ volupe ē. auribus in-
sonare cicadas. meridie concrepātes. **R**anas crepulculo incumbente:
blacterātes cignos. **A**tq; anceres cōcupia nocte clāgētes. **I**ntēpesta
gallos gallinatos concinētes. oscines cozuos. voce triplicata puni-
ceam surgentis auroze facem consalutātes. **D**iliculo autem philome-
nam inter frutices sibillantem. prognē inter asseres minurientē. cui
concentui licebit. adiungas fistule. septifozis armētalem camenā. q̄
sepe nocturnis carminum certaminib⁹. insompnes nostrozū montiū.
tytiri exercent. **I**nter greges tynnibulatos p depasta buceta roborā-
res. **Q**ue tñ varia vocum. cātuūq; certamina. **P**rofundius consouen-
do sopori tuo lenocinabunt. porticibus egresso. **S**i portum littoris
petas: **I**n area virēti vulgare quāq; non p̄ocul nem⁹. **I**ngētes tibi
due: connexis frondibus fomitib⁹ abiundis. vnā vmbra non vna ra-
dice conficiunt. **I**n cuius opacitate cum me meus hec dicit illustrat.
pile vacam⁹. s; hoc eovsq; donec arborū ymago cōtractioꝝ. itra spa-
ciū ramoꝝ. recussa cohibeat. **A**tq; illic aleatorium lassis consumpto
speristerio faciat. **S**ed quia tibi sicut edificiu solui. sic lacū debeo.
aurem accōmoda. lac⁹ in eurū deflu⁹ meat. eiusq; arenis fundamenta
īnp̄ressa domicilij. vētis motatib⁹ estuas humectat alluuiō. is quidem

sane. circa p̄cipia sui solo plaustrī voraginosus. et vestigio īspecto
zis iadhibilis ē. Ita linui bibuli p̄guedo calescit. ābiētibus sese fōti
bus algidis littozib⁹ algosis. Attē pelagi mobilis cāp⁹. cinibulis la
te secat⁹. puagabilib⁹ si flagra posuere. Si turbo austrin⁹ īsozduit.
īmane turgescit. itavt arbozū comis. que margini īsistunt. Supiede
aspergīs fragoz impluat. Ipse autē sc̄dm mēsuras q̄s ferūt nauticas.
ī decē et septē stadia p̄cedit. Fluvio ītrať. q̄ salebratī saxozū obicib⁹
affrať. spumoso canescit īpulsu. et neclōgū scopulis p̄cipitib⁹ exēpt⁹
lacu cōdit⁹. quē forssuat. an īcurrat. An faciat. p̄terit certe. coact⁹ p̄
cola subtranea deliquari. nōvt fluctib⁹. s̄vt piscib⁹ pauperaret. Qui
repulsi ī gurgitē pigriorē. carne rubras. albis ab domib⁹ extēdunt.
ita illis nec redire valētib⁹. Nec exire p̄missis quēdā viūū et circū
laticū. carcerē corpulēcia. facit. lac⁹ ipse qua dexter. icifus flexuosus
nemorosusq̄ qua leuus. patēs. herbosus. equalis. Equoz ab affrico vi
ride p̄ lit⁹. Quia ī vndā frōde portēta. ut glareas aqua. Sic aquas
ūbra pfūdīt. h̄modi calorē ab oriētē p̄ siluaz. corona cōtinuat. per
arctozū latus. vt pelago natura. sic species a zephiro. blebeius et tu
multuari⁹ frutex frequēterq̄ lemboz suplabentū. pōderibus īflexus.
lubzicius hūc circa scirpoz cirri plicāt. simulq̄ p̄gues vluarum pa
gine natāt. salicūq̄ glaucay fota semp̄ dulcib⁹ aquis amaritudo. In
medio pfundi breuis īsula vbi supramolares. naturaliter aggeratos
p̄ īpactozū puncta remozū. naualibus trita giris meta ptulerat. No
quā se iocunda lucentū naufragia collidunt. Nā moris illic fuit seni
ozibus n̄ris. Agonē dripanitanum troiane supsticiois īmitari. Jam
vero ager ipse. quāq̄ h̄ supra debitum diffusus ī siluis. pietus ī pra
tis. pecozosus ī pascuis. peculiosus ī pastozibus. S̄z nō āplius moroz
ne si lōgioz stilo termin⁹ relegētē te autūpn⁹ īueniat. Proīde michi
tribue veniendi celeritatē. nam redeundi moram tibi ipsi p̄stabis. da
turus hinc veniam. q̄ breuitatem sibi debitam paulo scrupulosoz.
epistola excessit. dum totum ruris situm. sollicita rimatur. Que ta
men sum mouendi fastidi⁹ studio. nec cuncta perstrinxit. quap̄opter
bon⁹ arbiter et artifex lectozum non paginam. que spacia describit

14.

Sed villam que describit. spaciola gaudere non pronuntiabunt.

Sidonius felici suo salutem.

Quod audio dñe maior te amplissime dignitatis rfulas cōsequutū. Sed id michi ob hoc solū. destinato tabellario nunciatū non min⁹ gaudeo. Nā licet in p̄sentiariū sis. potissim⁹ magistrat⁹. et in lares filagiranos. patricius apex tantis post seculis tua tm̄ felicitate remeauerit. Inuenis tm̄ vir amicitiarū seruātissime. qualiter honorū tuorū crescat cōmunioē fastigiū. raro q̄ genere exēpli. altitudinē tuā huilitate sublimas. Sic quondā quītum fabiū magistrū equitū. dictatorio zigozī. et papiriane superbie. fauor public⁹ p̄tulit. Sic et gneū. pōpeium sup emilos extulit. nūq̄ fastidita popularitas. Sic i vidiā tyberianā p̄ssit vniuersitatis amore germanic⁹. Quo circa nolo sibi de successib⁹ tuis p̄cipalia plurimū t̄nficia blandiāē. que nichil tibi āplius cōferre potuerūt. q̄ vt si id voluissem⁹. transiremur iuiti. Illud peculiare tuū ē. illud grē singularis q̄ tā q̄ te emulē nō habes. q̄ nō iuenis q̄ sequunt̄.

Sidonius si agrio suo salutem

Vir clarissim⁹ p̄cedus domi nobilis. et patre patruoq̄ sp̄tabili b⁹. Quo etiā p̄stantissimo sacerdote cōspicius amicitiaz tuaz nisi respuus. auit illiē finib⁹ inferē. et cū illi familie splēdor. p̄bitas morum. patrimonij facultas. Iuuetutis alacritas. i oē dec⁹ pari lāce cōquadrēt. ita dē mū sibi tā dē videbit̄ ad arcē fatigatissimē. felicitatis eued⁹. si grē tue sodalitate potiat̄. Optancij clarissimi viri nup vita functi. filiā q̄ d̄o prosperate succedat. licet i cōiugiū petiere optinu eritq̄ a matre pupille. parū tm̄ votorū suorū p̄motū censet effectum. nisi assensum tuū. sup hīs oib⁹. seu sedulitate sua. seu p̄catu nr̄e intercessionis adipiscit̄. Nāq̄ ipse q̄ntū ad expectationē spectat puelle. in locū mortui patris. curarū p̄ticipatioē succedis. cōferendo virgini parētis affectū. patroni auctoritatē tutoris officium. Quo circa quia

dignus es. ut domus tue celeberrimam disciplinam. etiam procul positus per-
tat habitus. sicut decet bonarum partium vires. benignitate responsi proci sup-
pilis. verecundiam inuenire. et quod ita expetit deberes illi expetere pollicem
dare. securus promitte promissam. quod sic te condicio. huic meritorum ratio pro-
fit. ut nec substici obtinatio in liberos suos decuere potest licere

Sidonius petronio suo salutem

Iohannes familiaris meus intricabilem labyrinthum negotii mul-
tiplicis incurrit. et donec suarum merita. cartarum. vel vestra sciencia
vel si qua est vestra. si tamen vlla est. simul inspexere. Quid respiciat. quod op-
tet ignorat. Ita se quodammodo bipertite litis forma confundit. Ut pro-
positio sua que actionem ordinis propugnatura. que sit impugnatura non mo-
uerit. pro qua precem sedulam fundo. ut prospiciatis cartulis suis. si quid iure
competit instruat. que qualiter ve sint obicienda. que referenda monstrates.
Non enim verebimur. quod cause istius cursus si de vestri manauerit forte con-
tra. vlla contractationum deriuatione tenuet

Sidonius pagatio suo salutem

Proverbialiter celebre est. sepe moram esse meliorem sicuti et nunc
expti sumus. Menstruanus. amicus tuus. longo istius tpe inspectus. me-
ruit inter personas nobis que caras delectasque censeri. Oportunus. elegans
puenustus. verecundus. Sobrius. parcus. religiosus. et hijs morum dotibus pro-
ditus. ut quoties in boni cuiusque ascit amicitias. non amplius consequatur be-
neficiam ipse quam tribuat. hec tibi non ut ignorati. sed ut iudicio meo sa-
tisfacere scripsi. Quam ob rem triplex causa letandi. Tibi prima. cui
amicos sit aut instituire. aut eligere contigit. Aruernis secunda. quibus
in eo probasse non abigo. illi tertia. de quo boni quique bona queque iu-
dicauerunt

Sidonius explicio suo salutem

Quia iusticia vestra iure fit vniuersitati. pro complura recti experi-
menta venerabilis. idcirco siglas quosque personas. idipsum efflagitantes

in examē vrm libēs et auid⁹ emitto. q̄ primū ābiēs. me discussionis illos simultatis onere laxari. q̄ demū ita sequet̄ si nō exsolido querimonias partiū venerād⁹ cēsoz excludas. quāq̄ et hocipm q̄ copīā tui iurgātib⁹ difficile cōcedis. iudiciū sit bñ iudicaturi. **Q**uis enim se non ābiat arbitrū legi. aut p̄cio aliquid indulturus. aut gratie igiē ignosse ad tā scē cōsciētie prerogatiuā raptim p̄niciterq̄ p̄perātib⁹ q̄nquidē sentēciā tuā. nec vict⁹. vt stolid⁹. accusat. nec victoz vt argutus irridet. veritatisq̄ respectu. Depēdūt addidit reuerenciā. grām liberati. p̄inde inpēse obsecro. vt iter aethiū et paulū que veniunt in disceptacionē. mox vt vtrinq̄ fuerit. opposita discingas. **N**āq̄ in falloz. supra decē iurales pōtificalesq̄ sentēcias. egritudis hui⁹ p̄pe int̄minabilis. iurgij. **S**ola mox tuoz temperātia solita iudicandi salubritate me dicabit

Sidonius desiderato suo salutem

Mestissim⁹ hec ē nūcio. decessit nudid⁹ terci⁹. nō absq̄ iustijō matrona. filimacia. mozigera. cōiunx. dñā clemens. vtilis mater. pia filia. cui debuerit domi forisq̄ p̄sona minoz obsequiū. maior offi ciū. eq̄lis affectū h̄ cū ēet vnica iā diu mater amisse. **F**acile diuersis blādimētoz generib⁹ effecerat. **N**e p̄r adhuc iuueni. soboles. alcri⁹ sexus desideraret. **N**ūc aut p̄ subita. sup̄ma viz celibatu p̄m orbitate cōfodit. h̄is addit q̄ quib⁹ libez parēs iminaturō exitu r̄didit ifortu natā. ifecundā fecunditatē. **Q**ui puuli si matre sup̄siste p̄didissent iā diu debilē patrē. min⁹ pupilli existimarēt. **H**āc tñ si quis haut incal sum honoz cadauerib⁹ inpēdit. nō iuspillonū sanda pilariorūz minif teria ominosa tumulaueze. **S**z cū libithinā ipsam flētes oēs ext̄ni q̄ p̄resitarēt. Remorarent. exoscularēt sacerdotū p̄pinquarūq̄ manib⁹ excepta. p̄petuis sedib⁹ dormiēti similioz illata ē p̄ que p̄catu parē tis orbat. neniā funebzē. nō p̄ elegos. **S**ed p̄ endecasillabos. marmo ri incisam. plāctu p̄pe calente dictaui. **Q**uā si nō satis im̄pbas. ceteris ephigramatū meoz volumib⁹ applicandā marcēnari⁹ bibliopola suscipiet. **S**i quid secus sufficit saxo carmen faxeum contineri

Epithaphium

O Casu celeri ferroq; raptum.
Natis quinq; patriq; coniungiq;
Hoc flentes patrie manus locarunt.
Matronam filimachiam sepulchro.
O splendor generis decus mariti.
Prudens. casta. decens. seuera. dulcis.
Atq; ipsis senioribus sequenda.
Discordantia que solent putari.
Morum commoditate copulasti.
Nam vite comites bone fuerunt.
Libertas grauis. et pudor facetus.
Hinc est quod decimam tue salutis
Dixi actam trieteridem dolemus.
Atq; in temporibus vigentis eui.
Iniuste tibi iusta per soluta.
Placeat tibi carmen. necne. tu propera festitateq; festin? in uise. Debes ei
consolationis officium duorum ciuium domibus afflictis. Quod ita soluas deum
queso ne unquam tibi redibeat

Sidonius domiduo suo salutem

Queris cur ipse iam pridem nemausum profectus. uestra sera
ob aduentum desideria perducam. Reddo causas reditus tar
dioris. nec moras meas prodere moroz. quia que michi dulcia sunt.
tibi quoq;. Inter agros amenissimos. humanissimos dominos fer
reolum et appollinarem. tempus voluptuosissimum ex egi. predi
orum hinc iura contermina. domicilia vicina. quibus interiecta ges
tatio. lassat peditem. nec sufficit equitatus. Colles edibus su
periores. excercentur iunitori. et obliuitori. Archintum et insam.
celebrata poetarum carminibus. iuga. censeas. Vni domui plana
patenciag;. Alteri in nemorosa prospectus. Sed nichilominus dis
similis situs. similiter oblectat. quamquam de prediorum quid nunc

ampli⁹ de positioe. cum restat hospitalitatis ordo. r̄serābus. Jam pri
 mū sagacissim⁹ in hoc exploratozib⁹ destinatis. q̄ redit⁹ n̄ri iter au
 cuparent. Dom⁹ vtracq; nō solū trāmites. aggerū publicoz⁹ verū etiā
 calles cōpēd̄ns tortuosq; atq; pastoza diuerticula īsedit. ne quo casu
 dispositis officiorū insid̄ns elaberemur. Quas insidimus fateor. sed
 minime inuiti. Iurādūq; cōfestim p̄bere cōpulsī. ne prius q̄ septē
 dies euoluerēt. Quidq; de itineris n̄ri continuatioe. meditaremur.
 Igit̄ mane cotidiano. ptib⁹ sup hospite prima. et grata cōtēcio. que
 nā potissimū āterius edulib⁹ n̄ris. culma fumaret. nec sane poterat
 ex equo distingui. vel diuisioni lācem ponere. vicissitudo. licz vni do
 muī mecum. Alteri cū meis vīculum foret p̄pinq̄tatis. quia ferreolo
 p̄fectozio viro p̄ter necessitudinē sibi debitā dabat. etas et dignitas
 primi iuitatozis p̄rogatiua. Illic et a delicijs in delicias rapiebamur
 Dix quodcūq; vestibulū intratū. Et ecce huc spheristarū cōtra stan
 tiū. paria iter rotatiles catastrohpaz⁹ giros duplicabāt. huc iter alea
 toziarū vocum cōpeticioēs frequēs crepitācium fritillorū thesserazq;
 strepitus audiebat. huc libri affatim in promptu. Videre te crederes
 aut grāmaticales pluteos. aut atheni cuneos. aut armaria exstructa
 polarum bibliothecarum. Sic tamen q̄ qui inter macronarum cathe
 dras codices erāt. stilus h̄ns religiosus inueniretur. Qui vero p̄ sub
 sellia patrumfamilias. h̄n coturno latiaris eloquij nobilitabant. licz
 quepiam volumina. quozumpiam auctozum seruarēt in causis dispa
 ribus dicēdi parilitatē. Nam similis sciencie viri. hinc augustin⁹. hinc
 narro. hinc oratius. hinc prudētius. lectitabantur. Quos iuter ada
 mantius origenes. turrānio ruffino. interpretatus sedulo fidei nostre
 spectozibus īspiciebatur pariter. Et prout singulis cordi diuersa cen
 sentes sermocinabamur. Cur a quibusdam prothomistis tamq̄ se
 uus cauendusq; tractatoz improbaretur. Quāq; sic esset ad verbum
 sentēciamq; trāslatus. vt nec apuleius phedronē. Sic platonis negg
 tulius. thesiphontem. Sic demostenis in vsum regulamq; romani ser
 monis exscripserint studijs. hisce dum nostrum singuli quicq; put li
 buerat. occupabant. Ecce et ab archemarchero aduētans. qui tēpus

istare curadi corpora comueret. Quemq̄dem nunciū p̄spacia clepsi-
draz horaz icremēta seruante. pbabat cōpetentē. igressum quīta di-
grediēs. prādebam⁹ breuiter copiose. senatoriū ad moze. Quo istum
īstitutūq̄ multas epulas paucis parap̄sidib⁹ apponi. Quis conuiuiū
p̄ edula nūc assa. nunc virulēta variatū. Inter bibēdū narratiuncule
q̄z cogitū hylatoremur. īstitueremur. qz eas bifariū orditas. leticia
periciāq̄ comitabant. Quid multa. Scē. pulchre. fortiter habūdā-
ter. accipiebamur. In surgētes siuoroangi eram⁹. h̄oni nomē p̄dico
ad sarcinas et ad diuersoriū pedē referebam⁹. Si plūiani. sic fūdus
alter nūcupabat. tonātiū cūfratrib⁹ lectissimos equeuoz nobiliū. p̄zi-
cipes stratis suis eiciebam⁹. quia nec facile crebro cubiliū nostrorū
īsturmēta circūferebāt. Excusso torpore meridiano. paulisper eq̄ta-
bam⁹. Quo facili⁹ pectora marcida tibus. cenatozie fami exacuerme⁹
Balneas habebat vterq̄. hospes ī ope. ī vsu neuter. Sz cū vel pauz
illulū bibē desisset assecularz meozū famulozūq̄ turba. cōpotrix quoz
cerebris hospitaes crathere nimīū inmerse dñabant. vicina fōti aus-
fluuiū rapti scrobs fodrebat. ī quā forte cū cumul⁹ lapidū ābust⁹ de-
mitteret. Antro ī hemispherij. formā corilis flexibilib⁹ itexto. fossa iar-
descēs operiebat. Sic tñ vt subiectis ciliū velis. patēcia īteruella.
virgarū lunē excluso tenebrarēt. Vapore repulsiēra salientē. Qui vñ
feruentis aspergine flāmatis silicib⁹ excidit. h̄ nobis trahēbāt hor-
re nō absq̄ sermoib⁹ salis iocularibusq̄. Quos iter alitūnebulę. strē-
dentis oppletis īuolutisq̄. saluberrim⁹ sudoz eliciebat. Quo put litu
isset effuso. coculibus aquis īgerebamur. Quarūq̄ fotu. cruditatem
nrām. tergēte resoluti. aut fōtano deiceps frigore putealiq̄. aut flu-
uiali copia solidabamur. Siq̄dem domit⁹ medijs it gnardo fluius
nisi cū deflua niue past⁹ ipalluit. flauis ruter glareis. et p̄ alueū p̄-
spiciuus. quiet⁹ calculosusq̄. neq̄ ab h̄ min⁹ pisciū ferax delicatorum.
Dicerē et cenas et q̄dem vndissimas. nisi t̄minum nostre loquacitati
quem verecundia non adhibet carta posuisset. Quarum q̄ replicar-
tio. fieret amena narratu. nisi epistole tegum madidis. sordidare
calamis erubesceremus. Sed quia et ipsi in prociūtu sumus. teg

sub ope xpi. adutū nobis inuisere placz expediti9 tibi cene. amicoz
in mea cena tuazqz cōmemorabunt. **M**odo nos q̄ primū ebdomodas
exacte. spacia cōmenta votiua restituāt esuritioni. quia disruptū ga-
nea stomachū nulla sarcire r̄s meli9 q̄ p̄cimoīa solet. **V**ale.

C Sidonius hesperio suo salutem

A Mo in te q̄ litteras amas. et vsqz quazqz p̄conijs cumulati-
mis excolere cōtēdo tante diligēcie generositatē. p̄ quā nobis
nō solū incia tua. **V**ez etiā studia nrā cōmēdas. **N**ā cū videm9 i h9
modi disciplinā iunioz īgenia succrescere. p̄pter quā nos q̄ subdux
im9 ferule manū. copiosissimū fructum nrī laboris adipiscimur. illud
appoē q̄ tm̄ in crepuit multitudo desidioso9. **U**t nisi vel pausissimi q̄
bus merā latiaris līgue. p̄prietatē. de triuialiū barbarismo9 rubigiē
vidicaueritis eā breui abolitā defleam9. **I**nterēptāqz sic oēs nobiliū
sermonū purpure p̄ icuriā vulgi. decolorabūt. **S**z istic alias. iterea tu
q̄ petis accipe. petis aut̄ vt si q̄ versiculi michi fluxerūt. p̄ q̄ abalte
rutro discessim9. hos tibi p̄ quadā morarū mercede p̄numerē. **D**icto
pareo. **N**ā p̄dit9 es h̄is morū dotib9. quāq̄ iuueis et hac animi ma-
turityte. vt tibi etiā natu priozes gerere morē cōcupiscam9. **E**cclēsia
nup cōstructa lugdū ē. que studio pape patiētis summū cepti operis
accessit. viri sancti. strēnui. seueri. misericordis. quicqz p̄ vberē muni-
ficēciā in paupes huāitatēqz nō minora bone cōsciētie culmīa leuet.
H9 igit̄ edis extimis. rogatu p̄fati ātistis tumultuarū carmē īscripsi
trocheis triplicib9. adhuc michi. iāqz tibi pfamiliarib9. **N**āqz ab exa-
metris eminētū poetarū cōstāc̄. et secundū vicinātia altari basilice
latera clarescūt. **Q**uos in hāc paginā admicti nrā q̄ maxime verecū-
dia vetat. **Q**uā suas ociositates trepidāter edentē meliozū carminū
cōparatio p̄mit. **N**ā sicuti nouā nuptā nichil min9 q̄ pulchrioz pro-
nuba decet. et sicuti si vestiat̄ albo. q̄sqz fusc9 sit nigrioz. sic nrā quā-
tula ē. cūqz tubis circūfusa potiozib9 stipula. vilescit. q̄ media loco.
īnfima merito. despiciabiliozē p̄nūciari. nō inpericia mō s3 et arzogā-
cia facit. qua p̄pter illorum iusti9 epigrāmata micat. q̄ ista hec que

ymaginarie tm. et quodammodo vmbra^liter effingimus. Sz cursim
ista. quin potius paupertinus flagitate cantilene culm? immurmuret

Carmen

Quisquis pontificis patrisq; nostri.
Collaudas patientis hic laborem.
Voti compote supplicatione.
Concessum experiere qd rogabis
Eces celsa nitet. nec in sinistrum:
Aut dextrum trahitur sed arce frontis.
Ortum prospicit equinoctialem.
Intus lux micat. atq; bracteatum
Sol sic sollicitatur ad lacunar.
Fuluo vt concolor erret in metallo.
Distinctum vario nitoare. marmo.
Percurrit cameram solum fenestras.
Ac sub versi coloribus figuris.
Vernans herbida crusta zaphiratos
Fledit per prassinum vitrum lapillos.
Huic est porticus applicata triplex.
Fulmentis equitanicis superba.
Ad cuius specimen remotiora
Claudunt atria porticus sedem.
Et campum medium procul locatas.
Vestit saxea silua per calumpnas.
Hinc agger sonat hinc arar resultat.
Hinc sese pedes atq; eques reflectit.
Stridentum hinc moderatoz esse doz.
Curuozum hinc chozus helciariorum.
Concinentibus alleluya ripis.
Ad xpm leuat amnicum celeuma

Sic sic psallite nauta vel viator.

Namq; hic est locus omnib; petendus.

Omnes quo via ducit ad salutem.

Ecce pui tãq; iunior imperatis tu mō fac memineras multiplicato me
fenoze remunerādū. q; id faciū possis voluptuosuisq;. opus ē vt sine
dissimulatioē lectices. sine fine lecturias. **N**eq; patiaris vt te ab hoc
pposito ppediē. cōiunx domū feliciter ducēda defleat. **S**is q; opi
do meminēs q; olī. martia hortēcio. terēcia tullio. calpurnia plinio.
pudētilla apuleio. **R**usticiniana symmacho. legētib; meditātibusq;
cādelas. et cādelebra tenuere. **C**erte si pter rē oratoria cōtubernio fe
minaz. poeticū īgeniū. et oris tui limā frequētū studioz cotib; ex
politā. quereris obtundi. **R**emīscere q; sepe versum cornina. cū suo
nazone cōp'euit. lesbia eū catullo. cesennia cū getulico. argētaria cū
lucano. cithia cū ppercio. delia cū tibullo. **P**roinde liqdo claret studē
tib; discēdi p nupcias occasionē tribui. desidib; excusacionē. **I**git ī
cum beneq; apd te litteratoriā curā turba dēpriet īperatozu. quia na
tura cōparatū ē. vt ī oībus artib; hoc sit sciēcie. p̄ciosior pompa quo
rarioz. **V**ale.

Sidonius rusticio suo salutem

Si nobis pro situ spacisq; regionum vicinaremur nec a se pre
sentia mutua vasti itineris longinquitate discrimnaretur.
nichil apicium raritat licere īceptefamiliaritatis officia pmitterem.
Neq; iam semel missa fundamenta certatis amicicie. diuersis hono
rum generibus exstruere cesarem. **S**ed animorum coniunctioni se
parata. vtrimq; porrectozibus terminis obsistit habitacio. **E**qui
dem semel deiundis parum nocitura pectoribus. **S**ed tamem ex ipsa
communiū municipiozum discretione procedit. q; cum amicissimi si
mus. raritatem colloquij de proluxa terrarum interiectione venien
tem in reatum voluimus transferre communem. cum de naturalium
rerum difficultate. nec culpa nos debeat manere. nec venia. **D**omi
ne illustris gerulos litterarum de discipline tue institutioē formatos

et mozum herilium verecundiam p̄ferentes. oportune admisi. pati-
enter audiui. competenter explicui.

Sidonius agricolae suo salutem

Misti tuquidem lembum mobilem. solidum. lecti capacem.
iamq; cum piscibus. Cum p̄terea gubernatorem. longe
peritum. remiges eciam robustos. expeditosq; . qui scilicet ea ra-
piditate p̄teruolant amnis aduersi terga qua defluit. Sed dabis
veniam q̄ mutanti tibi. in piscationibus comes. venire dissimulo
Namq; me multo decumbentibus nostris validiora meroris rethia
tenent. que sunt amicis quoq; . et externis indolescenda. Unde te
quoq; puto. si rite germano moueris affectu. quo temporis punc-
to paginam hanc sumpseris. de reditu potius cogitaturum. Seue-
riana sollicitudo cominus. in quietata primum lente tuscis inpul-
su. febribus quoq; iam fatigatur. hñsq; per noctes ingranescenti-
bus. Propter quod optat exire in suburbanum. litteras tuas de-
niq; cum sumeremus. egredi ad villulam iam parabamus. Quo cir-
ca seu tu venias. seu moreris. p̄ces nostras orationibus iuua. vt
ruris auram desideranti salubriter cedat ipsa vegetatio. Certe ego
vel tua soroz. inter spem metumq; suspensi. credidimus eius tedi-
um augendum. si voluptati iacentis obstitissemus. Igitur ardozi
ciuitatis atq; torpori. tam nos q̄ domum totam p̄uio cristo pari-
ter eximimus. simulq; medicorum consilia vitamus assidentiumq; .
qui parum docti et satis seduli languidos multos officiocissime occi-
dunt. Hanc contubernio nostro iure amicitie iustus exhibebitur.
quem si iocari liberet in tristibus. facile conuincerem. chizonica
magis institutum arte. q̄ mechaonica. Quo diligentius postulan-
dus est cristus obsecrandusq; vt valitudini eius curationem. cura
nostra non inuenit. potencia superna medeatur.

Sidonius ferrano suo salutem

E Pistolam tuam nobis marcellinus rogatus exhibuit homo
peritus. virq; amicosum. **Q**ue primoribus verbis salutati
one libata. reliquo sui tractu. qui quidem grandis est. patroni tui
petronij maximi imperatoris laudes habebat. **Q**uem tamen tu
partinacius aut amabilius. quam rectius veriusq; felicissimum ap-
pellas. **P**ropter hoc quippe cur per amplissimos facium titulos.
fuere euectus vsq; ad imperium. **S**ed sentencie tali numq; ego as-
sentior. vt fortunatos putem. qui reipublice precipitibus. ac lubri-
cis culminibus insistent. **N**am dici nequit quantum per horas fert
in hac vita miseriarum. vita felicium illozū. si tamen sic sunt pronū-
ciandi. qui sibi hic nomē vt sylla psumunt. nimirum qui supergressi
rus fasq; cōmune summā beatitudinē existimant summā potestātē.
hoc ipso satis miseriores quod parum intelligunt. inquietissimo se
subiacere famulatui. **N**am sicut hominibus reges. ita regib; dnādi
desideria dominantur. hec si omittamus antecedenciū principū casus
vel sequutorum. solus iste peculiaris tuus maximus. maximo nobis
documento poterit esse. **Q**ui quāq; ī arcem prefectoriā patriciā con-
sularemq; intrepidus ascenderat. eosq; quos gesserat magistratus.
ceu recurrentibus orbitis inexpletus intrauerat. **C**um tamen venit
omnibus iurib; ad principalis apicis abruptum quandā potestatis
inmensē. vertiginem sub corona patiebatur. nec sustinebat dominū
esse. qui non sustinuerat esse sub domino. **D**eniq; require in supra-
dicto vite prioris gratiam potenciam. diurnitatemq; eque diuerso
principatus paulē amplius q; bimembris originem. turbinem. finem
profecto inuenies hominem. beatiorē prius fuisse. q; beatissimus
estimaretur. **I**gitur ille cuius anterieus epistole. mores. pecunie-
fascēs. pompe. littere. patrimonia et patrocina florebat. cuius
ipsa sic deniq; spacia vite custodiebantur. vt per horarum disposi-
tas clepsidras. explicarentur. is numcupatus augustus. ac sub hac
specie palatinis liminibus inclusis ante crepusculum ingemuit q;
ad vota peruenerat. **C**umq; mole curarum pristinae quietis tenere di-
mensum prohiberetur. veteris acutum regule legibus renunciauit.

atq; prospexit pariter ire non posse. negocium principis . et ocium
senatozis. **N**ec fefellerunt futura merentem. Namq; cum ceteros au-
licos honozes. tranquillissime percucurrisset. ipsam aulā turbulentis-
sime texit inter tumultus militum popularium . federatorum . quod
et exitus prodidit nouus . celer . acerbus . quem cruentauit . for-
tune diu lenocinantis perfidus finis . que virum vt scorpius vlti-
ma sui parte percussit . dicere solebat vir litteratus . atq; ob inge-
nij merita questozius . partium certe bonarum pars magna fulgen-
tius ore se ex eius frequenter audisse . cum perosus pondus imperij
veterem desideraret securitatem . felicem te ait . **D**amocles . qui non
vno longius prandio regni necessitatem detollerauisti . **I**ste enim
vt legimus damocles . prouincie siculis . vrbe syracusanus . familia-
ris tyranno dionisio fuit . **Q**ui cum nimis laudibus bona patroni
vt cetera scilicet inexpertus efferret . **I**us inquit hodie dionisius .
saltem in hac mensa bonis meis ac malis pariter vti . **L**ibenter in-
quit . **T**um ille confestim letum clientem . quamq; et attonitum ble-
beio tegmine erepto . muricis tirij . seu tarentini conchiliato ditat
indutu et renitentem gemmis . margaretisq; auro lecto sericatoq;
tozeumati inponit . **C**umq; pransuro sardana pallicio in mozem .
panis daretur eleontina segete confectus . **I**nsuper dapes culte
ferculis culcioribus apponerentur . spumarent falerno gemine ca-
paces . inque cristallis calerent vngenta glacialibus . hinc suffica-
cranamo ac thure cenatio . spergeret peregrinos naribus odozes .
et madescetes nardo capillos circumfusa florum certa sicarent . ce-
pit supra tergum sic recumbentis . repente vibrari mucro districtus .
elacunaribus qui videbatur in iugulum purpurati ianuamq; rui-
turus . **N**am filo equine se te ligatus . et ita pondere minax . vt
acumine gulam formidolosi tantaleo frenabat exemplo . ne cibi in-
gressi per ora . per vulnera exirent . **U**nde . post mixtas fletibus
preces . atq; multimoda suspiria vix absolutus . emicatumq; profili-
ens . illa refugit celeritate diuicias deliciasq; regales . qua solent
appeti . reducitur ad desideria mediocrium . timore summorum . et fatis

cauens ne beatum vltra diceret. duceretq;. qui septus armis ac sa-
tellitibus. et per hoc raptis incubans opibus ferro pressus preme-
ret aurum. Qua propter ad statum huiusmodi. domine frater nescio
an constet tendere beatos. patet certe miseros peruenire.

Sidonius maurusio suo salutem

Hodio industrie tue. vocisq; communibus vberiore prouenta. 14.
q; minabatur sterelis annus. respondere vindemiam. Unde
et in pagoviolascensi. qui marcialis etate citeriore vocatus est. prop-
ter hiberna legionum iulianarum suspico diuturnus te moratu-
rum. Quo loci tibi cum ferax vinea est. cum preter ipsam predium
magno non minus domino. quod te tuosq; plurifaria frugum man-
sionumq; dote remoretur. Ilicet si horreris apothecisq;. seu penu-
impleta. destinas illuc vsq; ad aduentum hyrumdineum. vel ciconi-
num. iam numeq; ninguidos menses in ocio fuliginoso. seu tui-
cata quiete transmittere. nobis quoq; parum in opido fruduose pro-
tinus amputabuntur cause morarum. vt dum ipse nimirum frueris
rure. nos te fruamur. quibus vt recognoscis. non magis cordi
est. aut voluptati ager cum redditibus amplis. q; vicinus equa-
lis cum bonis moribus

G. S. 2. Sidonij ep̄i epistolaz liber secū dus finit
Incipit tercius Sidonius auito suo salutem

Multis quidem vinculis caritatis ab ineunte puericia.
quitquid venimus in iuuentute gracie sese mutue cura
nexuerat. primum quia matribus nostris summa san-
guinis iuncti necessitudo. Deni quod ipsi iisdem tempo-
ribus nati. magistris vsq;. artibus instituti. lusibus ociati. principib;
euecti. stipendijs perfuncti sumus. et quod est. ad amicitias ampli-
andas. hñs validius efficaciusq;. in singulis quibusq; personis. vel

expetendis equaliter. vel cauendis. iudicij partitate certauimus.
Propter que omnia preter conscienciam que interius tibi longe prestantior eminentiorque multum voluntates nostras copulauerat & cur-
sarum forinsecus actionum similitudo. sed quod fatendum est. Diu
erectis utrimque amoris machinis. ipse culmina preciosa posuisti. eccle-
siam aruerni municipioli. cui prepositus. et si immerito videoz. per
oportuno oblatione locupletando. cuius possessioni plurimum con-
tulisti. cuticiacensis predij. sub urbanitate non minus. nostre profes-
sionis fraternitatem loci proximitate dignatus ditare quod rebitu. Et
licet sororie hereditatis. duo consortes esse videamini. exemplo ta-
men fidei tue. superstes germana commota est. Ad boni operis im-
itationem. itaque tibi celitus redibetur. iure tui facti meritum. ali-
eni incitamentum. Quo fit ut reperiare dignissimus. quem diuini-
tas inusitato successionum genere sublimet. Que tamen nec diu dis-
tulit. religiosam deuocionem. centuplicatis opulentare muneribus.
queque ut confidimus nichilo segnius celestia largietur cum terre.
na iam soluerit. **N**icetiana namque si nescis hereditas cuticiati. super-
nam precium fuit. Quod restat exposcimus. ut sicut ecclesie nostre
ita etiam cinitatis eque tibi sit cura communis. Que cum olim. cum de-
bebit ex hoc precipue tempore. ad tuum patrocinium. vel obtuim
patrimonium pertinere. Quod cuius meriti esse possit. quippe si
vestra crebro illud presentia inuisat. vel gotis credite. qui sepe
numero etiam. septimaniam suam fastidiunt. vel refundunt. modo
inuidiosi huius anguli etiam desolata proprietate potiantur. Sed
fas est presule deo vobis inter eos. et rempublicam medijs. animo
quietiora concipere. Quia et si illi veterum finium limitibus effrac-
tis omni vel virtute vel mole. possessionis turbide methas. in rho-
danum. ligerimque proterminant. Vestra tamen auctoritas pro digni-
tate sentencie. sic partem utramque moderabitur. ut et nostra discat.
quid debeat negare cum petitur et poscere aduersa desinat cum negat

Sidonius constantio suo salutem

Salutat populus aruernus. cuius perua tuguria magnus
 hospes implesti. non ambiciosus comitatu. sed ambiendus
 affectu. Deus bone quod gaudium fuit laboriosis cum tu sanctum
 pedem semirutis menibus intulisti. quam tu ab omni ordine. sexu.
 etate. stipatissimus ambiebare. **Q**ue falsi erga singulos libra ser
 monis quod te blandum pueri. comen iuuenes. graueres senes metie
 bantur. **Q**uas tu lacrimas ut parens omnium super edes incendio
 prozutas. et domicilia semiusta fudisti. **Q**uantum doluisti. cam
 pos sepultos. ossibus insepultis. que tua deinceps exhortacio. que
 reperationem suadentis animositas. his addicitur quod cum inuene
 ris ciuitatem. non minus ciuica famultate. quam barbarica incursione
 vacuatam. pacem omnibus suadens. illis caritatem. illos patrie reddidisti.
Quibus tuo monitu non minus in unum consilium quam in unum opi
 dum reuertentibus. muri tibi debent plebem reductam. plebs reducta
 concordiam. **Q**uo circa. satis te toti suum. satis se toti tuos estimant
 et que gloria tua maxima est minime falluntur. obuersatur etenim
 per dies mentibus singulorum. quam persona etate grauis. infirmitate
 fragilis. nobilitate sublimis. religione venerabilis. solius dilec
 tionis obtentu. abruptisti tot repagula. tot obiectas veniendi diffi
 cultates. itinerum videlicet longitudinem. breuitatem dierum. niui
 um copiam. penuriam pabulorum. latitudines solitudinum. an
 gustias mansionum. viarum voragines. **A**ut humorymbrium putres
 aut frigorum siccitate tribulosas. ad hoc. aut aggeres saxi asper
 sos. **A**ut fluuios gelu lubricos. aut colles ascensu salebrosos. **A**ut val
 les lapsuum assiduitate derasas. per que omnia incommoda. quia non
 priuatum commodum requirebas. **A**morem publicum retulisti. **Q**uod
 restat deum precamur ut eui metis secundum vota promotis bonis
 amicicias indefessum expetas. capias. referas. sequatur quod te affectio
 quam relinquis. et inicitate per te ubicumque gratie longum tibi redibe
 antur. quam fundamenta. tam culmina.

Cidonius heredicio suo salutem

S quando nunc maxime aruernis meis desideraris. quibus dilectio tui immane dominatur. et quidem multiplicatis ex causis. primum quod summas. in affectu partes iure sibi usurpat terra que genuit. denique quod seculo tuo solus forme mortalium es. qui patrie non minus desiderij nasciturus. quam gaudij natus feceris. astipulantur assertis. materni quondam puerperij tempora. que proficiente conceptu. concordantibus ciuium votis. numerabantur. **O**mitto illa communia quidem. sed que non mediocria caritatis incitamenta sunt. **I**stius tibi cespitis reptatas glebas. pretereo quod hec primum gramina incessu. flumina natatu. venatu nemora frengisti. **O**mitto quod hic primum tibi pila. pirus. accipiter. canis. equus. circus. ludo fuere. **M**itto istic ob gratiam puericie tue undique gentium confluisse studia litterarum. tuoque persone quondam debitum quod sermonis celtici squamam depositura nobilitas. nunc oratorio stilo. nunc etiam camenalibus modis. imbuebatur. **I**stud in te affectum principaliter vniuersitatis accendit. quod quos olim latinos fieri exegeras. deinceps esse barbaros vetuisti. **N**on enim potest unquam ciuicis pectoribus elabi. quem te quantumque nuper omnis. etas. ordo. sexus. e semirutis murosum aggeribus conspiciebatur. cum inter iectis equozibus in aduersum perambulatis. et vix duo de viginti equitum sodalitate comitatus. aliquot milia gothorum. non minus die quam campo medio. quod difficile sit posteritas creditura transisti. ad nominis tui rumorem. personeque conspectum. exercitum exercitatissimum stupor obruit. ita ut pre ammiratione nescirent duces partis inimice. quam se multiquamque te pauci comitarentur. subducta est tota protinus acies in supercilium collis abrupti. que cum prius applicata esset. oppugnatio in te non viso est explicata congressui. **I**nterea tu celsis quibus queque optimis. quos nouissimos agmini. non ignauia sed audacia fecerat. nullis tuorum. certamine extanto desideratis. solus planicie quam patentissima potiebare. cum tibi non daret tot pugna socios. quot solet mensa conuiuas. **H**inc iam per ocium in urbem reduci. quid tibi obuiam processerit.

officiozum plausicum .fletuum. gaudiozum. magis tentant vota con-
 icere. q̄ verba referare . Siquidem cernere erat refertis capacissime
 domus atrijs. illā ipsam felicissimam stipati redditus tui felicitatem.
 dum alij osculis puluerem tuum rapiunt. Alij sanguine ac spinis pin-
 guia lupata suscipiunt. Alij sellarum equestrium madefacta sudori-
 bus filtra resupinant . Alij de concauo tibi cassidis exituro . flexili-
 um laminarum vincula diffibulant. Alij explicandis ocrearum nexi-
 bus implicantur. Alij ebetatorum cede gladiozum latera dentata per
 numerat. Alij cesam atq̄ punctim foraminatos circulos loricarum di-
 gitis liuescentibus metiuntur . hic licet multi complexibus tuozum
 tripudiantes adherescerent . in te maximus tamen leticie popularis
 impetus. congerebatur. Tandemq̄ in turbam inermē quidem vene-
 ras. Sed de qua te nec armatus euolueres. ferebasq̄ in mirum elegā-
 ter gratulantum ineptias . et dum irruentum tumultuoso diriperis
 amplexu. eo condicionis accesseras. p̄ssimus publici amoris inter-
 pres vt necesse esset illi vberiozem referre te gratiam. qui tibi libe-
 riozem fecisset iniuriam . Sed quid ego ista hec iusto plusculum
 garrio. qui laborum tuozum non ex asse historiam texere . sed pro
 parte memoziā facere p̄sumpsi. quo magis crederes votis tuorū
 Quozum expectationi egrescenti nulla salubrius .ociusq̄ q̄ tui ad-
 uentus remedia medicabuntur. Igitur siquid nostratium p̄catibus
 acquiescis. adutum in patriam receptui canere festina. et assiduitatē
 tuam periculose. regum familiaritati celer exime . quozum consuetu-
 dinem spectatissimus quisq̄ flammaram nature . bene comparat. que
 sicut paululum a se remota illuminant. ita satis admota sibi cōburūt

Sidonius felici suo salutem

Gozolas natione iudeus. cliens culminis tui . cuius michi
 quozq̄ esset persona cordi si non esset secta . Despectatui
 defert litteras meas quas granditer anxius exaravi . opidum si-
 quidem nostrum quasi quendam sui limitis obicem . circumfusarum

nobis gentium arma terrificant. Sic emulorum sibi in medio
positi populorum lacrimabilis turba suspecti burgundionibus. proxi-
mi gothis. nec impugnantum ira. nec propugnantum caremus in vi-
dia. Sed istinc alias. Interea si vel penes vos recta sunt. bene est
Neque enim huiusmodi peccato sumus. ut licet apertis ipsi penis. propter
criminum occulta plectamur. non agi prospere. vel vnicuique ve-
limus. Nam certum est. non minus viciorum. quam hostium esse cap-
tuum. qui non etiam inter mala tempora bona vota seruauerit.

Sidonium hispanis suo salutem

S vir spectabilis morumque vestrorum inspector admiratorque
donidius. solam rationem domestice utilitatis habuisset.
satis habundaque sufficeret. fides nostra commodis suis. et si nullus
intercessor accederet. Sed amore meo ductus est. ut quod ipse
per se impetrauerat. me faceret postulare. Itaque nunc honori
vestro hic quoque cumulus accrescit. quod duo efficimur debitores. cum
tamen vnus e nobis beneficium consequatur. Eboracensis pre-
dij. etiam ante barbaros desolatam medietatem. Que domus patri-
cie iura modo respicit. suffragio vestro iuri suo optat adiungi.
Neque ad hanc mundinationem. stimulo cupiditatis. Sed respectu
auite recordationis adducitur. Siquidem fundi ipsius integritas
familie sue dominum. usque ad obitum vitrici nuper vita deceden-
tis aspexit. Nunc autem vir alieni non appetens. sui parcus. pos-
sessionis antiq[ue] a se alienate. non tam dampno angitur quam pudore.
Quam ut redimere conetur. non auaricie vicio. sed verecundie
necessitate compellitur. Tribuere dignare votis suis. precibus
meis. moribus tuis. ut ad soliditatem ruris istius te patrocinan-
te perueniat. cui rem parentum sibi que. non solum notam. Verum
etiam. Inter lactantis infancie rudimenta reptatam. sicut recepisse
parum fructuosum. sic non emeruisse nimis videtur ignauum. Ego
vero tantum obstringar indulgis. ac si mee proficiat peculiariter

20
proprietati. quicquid meo etate frater. professione filio. loco cuius. fide
amicus. acceperit.

Sidonius eutropio suo salutem

S veteris commilitij. Si deinceps. innovate. per dies gra-
cie bene in presentiarum fides vestra reminiscitur. profecto
intelligitis. ut vos ad dignitatum. sic nos ad desideriorum culmina
ascendere. Itaque fascibus vestris gratamur omnes. ut erectam per illos
non magis vestram domum. quam nostram amicitiam censeamus. Testis
est ille tractatus. in quo exhortationis mee non minimum incitamen-
ta valuerunt. quibus vix potuistis adduci. ut praefecturam philoso-
phie iungeritis. cum vos consecrandi vestri plotini dogmatibus inhe-
rentes. ad profundum intempestive quietis otium platonicozum pa-
lestra rapuisset. cuius discipline tunc fore astruxi liberam professionem
cum nil familie debuisset. Porro autem desidia vicinior putabatur
contemptus ille militiae. ad quam iactitant invidi bonarum partium. vi-
ros non posse potius quam nolle conscendere. Igitur quod loco primo re-
fieri par est. agimus gratias verberes cristo. qui statum celsitudinis
tue ut haecenus parentum nobilitate decorabat. ita iam nunc titu-
lozum parilitate fastigat. Simul et animozum spebus erectis fas est.
de cetero sperare meliora. Certe creber provincialium sermo est. An-
num bonum de magnis non tam fructibus quam potestatibus estiman-
dum. qua de re tiestrum est domine expectationem vestram compe-
tentibus dispositionibus munerari. Nam memoz. originis tue no-
bilitatem sibi persuasit uniuersitas. quam diu nos sabini familia repperit.
sabinianam familiam non timendam.

Sidonius felici suo salutem

Longum a litteris temperatis igitur uterque nostrum mos
suis agitur. Ego garrus. vos tacetis. Unde etiam vir
ad reliqua fidei officia insignis. genus reoz esse virtutis. tanto

te ocio non posse lassari . Et quid ? Numquam ne respectu moue-
re familiaritatis . antique . Ut tandem a continuati silentij propo-
sito pedem referas ? Aut nescis quia garrulo non respondere . con-
viciu[m] est . Tu retices . vel bibliothecarum medius vel togarum .
et a me officium paupertini sermonis expectas . cuius scribendi si be-
ne perspicias magis est facilitas q̄ facultas . Certe vel metus noster .
materiam tuo stilo faciat . memento q̄ viatorum manus grauare
cartis . quatenus amicorum cura releuetur . et indicare festina si qua
preuio deo . questor licinianus . trepidationi mutue . ianuam secu-
ritatis aperuerit . Persona siquidem est . vt prohibent magna ex-
pectatione . maior aduentu . relatu sublimis . inspectione sublimior .
et ob omnia felicitatis natureq̄ bona . monstrabilis . Summa cen-
sura par comitas . et prudentia fidesq̄ missomittentiq̄ conueniens .
Nichil affectatum . simulatumq̄ . ponderisq̄ sermonum . vera potius
se veritas . quam seueritatis imitacio . et nec vt plurimi qui cum
credita diffidenter allegant . volunt videri egisse se caucius . Sed
neq̄ ex illo vt ferunt numero . qui secreta dirigencium . principum .
vendicantes ambiunt . A barbaris bene agi cum legato potius .
quam cum legacione . hunc nobis mozum viri tenozem secundus ru-
moz in vexit . Mandate pniciter . si verodicta conquadrant . vt tan-
tis per a peruigili stacione respirent . quos a muralibus excubijs .
non dies nunguidus . non nox illunis et turbida receptui cauere
persuadent . quia et si barbarus in hiberna concedat . mage disse-
runt . quam relinquat . semel radicatum corda formidinem . palpa-
te nos prosperis . quia nostra non tam procul est a vobis causa . qua[m]
patria .

Uidonius eucherio suo salutem

Veneros antiquos . non tamen ita vt qui equuozum meoru[m] .
virtutes aut merita postponam . Neq̄ si romana respueli-
ca . in extrema hec miseriazum defluxit . vt studiosos sui num-
quam remuneretur . non idcirco brutos . torquatosq̄ non pareunt

secula mea. Quorsum ista hec? Inquis de te. Ad te michi sermo est. vir efficacissime. cui debet respublica. quod supradictis solutum laudat historia. Quapropter ignorari rerum. temeraria iudicia suspendant. nec perseuerent satis. aut suspicere preteritos. aut despiciere presentes. Quandoquidem. facile clarescit. rempublicam morari beneficia vos mereri. Quamquam mirandum granditer non sit. natione feneratorum non solum inciuiliter romanas vires administrate. Vex etiam fundametaliter eruete. Si nobiliu viroz militariuqz. et supra vel spe nre vel opinionem partis aduerse bellicosoz. non tam defuerit facta. quam premia.

Sidonius riochamo suo salutem.

Seruetur nostri consuetudo sermonis. Namque miscemus cum salutacione querimoniam. non omnino huic rei studentes. ut stilius noster sit officiosus in titulis. Asper in paginis. sed quod ea semper eueniunt. De quibus loci mei aut ordinis hominem constat in conciliari si loquatur. peccare si taceat. Sed et ipsi sarcinam nostri pudoris inspicimus. Cuius hec semper verecundia fuit ut pro culpis erubesceretis alienis. Serulus epistolarum. humilis. obscurus. despicabilisqz etiam vsqz ad dampnum innocentis ignauie. Mancipia sua. brittannus clam. sollicitantibus abducta. deplorat. Incertum michi est. an sit certa causatio. Sed si inter coram positos equanimiter obiecta disingitis. Arbitroz hunc laboriosum posse probare quod obicit. Si tamen inter argutos. armatos. tumultuosos virtute. numero. contubernio contumaces: poterit ex equo et bono solus. inermis. peregrinus. abiectus. rusticus. pauperat poterit audiri.

Sidonius tetradio suo salutem.

Purimum laudis iuuenes nostri moribus suis applicant. Quotiens de negotiozum meritis ambientes. ad peritoru consilio decurrunt. Sicut nunc vir clarissimus theodozus domi

quidem nobilis. Sed modestissime conuersationis. opinione genero-
sior. qui per litteras meas. ad tuas litteras. i. ad meratissimum sci-
encie fontem. laudabili auiditate proficiscitur. non modo reper-
turus illic ipse quod discat. Sed et forsitan relaturus inde quod
doceat. Cui contra potentes. factiososq. si vestra pericia habun-
ter non opitularetur. prudencia consulta sufficeret. Respondete ob-
secramus. nisi vobis tamen vtriusq. nostrum socie preces oneri fas-
tidio ve reputabuntur iudicio suo. testimonio meo. et substantiam
causamq. supplicis fluctuantē medicabilis respōsi. salubritate fulcite.

Vidonius simplicio suo salutem.

Si desiderium meum. sinisteritas tanta comitatur. vt
eciam nunc nostris inuidearis obtutibus. nunc idcirco is
es viroꝝ optime. de cuius nos moribus. late aut celsa memora tu.
ita cuncti nostrates idemq. summates viri optimarum exactissimarūq.
partium. prestantissimū patrem familias. consono preconio psequunt.
Assipulatur huic de te sentencie bonozum vel sic electus gener. vel
educ̄ta sic filia in quozum copula tam felicem tibi cōtrouerſiam. vo-
ta peperierunt vt ambigas. Vtrum iudicio an institutione supera-
ueris. Sed tamen. hinc vel maxime parentes ambo venerabiles. este
securi. Idcirco ceteros vi noctis. qđ vos filij transierunt. Igit̄ dona
veniā litteras primas quas vt necdū mittere desidia fuisse. ita ve-
reoz ne sic misisse garzulas. Carebit sane nostrū neuo loquacita-
tis officiū. si exēplo recursantis alloquij. ipudentiā pagine presentis
absolueris

Vidonius secundo suo salutem.

Adi mei proavi tui tumultum. hesternoz prochdoloꝝ die
manus propbana pene temerauerat. Sed deus affuit ne-
nephas tantum perpetraretur. Campus autem ipse dudum re-
fertis. tam bustualibus fauillis. quam cadaueribus. nullam iam

25
diu stropem recipiebant. Sed tamen tellus humatis que super ducit.
redierat in pristina distenta planicie. pōdere inuali. se diuturno ym-
brium fluxu sedentibus acernis. Que fuit causa: vt locum auderent
tamquā vacantem corporibus corporum baiuli rastris funebribus im-
piare. Quid plura? Jam niger cespes ex viridi. Jam supra antiquum
sepulchrum. glebe recentes. cum forte pergens urbem ad aruernam.
publicum scelus e supercilio vicini cellis aspexi. Neq; equo effuso.
tam per abrupta. q̄ per equata prozicipēs. et moze exigue sic q̄ ipa-
ciens. antequam peruenirem facinus audax preuio clamore conpescui
Dum dubitant in crimine reperti dilaberentur an starēt. Et super-
veni. confiteor erroze. supplicia captoz differre non potui. sed supra
ipsum senis nostri oppertorium. tozsilatrones. quātū sufficere possit
superstitum cure. mortuozum securitati. Ceterum vestro quod sacer-
doti nil reseruauī. mee cause. sueq; psone p̄scius. in cōmune cōsulū.
ne vel hoc iusto clemētis vindicaret. vel illa iusto seueris v̄dicaret
Cui cum tamen totum ordinē rei vt satisfaciēs ex itinere mādassem
Dir sanctus et iustus. iracundie mee dedit gloziam. Cū nil ampli⁹ ego
venia postularem. pronūcians moze maiorum reos tāte temeritatis
iure cesos videri. Sed nequid in posterum casib⁹ liceat. quos ab ex-
emplo vitare debemus. posco vt actuum me quoq; absente. tua cura.
Sed meo sumptu resurgat. in molem sparsa cōgeries. quam leuigata
pagina tegat. Ego venerabili gaudentio reliqui. p̄ciū lapidis. ope-
risq; mercedem. Carmen hoc sane quod consequetur. nocte proxima
feci. non expolitur credo quod vie non parum intentus. Quod peto
vt tabule quantulūcumq; ē. celeriter indat. Sed vide vt vicium non
facit in marmore lapicida. Quod factū siue ab industria. seu per in-
iuriam. michi magis q̄ quadratozio liuid⁹ lector ascribit. Ego vero
si pio studio rogata curaueris. sic agam gracias. quasi nil tibi q̄ lau-
dis aut glorie accedat. quem patruo tuo me remoto solida presentis
officij sollicitudo mansisset pro gradu seminis.

Epitaphium Appollinaris.

Serum post patruos patrēq; carmē.
 Haut indignus auo nepos dicaui.
 Ne fors tempore postumo viator.
 Ignorans reuerenciam sepulti.
 Tellurem tereres in aggeratam.
 Prefectus iacet hic appollinaris.
 Post pretozia recta galliarum.
 Merentes patrie sinu receptus.
 Consul tissimus vtilissimusq;
 Ruris milicie foriq; cultor.
 Exemploq; alijs periculoso.
 Liber sub dominantibus tyrānis.
 Hec sed magna dignitas prodatur.
 Quod frōtem cruce. mēbra fonte purgās.
 Primus denumero patrum suorum.
 Sacris sacrilegis renunciauit.
 Hoc primum est decus. hec superba virtus.
 Sepe precedere. quos honore iungas.
 Quiq; hic sunt titulis pares parentes.
 Hos illic meritis superuenire.
 Noui quidem auctoris nr̄i non respōdere doctrine epitaphij qualita-
 tem. sed anima perita musicas non refutat inferias. Tibi q̄nō decet
 tardum videri. q̄ heres tercius quartusq; dependim⁹. cū tot annoꝝ
 gyro voluto. magnū alexandrum parentasse manibus achillis. et Ju-
 lium cesarem herōzi. vt suo iusta persoluisse didicerimus.

C Sidonius appollinari suo salutem.

Vince probo. gaudeo. admiro. quod castitatis affectu cōtuber-
 nia fugis impudicoꝝ. p̄sertim quib⁹ nichil pensi. neq; sancti
 est. in appetendis. garziendisq; turpitudinibus. quiq; qd̄ verbis iue-
 recundis auriū publicarū verecundiā incessant. grāditer sibi videntē

facetiari. cuius vilitatis esse signiferum gnatonem. patrie nostre. vel
 maximū intellige. est enim hic gurgēs. **De** sutozibus famularum. **De**
 concinnatozibus criminū. **De** sinistrarum opinionū. **Duplicatozibus.**
 loquar ipse nec dicax. ridiculusqz. nec let⁹ arrogāsqz. nec constans cu
 riosusqz. nec perspicax atqz īdecenter affectato lepoze. pl⁹ rustic⁹. tem
 pora p̄sentia colens. p̄terita carpens. futura fastidiēs. bñfici⁹ si roga
 turus ē importunus petēdi. **Derogatoz** negati. emultoz accepti. calli
 dus reformandi. querulus flagiti. garrul⁹ restituti. **Ad** si rogādus. si
 mulatoz parati. **Dissimulatoz** petiti. **Vēditoz** p̄sti. **publicatoz** occulti.
 calumpniatoz morati. īficiatoz soluti. osoz ieiunioz. sedatoz epulaz
 laudabilē proferens non de bene viuente. **Sed** de bñ pascente sentēciā
Inter hec tamē ipse auarissimus. qemqz non pascit. tam panis bon⁹.
 q̄ panis alienus. hoc solum cōmedens domi. **Si** quid eraptis. iter ala
 pharum procellas. premisit obsonus. **Sed** nec est sane predicabilis
 viri in totū silēda frugalitas. **Ieiunat:** quotiēs nō vocatur. **Sz** sic
 q̄ leuitate paralitica. si inuitetur. excusans. si vitetur. explorans. **Si**
 excludatur exprobrans. si admittat̄ exultans. si verberetur expectās.
Cū discubuerit. fert̄. adutū si tarde cōmedat. ī rapinas si cito saturet̄
 in lacrimas si sitiāt. ī querelas si īebriet̄. in vomicas si fatiget. in cō
 tumelias si fatigetur. ī furias fetulentie oīo p̄ cloacali. que quo plus
 cōmota. plus fetida ē. **I**ta viuens paucos voluptati. nullis amori. oī
 b⁹ risui ē. vesicaz ruptoz. factorqz ferulaz. bibēdi auidus. auicior de
 trahendi. rapido pariter ore spirās cenū. spumans vinū. loquens vene
 nū facit ambigi. putidior temullētiōr an facinorosior existimet̄. **Sz**
 dicis. aīmi p̄bra vultu colorat. et dēp̄cat̄ īeptias mētis. qualitas coz
 poris. **E**legās videlicet hō. puenust⁹ cuiusqz sit spectabilis p̄sona īsen
 tib⁹. **E**numero illa sordidior atqz dēformior ē cadauere rogali. quod
 facibus admotū. semicōbustum. moxqz sidēte strue corriū de uolutum
 reddere pire iam fastidiosus pollictoz exhorret. p̄ter h̄ lumina gerit.
 idē lumine carētia. que stigienice paludis. voluunt lacrimas p̄ te
 nebras. gerit et aures immaītate barrinas. quaz fistolam biforem.
 pellis vīcerosa circūuenit. saxeis nodis et cofosis humoze verrucis p̄

marginem curuum protuberantibus. **P**ortat et nasum . qui cum sitam plus in foraminibus . strictus in spina . sic patescit horrore . quod angustat olfactui . preterdit os etiam labris . plumbeum rictu ferinum . ginguris purulentum . dentibus buxum . quod spurcat frequenter . exhalatuse concocto molazium . computrescentium . meniphiticus odor . que supercunulat esculenta ructatio . **D**e dapibus hesternis . et redudantiu sentina cenaru . **P**romit et frontem . que fedissimo gestu . cutem plicat . **S**upercilia distendit . nutrit et barbam . que iam senectute canescens . fit tamen morbo nigra syllano . **T**ota denique est misero facies ita pollida . veluti per horas umbris . mellificata larualibus . **T**aceo reliqua sui mole . vindicta podagra . pinguedine soluta . **T**aceo cerebrum crebra iubice peraratum . quod parum amplius tegi constat capillis quam cicatricibus . **T**aceo pro breuitate cervicis . accipiti supinato stabularum adherere confinia . **T**aceo quia decidit honores humeris . decore brachii . robur lacertis . **T**aceo cyragicas manus iunctis cataphasmatum pannis . tamquam cestibus inuolutas . **T**aceo quod alarum specubus hircosis atque acescentibus latera captiua vallat . naves circumsedentium . ventilata duplicis amplexandi peste funestat . **T**aceo fractas potere aruine iacere mammam . quasque fedum esset in pectore virili . vel prominere has ut vbera materna cecidisse . **T**aceo ventris inflexi . pendulos calices . partim genitalium quia debilibus pudende turpibus rugis turpius pretere velamen . **I**am quid habet tergum spinamque commemorare . **D**e cuius licet internodiis fomiti . haurumpes . aream pectoris texat curuatura cestarum . tota nichilominus hec ossium ramosa compago sub uno velut exundantis ab dominis pelago latet . taceo lumborum corpulentiam cluniumque cui crassitudini comparata censetur aluus exilis . taceo femur aridum et pandum . **G**enua vasta . poplices delicatos . crura cornea . vitreos talos . peruos digitos . pedes grandes . **C**umque distortus horreat . ita liniamentis . per que multiplicem pestilenciam . exsanguis semiuiuusque . nec portatus sentiat . nec sustentatus icedat . verbis tamen est ille quam membris execrabilior . **N**am quamquam pruritu laboret . sermo in inhonesti . tum patronorum est precipue cauendus archans . quorum est laudator . in prosperis delator in dubiis . **N**e si ad exulta familiarum

27.
publicanda: t̄m̄poris ratio sollicitet. mox p̄ hunc spartacū. q̄m̄cūq̄
sunt clausa fr̄aguntur. queq̄ obserrata referantur. Ita q̄ quas de mo-
rum nequiuerunt machinis aperte simultatibus impetere. euniculis
clandestine. prodicionis impugnat. hoc fabricatu dedalus noster a-
miciciarum culmen edificat. qui si cum sodalibus. velut theseus inter
secunda sociatur. Sic ab h̄is postmodū velut protheus iter aduersa
dilabitur. Igit̄ ex voto meo feceris si talium sodalitati ne cōgressu
quidem primoze sociere. maxime illozum q̄ sermonibus prostitutus.
ac theatralib⁹. nullas habenas. nulla premunt. repagula pudor. Nā
quib⁹ citra honestatis nitorē iactitabundis. loquacis fece petulācia
lingua polluit̄ in frenis. h̄is consciēcia q̄ sordidatissima est. Deniq̄
facilius obtingit. vt quispiam seria loquens iuuat obscene. q̄ valeat
ostendi qui pariter existat improbus dictis. tēporibus morib⁹. Vale

Sidonius placido suo salutem.

Quam q̄ te tua tenet gr̄anopolis. comperi tamen hospitem ve-
terum fido relatu. quod meas nugas siue confectas opere pro-
sario. seu poetarū stilo cantilenosas. plus voluminū lectione dignere
repositoꝝ. Gaudeo hoc ipso quod recognoui cartulis occupari n̄ris
ocium tuū. Sed probe intelligo quod moribus tuis hanc voluptatē
non operis effect⁹ excudit. sed auctoris affect⁹. Ideo plus debeo quia
glorie punctum. quem dictioni negares. das amicicie. de ceteris vero
studij nostri derogatorib⁹ quid ex alle pronūciem. muudū deliberaui
Nam qui maxime sibi doct⁹ videt̄. dictionem sanam et insanā ferine
appetitu pari reuoluit. non ampli⁹ cōcupiscens erecto que laudet. q̄
despecta que rideat. Atq̄ in hunc modum sciēcia pompa proprietas
lingue latine. iudicij ociosoꝝ maxime sp̄retui est. quozū scurrilitati
negligencia comes. hoc volēs tantū legere quod carpat sic nō vitur
litteris q̄ abutitur

G. S. U. Sidonij epistolaz liber tercius **Explicit.**
Incipit quartus. Sidonius propro suo salutem.

Oroz michi que vxoz tibi . hinc inter nos summa . et
principalis necessitudo . et ea quide[m] patruelis non ger
mana fraternitas . que plerumq[ue] se purius . forti[us] . mera
tius . amat . **N**am facultatū inter germanos prius lite
topita . Jam qui nascunt[ur] ex fratribus . nichil inuicem controuersantur
et hinc sepe caritas ī patruelib[us] maioz . quia de sistit simultas a diui
sione . nec cessat affectus a semine . **S**ecundus nobis animorū nexus
accessit de studioz parilitate . quia idem sentim[us] . culpam[us] . laudam[us] .
in litteris . et eque nobis quelib[et] dictio placet . improbaturq[ue] . **Q**uāq[ue]
michi nimis arzogo meū iudicium cōferens tuo . **Q**uis enim nesciat
iuuenum seniozūq[ue] . te michi magistrum fuisse propriū . cū videremur
habere communem . et si quid heroicus arduum . comicus lepidum .
liricus cantelenosum . oratozq[ue] maturum . historic[us] verum . **S**atiricus
figuratum . gramatic[us] regulare . panigerista plausibile . **S**ophista seriū
epigramista lasciuum . commentatoz lucidum . multifariam condide
runt . id te omnifariam singulis nisi cui ingenium . sibiq[ue] quis defuit
tradidisse . **D**eus bone . q[ui] sibi hinc patres nostri gloziabantur . cum
viderent sub ope xpisti te docere posse . me discere . et non solum te
facere quod posses . **S**ed et velle quod faceres . **I**deoq[ue] non minus te
bouum q[ui] peritum . pronunciarī . et vere intra eusebianos lares . tali
um te quedam moneta su[per]ceperat disciplinarum . **C**uius philozo
phia in cude formatur . **N**unc varias nobis rex sermonumq[ue] ratio
nes . ipso etiam qui docuerat probante pandebas . **N**unc vt platon
discipulis iam prope potioz sub socrate . **S**ic iam tu sub eusebio n[ost]ro
inter aristotelicas cathogozias artifex dialetic[us] . adicissabas . cū ille
adhuc ecatulam nostram . mobilem . tenerā . crudam . modo castigozia
seueritate decoqueret . modo mandatoz salubzitate condiret . **U**t
qualium deus bone . quāq[ue] preciosozum . **Q**ue si quis deportaret philo
zophaturus . **A**ut ad plaudicolas sycābzos . aut ad caucasigenas ala
nos . ac ad equimulgas gelones . bestialiū rigidarumq[ue] . nationū corda
cornea . fibreq[ue] glaciales . proculdubio emollirentur elegidarent . neq[ue]
illoz ferociā stoliditatemq[ue] . que secundu[m] beluas īeptio brute scit .

Accenditur rideremus contemneremus. pertimesceremus. Igitur quia nos ut affinitas. ita studia iunxerunt. precorumque loci es amicitie iura inconcussa custodias. longumque tibi et si sede absumus. assimus affectu Cuius intemerate partes quantum ad nos spectat. a nobis in eum si quid est vite reliquum perhennabuntur.

Sidonius claudiano pape salutem.

Non possibile factum esset. ut te dominum meum. vel aliquoties aliquantulum. convenirem non vnde vnde. quarumpiam personarum. aut voluptates. aut necessitates inquirerem. Sed que in re debiti mei usus michi esse possent. Quippe revisiois potestas multis modis ac miseris prorsus pende causis intercludit. Enimvero scribendi facultas. aut raro prodonea suppetit. aut nec suppetit. Ita hec eadem remissibilia sunt. nec ne. tute iudicaris. Porro aut quod numero sepe scriptis nostris alij impartiantur. qui id ipsum nec ambiunt quam egomet forsitan. nec merentur amplius: non arbitror amicitie legibus impune committi. Illud etiam non dolenter saxo tacitum. quod libellos illos quos tuo nomine nobilitare non annuis. nullo unquam impartuisti rescripto: sed vacuum forte non suppetit. quod tute modicum magne admodum impendas amicitie. Ex quo tamen ex occupatu. unquam uspiamue. implicabere. quin illud in aliorum commoda reuergat. Cum precatu deum placas. eundem non modo amittis. Sed et ignotis consilias. Cum scripturarum celestium misteria rimaris. quo te studiosius imbuis. eo doctrinam copiosius infundis. Cum tuas opes in usus pauperum prodigis. tibi quidem maxime. sed alijs quoque consultum facis. proinde nichil videlicet. profecto nichil est. tam infecundum actionum tuarum omnium. quod tibi vni soli tantum. et non alijs quoque multis. tecum vberem fructum ferat. Nulla ergo cuiusquam prepedimenti occasio pretendi. vel falso potest. cum egomet specialis atque intimus tuus. nichil ab speciali meo fructiferam. a quo ignoti quoque multum capiant plurimi. Sed uti ego autumo iuxtam formam euangelici largitoris

quod non das amico esurienti dabis improbo pulsatori. Porro si etiam
nunc solito indurueris: faxim egomet quod tete penitebit. quoniam
si peccatis ultra reticendo. ego protinus ulciscar scribendo. Porro
enim ambiguo caret. tam te puniendum scrippo meo. quam punior ego
met silencio tuo.

C Sidonius claudiano suo salutem.

Committi domine maior. in necessitudinis iura prouincias.
cur quod ad salue tibi debitum spectat. a stilo et pugillaribus
diu temperem. quodque deinceps nullas viantum volas mea papirum
honorauerit. que vos cultu sedule sospitatis inpartiat. propter equum
ista coniectas: Si reare quemquam mortalium. cui tamen sermocinari
latialiter coartum est. non pauere cum in examen aurium tuarum quippe
scripturus adducit. tuarum inquam aurium. quarum pericie si me decurso
ad hoc cui tempora prerogatiua non obruat. nec frontomane grauitatis
aut ponderis apuleani. fulmen equiparem. cui varronis. vel atacini.
vel terentii plinii. vel auunculi. vel secundus compositi. in presentia
rusticabunt. Assupulatur iudicio meo volumen illud. quod tute super
statu anime rerum verborumque sciencia diuitissimus propalauisti. In
quo dum ad meum nomen perhemiaris. hoc munus potissimum cepti.
ut mee fama persone. quam opere precium non erat. librorum suorum titulis
inclarescere tuorum perpetuaret beneficio. Ad quod deus magne. quam tunc
opus illud est. materia clausum. declamatione conspicuum. propositioem
obstructum. disputatioem reseratum. et quamquam propter hamata silogismorum
puncta tritulosum. vernantis in eloquii flore mellitum. Noua tibi
verba quia vetusta. quibusque collatum merito. etiam antiquarum litterarum
stilus antiquaret. Quodque preciosius est. tota illo dicto sic cesuratum
succincta quod profluens. quam rebus amplam strictaque sententiarum. sententias
plus docere quam dicere. Denique et quondam nec iniuria hec principalis
facundia computabat. cum paucis verbis. multa cohibenti cura fuit.
causam potius implere quam paginam. At vero in libris tuis tam illis que
est. quod et teneritudinem quamquam continuata maturitas admittit. interseritque

29

tempessiuam cēsurā dulcedinē. vt lectōris intentionem per euētilata
disciplinaz philozophie membra lassatā repente voluptuosis excessi-
bus quasi quibusdā pelagi sui portib⁹ foueat. **O** liber multifariā pol-
lens. o eloquiū non exilis sed subtilis īgenij. qđ nec per scaturigines
hypbolicas intumescit. **N**ec p̄ taptiomata. depressa tenuatur. **A**d hoc
vnica singularisq; doctrina. et ī diuersaz rerū assertionē mōstrabilis
cui moris ē de singulis artibus. cū singulis artificib⁹ philozophari.
qđ si foris exigit tenere non abnuto cū orptheo plectrū. cū esculapio
baculum. cū archimedē radium. cum eufrate horoscopium. cū perditē
circinum. cum vitruuio perpēdiculū. queq; numq̄ inuestigare desti-
terit. cum talete tempora. cum atlante sydera. cum zeto pondera. cum
crisippo munerōs. cum euclidē mensuras. **A**d extremum nemo secūdo
meo. que voluit affirmare sic valuit. **S**iquidē dū sese aduersus eum
quem contra loquit̄. exertat. morum a studiozum lingue vtrisq; sym-
bolam. iure sibi v̄dicat. **S**entit vt pictagoras diuidit vt socrates. ex-
plicat vt plato. implicat ut aristotiles. vt esthines blandit̄. vt demol-
tenes irascit̄. v̄n̄at vt hortenti⁹. estuat vt cethegus. inicitat vt cu-
rio. morat̄ vt fabius. simulat vt crassus. dissimulat vt cesar. suadet vt
catho. dissuadet vt appius. psuadet vt tullius. **J**am si ad sacrosandos
patres. pro comparatione veniat̄. **I**nstruit vt iheronim⁹. destruit vt
lactancius. astruit ut augustin⁹. **A**ttollitur vt hilari⁹. summittitur ut
iohannes. vt basili⁹ corripit. ut gregori⁹ consolat̄. ut ozosius affluit
vt rufinus stringit̄. ut eusebius narrat. ut eucher⁹ sollicitat. ut pau-
linus puocat ut ambrosius p̄leuerat. **J**am vero de hymmo tuo si per-
cunctere quid sentiā: cominatio ē. copiosus. dulcis. elat⁹. et quoslibz
s̄ricos citrābos. amenitate poetica. et historica veritate superem̄ et
Iocq; tuū ī illo peculiare. qđ seruatis metroz pedibus. pedū sillabis
sillabarūq; naturis intra spac̄ij sui terminū. uerba dici a uersus paup
includit. nec arctati carminis breuitas. longitudinē falerat. sermonis
eliminat. ita tibi facile factū est minutis trocheus. minutioribusq; pir-
zicib⁹. noū solū molosicas. anapesticasq; trinarias. **S**ed epitritorū
eciam p̄numq; quaternas. superuenire iuncturas. **E**xcrefcit āplitudo

proloquū angustas regulares et tāq̄ paruo auro grādis gemma vix
capit̄. **E**micatq̄ vt equipotentis animositas. cui frementi si inter cel
qua vel cōfraga frenozum lege teneatur. intelligis non tam cursum.
desse q̄ campū. **Q**uid multis? Arbitro me in vtroq̄ genere dicendi
nec athene sic adice. nec muse sic musice iudicabuntur. **S**i modo
michi vel censendi copiam desidia longioz non ademit. **N**am dum
impacte professionis. obtentu nouum scribendi mozem gradatim
appeto. et veterem saluatim dedisco. **D**e bono oratore nil amplius ha
beo q̄ qd̄ mala poeta plus esse cepi. **P**roni queso delicti hui⁹ michi
graciam facias. ad aliquantisper mei meminens. **A**rentem venulam
rarius flumini tuo misceo. **T**uam tubam totus que patuit orbis iure
venerabitur. **Q**uam constat geminam felicitate cecinisse. quando
nec emulum reperit. nec equalem. cum pzidem aures et ora popu
lozum me eciam circumferentes vagaretur. **N**obis autem grandis
audacia. si vel apud municipales. et cathedrarios oratores. aut
fozenses rauulas garziamus. qui eciam cum perorant salua pace po
tiozum. turba numerosioz. illitteratissimis litteris vacant. **N**am te
cui seu liberum. seu ligatum placeat alternare sermonem. intonare
ambifariā suppetit. pauci quos ecū⁹ amauit. iupiter iūmicabūē **V**ale

Vidonus simplicio et apollonari suis salutem

Ecum vel tandem adest promissio mea. expectatio vestra. fau
stinus paterfamilias. domi nobilis. et inter maxima patrie
iam michi sitiq̄ communis. ornameta numerandus. hic meus fra
ter natalium parilitate. amicus animozum similitudine. sepe cum
hoc seria. sepe eciam ioca miscui. **C**umq̄ ab hinc retro iuuenes era
mus. in pila. in tesseriis. in saltibus. cursu. venatu. natatu. sancta sem
per amobus. quia manente caritate contencio. **M**ichi quidem ma
ioz hic natu. **T**antū tamen vt eum non tam honorari necesse esset q̄
delectaret imitari. **S**imul et ipse hinc amplius capiebatur. quod se
diligere magis. q̄ quasi coli itelligebat. **S**z prouectu etatis ex militia

clericali cum esset amabilis prius. cepit modo esse venerabilis. Per
 hunc salutem dico. videre uos sub ope xpristi. q̄ maturissime si per
 statum publicum liceat cupiens. Quo circa nisi desiderium meum vi
 detur onerosum. remeante p̄fato. fiam locozum. vestrozum et tempo
 rum gnarus. Stast sentēcia eludri oppositas priuiatarum occupati
 onum difficultates. et cōplectendus peccatorib⁹ vestris. q̄libz longū
 officium deputare. Si tamen q̄s eciam nunc veremur. non vis ma
 ior deposita confundant. Que vos q̄s non peruidignū est. cum fratre
 faustino. prout tempora monent tractatu communicato deliberare.
 Quem ego quia diligo tamq̄ qui me diligit. misi. Si respōdet iudi
 cio meo. gracias ago. Porro aut cū vir bon⁹ ab oīb⁹ censeat nō ē bō
 p̄ciōz. si nō est optim⁹. Valete.

Sidonius felici suo salutem.

Terat portitozem salutationis iteratio. Carolas vester. deus
 tribuat vt noster. apicum meoz secundo gerulus efficiē. Igit̄
 verecundiā vtriqz eximi te cōmunem. Nam si eciam nunc simile me
 ditemini omnes. et me tui. et illum per quem scribere debeat. in
 dignum arbitrabunt. De tempoz statu iam nichil vt prius consulo.
 ne sit moribus tuis onezi. si aduersa significes. cum prospera non se
 quantur. Nam cum te non deceat falsa mandare. Atqz tunc desint
 votiua memoratu. fugio quidq̄ illud mali est. p̄ bonozum iudicia
 cognoscere.

Sidonius apollinari suo salutem.

Per faustinum antistitē. non minus michi veteris contubernij
 sodalitate. q̄ noue professionis cōmunionē deuindum. verbo
 quepiam cauenda mandaueram. Dico paruisse vos gaudeo. Siq̄dem
 prudentib⁹ cordicitus insitum est. vitare fortuita. sicut itidem absur
 dum est. si ceptis audacibus aduersetur euentus. consurgem in que
 rimonia et inconsultarum dispositionum culpabiles. exit⁹ ab in fa
 manda casuum incerta conuertere. Quozsum ista hec ē. His. fateoz

me minus veritum ne tempore timoris publici non timeres . et so-
 lide domus . ad hoc eui inconcussa securitas ad tempestuosos hostiū
 incurfus . perintempestiua & uotione trepidaret . **I**nchoaretq; apud
 animozum matronalium teneritudinem solempnitas expetita . **D**ilef-
 cere quamq; impedoribus earundem . ita sibi gemina sanctitas . pecu-
 lire metata domicilium . ut si quid secus viantibus accidisset letatu-
 re fuerint quoddam se pro martire tollerasse martirium . **N**st ego cui
 maiorē diffidentiam minorē innocencia facit . super hoc ambiguo .
 sentencie cautiori libentius adheresco . nec difficulter applicoz ecia
 tuta metuētibus . **P**roinde factum bene est . qd̄ anceps iter salubriter
 distulisti . neq; intra iactum tante alee status tante familie fuit . **E**t
 licet inchoata via potuerit prosperari . ego tamen huiusmodi cōsilio .
 album calculum minime apponā . cuius temeritas absolui nequit nisi
 beneficio felicitatis . **D**abit quidem taliavota diuinitas dignis successi-
 bus promoueri . libebitq; ad huc . horū ceterozum sub pacis ameni-
 tate meminisse . sed p̄sencia faciunt cautos . quos videbunt futura secu-
 ros . **I**nterim ad p̄sens apicum oblatoz . dampna sibi quepiam per
 genesium v̄m inflicta suspirat . **S**i perspicis a vero non discrepare
 querimoniā tribui queso cōuicenti reformationē . peregrino celeri-
 tatem . **S**i vero calumpniā spectabilis . sufflāmat īvidia . in eo iam p̄-
 cessit vindicta pulsati . q̄ p̄cax peticoz sumptu et itinere cōfeda . te-
 mere p̄posite litis exsudat icōmoda . **A**c hoc ī maximo hyemis accen-
 tu . summisq; cumulis niuium . **C**ruellisq; glaciez . q̄ tēpus quantū ad
 sedutores litium spectat . breue q̄dem sepe ē audiencie . sed diurnū
 semper iniure .

Sidonius simplicio suo salutem .

Solet dicere currentē mones . qui rogatur ut faciat qd̄ factur⁹
 fuerat eciam non rogatus . percūdere forsitan quo spectet ista
 p̄mitti . baiulus apicū sedulo p̄catur ut ad vos a me litteras ferat
 cuius a nobis itinere cōperto idipsum erat utiq; si tacuisset orandus
Namq; hoc officium vester potius amor q̄ geruli respectus elicit .

Ceterū hīc ipse beneficium se computat meruisse q̄ p̄stitit. quā q̄
 identidem quod poposcit acceperit. Sed que nobis amiciciarum iura
 minime agnoscens. Unde quā q̄ absens .facile coniecto. quo repente
 stupore ferietur cū intuitu nostri dignanter admissus. intellexerit se
 paginam meam magis ociose flagitasse. q̄ tradere. Videre michi vi-
 deor et homini nō vsq; ad inuidiam p̄faceto. noua erunt omnia cum
 inuitabitur peregrinus. ad domicilium . trepidus ad colloquium.
 rusticus ad leticiam. pauper ad mensam. Et cū apud crudos ceperūq;
 crapulis esculentos hic agat vulgus. illic ea comitate retractabitur.
 Ac si inter apicios epulones. et bizantinos choromōtas. hucusq; ruc-
 tauerit. At tñ qualis ipse quantusq; est p̄copiose me officij votiui cō-
 potem fecit. Sed quā q̄ huiuscemodi sepe persone despiciabilis for-
 me sunt. in sodalibus tamen per litteras excolendis. Dispēdij multū
 caritas sustinet. si ab vsu frequentioris alloquij portitorum vilitate
 rauocetur.

Sidonius euodio suo salutem.

Quoniam tabellarius michi litteras tuas reddidit q̄ te tholosam
 mox p̄cedurum rege mādante certis amicis cōfitebat. Nos q̄
 ex opido longe remotum rus petebam. Ne quidem mane primo re-
 moratū vix e tenaci caterua p̄secutorū pagine tue occasio excussit
 Ut satisfacere mandato saltem. viator. saltem eques possim. ceterum
 diluculo familia p̄cesserat. ad duo de viginti milia passuū fixura tē-
 torum. Quo quidem loci. sarcinulis relaxandis. multa succedūt con-
 ducibilia. fōs gelidus ī colle nemoroso. subditus ager herbis habūdās
 fluius an̄ oculos. auidus. Ac pisce multo refertus. p̄ter hec iundāam
 habens ripe domum nouam vetus. amicus. Cuius immense humanitati
 Nec si acquiescas. nec si recuses. modum ponas. Igitur huc nostris
 antecedentibus. cum tui causa substitissimus. quo puer ocus vel e ca-
 pite vici remitteret. Jam due secunde hore facile processerant. Jam
 sol adultus roscide noctis humorem radio crescente sorbuerat. Estus
 et sitis conualescebant. Atq; inprofūda seremitate. contra calozē sola

que tegeret. nebula de puluere. Tum longinquitas vie vixens equorum
campi patentis exposita visentibus quippe. ob hoc ipsum sero praesuris
ingemebatur. nam viatores. et si mundum terebat labore. Jam tamen
expectatione terzebat. Que cuncta praemissa domine frater. huc tendunt
ut tibi probem. neque animo vacasse me multum. neque corpe. neque tem
pore. quo postulatis opteperaui. Licet ut ad epistole vestre tenorem
iam reuertamur. post verba quae primum salue ferebant hoc poposcitis.
ut epygramma transmitterem. Duodecim versibus terminatum. quod
possit aptari conche capaci. que per ansarum latus utrumque in extre
mum giria rota fundi senis cauat hystriaturis. Quazum puto destinas
vel ventribus pandis singulos versus. vel curuis melioze consilio.
si id magis deceat capitibus inscribere. Istoz cultu expolitam regine
ragnachilde disponis offerre. Dotis inmirum tuis pariter atque actibus
patrocinium invidum praeparaturus. famulorum iniunctis quomodo cumque
non ut volebam. Sed tue culpe primus ignosse qui spacium plus praestitisti
argentario quam poete. cum proculdubio non te lateret. intra officinam
litteratorum carminis siquid incus metrica produxerit. non minus
forti et asprata lima poliri. Sed ista vel similia quozsum. ecce iam cata

Versus conche

Perfrigero que concha vehit tritone cytheron.
Hac sibi collata cedere non dubitet.
Doximus inclina. paulisper culmen herile
Et munus peruum magna matrona cape.
Quodiumque libens non aspernare clientem.
Quem faciens grandem tu quam maior eris.
Sic tibi cui rex est genitor. socer. atque maritus.
Natus rex quam sit cum patrie postque patrem.
Felices lymphae clausae que luce metalli.
Ora tamen domine lucidiora fouent.
Nam cum dignatur regina hic tingere vultus
Candor in argentum mittitur e facie.
Si tantum amore nostro teneris. ut scribere has nugas non erubescas.

ocule auctorem. De tua rectius parte securus. Namque in foro tali siue
atheneo. plus vestra carta quam nostra scriptura laudabitur.

Sidonius industrio suo salutem.

Interueni proxime. vestro illustri vero. et adioes eius cotidi-
anas penitissime. ex veluti ex ocio inspexi. Quas quoniam
dignas cognitu inueni. non indignas relatu existimaui. primoze lo-
co quod ceteris laudibus anteponeam. Seruat illesam domino domo
par pudiciciam. Serui. vtilis. rustici. morigeri. vrbani. amici. obedi-
entes. patronoque contenti. Mensa non minus pascens hospitem. quam
clientem. humanitas grandis. gradiorum sobrietas. ille leuiora. quod
ipse quem loquimur equis. cambus. accipitribus instituendis spectan-
dis. circumferendis. nulli secundus. Summus nitor in vestibus. cul-
tus in cingulis. splendor in faleris. pomposus incessus. Annus seruus.
remissio non vicians. correptio non cruentans. et seueritas eius tem-
peramenti. que non sit tetra sed tetrica. Inter hec. sacrorum voluminum
lectio frequens. per quam inter edendum sepius sumit anime cibum.
psalmos crebro leditat. crebrius cantat. nouoque genere viuendi. mo-
nachum complet. non sub palliolo. sed sub plaudamento ferarum carni-
bus abstinet. cursibus acquiescit. itaque occulte delicateque religiosus ve-
natus utitur. nec utitur venatione. filiam unicam parvam. post obitum
uxoris relictam. solacio celibatus alit. auita teneritudine. materna di-
ligencia. paterna benignitate. Erga familiam suam nec in profundo
alloquio minax. nec in admittendo consilio spernax. Nec in reatu in-
vestigando persequax. subiectorum statum condicionemque non domino
sed iudicio regit. putes eum domum propriam non possidere. sed potius
administrare. Quo industria viri. ac temperancia inspecta. ad reliquorum
quoque censui pertinere informationem. si vel summo tenus vita ceteris
talis publicaretur. Ad quam sequendam. preter habitum quo iterum
presenti seculo inponitur. omnes nostre professionis homines vtilissime
incitarentur. Quia quod pace ordinis mei dixerim. Si tantum bona

singula in singulis erunt . plus ego admiros sacerdotale virum qm
sacerdotem.

Sidonius felici suo salutem.

Rumpo in salutacionem . licet seram dne meus . Annis ipse
iam multis insalutat . frequentiam veteris officij seruare no
audens . postqm me soli patrij finibus eliminatum . peregrinationis
aduersa fregerunt . qua propter ignoscere vos qz decet erubescētibus
Siquidem conuenit . humiliatos humilia sectari . neqz cū illis parem
familiaritatis tenere constanciam . Quibus forte sit inprobum plus
amoris qm reuerencie inpendere . propter hec deniqz iam diu taceo
vosqz tacuisse . cum filius me9 eliodoruz huc venit . magis tolleranter
qz libenter accepi . Sed dicere solebas qm qz fetigans . quod meam
quasi facundiam vererere . Excusatio ista hec . eciam si fuisset vera . tra
sierat . quia post terminatum libellum epistolarum in quo parum cul
tior est . reliquas deniqz litteras vsuali licet accuratus . michi melior
non sit sermone contexto . Non enī tanti est pollixi formulas edicioē
carituras . Ceterum si caritas tua mozem pristino colloquiozū cursui
reddidit et nos vetulle loquacitatis orbitas recurzemus . preter hec .
auide preuio xpistio sicubi locozum fueritis . modo redux patronus .
indulgeat aduolaturi vt rebus amicitia uegeret que verbis infre
quentata torpuerat .

Sidonius petreio suo salutem.

Regit me nimis dampnum seculi mei nuper erepto auunculo
tuo claudio oculis nostris ambigo an quenpiam deinceps
parem conspiciaturis . Vir siquidem fuit prouidus . prudens . doctus . e
loquens . acer . et hominum eui loci populi sui ingeniosissimus quiqz
indefinenter salua religione . philozopharet . et licet crinem barbāqz
non pasceret . pallium et pallam nunc iridezet . nunc eciam execrare
tur . a collegio tam cōplatonicozū solo habitu et fide dissociabat . De9
bone quid erat illud . quotiēs ad eum . sola consultationis gracia cōue

nietamus. Quā ille oībus statim totū non dubitans. non fastidiens
 aperiebat. voluptuosissimū r̄putās. si forte ob orta quarūpiā questio
 ni solubilitate labernitica sciencie sue thezauri euentilarent. Jam si
 frequentes consideramus. officium audiendi omnib⁹ vn̄isolum quem
 forsitan elegissem⁹. deputans ius loquendi. iurim vicissimq̄. nō mul
 tuatim. nec sine scematis cuiuspiā gesta artificioso. doctrine sue ero
 gatur⁹ opes. Deinde quecūq̄ dixisset. ptinus reluctanciū silogismoz
 contrarietatib⁹ excipiebamus. Sed repellebat omniū nostrum teme
 rarias opotioēs. itaq̄ nichil non ppensum probatumq̄ recipiebat.
 hinc eciā illi apud nos maxima reuerencia fuit. q̄ nō satis ferebat
 egere. pigram in quibus piā sequacitatem. hec apud eum culpave
 niabilis erat. Quo fiebat. esset vt nobis paciencia eiusdem sine im
 mitacione laudabilis. Quis enim virū super abditis consuleret in
 vitus. a cuius d̄sputaciois cōmunionē. ne p̄diotarū quidem imperi
 torumq̄ suscitatio repudiaret. hec pauca. de studijs. Ceterum cetera
 quis competenti preconio extollat. q̄ condiconis humane per om
 nia memoz. clericos opere sermone populares. exhortatioē merētes
 destitutos solatio. captiuos p̄recio. ieiunos cibo. nudos operimēto cō
 solabat. Pariter et super hīs plura replicare superforaneum statuo
 Nam merita sua quibus diuitem conscienciam censu pauperatus lo
 cupletauit. Spe future retributionis. celare plus studuit. episcopū
 fratram maiorē natu affectuosissime. obseruans. Quem diligebat.
 vt filium. cum tamq̄ patrem veneraretur. Sed et ille suspiciebat.
 hunc granditer habens in eo cōsiliarium in iudicijs. vicariū in eccle
 sijs. procuratorem in negocijs. villicum in p̄redijs. tabularum in tri
 butis. in lectionibus comitem. in expositionibus interpretem. in iti
 neribus contubernale. Sic vtriq̄ ab alterutro vsq̄ ad inuidiā exem
 pli. mutua fide germanitatis. officia restituebant. Sed quid doloze
 nostrum moderaturi. causis potius dolozis fomenta sufficimus. Igit̄
 vt dicere institueramus huic iam vt est. illud maronianū cineri in
 grato. id est graciā non relaturo. veniam condidimus tristem. luc
 tuosamq̄ prope modum laborose. quia faceret dictādi desuetudo diffi

cultatem. nisi quod animum natura. desidiosissimum. dolor fletu gra-
uidus accendit. eius ne me hoc carmen est

Germani decus et dolor mamerti
Mirantum vnica gēma episcopoz.

Hoc dat cespite membra claudianus.

Triples bibliotheca quo magistro.

Romana adica xpistiana fultit.

Quam totam monachus virente in euo.

Secreta tibi institutione.

Orator. dyalecticus. poeta.

Tractator geometer musicusqz.

Doctus soluere vincula questionum.

Et verbi gladio secare sectas

Lique catholicam fidem lacescunt.

Psalmozum hic modulatoz et phonascus.

Ante altaria fratre gratulante.

Instructas docuit sonare classes.

Hic solempnibus annuis parauit.

Que. .quo tempore lecta conuenirent

Antistes fuit ordine in secundo.

Fratrem faste leuans episcopali.

Nam de pontificis tenore summi.

Ille in signia sumpsit. hic laborem.

At tu quisqz dolens amice lectoz

De tanto quasi nil viro super sit.

Ut is parce genis rigare marmoz

Mens et gloria non queunt humari.

Ecce quod carmen cum primum affui. super vnanimi fratris ossa con-
scripsi. Namqz tunc abfui cum funeraretur. hec ob hoc tamen per-
didi in toto desideratissimam flendi occasionem. Nam dum forte
meditarer lacrimis habenas anima parturiente laxavi. feciqz ad
epitaphium. quod aiñ fecerunt ad sepulchrum. hec ergo scripsimus

tibi. ne forte arbitrare. solam nos colere viuoz sodalitate reiqz tuo iudicio essemus. nisi amicosum vita carentum semper eque vt i- columū reminiscemur. Nāqz et ex hoc qđ vix reseruat ymaginaria fides. vel superstitibz. non pter equū opinabere. si p paucos esse conicias qui mortuos amēt.

Sidonius appollinari suo salutem.

Deus bone quātum naufragioso pelago. cōformis ē mot⁹ ani¹² mozum. quippe cum nunciozum turbinibus aduersis quasi p- pzia tempestate confunditur. Ruper ego filiusqz communis terenci ane echyresales ruminabamus. studentī assistebam nature meminens et professionis oblitus. Quoz absolutius richmos comicos incitata docilitate sequeretur. Ipse eciam fabulam similis argumento. idest epitrepontem menandri in manibus habebam. legebamus pariter. laudabamus. iocabamurqz. et que vota sunt communia. illum lectio. me ille capiebat. cum repente puer familiaris astitit vultuosus. Cui nos. quid ita? et ille. lectozem inquit constantem nomine profozibus vidi a dominus simplicio. et appollinari redeuntem. Dedit quidem litteras quas acceperat. sed perdidit quas recepit. Quibus agnitis serenitas leticie nec confestim. nubilo superducti merozis insozduit. tantamqz michi bilem nunciū huiusce contrarietas excitauit vt per plurimos dies illum ipsum hermam stolidissimum venire ante oculos meos in exorat⁹ arcueri latur⁹ egere. Si michi apices: aut quoscūqz aut quozūcumqz non redderet. taceam vestros. qui michi dum redi- compositus animus durat minime frequentes. maxime desiderabiles in- dicantur. **N**postqz nostra censum tempozis iteruallo ira defremuit percunctoz nuni verbo. quippiam pterea detulisset. Respondit ipse quāqz esset. trepidus et sternax. et pze reatu balbutiret oze. cecuciret nituitu: totum quo instrui quo delectari valerem. paginis que inter- cidissent fuisse mādatum. Quocirca. recurrite ad pugillares r- plicate membranas. et scripta rescribite. **T**amdiu enim equanimiter admit- to. vt desiderio meo sinister euentus officiat. donec ad vos nostro

sermone perueniat. ad nos vestrum non peruenisse sermonem.

Sidonius ventioni suo salutem.

Nuper rogatu germanici spectabilis viri cantillensem ecclesi-
am inspexi. Et ipse loco sitozum facile primus. quiqz post ter-
tum cum iam duodecim lustra transmittat cotidie tamen habitu cul-
tuqz continuo non iuuenescit solum. sed quodammodo repuerascit. **E**-
nimvero vestris astricta. tensus coturnus. crinis in rote specimen.
accisus. herba itra rugarum latebras. mersis ad cutem secta forpicibz
ad hoc et munere superno membrorum solida coniunctio. integer vi-
sus. amplius in celeri gressus in celsu. icorrupte lactea dentiu copage
gingine. **N**on isti stomachus nauseat. non vena flammatur. non corni-
cutitur non pulmo. suspirat. non riget lumbus. non iecur turgescit. non mol-
lescit manus. non spina curuatur. sed peditus sanitate iuuenili sola
sibi vindicat de senectute reuerenciam. **P**ropter que beneficia pecu-
liaria dei. quoniam vobis iura amicitie. grandia vigent. quippe vici-
nis obsecro ac moneo vt consilio tuo cui sequendo per conscienciam
magna. maxima tribuis auctoritatem: non multu fidat ambiguis. nec
nimis nimie credat incolumitati. **S**ed tandem pessione religionis ar-
repta viribus potius resurgentis inocetie. coualescat. faciat se vetul-
tus annis. meritis nouum. **E**t quoniam nemo ferine est qui pzelecti-
bilibus careat occultis: ipse super hys quedam commissa reminiscit.
palam fusa satisfactione soluatur. **N**am sacerdotis pater. fidiusqz pon-
tificis. nisi sanctus est. rubo similis efficitur. quem de rosis natum ro-
sasqz parientem. et genitis gignentibusqz floribus medium pungen-
tibus comparanda peccatis. **D**umozum vallat asperitas.

Sidonius polemio suo salutem.

Gaius tadius e maioribus vnus tuus vipianoz temporu con-
sularis. sub verbis cuiusda germanici ducis. i historia sua re-

35

tulit dicens: cum vespasiano michi vetus amicitia et dū priuatus
esset. Amici vocabamur. Quo respicit. ais ista prefari: vt scilicet me
mineris eo tempore quo personā publicā portas. gracie te priuate.
memorem semper esse oportere. **Biennium** prope clauditur. quo te
prefectum pretorio galliarum non noua vestra dignatione. **Sed** nos
tro affectu ad huc vetere gaudemus. **Qui** si romanarum rerum sine
ret aduersitas. egre tollerarem nisi singule persone non dicam p
uincie varijs per te beneficijs amplificaretur. et nunc cum id quod
possibilitas tua non habet. verecundia non petatur. **Dicas** velim
qualiter fueras humanus in factis. qui perduras auarus in verbis.
Ram tuorum pericie comparatus. non solum cornelios oratores. sed
ausonias quoq; poetas vincere potes. **Si** te hactenus philozophan
tem. noua subito ob iurisdictionem gloria capit. et nos aliquot no
menq; decusq; gessimus. **At** si videtur humilitas nostre professionis
habenda contemptui. quia xp̄isto res humanas vitalq; meditatur
putrium conscientiarum. **Altro** squalens vlcus aperimus. quod et in
nostri ordinis viris et si adhuc aliquid de negligencia fetet nichil
iam tamen de superbia tumet. noueris volo non vt est apud presu
lem fori. sic esse apud iudicem mundi. **Ramq;** vt is qui propria vo
bis non tacuerit flagicia dampnatur. ita nobiscum qui eadem deo fu
erit confessus absoluitur. vnde liquido patet. incongrue a partibus
vestris minis reum pronunciari. **Cuius** causa plus spectat tribunal
alienum. **Qua** ppter imminentem querelam nostri doloris nequaq;
valebis vltius effundere. quia succedentibus prosperis. siue obli
uiscare. siue negligas graciā antiquam iuxta. est acerbum. proinde
si futura magni pensitas: scribe clerico: **Si** presencia scribe collige
et hanc ipse in te virtutem. si naeuralis est. excole. **Si** minus vt in
liticiam appone. qua sodales vetustos. numq; pro consequentum no
uitate fastidias. **Porro** autem. videbere sic amicis vti. quasi floribus
tam diu gratis donec recentibus:

Sidonius elaphio suo salutem.

15
E Pulum multiplex. et capacissima ledisternia para. plurimis
vñs. plurib⁹ turbis. ad te venit. Ita bonorum cōtubernio
sedit. quippe. postq̄m omnibus tempus future dedicationis inclaruit.
Nam baptisterium. quod olim fabricabimini scribitis iam posse cō-
secrari. Ad q̄ festa. vos voti. ros ministerij. officij multos. fidei totos
causa sollicitat. Siquidem res est grandis exēpli. eo tempore a vobis
nova ecclesiarum culmina strui. quo vix auderet alius vetusta sarcire
quod restat. optamus. vt deo nostro peruberes annos sicut vota red-
ditis. ita noueatis reddenda. Vtq; non solum religione celata. Sed
et conuersione manifesta. mitigatoq; temporum statu. tam desiderio
meo xp̄istius indulgeat. q̄ rutenorum. Vt possitis et pro illis offerre
sacrificia. qui iam pro vobis offertis altaria. de cetero q̄m̄q; et extre-
mus autumnus iam diem breuiat. et viatorum sollicitas aures. fo-
lis toto nemore labentibus. crepulo fragore circumstrepit. inq;
castellum ad quod inuitas. Vt pote alpinis rupibus cinctum sub vi-
cinitate brumali difficilius ascenditur. Nos tamen deo p̄uio per-
tuorum monitium latera confragosas venientes. nec subiectas cautes.
nec superiectas niues expauescim⁹ q̄uis iugorum p̄funda decliuitas
aggere cocleatim fracto. sepe redeunda sit. quia et si nulla solēpnitas
tu satus dignus es. vt est tullianū illud. propter quē cōspice visant.

Didonius ruricio suo salutem.

16
A Ccepi per patrennium paginam vestram. que plus mellis
an salis habeat incertum est. Ceterum eloquij copiam hanc
p̄ferebat. hos olet flores: vt bene appareat non vos manifesta modo.
verum etiam furtiua quoq; ledione proficere. q̄m̄q; et hoc furtum
quod deprecari exemplati libelli. non venia tam debeat. respicere.
q̄ gloria. Quid tu enim facias absq; virtute. qui nec ipsa peccata
sine laude committis? Ego vero quitquid impositum est. michi frau-
dis vtpote absentis. libens audio. principalisq; pro munere amplector
qui quodammodo dampnum indampnte tolleravi. Neq; enim quod tuo

accessit vsui decessit hoc nostre proprietati, aut ad incrementa sciencie vestre. per detrimenta venistis aliene. Quin potius ipse iure ab hinc vberi preconio non carebis. qui magis igneo ingeneo natu ram decenter ignis immitatus es. de quo si quid detrahere velis. rema net totus qui transfertur. Unde tam parce trepidare. deq; morbo amici pusculum recto secus credere. Namq; in hoc facto. nos magis vulnus polluit culpe. si feriat ictus in vidie.

Sidonius eruagasti suo salutem

Eminentius. amicus tuus. Domine maior obtulit michi ^{17.} quas ipse ditasti litteras litteratas et. gracie trifariam remittentis cultu refertas. quarum utiq; virtutum caritas prima est. que te coegit in nobis. vel perrgrinis. vel iam latere cupientibus. humilia dignari. Tum verecundia cuius instinctu dum immerito trepidas. merito predicaris. Tercia urbanitas quia te ineptire facetissime allegas. et quirinalis impetus fonte facundie: potoz moselle tyberim ructas. Sic barbarozum familiaris. quod tamen nescius barbarisimozum. Par ducibus antiquis lingua manuq; . Sed quozum dextera solebat non minus stilum tractare qm gladium. Quo circa. sermonis pompa romani. si qua ad huc vsquam est. belgicis olim. siue rhenanis abolita terris: in te resedit. Quo vel incolumi. vel porante. si apud ipsum limitem. latina iura ceciderunt. verba non titubant. Qua propter alternum salue rependens. granditez letoz saltem. in illustri pectore tuo vanescentium litterarum remansisse vestigia. Que si frequenti lectione continuas: experire per dies quanto antellunt beluis hominis. tanto antefarri rusticis institu tos. De paginis sane. quod spiritalibus ius. vt aliquis interpres improbet garziam. iustus hec postulabuntur a sacerdotibus loco propinquis. etate grandeuis. fide claris. opere vulgatis. ore promp tis. memoria tenacibus. omni deniq; meritozum sublimum. dote potiozibus. Namq; vt antistite civitatis nre relinquā. consummatissimū

virum. cunctarumq; virtutum conscientia. et fama iuxta beatum. multo oportunius de quibuscumq; questionibus. tibi interrogantur. incliti galliarum partes. et prothomiste. nec satis positus in longinquo lupus. nec parum in proximo auspicius. Quorum doctrine habundanti euentilande. **N**ec consultatio tua sufficit. Proinde quod super hac precum parte non parui. benignus quidem. Sed et iusti ignosse. quia si vos impericiam fugere par est. me q; decet vitare iactanciam.

Sidonius lucontio suo salutem.

Obliuisceris quod rogaris. e q; contrario. si quid iniungas. ex asse meministi repetere. perlongum est. Dicere de cito reditu. que tu tuiq; promiseritis michi. meisq;. quorum omnium non sunt. vel minima completa. **Q**uin potius. cum fugam a nobis machinaremini: quo reuersuros ad sacrum pascha vos. putaremus. mille grauis sarcine. ad prediu ex opido ducte. nulla ferraca. nulla esseda. subuehendis oneribus attraherent. **U**tq; de matronalium partium nil querax fraude. quas cum expeditis tulissis impedimentis. **T**uq; fraterq; comunis. volusianus. vix singulorum clientum puerozumq; comitatu ambiebamini. **P**er quod sollicitudinem. prosequentu vana mox recurzendi spe fefellistis. **C**erte frater volusianus. qui forte pergens in predia baiocassina. totaq; puinciam lugdunensem. secunda per vagaturus. expectatione nostram specie breuiozis itineris ellulit et nunc tu ipse sic multis contra fidem diebus ociabundus. **N**is tibi si quas postea luserim metro nugas. mitti oportere. **A**nnuo iunadis. quia dignus es vt talia legas. **N**am carmen ipsum quod nunc e manibus elabitur. **T**am rusticanum est. tamq; impositum: vt me non illud ad villam. **S**ed potius e villa mittere putes. **B**asilicam sancti pontificis confessorisq; martini. perpetuus episcopus dignissimus. tanto predecessore successor. multum proxi. que fuit hadenus copatiozem nouauit. **M**agnum est vt ferunt opus nominandumq;. quod in honorem talis viri factum. talis vir fecisse debuerit. huius me

parietibus inscribere. supradictus sacerdos hoc ephigramma cōpellit
 quod recensebis: vt est in hīs quecūq; deponit. priuilegio caritatis
 imperiosissimus. Atq; vtinam molis illius pompam. siue donaria:
 nil huius obsequij turpet oblatio. quod secus fore plurimum timeo.
 nisi forsitan inter omnia venusta. sic epygrammatis istius feditas
 placeat. vt niger vicius candido in corpore. qui quidem solet sic fa-
 cere risum. quod accipere suffragium. **S**ed quid hinc amplius: pone
 fistulas ipse pascozeas. et elegie nostre. quia pede claudicat. manum
 porrige.

Versus ecclesie sancti martini.

Martini corpus totis venerabile terris
 In quo post vite tempora viuit honoz.
 Texerat hic primum plebeio machina cultu.
 Que confessozi non erat equa suo.
 Nec decistebat ciues onerare pudore.
 Glozia magna viri. gracia perua loci.
 Antistes. sed qui numeratur sexus ab ipso.
 Longam perpetuus sustilit inuidiam.
 Internum remouens modici penetrabile sacelli.
 Amplaq; tecta leuans interioze domo.
 Creueruntq; simul valido tribuente patrono.
 In spacijs edes conditor in meritis.
 Que salomoniaco potis est conflagere templo.
 Septimaq; mundo fabzica mira fuit.
 Nam gemmis. auro. argento si splenduit illud.
 Istud transgreditur cuncta metalla fide.
 Linoz abi mordax absoluanturq; priozes.
 Nil nouet aut addat garrula posteritas.
 Dumq; venit xpristus populos qui suscitet omnes.
 Perpetuo durent culmina perpetui.

Vidonius florentio suo salutem

19
Et moras nostras. et silentium nostrum accusas. vtrumq; purgabile est. Namq; et venimus. et scribimus.

Sidonius donitio suo salutem.

20
Et cui frequenter arma. et armatum. et animatos vide iocundum est. quam voluptatem putamus mēte cōciperes. Si sigismerem. regium iuuenem. ritu atq; cultu gentilico ornatum. vtpote sponsum. Seu petitozem. pzetozium soceri expetere vidisses? Illum equus quidem faleris comptus. p̄mmo equi radianti bus gemmis. onusti antecedebant. vel eciam subsequēbantur. cum tamen hic magis ibi decorum conspiciebatur. quod p̄cursoribus suis. siue pedissequis pedes et ipse. Medius incessit flammeus crocorutilus auro. lactens serico. Tum cultu tanto. coma rubore cute concolor. Regulorum quoq; sociozumq; comitantum forma: et in pace terribilis. Quorum pedes p̄rimi. per one setoso. tales adusq; vinciebantur. Eenua crura. sureq; sine tegmine. P̄ter hec vestis alta. stricta versicolor. vix appropinquans poplicibus exertis. Manice sola brachiozum. p̄incipia velantes. Viridancia saga limbis marginata puniceis. penduli ex humero baltei vel gladii balteis supercurrētib; strinxerat clausa bullatis latera renonibus. Eo quo comebant ornatu muniebantur. lanceis vncatis. securibusq; missibilibus dextre referte. clipeis leuam partem ad vmbantibus. Quorum lux in orbibus niuea. fulua in vmbonibus: ita censum p̄debat vt studium. Cuncta p̄orsus huiusmodi: vt in actione thalamozum non apparet minor martis pompa q̄ veneris. Sed quid hec plurib;? Spectaculo tali. sola p̄sentia tua defuit. Nam cum spectarem que tibi pulchra sunt non te videre. Ipsam eo tempore desiderii tui impacientiam desideravi.

Sidonius apzo suo salutem

21
Et quidem p̄nceps ī genere monstrando partis p̄aterne

prerogatiua. sed tamen multum est: quod debemus et matribus. Nō
 enim a vobis aliquid exilius fas est. honorari. quod pondera illarum
 quam quod istorum semina sumus. **P**ed originis nostre diffinien-
 de materia sit penes phisicos. **N**os vnde hec ista premisimus perse-
 quamur. **E**dusus pater tibi. mater aruerina est. primus edius debe-
 ris. **E**rgo non solis vel propter illud exemplum nostri maronis.
 quo teste pallas sic habitus archas. quod pariter et samnis. in me-
 zentiū mouere potuisset. vt peregrin⁹ arma ethuscozū. ī mixtus ma-
 tre Sabella partem quoq; patrie inde traxisset. **E**cce habes mag-
 num maximo auctore documentum. quod patrie pars computan-
 da sit. et regio materna. nisi poetas. et cum ab historia non rece-
 dunt mentiri existimabis. **I**gitur aruerni si portionem tui saltim
 vicissim iure sibi vendicant: patienter admitte querimoniam desi-
 derantum. qui tibi per vnus oris mei officium. non vnus pedo-
 ris profudere secretum. **Q**uos palam et coram dicere puta. **Q**uid
 in te mali tantum ingratis commisimus. vt per tot annos quon-
 dam humum altricem. nunc velut hostium solum fugias? **H**ic in cu-
 nabula tua fouimus. hic vagientis infantie lactentia membra for-
 mauimus. hic ciuicarum baiulabare pondus vlnarum. hic auus
 fronto blandus tibi. sibi seuerus qui exemplo esse potuisset. hys
 quos habemus vos in exemplo. hinc auia auspicia que tibi post tue
 matris orbata decessum. dependit vna curam duarum. **S**ed et ma-
 tertera tua hinc: et hinc fuit sanctior sanctis frontina virginibus
Quam verebatur mater. pater venerabatur. summe abstinentia puel-
 la. summi rigois. ac fidei ingentia. sic deum timens: vt ab hominib⁹
 temeretur. hic te imbuendum liberalibus disciplinis. grammatici re-
 thorisq; flozencia studia monitu certate fouerunt. **V**nde tu non tam
 mediocriter institutus existi. vt tibi liceat aruernos. vel propter stu-
 dia non amare. **T**aceo territorioꝝ peculiarem iocōditatem. taceo illud
 equoz agroꝝ. in quo sine periculo questuose fluctuāt ī segetib⁹ vnde.
Qū industrius quisq; quo pl⁹ frequentat hoc min⁹ naufragat. viatoꝝ

ribus molle fluctuosum aratoribus. venatoribus voluptuosum. Quod
montium cingunt dorsa pascuis. latera iuuenis. terrena villis. saxosa
castellis. opata lustris. aperta culturis. concaua fontibus. abrupta flumi-
nibus: quod denique huiusmodi est: ut semel visum aduenis. multis pa-
trie obliuionem sepe persuadeat. Taceo ciuitatem ipsam tui semper sic
amantissimam. ut soli nobilium contubernio preferre nihil debeas. cui tu ma-
nu uicta feliciter raptus inserebare. Sicque omnis presentie vestre volup-
tas quod tamen nullum satias cepit. Jam quid istuc de re familiari tua
dicam. cuius hic status est: ut tuam expensam hoc sit facile tolleratura
quam crebrius. Nam dominus agricola si larem hic foueat: sic facit sump-
tum quod auget et redditum. hec vnus tibi omnium certe bonorum ciuium
voto. peritu vice gratio. Qui cum tanto honore te poscunt. tanto amo-
re desiderant: intelligi datur. gaudium plus te dum tribuis quod rogaris
assequuturum. Vale

Sidonius leoni suo salutem.

Uir magnificus hesperius. gemma amicorum litterarumque nuper
vrbe cum rediit e tolosatiu: precipere te dixit ut epistolarum
curam iam terminaris libris earum. conuerterem ad stilum historie.
Reuerencia summa summo et affectu talem atque tantam sententiam am-
plector. Idoneum quippe pronuncias. ad opera maiora. quem mediocria
putas deserere debere. Sed quod fatendum est facilius audeo huiusmodi
susplicere iudicium quam suscipere consilium. Res est. quidem digna quam tu
iuberes. sed non minus digna quam faceres. namque et antiquitus cum
gajus cornelius tacitus. gaioplinio. secundo paria suassisset: ipse postremo
quod iunxit arripuit. idque ab exemplo non me melius aggredieris quia
et ego plinio ut discipulus assurgo. et tu vetusto genere narrandi iure
cornelium anteuenis: qui seculo nostro si reuiuisceret teque qualis in
litteris. et quantus habere conspicaretur. modo verius tacitus esset.
itaque in mole thematis missi recte capellis. cui propter eloquenciam sin-
gularem sciencie ingentis magna oportunitas. Cotidie namque perpoten-
tissimi consilia regis totius sollicitus orbis. pariter eius negocia. et iura.

fedra. et bella. loca. spacia. merita cognoscis. Unde quis iustiſe ad
 iſta ſuccinſerit. q̄ ille. quem conſtat gentiũ motũ. legacionum varie
 tates. facta ducum. pacta regnantium. tota deniq; publicarum rerum ſe
 creta didiciſſe. q̄q; preſtanti poſitus in culmine. nec neceſſe habz vel
 ſupprimere vex. vel concinnare mendacium. At noſtra lōge condicio
 diſpar. quib; dolozi peregrinacio noua. nec vſui lectio vetuſta. Tũ
 religio profeſſioni e. huilitas appetitui. mediocritas obſcuritati. nec
 in preſentibus rei tantũ. quantum in futuris ſpei locatum. poſtremo
 languoz impedimento. iamq; vel ſero. propter hoc ipſum deſidia coz
 di equeua. Certe iam ſuper ſtudijſ nulla laus cure. Sed ne poſtuma
 quidem. precipue gloziã nobis per uam ab hiltoria petere fixũ: quia
 per homines clericalis officij temerarie noſtra. iactãter aliena. pre
 terita infructuoſe. preſentia ſemiplene. turpiter falſa. periculoſe vera
 dicuntur. Eſt enim huiuſmodi thema vel opus. in quo bonoz ſi fa
 cias mentionem modica gracia paratur. Si notabilium maxima of
 fenſa. Sic ſe ille proſtin; dictioi color odorq; ſatyric; admicez. Nacet
 ſi ſcriptio hiltorica videt; ordine a noſtro multum ab horrere. cuius
 inchoacio in vidia. continuatio labor. finis eſt. odiũ. Sed tunc iſta
 pueniunt clericis ſi aliquid dicitur auctoribus. qui colubzinis obla
 trator; molazib; fixi. ſi quid ſimpliciter edam; inſani. ſi quid exacte
 vocamur pſumptuoſi. At ſi tu ipſe cui datũ eſt ſaltibus glozie. pter
 ire poſſe ceruices vituperonũ. ſeu ſupercurrere materie iſtius libens
 prouinciam ſortiare. nemo te celſius ſcripſerit. nemo antiquius. eciã
 ſi placeat recentia loqui. quandoquidem ſermonũ copia implet; añ
 nunc rerum: non reliquiſti. cur venenato moſu ſecere. Atq; ideo te
 in poſterum conſuli utilitas. audiri voluptas. legi auctoritas erit.

Sidonius p roculo ſuo ſalutem.

Hlius tu; pmo cõmunis. ad me cucurrit. q̄ te relicto deliq;ſſe
 ſe meret. obrutus penitẽdi pudore tranſſugij. Igitur audito
 culpe tenore. corripui latitabundũ verbis amaris vultu minacis mea

quidem voce. sed vice tua. dignum abdicatioē. cruce. culleo clamans.
ceterisq; supplicijs parricidalib⁹. Ad h̄ ipse cōfusus irrubuit. nil im
denti excusacione depercat⁹ errorem. sed ad cuncta conuictum. cum
redarguerem. verecūdie iūxit comites lacrimas. ita p̄fluas vbertiq;
manantes. vt secuture cor̄rectioni fidem fecerit. **R**ogo ḡ. sis clemens.
in se seверо. et dñm sequens. non habeas te iudice reum. se p̄ofi
tente dampnabilem. quē si inaudita genera penarum iubeas inexo
ratus excipere: non potest amplius per te dolore. q̄ per se pudore
torqueri. libera metu desperationem suam. libera confidentiam meam.
et pietatis paterne necessitate si bene interpretor. te quoq; absolue
qui conficeris occulte angore. quod filius publico meroze conficitur
Cui fecisse me constat plurimū iniurie. **S**i tu tñvel parum feceris
Quam certe vt spero non facies. nisi scopulis durior duras. aut ada
mantibus rigidior perseveras insecabilibus. **E**rgo si de moribus tuis.
deq; amicicij⁹ iuste meliora p̄sumo: excusato p̄opici⁹ indulge. **Q**uem
reconsilians. fore fidelem constanter in posterum sp̄deo. **Q**uoq; ve
lociter culpa soluto ego beneficio ligoz. magnopere deposcens. non
vt ignoscas modo. verum vt et p̄otinus. et reuertentem nō domo
solum sed et p̄dore admittas. **D**eus magne q̄ letus oziet tibi dies.
michi nuncius. animus illi: cum paternis pedib⁹ affusus. ex illo ore
leso. ore terribili. conuictum exp̄dans. osculum exceperit.

Sidonius turno suo salutem.

Bene nomini. bñ negocio tuo. creditur mantuanū illud. **T**ur
ne qđ optanti. diuum p̄mittere nemo. **A**uderet voluenda
dies en attulit vltro. pecuriam pater tu⁹ turpio vir tribunicius mu
tuam p̄idem. si recordaris a maxio palatino postulauit. impetrauitq;
nil quidem loco fiducie pignerisq; vel argenti sequestrās. vel obligās
p̄rediorū. **S**ed vt cyrographo facto docet̄ cauta centesimo est fenera
tori. **Q**ue per hilustre perducta tempus. modū sortis ad duplum ad
duxit. **S**ed cū pater tu⁹ morti p̄opique. morbo incubēte succūberet.

40

atq; ob hoc ipsum publica auctoritas malevalentē patrēfamilias. vio-
lentius ad reformandum debitum arctaret. nec sustineri valeret. im-
probitas. exequutorum. proficiscenti michi tolosam. iam desperatus
litteris imperavit. ut me rogante creditor vester modicas saltē lar-
giretur inducias. **P**recibus orantis citus annui quia cum maximo
michi. non noticie solum. verum et hospicij vetera iura. **I**gitur ad ami-
cum libens ex itinere perrexi. quamq; villa non paucis aggere a pub-
lico milibus abesset. **U**t veni. occurrit michi ipse quem noueram
anterius corpore erectum. gressu expeditum. voce liberum. facie
liberalem. multum ab antiquo dissimilis. incessu. ha. **T**um coma
breuis. barba proluxa. tripodis selle. cilicum vela foribus appensa.
lectus nil habens plume. mensa nil purpure. humanitas ipsa sic
benigna. q; frugi. nec ita carnibus habundans. ut leguminibus
Certe si quid in cibis vinctius. non sibi sed hospitibus indulgens.
Cum surgeremus clam percunctor astantes. quod genus vite de tri-
bus arripuisset ordinibus. monachum ageret. an clericum penitentē
ne dixerunt nuper i pacto sacerdotio fungi. quo recusantem factiose
ligasset ciuicus amor. luce reuoluta. dum pueri clientesq; capiendis
animalib; occuparentur. secreta colloctionis peto copiam. **P**restat.
Amplector nil opinantem gratulariq; me primum. pro sui stat; apice
affirmo. **T**um consequentes misteo preces. **T**urpionis nostri rogata
profero. **A**llego necessitates. extrema deploro. **Q**ue duriora merentib;
amicis hinc viderētur. q; fenore ligat; corpore solueret. **M**eminisset
ergo professionis sue noue. sodalitatis antique. exactorumq; circa la-
trantum barbarum instantiam indultis tantisper iudicij moderaret.
et si decessisset eger tribueret heredib; annui luct; tempus immune.
Si quod optarem pristinam. turpio salutem recuperasset: indulgeret
exhausto per ocium. facultatem coualescendi. **A**dhuc rogabam eum
repente vir totius caritatis flere granditer cepit non morā debiti:
sed periculum debitoris frenatoq; singultu: **A**bsit a me iquit ut hec
repositam ab clericis egro. que vix petissem miles a sospite. **S**ed et
liberos eius ita diligo. ut etiam si quid aduersum cesserit egro: nil

sum ab eo amplius postulaturus . quod mei officij ratio permittit .
Qua propter scribe sollicitus . Quoque credant plus litteris tuis . meas
iunge quisquis ille fuerit languoris euentus . quem tamen fratri pro-
perum optamus . quod et annum solutionis spacium prorogabo .
et superpositam medietatem . que per usure nomen accreuit indulgeat .
sola restitutione contentus . Egi ad hec gratias deo maximas . hospiti
magnas . qui sic amaret tam suam famam . quam conscientiam . Confirmas
amicum premittere sibi . quam dimitteret vobis . Atque hic superna regna
mercari . quam beneficia terrena non venderet . ergo quod restat enitere :
ut auctore te protinus saltem commodata summa solvatur . Sic ut
ingentes nichilominus gratias agas . eciam nomine ipsorum . qui tibi
germanitate coniuncti fratres . per etatem sapere non possunt quid
muneris consequantur . Non est cur dicere incipias . habeo consortes
necdum celebrata diuisio est . Quarius constat me esse tractatum quam
coheredes . Frater et soror sub annis adhuc tutelaribus agunt . necdum
sorori maritus . fratri necdum curator . curatori necdum satisfactor
inuentus est . Quod quidem totum creditoribus bene . sed malis dicitur :
At cum habet talis persona contractum . que velit medium relaxa-
re cum totum possit exigere si moram patitur . Quicquid propter mi-
sericordiam concesserat pie . iuste reposcit propter iniuriam .

Fidonius domnulo suo salutem .

Non Equo differre quin grandis comunionem te gaudij festinus
in partem in mirum nosse cupientem . Quid pater noster
in christo pariter . et pontifex patiens cabillonum profectus : more
religionis . more constantie sue fecerit . Cum venisset in opidum su-
perascriptum . provincialium sacerdotum . preuio partim . partim co-
mitante collegio scilicet ut municipio summo aliquis antistes ordi-
naretur . Cuius ecclesie disciplina nutabat . postquam episcopus pau-
lus iunior discesserat . decesseratque : exceperunt pontificale consilium
varie voluntates opidanozum . necnon et illa que bonum publicum

4.

semper evertunt studia priuata. que quidem triumuiratus accenderat
competitorum. Quorum hic antequam natalium prerogatiuam. reliqua
desitutus morum dote ructabat. hic per fragores parasiticos. culma-
rum suffragio comparatus. apicianis plausibus ingerebatur. hic
apice votiuo si potieretur. tacita pacione promiserat. ecclesiastica
ploribus suis prede predia fore. Quod ubi viderunt sanctus paciēs.
et sanctus eufronius. qui rigozem dignitatemque sentencie sanioris.
preter odium gratiamque primi tenebant: Consilio cum coepiscopis
prius clam communicato. quam palam prodito. strepituque furentis tur-
te despecto. iactis repente manibus arreptum nichilque cum minus quam
que agebantur optantem. suspicantemque sanctum iohannem. virum
honeste. humanitate. mansuetudine insignem. lector hic primum. sic
minister altaris. idque ab infancia post laborum temporumque proces-
su. archidiaconus. in quo seu gradu. seu ministerio multum retentus.
propter industriam. diu dignitate non potuit augeri. ne potestate
posset absolui: ac cum hunc iam secundi ordinis sacerdotem. dissi-
nas inter partium voces que differebant laudare non ambientem.
sed nec audebant culpae laudabilem. stupentibus factiosis. erubes-
centibus malis. acclamantibus bonis. reclamantibus nullis: collegam
sibi consecrauerunt. Nunc ergo virentia si te remittunt iam monaste-
ria in que libenter solitus ascendere. iam celestibus supernisque pre-
ludis habitaculis. gaudere te par est de communium patrum vel pa-
tronorum seu sic sentiente concordia. seu sic concordante sententia.
Illius quoque nomine exulta. quem creauerunt eufronius testimonio.
patiens manu. vterque iudicio. In quo fecit eufronius. quod conueni-
ret non senectutis modo sue. verum etiam dignitatis longeuitati. fe-
cit et patiens vir quamlibet magnis. par cum laudibus. quam satis decuit
facere personam que caput est ciuitati nostre per sacerdotium. pro-
vincie vero per ciuitatem.

ExPLICIT liber quartus. **I**ncipit liber quintus.

Sidonius petreio suo salutem.

Aodio quod lectitandis epistolis meis voluptuosam pa-
tenciam inpendas. **M**agnum hoc est et literarum viro
cōuenientissimum cum studijs ipse maximis polleas: ea
et in alijs eciā numina complecti. sed ex hoc ipso con-
summatissima tibi gloria reponderatur. **N**am satis eminent ingenij p-
prij meritis: qui fuerit fautor alieni. **C**ompendo uindictam necessa-
rium meum virum religiosum et leuitice dignitatis quam nuper
indeptus est accommodatissimum. **C**ui meis e pugillaribus transferre
que uisseras non vacans. per quam prouincia fuit. hic uobis aliquid
neuiarum munusculi vice detulit. qm̄ q̄ que tua sanctitas. semper grā-
dia litteras meas munera putes. **I**nterea necessitatem p̄fati portu-
tozis insinuo. quem traxit isto negocij obozti bipertita condicio. **S**i
quidem hac diffinitione perrexit. ut aut ineat litem. aut adeat here-
ditatem. **N**am patrueli paterno celebi intestatoq; defuncto: per ag-
nationis prerogatiuam succedere parat. nisi tamē ceptis factiosavis
obuiet. **C**ontra quas tamen cunctas difficultates solus post opē xpi
supplici tuo sufficis. cuius confido q̄ si meruerit persona gratiam: cō-
sequetur causa uictoriam.

Sidonius nymphidio suo salutem.

Librum de statu anime tribus voluminibus illustrem. **M**amer-
tus claudianus peritissimus xp̄istianorum philozophus. et
quorumlibet primus eruditorum totis sectate philozophie membris
artib; partibusq; comere et excolere curauit. nouē quas uocauit mu-
sas. disciplinas aperiens esse nō feminas. **N**āq; in paginis ei; uigilax
lectoz iueniret. ueriora noīa camenarū q̄ p̄pziā de se sibi pariūt nū-
cupationē. **A**lic enī et grāmatica diuidit et oratoria declamat. et aris-
metrica numerat. et geometrica mecīē. et musica pōderat. et dialetica
disputat. et astrologia p̄noscit. et architectozia struit. et metrica mo-
dulat. **H**ic lectiois nouitate letat. excitq; maturitate. repti recēsen-
dā transferandāq; ut uideras petisti. ut petieras impetrasti sub spon-

none cite redibicionis. **N**ec me falli: nec te fallere decet. Tempus est
commodata restitui quia liber ipse si placuit debuit exhibere facietatē.
si displicuit debuit mouere fastidium. **T**u autē quitquid illō est fidem
tuā celeriter absolue. **N**e si repetitum libellum seruis reddere paras:
membranas potius vide aris amare q̄ litteras.

Sidonius apollinari suo salutem.

Par erat quidem garzulitatem nostram silenciū vestri talione
frenari. **S**ed quoniam perfecta dilectio non tā debet recolere
quid officiorum soluat q̄ meminisse quid debeat: etiam nunc laxatis
verecundie habentis obsequium alloquū impudentis iteramus. **C**uius
improbitas vel hinc maxime dinoscitur. quod tacetis. ergo ve quid
tempore hostilitatis ageretur frater nosse non merui? **D**issimulastis
trepido pro vobis amico vel securitatem prodere. vel timorē? **Q**uid
est aliud si requirenti tuas suppressis adiones qm̄ suspicari eum qui
tui sollicitus existat. aut certe non gauisurum compertis prosperis
auerſi diuersa accesserint non fleturum: **F**acescat hec a bonis mori-
bus impietatis opinio. et a candore suo vera caritas nemin tam mi-
lere suspicionis eliminat. **N**amq; vt crispus noster affirmat. idem
velle atq; idem nolle. ea demum firma amicitia est. **I**nterea si vel
vos valetis bene est. **E**go autem infelicis consciencie mole depres-
sus vi febrizum nuper extremum salutis accessi: vtpote cui indignis-
simo tante professionis pondus impactum est. qui miser ante com-
pulsus docere. q̄ discere. et ante presumens predicare. q̄ facere. tāq̄
sterilis arbor. cum non habeam opera proponis. spargo verba pro
folijs. **Q**uod restat: orate vt opere precum sit. quod ab iferna prope
modum sede remeauimus. ne si in preteritis criminibus manserim⁹. in-
cipiat ad anime potius mortē ptinere q̄ viuim⁹. **E**cce qđ agim⁹ in-
dicauim⁹. ecce adhuc quid agatis iquirim⁹. **F**it a nr̄a pte qđ piū ē:
vos deiceps facite qđ videt. **I**llō sane velut aditas leges ita ere credite

incisum . nos sub ope xp̄isti numq̄ admitturos amoris terminum .
cuius studuimus fundare principium .

Sidonius simplicio suo salutem .

Quod non recepi scripta qui miseram . imputo amicicie . sed
deputo plus pudori . Nam nisi preter equum autumo vt salu
tacio michi debita dissimulare et . non illud contumacia . sed verecūdia
fuit . At si ulterius pagine garzienti . fozem claudis pessulum oppois .
quieti quidem tue nō inuitus indulgeo . sed non p̄cula te reos meos
inuenturū me esse pronuncio . Nam totam silenciū vestri inuidiam
vestri non iniurium est ad superbiam filiorum : qui se diligē sentien
tes quoddam patiuntur de nostra sedulitate fastidium . Quos monere
pro patria auctoritate debetis : vt contracte apud nos offese . amaritu
dinem politis affatibus dulcare non desinant .

Sidonius siagrio suo salutem .

Cum sis consulis pronepos . idq̄ per virilem successione qm̄q̄
id ad causam subiciendam minus attinet . cum sis igitur e
semine poete . cui proculdubio statuas de derunt littere . si trabee non
dedissent . quod etiam nunc auctoris culpa versibus verba testant . a
quo studia posterorū . ne parum quidem quippe in hac parte degenera
uerunt . immane narratu est quantum stupeam sermonis te germani
ci noticiam tanta facilitate rapuisse . At qui puericiam tuam compe
tenter scholis liberalibus memini intutam . et sepe numero acriter
eloq̄nenterq̄ declamasse . corā oratore satis habeo compertum . Atq̄
hec cum ita sint . velim dicas vnde sub te hauserunt pectora tua . eu
foniā gentis aliene . vt modo michi post ferulas lectionis maroni
ane . postq̄ desudatam varicosi arpinatis habundanciam . loquacita
temq̄ quasi de hilario vetere . nouus falco prorumpas ? Estimari
minime potest . quanto michi ceterisq̄ fit risui quotiens audio quod

te presente. formidet facere lingue sue. barbarus barbarissimum. Astu
 pet tibi epulas interpretanti. cur ita germanorum senectus et nego
 cius mutuis arbitrum te disceptatozemq; desumit. **N**ovus burgon
 dionum. solon in legibus disserendis. novus amphion in citharis.
 sed tricozdibus temperandis: amaris. frequentaris. expeteris. oblec
 tas. adhiberis. eligeris. decernis. audiris. **E**t qm̄q; eque corporibus.
 ac sensu rigidi sint. indolabileq; amplectuntur in te pariter et dis
 cunt. sermonem patrium eoz latinum. **R**estat hoc vnum vir facetis
 sime vt nichilo segnus. vel cum vacabit aliquid lectioni operis in
 pendas custodiasq; hoc p̄cut elegantissimus es temperamentum. **V**t
 illa tibi lingua teneatur. ne ridearis: illa exhortatur vt rideas.

Sidonius apollinari suo salutem.

Qum primum estas decessit. autumno et arvernozū timor
 potuit aliquantisper. ratione temporis temperari. **V**yennam
 veni. vbi thaumastum germanum tuum quem pro iure vel sanguis.
 vel etatis. reuerenda familiaritate complector: mestissimum inveni.
Qui qm̄q; recentu celibatu granditer afficiebatur. pro te tamen pa
 rū minus anxius erat. **T**imebat enim verebaturq; ne quam tibi ca
 lumpniam turbo barbaricus. aut militaris concinnaret improbitas.
Namq; confirmat magistro militum chilperico victoriosissimo viro.
 relatu venenato quozūpiam sceleratozū fuisse secreto insulurratum
 tuo precipue machinatu. opidum vassionense partibus noui p̄inci
 pis applicari. **S**i quid hinc tibi tuisq; suspitionis incutit. raptim do
 ce recursu familiarū paginarū. ne vobis sollicitudinis. aut p̄sencie
 mee oportunitas pereat. **C**ure michi peculiariter erit. si quid tñ cauē
 dum existimabis. vt te faciat aut gracia impetrata securū: aut explo
 rata iracundia cautiorem.

Sidonius aumasto suo salutem.

Rogauim⁹ tādē qui apud tetracham nostrū. germani tu

et e diuerso partium. noui p̄ncipis amicicias criminarentur: si
tamen fidam sodalium sagacitatem clandestina delatorum non
fessellere vestigia. **H**ī nimirum sunt. vt idē coram positus ac
cepi. vel audisti. quos se iam dudum perpeti. inter clemen
tiores barbaros gallia gemit. hī sunt: quos timent eciam
qui timentur. hī sunt: quos hec peculiariter p̄uincia manet.
inferre calumpnias. aferre personas. afferre minas. auferre
substantias. hī sunt: quorum laudari audis. in ocio occu
pationes. in pace p̄edas. in ter arma fugas. inter vna victo
rias. hī sunt: qui causas morantur adhibiti. impediunt p̄e
termitti. fastidiunt admoniti. obliuiscuntur locupletati. hī
sunt: qui emunt lites. vendunt intercessiones. deputant arbi
tros. iudicanda dictant. dictata conuellunt. attrahunt liti
gatos. protrahunt audiendos. trahunt addictos. retrahunt
transsistentes. hī sunt: quos si petas eciam nullo aduersante
beneficium: piget p̄mittere. pudet negare. penitet p̄stis
tisse. hī sunt: quorum comparationi digitum tollerent. narcisus.
asiaticus. massa. marcellus karus. parthenius. licinius. et
pallas. hī sunt: qui i vident tunicatis ocia. stipendia paludatis
viaticaveredaris mercatoribus nundinas. munuscula legatis
portoria quadruplatoribus. p̄edia p̄uincialibus flamonia
municipibus. archaris pondera. mensuras allectis. salaria ta
bularis. **D**ispositiones numeraris. p̄tozianis sportulas. ciui
tatibus inducias. vedigalia publicanis. reuerenciam clericis.
originem nobilibus. concessum p̄toribus. congressum equalibz
cinctis iura. discinctis p̄uilegia. scholas instituendis. merce
des instituentibus: litteras institutis. hī sunt: qui nouis opibus
ebrii. et vt minima cognoscas. putendi temperanciam. produnt
impericiam possidendi. **R**am litēter incedūt armati ad epulas.
albatī ad exequias. pelliti ad ecclesias. pullati ad nuptias. cal
tozinati ad letanias. **N**ullum illis genus hominum. ordinum.
temporum. cordi est. **I**n foro scite. in cubiculo vipere. in con

uiuio scurze in exactionibus arpie. in colloctionibus statue. in ques-
 tionibus bestie. in tractatibus coclee. in contractibus trabezete. ad
 ad intelligendum saxei. ad iudicandum ignei. ad succendendum flam-
 mei. ad ignoscendum ferzei. ad amicicias pardi. ad facecias vrsi. ad
 fallendum vulpes. ad superbiendum tauri. ad consumendum mino-
 tauri. spes firmas in rerum motibus habent: dubia tempora certius
 amant. et ignauia pariter conscienciaq; trepidantes: cum sint in
 pretorij leones. in castris leporis. **A**ment federa. ne discuciantur.
 bella. ne pugnent. **Q**uorum si nares afflauerit. vsquam rubiginosi.
 aura marsupij confestim videbis ilic. et oculos argi. et manus bria-
 rei. et spingarum vngues. et periuria laomedontis. et vlixis arguci-
 as. et sinonis fallacias. et fidem polimestoris. et pietatem pigmale-
 onis adhiberi. his moribus. obruunt virum non minus tonitate. q̄
 potestatem prestantem. **S**ed quid faciat vnus. vndiq; venenato val-
 latus interpzete. **Q**uid inquit faciat. cui natura cum bonis. vita cū
 malis est. **A**d quorum consilia falaris cruentior. **M**ida cupidior an-
 cus iactantior. tarquinus superbior. tyberius callidior. **G**ayus peri-
 culosior. claudij socordior. nero impurior. galba auarior. otho auda-
 tior. vitellius sumptuosior. domicianus truculentior redderetur. **S**a-
 ne quod pzincipaliter medetur afflictis. temperat lucumonem nostrū
 tanaquil sua. et aures maritruosa susurzonum fece completas. opoz-
 tunitate falsi sermonis eruderat. cuius studio factum scire vos par ē.
 nichil interim quieti fratru cōmuniū. apd aīm cōmunis pzicipis iuni-
 ozum cyberatazum venena nocuisse. neq; quidq; deo propiciante no-
 citura. si modo qm̄ diu presens potestas lugdunensem pzouinciam re-
 git. nostrum suumq; germanicum presens agrippina moderetur.

Chidonius secundino suo salutem.

Quod tu est quod te exametris familiaris inseruientem stupen-
 tes predicantesq; lectitabamus. **E**rat siquidem materia

iocunda. seu nupciales tibi thalamorum faces. siue perfosse regis ic-
tibus fere describerentur. **S**ed triplicibus trocheis nuper in metrum
indecasillabum compaginatis. nichil ne tuo quidem iudicio simile
fecisti. **D**eus bone quid illic inesse mellis. leporis piperateq; facun-
die minime tacitus inspexi. nisi quod feruentis fulmen ingenij. et
eloquij falsa libertas. plus personis forte qm̄ causis. impediabantur.
vt michi non figuratius. constantini domum vitamq; videatur vel
pupugisse. versu gemello consul ablaius. vel momordisse. distico ta-
li clam palatinis foribus appenso. **S**aturni aurea secula quis requi-
rat? **S**unt hec gemmea sed neroniana. quia scilicet predictus au-
gustus hsdem fere temporibus excinxerat coniugem. faustam caloze
balnei. filium crispum frigoze veneni. **T**u tamen nichilo segnius o-
peram saltem facietis satyrarum coloribus increpidus impende. **N**am
tua scripta nostrorum vicij proficientibus. tirannopolitarum locu-
pletabuntur. **N**on enim tam mediocriter intumescunt. quos nostra
iudicia. secula. loca. fortunatos putant. vt te neminibus ipsozum
quandoq; reminiscendis. sit posteritas laboratura. **N**amq; improbo-
zum hrobra: eque vt preconia bonozum immortalia manent.

Sidonius aquilino suo salutem.

In meo ere duco vir omnium virtutum capacissime. si dig-
num tu quoq; putas. vt quantas habemus amiciciarum cau-
sas. tantas habeamus ipsi amicicias. **Q**uitum est quod reposco. tes-
tes michi in presenciarum. aui nostri super hoc negocio. apollinaris
et rusticus aduocabuntur: quos laudabili familiaritate coniunx erat
litterarum. dignitatum. periculorum. conscienciarum. similitudo. cum
in constantino in constanciam. in iouino facilitatem. in geroncio per-
fidiam. **S**ingula in singulis. omnia in dardano crimina simul execra-
rentur. **E**tateq; media: patres nostri sub vno contubernio. vix-
dum a puericia. in tota adolescentia euecti. pncipi honozio tribunij

notarijque militauere. tanta caritate peregrinantes: vt inter
 eos minima fuerit causa concordie. quod filij amicosum comme
 morabantur. In principatu valentiniani imperatoris. vnus
 galliarum p̄fuit parti: alter solidati. Sed ita se quodam
 modo tituli ambozum compensatione fraterna p̄derauerūt:
 vt prior fuerit fascium tenore: qui erat posterior dignitate.
Ventum ad nos idest ventum est ad nepotes. quos nil de
 erit plus cauere. q̄ ne parentum antiquorumq; nostrum per
 nos forte videatur antiquata dilectio: Ad hoc in similem fa
 miliaritatem p̄ter hereditariam p̄rogatiuam multifaria
 oportunitate compellimur. Etas vtriusq; non minus iūcta.
 qm̄ patria. **V**nus nos exercuit ludus. magister instituit.
 vna nos leticia dissoluit: seueritas cohercuit. disciplina for
 mauit. De cetero si deus annuit. in annis tam senectutis in
 icia pulsantibus. simus nisi respis amme due. animus
 vnus. Imbuamusq; liberos in vicem diligentes: idem velle.
 nolle. refugere. sectari. hoc patrum vero iam supra nota si
 per rusticum appollinaremq; proauorum p̄dicabilium. tam
 refozmentur corda. q̄ nomina.

Sidonius sapando suo salutem.

Siquid omnino bene praemacius illustris: hoc in er
 reliquas animi virtutes optime facit: quod amoze
 studiozum te singulariter amat. in quo solo. vel maxime ani
 mum aduertit. veteris pericie diligēcieq; reledisse vestigia
 Et quidem non iniuria tibi fantoz est. Nam debet ab eo pro
 piosus litteris amoze. hūc olim porantem et retozica sedilia
 plausibili oratione frangentē. socer eloquens vltro ī familiā
 patriciam affciuit. licet illi ad hoc vt sileā de genere vel cēsu.
 etas. venustas. pudor. patrocinarē. Sed vt comperi eru
 bescebat iam eciam. tunc vir seruis. et forme dote placuisse:

quippe cui merito iugenij suffecisset adamari, et vere optimus quis
 qz. mozum prestancius pulchritudine placet. Porro autem preter
 volantia corporis decoramenta curzentis eui profectu defectuqz label
 cunt. hunc quoqz manente sententia. gallus primo prefectus. pris
 cus valerianus consilijs suis tribun alibusqz sociavit. iudicium anti
 quum perseverantissime tenens: vt cui sciencie obtentu iunxerat so
 bolem. iungeret et dignitatem. **T**ua vero tam clara. tam spectabi
 lis dictio est: vt illi diuisio palemonis. grauitas gallionis. habun
 dancia delphidij. agrechj disciplina. fortitudo alchimi. adelphij tene
 ritudo. rigoz magni. dulcedo victozij. non modo non superiora: sed
 vix equiparabilia scribantur. **N**ane ne videar tibi sub hoc quasi huj
 perbolico rethozum cathalago blanditus quippiam gratificatusqz: so
 lam tibi acrimoniam quintilianij. pompamqz palladij. comparari non
 ambigo. sed potius adquiesco. **Q**ua propter si quis post vos latine
 fauet eruditioni. huic amicicie gratias agit. et sodalitati vestre si
 quid hominis habet. tercius optat adhiberi. qm̄qz quod est gra
 uius non sit satis ambitus iste fastidium vobis excitaturus. quia pau
 ci studia nunc honorant. **S**imul et naturali vicio fixum est radicatu
 qz pectoribus humanis. et qui non intelligunt artes. non mirentur
 artifices.

Sidonius potentino suo salutem.

Multum te amamus. et quidem huiusce dilectionis. non est er
 roneus. aut fortuitus affectus. **N**amqz vt sodalis tibi deuinc
 tior fierem. iudicauij. **E**st enim consuetudinis mee. vt eligam ante:
 post diligam. **Q**ue nam inquis in me tibi probanda placere? **D**icam
 libenter et breuiter. **Q**uorum vnum fieri gracia. alterum carta com
 pellit. **V**eneroz in actionibus tuis. quod multa bono cuiqz imitabilia
 geris. **C**olis: vt qui sollertissime. edificas: vt qui dispositissime. vena
 ris: vt qui efficacissime. pascis: vt qui exactissime. tocaris: vt qui face
 tissime. iudicas: vt qui equissime. suades: vt qui sincerissime. comoueris:

vt qui tardissime. placaris: vt qui celerzime. redamas: vt qui fidelis-
sime. hec omnia exempla viuendi. iam hinc ab annis puperibus mēs
apollinaris si sequitur. gaudeo. certe vt sequatur admoneo. In quo
docendo. instituendoq; modo sub ope xpisti disposita succedant. plu-
rimum letoz. maximam me formulam vite de moribus tuis mutua-
turum.

Bidonius calminio suo salutem.

Quod rarius ad vos a nobis pagina meat: non nostra super-
bia. sed aliena violencia facit. Neq; super hīs quidq; plani-
queras. quippe cum silenciū huius necessitatem par apud vos metus
interpretetur. hoc solum tamē libere gemo. quod turbine dissidenciū
partium segreges facti. mutuo minime fruimur aspectu. Neq; vnqm
patrie sollicitis offerzis obtutibus. nisi forsitan cum ad arbitrium
terzonis alieni. vos lozice: nos propugnacula tegunt. Vbi ipse in hoc
solum captiuus adduceri. vt pharetras sagittis vacuare. lacrimis
oculos implere cogaris. nobis q; nō recusantibus quod tua satis aliis
moliuntur vota. q; iacula. Sed quia interdum. et si non per federū
veritatem. saltem per iduciarum ymaginem. quedam spei nostre liber-
tatis fenestra respendet: impense flagito. vti nos cum maxime potes
affatu pagine frequentis impericias. sciens tibi in animis obsessorū
ciuium illam manere gratiam: que obliuiscatur obsidentis inuidiam

Bidonius pannicio suo salutem.

Seronatum. tolosa nosti redire. si nundum et credo q; nundū:
vel per hec disce. Jam pergit claufeciam euantius. Jamq; cō-
tractas operas cogit eruderare. Si quid forte deiectu caduce frondis
ager isorduit. Certe siquid voraginosum est. ipse humo aduecta scro-
bibus opletis trepidus exequat. vtpote beluam suam de valle thar-
mis ducaliter antecessurus. musculis similis inter saxosa vel breuia
ballenarū corpulenciā p; gubernantib; . At ille sic ira celer. q; piger

mole .ceu draco e specu vix euolutus : iam metu exanguibus gaba-
litanis . e proximo infertur . Quos singulos sparfos . inopidatos . nūc
inauditis indidioni generibus exhaurit : nunc flexuosa calumpnia-
rum fraude circumretit . ne cum quidem domum laboziosos redire per-
mittens : cum tributum annuum ditauere . **S**ignum et hoc certum est
imminentis aduentus : quod cateruatim quo secumqz conuerterit .
vincti trahuntur vincula trahentes . Quorum dolore letatur : pascit
fame . precepue pulchrum arbitratus . ante turpare . qm punire damp-
nandos . **C**rimen viris nutrit . mulieribus inscidit . **E** quibus tamen
si rara quosdam venia respexerit : hos venalitas soluit . vanitas illos .
nullos misericordia . **S**ed explicande bestie tali : nec oratorum prin-
ceps marcus arpinas . nec poetarum . publius mantuanus : suffice-
re possunt . **P**roinde quia dicitur hec ipsa pernicies appropinquare . cu-
ius prodicionibus deus obuiet . preueni morbum preuidencie salu-
britate contraqz lites iurgiosorum si que mouentur passionibus con-
sule . contra tributa securitatibus . ne malus homo rebz bonorum vel
quod noceat vel quod prestat inueniat . **I**n summa de seronatoris ac-
cipere quid sentiam ? **C**eteri affligi per supra scriptum dampnoueren-
tur : michi latronis et beneficia suspecta sunt .

Sidonius apzo suo salutem .

Calenses et nunc baie . te scabris cauernatim ructata . pumici-
bus aqua sulphuris . atqz iecozosis ac ptyfiscientibus langui-
dis . medicabilis piscina delectat . an fortasse montana sedes circum
castella et in eligenda sede perfugij . quandam patris ex municionum
frequencia difficultate ? **Q**uidquid illud est . quod vel ocio vel negocio
vacas : in urbem tamen in fallitur rogationum contēplatione reuo-
cabere . **Q**uarum nobis solemnitatem primus mamertus pater et
pontifex . reuerentissimo exemplo . vtilissimo experimento . inuenit .
instituit . inuexit . **E**rant quidem prius quod salua fidei pace sit dic-
tum : vage tepentes . infrequentesqz . vtqz sic dixerim oscitabunde

supplicationes: que sepe interpellantium prandiorum obicibus hebetantur. maxime aut ymbres. aut serenitatem deprecature. ad quas ut nil amplius dicam. figulo pariter atque ostulano non oportuit convenire. In his autem quas suprafactus summus sacerdos et protulit pariter et contulit: ieiunatur. oratur. spallitur. fletur. Ad hec te festa ceruicum humiliatarum. et sternatium civium suspiriosa contubernia: peto. et si spiritalem animum tuum bene metior. modo citus venies quod non ad epulas. sed ad lacrimas niutaris.

Sidonius ruricio suo salutem.

Officij sermone prefato bibliopolam vestrum non graciosè. ¹⁵ sed iudicialiter expertus insinuo. Cuius ut fidem in pectore. sic in opere celeritatem. circa dominum te michi sibi que communem. satis habunde probavi. librum igitur iam ipse deportat eptacensi. scriptum velocitate summa. summo nitore quicquid et a nobis relectum et retractum. Defert et volumen prophetarum. licet me absente decursum. sua tamen cura manuque superuacuis sententijs eruderatum nec semper illo contra legente. qui promiserat operam suam. Credo quia infirmitas fuerit impedimento. quo minus pollicita compleret. Restat ut exhortatio vestra siue sponso. famulum sic vel studentem placere. vel meritum gracia competenti remuneretur. Que utique pro tali labore si soluitur: incipiet vestram respicere mercedem. Sed cum hoc ego de sola gracia precer: vos quid mereatur aspiciate. quem constat affectum domini magis ambire quam premium.

Sidonius papianille suo salutem.

Ruenna veniens questor licinianus. cum primum tetegit ¹⁶ alpe transmissa gallie solum: litteras aduentus sui preuias misit. quitus indicat esse se gerulum codicellorum. quorum in aduentu. terzi etiam tuo hec dicio cuius eque titulis. ac meis gaudes.

honor patricius accedit celerime. si cogites eius etatem. si merita:
tardissime. Namque ille iam pridem suffragium dignitatis ineunde.
non soluit in lance. sed in acie. Erariumque publicum ipse priuatus
non pecunijs. sed manubijs locupletauit. hoc tamen sancte iulius ne-
pos. armis pariter summus augustus et moribus: quod decessoris
antem fidem. fratris tui sudoribus obligatam. quo citior. hoc lau-
dabilior absoluit. Siquidem iste compleuit. quod ille cepissime pollicebat.
Quo sic: ut deinceps pro republica optimus quisque possit ac debeat
siquid cupiam virtum est. quia securus hinc auidus impedere quon-
dam mortuoque imperatore. laborantium deuotioni quitquid spondere
princeps. semper redhibet principatus. Interea tu si affectum tuum
bene colligo. hisce compertis: magnum solatium inter aduersa maxi-
ma capis. nec animum tuum a tramite communium gaudiorum vicine
quoque obsidionis terrore exorbitat. Noui enim probe. ne meo quidem
te quem ex lege participas. sic honore letatam. quia licet sis uxor bo-
na: soror optima es. Qua de re propicio deo christo ampliatos prosa-
pie tue titulos ego festinus gratatorum apicibus inscripsi: pariter ab-
soluens sollicitudinem tuam fratris pudorem. Quem nil de propria
dignitate indicaturum. si verecundum forte nescires: nec si impium
iudicares. Ego vero non tantum insignibus vestris. que tu hactenus
quanto liberius. tanto impatientius prestolabare. quam quod hijs quoque
gradi quantum concordia fruor. quam par est nostris suisque liberis in
posterum exopto. votis incommune deposcens: ut sicut nos utramque
familiam nostram prefectoriam nacti. etiam patriciam diuino fauore
reddidimus. ita ipsi quam suscipiunt patriciam. faciant consularem.
Roscia te salutat. cura communis. Que inauie amicarumque indulgen-
tissimo sinu. quod raro nepotibus contingit alijs. et cum seueritate nu-
tritur. qua tamen tenerum non infirmat eum sed informat ingenium.

Sidonius euriphio suo salutem.

Euriphio meus ipse qui semper. Numquam te tantum venatio

48

ciuitas agera vocat . vt non ob iter voluptate litterarum teneare. **F**itq; eo studeo vt nec nostra fastidias: qui tibi vt scribis musas olemus. **Q**ue sententia tamen large probatur vero carere. qm̄ q; et apparet . aut ex ioco venire si letus es: aut ex amoze . si serius. **C**eterum a iusto longe resultat . cum michi assignas que vix maroni . vix aut homero . competenter accommodarentur. **H**ec relinquamus idq; vnde causa sermocinemur . **D**irigi ad te precipis versus . quos viri amplissimi soceri tui precibus indulsi . **Q**ui contubernio mixtus equalium . viuit moribus adiubendum obsequendumq; iuxta paratis. **S**ed quia scire desideras et locum et causam quo facilius intelligas rem perexiguā: tibi poti⁹ vicio verte qd loquatioz erit operis p̄facio . **C**onueneram⁹ ad sancti iusti sepulchrū . sed tibi infirmitas impedimēto: ne tūc adesses . professio fuerat ante lucana solempnitas anniuersaria . populus ingens sexu ex vtroq; quem capacissima basilica non raperet . quamlibet cincta diffusis cripto porticibus. **C**ultu peracto vigiliaz quas alternante mulcedine monachi clericiq; psalmicines concelebrauerant: quisq; in diuersa seseffimus . **N**on procul tamen . vtpote ad terciam presto futuri cum sacerdotibus res diuina facienda . de loci sane turbarūq; compressu . deq; numerosis luminibus illatis . nimis anhelis: simul et estati nox adhuc proxima . tacito clausos vapore torruerat . et si iam primo frigore . tamen autumpnalis auroze detepescebat. **I**taq; cum passim varia ordinum corpora dispergerentur . placuit ad conditorium syagrū consulis ciuium primis vna coire: quod nec impleto iactu sagitte separabatur . hic pars sub vmbra palmitis adulti: qm̄ stipitibus altatis cancellati inq; pendentibus . pampinus superducta texuerat . pars cespite in viridi . sed flozibus odoro conlederam⁹ . **V**erba erāt dulcia . iocosa . fatigatozia . p̄terea qd beatissimū . nulla mēcio de potestatib⁹ . a de tributis . **N**ull⁹ sermo q̄ p̄dere ē . nulla p̄sona q̄ p̄deret . **F**abulā certe referre dignā relatu . dignisq; sentēcijs . quisq; potuisset . audiebat ā biciosissime . **N**ec erat idcirco nō

distincta narratio. quia leticia permixta. Inter hec ocio diu marcidis
aliquid agere visum. **M**ox bipertitis erat vt etas acclamationibus
efflagitata profertur hīs pila. hīs tabula. **S**pere primus ego signi-
fer sui. que michi vt nosti comes vt liber habetur. **A**ltera ex parte
frater meus. domnicus. homo gracie summe. summi leporis. tesseras
ceperat. quatiebatq. quo velut classico. ad pürgum vocabat aleato-
res. **R**os cum caterua scolasticorum lusum habunde. quantum me-
bra torpore statarij laboris hebetata: cursu salubri vegetarentur. hic
vir illustris filimatus. vt est illud mantuani poete. **A**usus et ipse
manu iuuenum. temptare laborem: speristarum se turmalibus con-
stanter immiscuit. **D**ulchre enim hoc fecerat. sed cum adhuc essent an-
ni minores. **Q**ui cum frequenter de loco stantum medicurantis im-
pulsu summoueretur. nunc quoq. acceptus in aream tam pile coram
preteruolantis. q̄ superiecte. nec intercideretur tramitem nec caue-
ret. nunc per cathastrofam sepe pronatus: egre de rumoso flexu se
recolligeret. primus ludi ab accentu sese remouit suspiriosus. extis
incalescentibus. **N**amq. et iecusculi fibra tumente: pungebant excer-
citatum crebri doloris. **D**estiti protinus et ipse facturis communi-
one cessandi rem caritatis. ne verecundiam lassitudo fraterna patere
tur. **E**rgo vt resedimus: et illum mox aquam ad faciem petere sudor
admonuit. exhibita poscenti est. **P**ariter et lintheum villis onustum.
quod pridiana squama politum casu sub ipsis edicule valuis bipaten-
tibus de ianitoris erecto trocleatim fune nutabat. **Q**uo dum per oci-
um genas siccant. vellem inquit ad pannum simul officij. aliquod te-
trasticon michi scribi iuberet. **F**iat inq̄m. **S**ed quod meum dixit et
nomen metro teneret. **R**espondi possibilia factu que p̄poscisset. **A**it
et ipse. dicta ergo. tunc ego ardens. ilico scias musas moueri. si
chozo ipsarum. non absq. arbitris vacem. **R**espondit ille violenter.
et perurbane vt est. natura vir flammeus quidamq. ei facundie fons
inexhaustus. **V**ide domine solli ne magis apollo forte moueatur. q̄
suas alūpnas solus ad secreta sollicitas. **J**am potes nosse quē plausum
sentencia. tam repentina. tam lepida commouerit. **R**ec plus moratus

mox suo scriba qui pugillarem iuxta tenebat ad me vocato subditū
sic epigramma composui.

Versus

Quæne nouo vel cum feruencia balnea poscunt
Seu cum venatu frons calefacta madet.

Hoc foueat faciem pulcher filimachus vdam.

Migret vt in bibulum vellus ab ore liquor.

Epyphanius noster vix supra scripta perarauerat et nunciatum est.
horo monente progredi episcopum de receptorio. Nosq; surzexim?

Da postulate tu veniam cantilene. Illud autem ambo quod maius
est. quodq; me nupet in quemdam dies bonos male ferentem. para-
bolice seu figurate dictare iussistis. quodq; expeditum cras diri ge-
tur: clam resensate. Et si placet: edentes fouete. Si displicet: delen-
tes ignoscitote.

Sidonius attalo suo salutem.

Edue ciuitati te presidere cepisse: libens atq; cum gaudio
accepi. leticie causa quadripartita est: Prima q; amicus.
Secunda: q; iustus es. Tercia: q; seuerus. Quarta: q; proximus.
Quo fit. vt nostris. nostrorūq; contradibus. primum velis. debeas.
possis opitulari. Igitur amplectens in familiari vetusto. nouum
ius potestatis indepte. materiam beneficijs tuis iam diu quero. Qui
bus me tantum fidere agnosse. vt et si non in veniam que postam:
quesiturus michi videaris ipse. quod tribuas.

18

Sidonius prudenti suo salutem.

Matricis mee filiam. filius tue rapuit. facinus indignum.
quodq; vos nosq; inimicasset. nisi protinus scirem te nes-
cisse faciendum. Sed consciencie tue prelacione purgata. petere
dignaris culpe calentis impunitatem. subcondicione concedo. si
supratorum pro domino iam patronus originali soluas inquilinatu.

19

Mulier autem illa iam libera est. que cum demum videbitur non ludi-
buzio addicta. sed assumpta coniugio: si res noster pro quo precaris. mox
cliens factus est tributario. plebeiam potius incipiet habere personam
quam colonariam. Nam mea hec sola seu compositio. seu satisfactio. vel non
mediocriter contumeliam emendat: qui tuis votis atque amicis hoc
adquiesco. si laxat libertas maritum ne constringat pena raptorem.

Sidonius pastori salutem.

Quod die hesterni tractatus civitatis. in consilio defuisti: ex in-
dustria factum pars melior accepit. que suspicata est. id te ca-
uere. ne tuis humeris onus future legationis imponeret. Gratulor tibi
quod illis moribus vivis: ut necesse habeas electionem tui timere. laudo
efficaciam. suscipio prudentiam. prosequor. laude felicitatem. Opto de-
nique equalia. hijs quos equaliter amo. Multi frequenter quos execra-
bilis. popularitas agit civium maximos manu prensant. eque concessu
publico abducunt. ac sequestratis oscula impingunt. opera suam sponte non
sed non petiti. Utque videantur. in negotii communis. assertionem legari.
euectionem refundunt. ipsosque sumptus vltro recusant. et ab ambitu clam
rogant singulos. ut ab omnibus palam rogentur. Sic quod cum fatigatio
illoz gratuita possit libenter. admitti. libentius tamen atque amabilius
verecundi leguntur. idque cum expensa tamen impudencia sese ingerentium
ponderis habet. etiam fascium tributario nomine ipsorum nil supfundit.
Proinde quoniam te non fefellit. quid tibi quique meditentur. redde te
tamen expectatum votis. expetentiumque caritatem proba qui iam probasti
pudorem. Quod defuisti primum. modestie ascribitur. Ad ignaviam respicit
secunda dilatio. Preterea tibi a relate prefecturo est. venerabilis in
itinere mater. fratres. amantes. rodamatisque patrie solum. ad quod et propter
occasionem voluptuose venit. Tum domus propria cuius auctorem. uiniam.
tecum quod ipsum. messem. oliuetum tibi vel dum propter veharum inspicere.
res comodi est. Qua propter missus a nobis. et tibi puenis. Namque erit
talis vie tue causeque nostre condicio in fallos. atque oportunitas. ut pro

bñficio ciuitati posse imputare. quādocūq; vidēris: qđ tuos vidēris.

Sidonius sacerdoti Justino et suis salutem.

Vidēris patruus vester. vir vt egregius. sic vñdecūq; doctif-
simus. cum cetera potenter tum potentissime condidit versus
Michi qđ semper a paruo cura fuit musarū. Nūc vos parenti vētis
heredes. qđ iure: tam merito. Nīcet ego poete proximus fio p̄fessione:
vos semine. Ergo iustissimum est. vt die fūcto sic quisq; nostrum suc-
cedat. vt iungitur. Idēq; patrimonia tenete date carmina.

ExPLICIT liber quintus . . . **I**ncipit liber sextus.
Sidonius domino pape lupo salutem.

Benedictus spiritus sanctus et pater dei oīpotentis: qđ tu
pater patrū. et episcopus episcopoz. et alter seculi tui ia-
cobus. de quadā specula caritatis. nec de īferioze ierusa-
lem. tota ecclesie dei nostri membra sup inspicis: dignus
qui omēs consoleris infirmos. quiq; merito consularis ab omnib; et
quid nunc ego dignum dignationi huic putris et fetida reatu terra
respondeam? Colloquū salutaris tui. et indigenciā paciens. et timorē
recordatione vite plectibilis adducor: vt clamem tibi qđ dixit dño
tuū ille collega. Exi a me quia hō peccator sum dñe. Sed si iste timor
non tēperet affectu. vereor ne gerasenoz destituar exemplo. et disce-
das a finib; meis. Quin potius illud qđ michi cōducibilius est. colle-
prosi mei te p̄posita cōdicionē constringā. vt ayam tibiq; si vis: po-
tes me mūdare. Qua ille sentēcia nō p̄ de xpō. quid peteret p̄didit:
qđ quid crederet publicauit. Ergo ne cū sis p̄cul ambigu prim; oīm
toto qua patet orbe pontificū. cū p̄erogantē subiciatur. cum censure
tue attremat eciam turba collegū. cum in grauitatis nostre compara-
tionem. ipsa eciam grandeuozum corda puerescant. cum p̄mo desuda-
tas milicie lyrinensis excubias. et ī apostolica sede nouem iā decursa

quinquēnia. vtrisque sanctorum ordinis. quendam te conclamatissimum
primipilarem spiritualia castra venerentur. tu nichilominus hastatorum
ante signanorumque paulisper contubernio sequestratus. ultimos calores
tuos. lirasque non despicias. et ad extremos trabariorum qui per insipientiam suam
adhuc ad carnis sarcinas sedent. crucis diu portate vexilla circumfers
ac manum lingue porrigis. in conscientia vulneratis. **R**ostri ut apparet ex
adversa acie sauciatis. **D**ux veterane. colligere: et peritissimum tubicem
ad christum a peccatis receptui canere. et evangelici pastoris exemplo
non amplius letaris. si permaneant sani. quam si non remaneant vulnerati
Te ergo norma morum te columpna virtutum. te si blandiri reis licet
vera quia sancta dulcedo. **D**espiciacissimi vermis ulcera. digitis ex
hortationis attredari non piguit. tibi avaricie non fuit. pascere mo
nitis animam flagilitate ieiunam et de apotheca dilectionis altissime sectam
nobis humilitatis propinare mensuram. **S**ed ora ut quandoque resipiscam
quantum meas deprimat oneris impositi massa ceruices. facinorum con
tinuatione miser. eo necessitatis accessi. ut is pro peccato populi nunc
orare compellar. pro quo populus innocentum vix debet impetrare si
supplicet. **N**am quis bene medelam eger imparciat? **Q**uis febriens.
arroganti tractum pulsu distinguat incolumem? **Q**uis desertorum scientiam
militaris rei iure laudauerit? **Q**uis esculentus. abstemium competenter
arguerit? **I**ndignissimum mortalium. necesse habeo dicere. quod facere
detrecto. et ad mea ipse verba dampnabilis: cum imparem que non
impleo. idem. in me cotidie cogor dictare sententiam. **S**ed si tu iter me
et illum. cui conrucifigeris ihesum christum dominum nostrum pro scelerum
meorum populo iunior magis quam minor moyses intercessor assistas: non
ulterius descendemus in infernum viuentes. nec per carnalium viciorum
incentiua flammati. ad altare domini ignem diutius accendemus alienum.
Quia quomodo nos utpote reos glorie libra non respicit. satis tamen
superque gardebimus si peccatu tuo leuare valeamus interioris hominis
nostri. et si non integrum ad remunerationem: certe vel cicatricatum peccus
ad veniam. **M**emorum nostri esse dignare domine papa.

Sidonius pape pragmatio salutem.

Venerabilis eutropia matrona. quæ ad nos spectat singularis
 exempli. que parcimonia et humilitate certatibus non minus
 se ieiuniis quam cibis pauperes pascit. et in christi cultu per uigil sola
 in se compellit peccata. Dormire meroribus orbitatis necessitate litis
 adiecta. in remedium mali duplicis perfectionem vestre consolationis
 expetere festinat: gratanter habitura siue istud tibi peregrinatio bre-
 uis. seu longum computetur officium. Igitur prefata venerabilis fra-
 tris mei nunc iam: prestiteri agrippini. ne iniuriosum sit dixisse ne-
 quicquam. certe fatigatur arguere. Qui abutens imbecillitate matrone.
 non desistit spiritalis anime serenitatem. secularium versuciarum
 flatibus turbidare. cui filij. nec primo multo nepotis amissi due pa-
 riter plage recentes. ad diurni viduuij vulnus adduntur. Temp-
 tauimus inter utrumque componere nos maxime quibus in eos nouum
 ius professio vetustumque faciebant amicitie. aliqua censes. sua-
 dentes quepiam. plurima supplicantes. Quotque miremini in om-
 nem concordie statum promptius a feminea parte discessum est. Et
 quamquam se altius profuturam filie paterna iactaret prerogatiua: mirui
 tamen magis placuit. munificencie socrualis oblatio. iurgium inte-
 rim semisopitum. vestris modo finibus inferitur. Pacificate certantes
 et pontificalis auctoritate censure. suspectis sibi partibus. indicite
 gratiam dicite veritatem. Sancta enim eutropia. siquid vadimonio
 meo creditis: victoriam computat. si vel post dampna non litiget.
 Dominus et suspicor vobis vnam pronuncianda domum discordiosam: licet in-
 ueniatis utraque discordem. Memor nostri esse dignare domine papa.

Sidonius domino pape leuntio salutem.

Et si nullis hortatibus primordia vestre professionis animatis.
 neque sitim ignorantie hactenus secularis villo superne rigatis.
 primæ doctrine: non ego tamen tantum mei meminens non sum: ut
 a meis presumam partibus equali officiorum lance certandum. Nam cum

nostra mediocritas etate vite. tempore dignitatis. priuilegio loci. lau-
de sciencie. dono consciencie vestre facile vincatur nullum meretur:
si par expectetur alloquium. Igitur non incusantes silentium vestrum.
sed loquacitatem nostram. potius excusare nitentes: commendamus
apicum portitorem. Cuius si peregrinationem. prompto fauore
foueatis: grandis actionibus. illius campus securitatis aperitur.
Regocium huic testamentarium est. latent eum propriarum merita
cartarum. Rogatorum illic perorantium periciam consulere perrexit.
pro victoria computaturus. si se intellexerit iure superari: modo ne
sibi suisque desidiuicio perperam cauisse culpetur. Hunc eatenus com-
mendare presumo: vt si eum instruere. dignanter aduocatio consulta
fastidit. auctoritas corone tue dissimulantibus studeat excudere res-
ponderi celeritatem. Memor nostri esse dignare dñe papa.

Sidonius dño pape lupo salutem.

Preter officium quod incomparabiliter eminentia postulatui
tuo sine fine debetur. et si absque intermissione soluatur com-
mendo supplicum baiulorum pro noua necessitate vetustam necessi-
tudinem. Qui in aruernam regionem longum iter hijs quoque tempo-
ribus emensi casso labore venerunt. Namque iam feminam de affectibus
suis quam forte vargorum hoc enim nomine indigenas latrunculos
nuncupant. Superuentus abstraxerat. isto deductam ante aliquos an-
nos. isticque distractam. cum non falso iudicio coperissent: certus quidem
signis. sed non recensibus inquisuere vestigijs. atque ob iter heceadem
laboriosam priusquam hinc adessent. in negociatores nostri domo. Dominoque
palam sane venundata defungitur. quodam prudente hoc viro nome-
nem nunc tricallibus degere fama diuulgat. ignotozum nobis homi-
num collaudante contractum. cuius subscriptio intra formulam nundi-
narum. tamquam ydonei astipulatoris ostendit. Auctoritas persone. oportunitas
presentie tue. inter coram positos facile valebit si dignabitur seriem
totius indagare violentie. Que quod grauius est. eo facinoris accessit.

quantum portitorum datur nosse memoratu: vt etiam in illo latroci-
nio quendam de numero viantum constet extinctum. Sed quia iu-
dici vestri medicinam expetiuit ciuilitatemq;. qui negocium crimi-
nale parturiunt vestrarum si bene metior partim pariter et mozu
est aliqua indemni compositione istorum dolozi. illozum periculo
subuenire. et quodam salubris sentencie temperamento hanc ptem
minus afflictam. illam minus ream. et vtramq; plus facere securam.
ne iurgij status vt sese fert temporis lociq; ciuilitas. talem discedat
ad terminum. quale cepit habere principiu. Memoz nostri esse dig-
nare domine papa

Sidonius dno pape theoplasto salutem.

Causam meam nesciens agit. qui a me ad vos litteras portat.
Nam dum votiui michi sit gerulus oportund officij beneficiu
prestat. quod se arbitratur accipere. sicuti nunc venerabilis donidius
dignus inter spectatissimos quosq; numerari. cui clientem puerosq;
commendo: pfectos. seu in patroni necessitatem. seu in laborem do-
mini peregrinantium qua potestis ope. humanitate. intercessione
tutamini. ac si in aliquo amicus ipse per impericiam nouitatemq;
publice conuersationis videbitur minus efficax: vos hic potius as-
picite quid absentis causa non quid presentis persona mereatur.
Memoz nostri esse dignare domine papa

Sidonius domino papa eutrepio salutem.

Postq; fedifragam gentem redisse in suas sedes comperi. neq;
quitq; viantibus insidiarum parare: nephas credidi vlteri
officiozum differre sermonem. ne vester affectus quandam vicio meo
duceret vt gladius impolitus de cure raritate rubiginem. Vnde mis-
so in hoc solum negocij gerulo litteraru. q; vobis sit corpusculi stat
insolito q; ve examini sententia res agantur sollicitus inquiri spe-
rens ne semel michi amoz vester indultus. aut interiecti itineris

longitudine aut absentie communis diuturnitate tenuetur. quia bonitas conditoris habitationem plus hominum quam caritatem. finalibus claudit. augustinus. Restat ut vestra beatitudo compuncto et salubritate sermonis auidam nostre ignorantie percat esuriam. Est enim nimis usus ut exhortationibus tuis. interioris hominis in aciem sepe numero misilicus adeps et spiritalis aruina distendat. Memos nostri esse dignare domine papa.

Sed aliquid ad inchoandam gratiam compendii posteris tributum at necessitudo premissa seniorum: ego quoque ad apostolatus tui noticiam pleniorum. cum prerogativa domestice familiaritatis accedo. Nam sic te familie mee validissimum in christo semper patrum fuisse reminiscor. ut amicitias tuas non tam expetendas michi. quam repetendas putem. hijs adicitur quod indignissimo michi impositum sacerdotalis nomen officii confugere me ad precum vestrarum presidia compellit. ut adhuc ulcerose consciencie nimis hiulea vulnera vestro saltem cicatricetur oratu. Qua propter me meosque commendans et excusans litteras seriores: granditer obsecro ut intercessionem consueta cuius viribus immane polletis clericalis tyrocinijs in nobis reptancia rudimenta tueamini. ut si quid dignabitur de morum prauitate nostrorum immutabilis mutare clemencia: Totum id suffragiorum vestrorum patricinio debeamus. Memos nostri esse dignare domine papa.

Sidonius domino pape greco salutem.

Hicum oblatoz pauperem vitam sola mercandi actione sustentat. non illi est opificium questu in militia commoda. cultura compendio. hoc ipsum quod mercennarius. vel is prosecutionibus et locaticia fatigatione cognoscitur. Fama quidem sua. sed facultas crescit aliena. sed tamen quoniam illi fides magna est. et si perua substantia: quotiens cum pecunijs quozumpiam catapli recentis nundinas adit: creditoribus bene credulis sola

deponit. mozum experimenta pro pignore. Inter dictantium michi
 ista suggesta sunt. nec ob hoc dubito audita fidenter asserere. quia
 non parum michi intimos agunt. quibus et ipse satis intimus. **Q**uid
 igitur teneram frontem durarudimenta commendo. et quia nomen
 eiusdem. lectorum nuper albet accepit agnoscatis profecturo. cui me
 epistolam clerico detulisse formatam. quem prope diem non iniuria
 reor mercatorem splendidum fore. si hinc ad vestra obsequia festinās
 frigoze fontium ciuicorum sepe fontem mercatoribus ante ferat. **M**e
 mor nostri esse dignare domine papa.

Sidonius domino pape lupo salutem.

Utriam honestus gallus. quia missus ad coniugem redire nō
 distulit. litterarū mearum obsequio vestrarū reportat effectū.
 Cui cum pagina quā miseratis referaretur. acutum compunctus in-
 gemuit. **D**estinataque non ad me epistolam. sed in se sententiam in-
 dicauit. **I**taque confestim iter in patriam spondit. adornaui. arzi-
 puit. **Q**uem nos propter hācipsam penitudinis celeritatem. nō incre-
 patue. sed consolatorie potius compellare curauimus. quia vicinaret
 innocencie festinata. correctio. **N**ec enī quisque etiam sibi bñ conscius
 plus facere presumpsit si quis tamen nostre correctionis. orbitam
 non relinquit. quippe cum ea ipsa que legimus parientis verba cen-
 sure. maxime emendationis incitamenta sint. **N**am quid potest esse
 castigationis huiusce tenore preciosius in qua forte peccato animus
 eger reperit intrinsecus remedium. cum non valeret extrinsecus in-
 uenire conuicium. **Q**uod superest obsecramus. vt crebra oratione per
 quam vicij omnibus immane dominamini. nos quoque sicut euange-
 licos magos remeasse manifestum est. vel iam nunc per aliam viam
 mozum in beatorum patriam redire faciatis. **P**ene omiseram quod
 pretereundum minime fuit. **A**gite gracias innocencio spectatili viro.
 qui vt preceperatis grauiter mozem gessit iniundis. **M**emor nostri
 esse dignare domine papa.

Sidonius dño pape censozio salutem.

Gerulum litterarum leuitici ordinis honestat officium. hic cū familia sua depredationis gothice turbam vitans: in terziorum vestrum delatus est. ipse vt sic dixerimus pondere fuge. vbi in re ecclesie cui sanctitas tua p̄sident. paruum sementem semiconfecto cespiti aduena ieiunus iniecit. Cuius ex solido colligende si tibi sibi copiam exorat. Quem si domesticis fidei deputata humanitate foueatis. id est vt debitum glebe canonem non petatur. Tantum lucelli p̄stitum sibi computat. peregrini hominis vt census. sic animus angustus ac si in patrio solo rusticaretur. huic si legitimam vt mos est. solutionem p̄ exigue segetis indulgeas. tam q̄ opipare viaticatus. cum graciaram adione remeabit. per quem si me stilo solite dignationis impartias. michi fraternitatiq; istie site. pagina tua veluti polo lapsa reputabitur. Memor nostri esse dignare dñe papa.

Sidonius dño pape euleuterio suo salutem.

Idem p̄sens carta commendat. non q̄ michi placeat error per quem pereunt inuoluti: sed quia neminem ipsozū nos decet ex asse dampnabilem pronunciare dum viuit. In spe enī adhuc absolutionis est: cui suppetit posse conuerti. Que sit vero negocii sui series ipse rectius p̄sentanea coram narratione patefaciet. Nā p̄uidentie satis obuiat. epistolari formule debitam continuitatem plurifario sermone porrigere. Hanc quia secundum vel negocia vel iudicia terrena solent. huiuscemodi homiēs honestas habere causas: tu q̄ potes huius laboriosi et si impugnas perfidiam p̄pugnare p̄sonam Memor n̄ri esse dignare dñe papa.

Sidonius dño pape patienti salutem.

Aliquis aliquem ego illum precipue puto suo viuere bono qui viuit. alieno. Quisq; fidelium calamitates. indigentiāq; miserat?

74
facit in terzis opera celozum. Quozsum ista hec inquis : Te senten-
cia qm maxime papa beatissime petit . cum non sufficit illis tantum
necessitatibus opem ferre quas noueris. quiq; vsq; in extimos termi-
nos galliarum caritatis indage porrecta prius solos indigentū res-
picere causas q̄ inspicere personas. Nullus obest tenuitate debilita-
tiq; si te expetere non possit. Nam preuenis manibus. illum qui non
potuerit ad te pedibus peruenire. Transit in alienas prouincias vi-
gilancia tua. et in hoc cure tue latitudo diffunditur. vt longe posito
zum consoletur angustias. et hinc fuit. vt quia crebro te non mirus
absentum verecundia . q̄ presentum querimonia mouet. Sepe terse
ris cor lacrimas quozum oculos non vidisti. Omitta illa que cotidie
propter defectionē ciuium pauperatoꝝ in re quietis tolleris excubijs
precibus expensis. Omitto te tali semper tēperamento. Sic semper
humanū. sic abstemiū iudicari vt constet īdesinenter. regem p̄sentē
prandia tua reginā laudare ieiunia. Omitto te tāto cultu ecclesiam
tibi creditam cōuenustare. vt debitet inspectio melius ne noua opera
consurgant. an vetusta reparent. Omitto per te plurimis locis basi-
licarum fundamenta consurgere: ornata duplicari. Cumq; multa
in statu fidei tuis dispoitionib; augeantur solum hereticozum numez
minui. teq; quodam venatu apostolico . feras fotinianoꝝ mentes
spiritualium predicationum cassibus implicare . atq; a tuo barbaroz
iam sequaces quotiēs conuincunt verbo non exire vestigio . Donec
eos a pfundo gurgite erroris felicissim; animaz piscatoꝝ extraxeris.
et hozum aliqua tamen cum reliquis forsan cōmunicanda collegis.
Illud autem deberi tibi quodam vt iuris consulti dicunt precipui ti-
tulo. nec tuus poterit ire pudor in inficias: quod post gothicam depo-
pulationem. post segetes icendio absumptas peculiari sumptu inopie
communi per desolatas gallias gratuita misisti. cū tabescentibus fa-
me populis nimium contulisses. si commercio fuisset species ista non
muneri. Vidimus angustas tuis frugib; vias. Vidim; pararis et ro-
dani ripas. nō vnum qđ vnus impleueras hozreum. satularum cedāt
figmenta gentilium. et ille quasi in celum relat; pro reperta spicaz

nouitate tritolemus. quem grecia sua cementarijs. pictoribus signifi-
cibusq; illustris. sacrauit templis. formauit statuis. effigiauit ymagi-
nibus. **I**llum dubia fama conciliat per rudes adhuc et dodonigenas
populos duabus vagum manibus. quib; poete deinceps formā draco-
nū deputauerit ignotā contulisse sementem. **T**u vt de mediterranea ta-
ceam largitate. victū ciuitatibus tyrzeni maris erogaturus. grana-
rijs potius duo tuis flumina q̄ duo nauigia complesti. **S**ed si forte
achaicis eleusine superstitionis exemplis. tāq̄ min; ydoneis religi-
osus laudat; ostenditur: seposita misti intellectus reuerencia: venrabi-
lis patriarche. **J**oseph histozialem diligenciā cōparemus. qui contra
sterelitatem septem vberes annos insecuturā facile puidit remediū
quod preuidit. **S**ecundū tamen sentēciam nichil iudicio meo minoz
est qui in superueniente simili necessitate non diuinat et subuenit.
Qua propter et si ad integrū conicere non possum. quantas tibi gra-
cias arelatenses. regenses. auenniocus. arauisionensis q̄ et albenis.
valentineq; necnō et tricastin eurbis professor exsoluat. quia difficile
est eorum ex asse vota metiri. quibus noueris alimoniam sine asse
collatā. **A**ruerni tamen opidi ego nomine vberes per quam gracias
ago. cui vt succurre meditarem. non te communitio prouincie. non
proxima ciuitatis. nō oportunitas fluuij. non oblatio p̄cum adduxit
Itaq; ingentes per me referunt grates. quibus obtigit per panis tui
habundanciam. ad sui sufficienciam puenire. **I**gitur si mādati officij
munia satis videoz implese. ex legato nuncius ero. **N**icet scias volo.
per omnem fertur aquitaniā gloria tua. amaris. laudaris. desideraris.
excoleris. omnium pectoribus. omnium votis. **I**nter hec temporum
mala. bonus sacerdos. bonus pater. bonus es q̄bus opere p̄ciū fuit.
fieri famem suam periculo. si aliter esse non poterat tua largitas ex-
perimento. **M**emoz nostri esse dignare dñe papa.

F. G. S. U. T. k e p k k f Q k. Epistolarum liber sextus
Explicit **I**ncipit septim; **S**idoni; mamerto suo salutem.

55
Romo est gothos in romanum solū castra mouisse. huic
semper irruptioni nos miseri aruerni ianua sumus. Nam
quod odus inimicorum hinc pecularia fomenta subministra-
mus. quia necdum terminos suos ab oceano in rodanū
ligeris alueo limitauerunt solam sub ope christi noram de nostro tā-
tum obice patiuntur. Circumiectarum vero spacia tradumque religi-
onum iam pridem regni minatis importuna deuorauit impressio. sed
animositati nostre tam temerarie. tamque periculose non nos aut am-
bustam murozum faciem. aut putrem sudium cratem. aut propugna-
cula vigilum trita pectoribus confidimus opitulatura. solo tamen
innectarum te auctorem rogationum palpamur auxilio. quibus in-
choundis instituendisque populus arumpnus. et si non effectu pari af-
fectu. certe non impari cepit iniciari. et ob hec circumfusis necdum
dat terga terzibus. Non enim latet nostram oscitationem primis
temporibus horū supplicationum instituare ciuitas celitus tibi cre-
dita per huiuscemodi prodigiorum trinclamentu vacuabat. Nammodo
scene menium publicarum crebris terzibus cōcuciebantur. nunc
ignes. sepe flammati caducas culminum cristas superiedo fauillarum
monte tumulabant. Nunc stupenda foro cubilia collocabat audacia
pauenda mansuetudo ceruorum. Cum tu inter ista discessu primorum
populariumque statu urbis exinato ad noua celer veterū niniuitarum
exempla decuristi. ne diuine admonitioni tua quoque desperatio con-
uiciaretur. et vere iam de deo tu minime poteras absque peccato post
virtutem experimenta diffidere. Nam cum vice quadam ciuitas con-
flagrare cepisset fides tua in illo ardoze plus caluit. et cum in conspec-
tu pauide plebis obiectu solo tui corporis ignis recursus in tergum
fugitiuis flexibus sinuaretur. miraculo terribili. nouo. in uisitato. af-
fuit flamme cedere per reuerenciam cui sentiri debuit per naturam.
Primum igitur et hīs paucis nostri ordinis uiris. indicis ieiunia.
interdicis flagicia. supplicia predicis. remedia promittis. expoīs om-
nibus. nec penam longinquam esse nec ueniam. dozes denunciate so-
litudinis minas orationū frequencia amoliendas. mones assiduitate

furentis incendiū. aqua potius oculorum q̄ fluminum posse restringi.
mones minacem terremotuum conflictacionem fidei stabilitate fir-
mandam. cuius confestim sequax humilis turba consilij. maioribus
queq̄q̄ suis fuit incitamento. quos cum non piguisset fugere. redire
non puduit. Qua deuocione placatus inspector pectorum deus fecit
esse obsecrationem vestram vobis saluti. ceteris imitationi. vtrifq̄
presidio. Deniq̄ illic deinceps non fuere vel dampna calamitati. vel
ostensa formidini. Que omnia sciens populus iste viennensibus tuis
et accidisse prius. et non accessisse posterius. vestigia tam sacrosanc-
te informationis amplectitur sedulo petens vt consciencie tue bea-
tudo mittat orationum suarum suffragia quibus exempla transmisit
et quia tibi soli concessa est post auorum memoriam. vel confessozem
ambrosium duorum martirum repertozem. in partes orbis occidui
martiris ferzeoli solida translatio adiecto nostri capiti iuliani. quod
istinc turbulento quondam persecutorum manus retulit cruenta car-
nificis. Non iniurium est quod pro compensatione deposcimus vt no-
bis inde veniat pars patriconij. quia nobis hinc redijt pars patroni
Memor nostri esse dignare dñe papa.

Sidonius dño pape greco salutem.

Oneras consummatissime pontificum verecundiam meā mul-
tipharia laude cumulādo. siquid stilo rusticāte parauero. atq̄
vter reatu careat quod apicum primoze congressu qm̄q̄ circūscript?
veritati resultancia tamen et diuersa connexui. Ignorancie siquidem
mee callidus viator imposuit. Nam dum solū mercatoris p̄tendit offi-
ciū litteras meas ad formate vicē scilicet epistole vt lector elicuis. sed
q̄ aliquā graciārū actionem cōtinere decuisset. Namq̄ vt post cōperi-
plus mansiliensium benignitate profectus est qm̄ status sui. seu per-
censum. seu per familiam forma pateretur que tamen ingesta sunt
si quispiam dignus relator euolueret fierēt iocunda memoratu. Sed
quoniam iubetis ipse vt aliquid vobis a me letum copiosumq̄ pagina

ferat. **D**ate veniam si hanc ipsam tabellarij nostri hospitalitatem comi-
 cis salibus comparandam salua vestrarum aurium seueritate psrin-
 gamus. **N**e secundo insinuatam nec nunc primum nosse videamur. **S**i-
 mul et simozis est regularum vt ex materia omni vsurpentur pzinci-
 pia dicendi. cur hic q̄ quodcumq; sermocinator materia longiq; que-
 ratur expectaturq; nō vt sermone nostro sit ipse procaz cui noster ser-
 mo erit p̄ercina. **A**ruerni hinc patria parentes natalib; nō supbis
 sed absolutis. et sicut nichil illustre lactātes. ita nichil metuētes cō-
 tenti censu modico. **S**z eodem vel sufficiēte vel libero. militia illis in
 clericali poti; q̄ in palatino decursa comitatu. pater istis granditer
 frugi et liberis parum liberalis. quiq; per nimiam parcimoniā iuue-
 ni filio plus prodesse qm placere maluerit. **Q**uo relicto tūc puer iste
 vos peçit nimis expeditus. quod erat maximum canatibus primis
 impedimentum. **N**ichil est viatico leui grauius. **A**t tamen pzimus. illi
 in vestra menia satis secundus introitus sancti eustachij. quod vobis
 decessit ac tuum dicto factozq; gemina benedictione. hospicium breui
 quesitum. iam eustachij cura facile inuentum aderint aditum ciui-
 liter locatum. iam pzimum crebro accursu excolere vicinos identidem
 ab hñs ipse haut aspernanter resalutari. **A**gere cum singulis pro vt
 etatis ratio permetteret grande uos obsequijs. eque uos officijs obli-
 gare pudiciam pze ceteris sobrietatem sectari quod tam laudandū
 in iuuentute. qm rarum. **S**ummatibus deinceps et tunc comiti ciui-
 tatis non minus oportunis q̄ frequentibus excubijs. agnosci inno-
 tescere. familiare scire. promoueri. fouere boni quiq; certatim. votis
 omnes. plurimi consilij. pziuati donis. cincti beneficijs adiuuare. per
 q; hec spes opesq; istius raptim saltuatimq; cumulari. forte accidit
 in dinerforio cui ipse successerat quedam femina non minus censu q̄
 moribus ydonea uicinaretur. cuius filia infancie iā tēporib; emer-
 necdū tñ nubilibus appropinquabat. huic hichald; siquidem ea etas
 ifantule. vt adhuc decēter. nūc qdam friuola uūc ludo apta uirgineo
 seruca donabat q̄b; isti parū gradibus causis plurimū uirūcule aīm;

copulabatur. **A**nni obiter thalamo pares. quid mereor multis. adolescens solus. tenuis. peregrinus filiuss familias. et e patria patre. non solum non volente verueciam ignorante discedens. puellam non inferiorum natalibus. facultatibusq; superiorum: medio episcopo quia lector solacio comitis quia cliens. socris non inspiciente substanciam. sponsa non despiciente personam. vxorem petit. impetrat. ducit. conscribuntur tabule nupciales. et si qua istic municipioli nostri suburbanitas matrimonialibus. Illic inserta documentis inimica largitate recitatur. **P**eracta circumscriptione legitima. et fraude sollempni. leuat diuitem coniugem pauper ad amatum. et diligenter que ad socrum pertinuerant. rimatis conuasatisq; non paruo etiam colisollatio facilitatem credulitatemq; munificencie socnualis emungens. receptui in patriam cecinit prestigator inuidus. **Q**uo profecto mater puelle per hiperbolicis instrumentis cepit actionem repetundarum velle proponere. et tunc demum de mancipiorum sponsalicie donationis paucitate merere. **Q**uando iam de nepotum numerositate gaudebat. **A**d hanc placandam noster ppolit perreperat. cum litteras meas prius obtulit. habetis historiam iuuenis eximii. fabulam milicie vel atrice pare. **S**imul et ignoscite preter equum epistolarem formulam porrigenti. quam ab hoc stilo morante produxi. vt non tamq; ignotum reciperetis. que ciuem beneficis reddidisti. **P**ariter et natura comparatum est. vt quibus impedimus studium prestemus affectum. **V**os vero eustachiu pontificem tunc ex asse digno heredem decessisse monstrabit. sicut propinquus testamenti. sic clientibus patrocini legata soluat. **E**cce parui et obedientis officium garzultate compleui. licet q; indoto prolixitatis iniungit. egre ferre non debeat si non tam eloquentes epistolas recepit q; loquaces. **M**emor nostri esse dignare dne papa.

Sidonius dno pape migecio salutem.

Du multumq; deliberaui. qm q; michi animo affectus studioq; parendi sollicitaretur. **I**n destinare iniugis cu testati vinculas

57

quas ipse dictavi **D**icit ad ultimum sententia que tibi obsequendum
diffiniēbat. ergo petita transmissi. et quid modo dicemus? grandis
ne hec obediencia? puto grandis est. grandior impudencia tamen.
hec enim fronte possemus. fluminibus aquas. siluis ligna transmit-
tere. hac igitur temeritate appellen peniculo. telosidiam. malleo poli-
clitum veneraremur. dabis ergo veniam presumptioni papa sancte.
facunde. venerabilis. que doctissimo examini tuo naturali garzultate
deblaterat. habet consuetudo nostra pro ritu vt et si pauca edit mul-
ta conscribit. veluti est canibus innatum vt et si non latrant. tamē
birziant. **M**emor nostri esse dignare domine papa.

Sidonius domino pape fontello salutem.

Resinuare quoscumq; iam paueo. quia commēdatis nos damus
verba. vos munera tamq̄ nō principalitas sit censenda benefi-
cū. q̄ a me peccatore digressis sancte cōmunionis portio patz. **T**estis
horū est vindicius noster. q̄ segnius domū pro munificencie nostre fas-
te remeavit quoq; loci est cōstanter affirmās. cū sitis opinione mag-
ni. gradu maximi. non tamen esse vos amplius dignitate q̄ dignati-
one laudandos. **P**redicat illas sanctas et flozidas que pcedunt de tē-
perata cōmunionē blandicias. **N**ec tamen ex hoc quitq; pontificali
deperire p̄sone. q̄ sacerdotij fastigiū nō frangitis comitate sed flecti-
tis. **Q**uibz agnitis sic iardesco vt cū me sum felicissimū iudicaturus
cum michi corā posito sub diuino ope contigerit tam securum de deo
suo pectus licet p̄sumptuosus ar̄tis tamen fouere cōplexibz. **A**ccipite
cōfitentē. suspicio quidem nimis seueros. et in belilitatis mee cōscius
equanimiter fero asperos michi. sed fatendū est hisce moribus facilius
humilitate submittimur. q̄ familiaritate sociamur. **I**n summa videris
qua consciencie dote turgescat. q̄ se ambigentibz rigidū reddit. **E**go
tamē morū illius emulatoz esse perlegerim. qui eciam longe positoz
incitare in se affectū. **M**lud quidem michi iter maxima granditer cor-
dī est. q̄ epistolatus vestri potrocinium copiosum verissimi dominis

anime mee simplici. et apollinari intermina intercessione vos comperi. Si verum est rogo vt habeat vestra caritas finem. Si falsum est. peto vt non differat habere principium. Preterea commendo gerulum litterarum cui isticidem in vasionensi opido quiddam necessitatis exortum sanari vestre auctoritatis reuerencie pondere potest. Memor nostri esse dignare dñe papa.

Sidonius dño pape agrecio salutem.

Bituricas decreto ciuium petitus adueni. Causa fuit euocatio nis titubans ecclesie status. Que nuper summo viduata pontifice vtriusq; pfessionis ordinibus ambiendi sacerdotij qddam clas sicum cecinit. fremit populus per studia diuisus. pauci alteros: multi sese non offeruntur solum. sed inferunt. Si aliquid pro virili portione secundum deum consulas veritateq; omnia occurrunt. leuia. varia fucata. et quid dicam? Sola est illic simplex impudencia. Et nisi me in merito queri iudicaretis. dicere auderem tam precipitis animi esse plerosq; taq; periculosi: vt sacro sancta sedem. dignitateq; affectare. precio oblato non reformident. et rem iam dudum in nudinam mitti actionemq; potuisse. si q; paratus inuenitur emptor venditor ta delperat? inueniretur. Proinde queso vt officij mei nouitate. pudorem. necessitate spectatissimi aduentus tui. ornes cotubernio. tuteris auxilio. Nec te qm q; senonie captus es inter hec dubia. subtraxeris intentionibus medendis aquitanorum. quia minimum refert quod nobis est in habitatione diuisa prouincia. quando in religione casa coniungitur. hys accidit qd de vrbib; aquitanice prime solum opidu arup nu romanis reliquu partib; bella fecerut. Qua propter in constituendo prefate ciuitatis antistite puincialium collegarum deficiamus numero. nisi metropolitanorum reficiamur accensu. De cetero qd ad honozis vestri spectat prerogatiuam. nullus a me hadenus nominat. nullus adhibitus. nullus electus est. Omnia sensure tue salua. illibata. solida seruantur. Tantum hoc meum duco vestras inuitare personas: expectare voluntates. laudare sentencias. Et cum in locum statumq; pon

tificis quisq; sufficit. vt a nobis p̄ceptum. a me procedat obsequiū.
 Sed si quod tñ arbitroz minime fore precibus meis apud vos male
 suadus obstiterit interpres. potentis p̄senciā vestrā potius excusare
 q̄ culpam. sicut e diuerso si venitis ostenditis quia termin⁹ potuerit
 poni vestre quidem regioni: sed nō potuerit caritati. Memor nri esse
 dignare dñe papa.

Sidonius dño pape basilio salutem.

Sunt nobis munere dei. nouo vestrozū temporum exēplo ami
 ciliarum vetera iura. diuq; est q̄ inuitem diligimus ex equo.
 Dozro autem quod ad cōmunem conscienciam pertinet. tu patronus
 qm̄ hoc ipsum p̄sumptuose arroganterq; loquar. Namq; iniquitas
 mea tanta est vt mederi de lapsuum eius assiduitate vir eiam tue
 supplicationis efficacia queat. Igitur quia michi es qm̄ patrociniū.
 q̄ dilectione bis dominus pariter. et quod memini probe quo polle
 as igne suum fonte verborum qui viderim modabarium ciuem go
 thum arziane hereseos iacula vibrantem. quo tu spiritualium testi
 monioz mucrone confoderis seruata ceterozum. tam reuerencia qm̄
 pace pontificum. non iniuria tibi desleo qualiter ecclesiasticas causas
 istius acris lupus quod peccatis pereuntium saginatur animarum
 clandestino morsu necdum intellecti dentis arzodat. Namq; hostis
 antiquus quo facilius insultet balatibus ouium deslitutarum. prius
 dormitantum incipit ceruicibus imminere pastozum. Neq; ego ita
 mei meminens non solum vt nequaq; me hunc esse reminiscar quem
 longis adhuc abluenda fletibus consciencia p̄emat. Cuius stercora
 tamen sub ope xp̄isti quandoq; misticis orationum tuarum rastris
 eruderabuntur. Sed quoniam supereminet priuati reatus verecun
 diam publica salus non verebor. et si carpat zelum in me fidei sinis
 ter interpres sub vanitatis invidia. causam prode veritatis. Et
 varix rex gothozum quod limitem regni sui rupto dissolutoq; fi
 dem antiquo. vel tutatur armorum iure. vel promouet nec nobis pec
 catozib; hic accusare. nec vobis sanctis hic discutere permissum est.

Quin potius si requiras ordinis res est et ut diues hic purpura bis
sogz velletur. et lazarus hic vlceribus et paupertate feriatur. **O**rdi
nis res est ut dum in hac allegozia versamur egipto pharao incedat
cum diademate. **I**srahelita cum cophino. **O**rdinis res est ut dum in
hac figurate babilonis fornace decoquimur. nos cum iheremia spiri
tuale iherusalem suspiriosis plangamus vlulatus. et assur fastu
regio tonans sanctorum sancta proculset. **Q**uibus presentum ego
futurarumqz beatitudinum vicissitudinibus inspectis. communia pa
tietius incommoda fero. **P**rimum qz michi que merear introspecti
quecumqz aduersa prouenerint leuora reputabuntur. **D**eni quod cer
tum scio maximum esse remedium interioris hominis. si in hac area
mundi naxus passionum flagellis trituretur exterior. **S**ed quod fa
tendum est prefatum regem gothorum. qm̄ sit ob uirium merita
terribilis. non tam romanis me qm̄ legibus xpistianis insidiaturū
pauesco. tantum ut ferunt ozi tantum pectori suo catholici incutio
nominis acet. ut ambigas. amplius ne sue gentis an sue secte tene
at principatum. **A**d hoc armis potens acer animis. alacer annis.
hunc solum patitur horrorem quod putat sibi tractatum consiliozū
qz successum tribui pro religione legitima. quem potius assequitur
pro felicitate terrena. **P**ropter quod discite cito catholici status va
litudinem occultam. ut apertam festinetis adhibere medicinam.
Burdegalia. petrogozij. rutē lemonices. gabalitani. helusani. vasates
conuene. auscenses. multoqz iam maioz numerus ciuitatum summis
sacerdotibus ipsozum morte truncatus. nec vllis deinceps episcopis
indefunctorum officia suffectis per quos utiqz minozum ordinum mi
nisteria subrogabantur. latum specialis ruine limitē traxit. quem fere
constat sic per singulos dies morientū patrum pficere defectu. ut nō
solum quoslibet hereticos presentum. verūeciam heresiarchas priozū
tempoz potuerit inflectere. ita populos excessu pōtificū orbatos trif
tis inter scise fidei desperatio premit. nulla idē solatis cura diocesibus
parochijs. **V**ideas ī ecclesijs aut putres culminū lapsus. aut valuar.

cardinibus auulsis basilicarū aditus hispidorum veprium fructibus
 abstruētos. Ipsa prochdolor videas armenta. non mō semipotentib⁹
 iacere vestibilis. sed eciā herbosa viridātium altarium latera depasci.
 Sed iam nec per rusticas solū solitudo parochias. ipsa insup vrbā/
 narum ecclesiarum cōuenticula rarefcunt. quod enim fidelibus solatu
 superest. quando clericalis non mō disciplina. verum eciam memoria
 perit? Equidem cum clericus quisq; defungitur. si benedictione succi/
 dua non accipiat dignitatis heredem: nulla ecclesia sacerdotū moritū
 non sacerdos. Atq; ita qđ spei restari pronuncies. vbi facit terminus
 hominis finem religionis. Altius inspiciate spiritualium membrorum
 dampna. profecto intelligetis quanto sub rete p̄mitis episcopos tan
 tozum nobis populozū fidem periclitaturam. Taceo vestros crocum
 simpliciūq; collegas. quos cathedris sibi traditis eliminatos similis
 exili⁹ cruciat pena dissimilis. Nāq; vnus ipsozum se dolet non videre
 quo redeat. Alter se dolet videre quo non redit. Tu sacratissimozum
 pontificum leon tu. fausti. greci. vrbe. ordine. caritate. medius inue
 niris. per vos mala federum curzunt. per vos regni vtriusq; pacta cō
 ditionesq; portantur. Agite quatenus hec sit amicicia. concordia p̄
 cipalis vt episcopali ordinatione promissa. populus galliarum quos
 limes gothie fortis incluserit. teneamus ex fide et si non tenemus ex
 federe. Memoz nostri esse dignare dñe papa.

Thidonius domino pape greco salutem.

Ecce iterum amanti⁹ noster massiliam suam re
 petit. Aliquid vt moris est de manib⁹ ciuitatis domum repoz
 taturus. si tamen aut catapulus ariserit per quem ioculariter plura
 garzirem. si pariter vnus idemq; valeret animus exercere leta: et
 tristia sustinere. Siquidem nostri hic nunc est infelix anguli status.
 cuius et fama confirmat minus fuit sub bello q̄ sub pace condicio.
 facta est seruitus nostra. precium securitatis aliene. Aruernozum
 prochdolor seruitus qui si p̄risca replicarentur. Audebant se quōdam

fratres iacio dicere. et sanguine ab yliaco populos computare. Si re-
cencia memorabuntur. hñ sunt qui viribus proprijs hostium pub-
licorum arma remorati sunt. Cui sepe populo gothus non fuit clau-
so intra menia formidini. cum vicissim ipse fieret oppugnantibus po-
situs intra castra terrozi. hñ sunt qui sibi aduersus vicinorum aciem
tam duces fuere qm̄ milites. De quorum tamen sorte certaminum si
quid prosperum cessit. vos secunda solata sunt si quid contrarium il-
los aduersa fregerit. Alii amore reipublice seronatum barbaris pro-
uincias propinquantem. non timere legibus tradere. quem conuictū
deinceps respublica vix presumpsit occidere. **H**ocine meruerunt ino-
pia. flamma. ferum. pestilencia. pingues cedibus gladij. et in acris
ieiunijs preliatores. **P**ropter huius tamen inclite pacis expectatio-
nem. auulsas muralibus rimis herbas i cibum traximus. **C**rebro per
ignoranciam venenatis graminiibus infecti. que indiscretis folijs suc-
cisq; viridancia sepe manus fame concolor legit. **P**ro hñs tot tan-
tisq; deuocionis experimentis nostri quantum audio facta iactura ē.
Pudeat vos precamur huius federis. nec vtilis nec decozi. per vos le-
gationes meant. **V**obis primum qm̄q; principe absente. non solum
tracta referantur. verumeciam tractanda committuntur. **V**eniabilis
sit quesumus apud aures vestras veritatis asperitas. **C**uius conuicti
invidam doloꝝ eripit. **P**arum in commune consulitis. et cum in con-
silio conuenitis. non tam curepublicis mederi periculis. q̄ priuatis
studere fortunis. quod vtiq; sepe facientes. **D**iuq; iam non primi. cum
prouincialium cepistis esse seduli. **A**ut quousq; iste poterunt durare
prestigie? **N**on enim diucius ipsi maiores nostri hoc nomine gloria-
buntur. qui minoris incipiunt non habere. **Q**ua propter vel cum
filio quo potestis statum concordie tam turpis incedite: **A**dhuc si
necesse est obsideri. adhuc pugnare. adhuc esurire delectat. **S**i vero
tradimur quando potuimus viribus obtineri. **I**nuenisse vos certum
est quid barbarum suaderetis ignaui. sed cur doloꝝ nimio frena
laxantur? **Q**uinpotius ignoscite afflictis. nec imputate merentibus.
Namq; alia regio tradita seruicium seruicium. aruerna supplicium.

Sane si medicare nostris vltimis non valetis . Saltem hoc effците
 prece sedula vt sanguis iuuat . Quorum est moritura libertas . parate
 exulibus terram . capiendis redemptionem . viaticum peregrinaturis
 Si murus noster aperitur hostibus . non sit clausus vester hostibus .
 Memoz nostri esse dignare dñe papa
 Bidonius dño pape eufronio salutem .

Quandoquidem me clericalis officij vincula ligant . felicissimum
 mediocritatis mee statum pronunciarem . si nobis haberetur
 q̄ teritoria vicina qm̄ menia . de minimis videlicet rebus coroznam
 tuam maximisq; consulerem . fieretq; actionum meaz quasi cuiuspiã
 fluuij . placidissimus cursus atq; inoffensus si e tractatu tuo veluti e sa
 luberrimo fonte manaret . Proculdubio tuc ille nõ esset aut spumofus
 per iactanciam . aut turbatus per superbiã . aut cenofus per cõscien
 ciam . aut preceps per iuuentatem . Quinpotius in illo squalidum . si
 quid ac putre sorderet . totum id admixta consilij tui vena dilueret .
 Sed quod huiuscemodivotis spacia . sunt longa interposita pre pedi
 mento sedulo . preceoz vt consulenter de scrupulo incurse ambiguitatis
 expedias . Et quia simplicium spectabilem virum episcopum sibi fla
 gitat popul9 biturix ordinari . Quid super tanto debeam negotio fa
 cere decernas . Huius es namq; . vel erga me dignationis . vel erga
 reliquos auctoritatis . vt si quid fieri voles . voles aut quitquid equis
 simum est . non suadere tam debeas . qm̄ iuberi . De quo tamen simpli
 cio scitote . narrari pluzima bona . atq; ea quidem a plurimis bonis .
 Que testimonia michi prima fronte colloquij non satis grata . quia
 satis graciosa iudicabatur . At postq̄ emulos eius nichil vidi ampli9
 q̄ silere atq; eos maxime qui fidem fouent arzianozum . neq; quippiã
 nominato licet necdum nostre professionis illicitum opponi . animum
 aduerti exactissimum uirum posse censerì . de quo quisquis mal9 loqui
 bonus tacere non posset . Sed cur ego ista hec ineptus adieci . tamq̄
 darem consilium qui poposci . Quinpoti9 omnia ex vestro nutu . arbi
 trio litterisq; disponentur sacerdotibus popularibus manifestabuntur

Necq; enim ita desipimus in totum vt euocandum te primum si venire possibile est. deinde si quid secus certe cōsulendum decernerem? nisi in omnibus obsequuturi. Nemoꝝ nostri esse dignare dñe papa.

Sidonius dño pape perpetuo salutem.

Desiderio spiritualium lectionum quaz tibi per autenticos q̄ per disputatores biblioteca fidei catholice pfamiliaris ē etiā illa que maxime tuarū scilicet aurium minime digna sunt occupare censuram. noscere cupis. Siquidem iniungis vt orationē quā videoꝝ ad plebem biturgis in ecclesia sermotinatus: tibi dirigam. Cui non rethorica particio. non oratoꝝie mine. nō gramaticales figure cōgruentem decoꝝem disciplināq; supeditauerūt. Necq; illic vt exacte perorantibus mos est. aut pondera historica. Aut poetica scemata. scintillas ve controuersialium clausularum libuit aptari. Nam cū me partium sediciones. studia varietates. in diuersa raptarent: sic dictandi michi materiam suggerebat iniuria. quod tempus occupatio subtraherat. Etenim tanta erat turba competitorum vt cathedre vniꝝ numerosissimos candidatos. nec duo recipere scampna potuissent. Omnes placebant sibi. omnes omnibus displicebant. Necq; enim valuissimus aliquid in commune consulere. nisi iudicij sui faciens plebs leuita iacturam. sacerdotali se potius iudicio subdidisset. Presbiteroꝝū sane paucis angulatim fringultientibus porzo autem palam ne musitantibus quidem. quia pleriq; non minus suum q̄ reliquos ordines pertimescebant. Igitur dum publice totos singuli. cauent. factum est vt omnes non aspernanter audirent. quod deinceps ambienter expecterent. Itaq; paginam sume subditis voluminibus adiunctam. q̄ duabus vigilijs vnius noctis est iue. xp̄isto teste dictatam. plurimum vereor. ne ipsi amplius lectioni que hoc de se pbat q̄ michi credas.

Incipit contio.

Refert historia secularis dilectissimi. quendam philozophozum discipulis aduenientibus. prius tacendi pacienciā. q̄ loquēdi

61

monstrasse doctrinam: et sic incipientes quosque inter disputantium
consecutorum cathedras mutum sustinuisse quinquennium. ut eci-
am celeriora quorumpiam ingenia non liceret ante laudari. quam liceret
agnosci. **I**ta fiebat ut etiam post taciturnitatem loquutos. quis-
que audire ceperat: non taceret. **Q**uia donec scienciam natura conbi-
berit. non maior est gloria dixisse quod noueris quam siluisse quod nes-
cias. **N**unc mediocritatem meam manet longe diuersa condicio.
cui per suspiciosas voragines. et flagiciozum volutabra gradienti.
professionis huiusce pondus impactum est. **E**t prius quam ulli bonorum
reddam discens obsequium. cogor debere ceteris docentis officium.
adicitur huic impossibilitati pondus pudoris. quod michi peculiari-
ter pagane decretalis oblatu pontificis eligendi mandastis arbi-
trium coram sacro sancto. et pontificatu maximo dignissimo papa.
Qui cum sit sue prouincie caput. sit etiam michi institutione facun-
dia. priuilegio. tempore. etate. prestantior. ego deus coramque metro-
politano verba facturus. et prouincialis. et iunior. pariter fero im-
periti vezecundiam. procacis inuidiam. **S**ed quoniam vestro sic libi-
tum errori ut ipse prudentia carens. prudentem vobis in cuiusquam
personam bona multa concurrant. sub ope christi episcopum exquiram
noueritis huiusmodi assensu. multum me honoris. plus oneris exipe-
re. **P**rimo loco grandem publice opinionis sarcinam penditote.
quod iniunxistis incipienti consummata iudicia: **A**tque ob hoc rectum
consilii tramitem postulatis. in quo recolitis adhuc nuper erratum.
Igitur quia vobis id fuit cordi: obsecro ut quales nos fide creditis
tales intercessione faciatis. atque dignemini humilitatem nostram orati-
onibus potius in celum ferre quam plausibus. **P**rimum quidem nosse vos par est.
in quas me obloquiorum scillas. et in quas linguarum sed humanarum la-
tratus. quorundam vos infamare conantur. turbo coniecerit. **E**st enim
hec quedam vis malis moribus. ut innocentiam multitudinis deuenus-
sent scelera paucorum. cum tamen e diuerso bonorum raritas flagicia multo-
rum nequeat excusare virtutibus communicatis. **S**ed quepiam nomi-

nauero monachorum quamuis illum. paulis. anthonijs. hilarionibꝫ
macharijs conferendum sectate achareseos prerogatiua comitetur :
Aures ilico meas incondito tumultu circumstrepitas ignobilium pu
milionum murmur euerberat conquerentium . **V**ic qui nominatur in
quiunt non episcopi. sed potius abbatis complet officium. et inter
cedere magis pro animabus apud celestem iudicem potest . qm̄ pro
corporibus apud terrenum iudicem . **S**ed quis non exacerbescat cum
videat sordidari virtutum sinceritatem criminatione viciorum : **S**i
eligimus humilem: vocatur abiectus . **S**i proferimus erectum: super
bire censetur . **S**i minus institutum : propter impericiam creditur
irridendus . **S**i aliquatenus doctum: propter scienciam clamatur in
flandus . **S**i seuerum: tamq̄ crudelis horretur . **S**i indulgentem: fa
cilitate culpatur . **S**i simplicem : despicitur vt brutus . **S**i acrem: vi
tatur vt callidus . **S**i diligentem: superficialisus decernitur . **S**i re
missum : negligens iudicatur . **S**i sollertem : cupidus . **S**i quietum:
pronunciatur ignauus . **S**i abstemium producimꝫ: auarus accipitur .
Si eum qui prandendo pascit: edacitatis impetitur . **S**i eum qui pas
cendo ieiunet : vanitatis arguitur. libertatem pro improbitate con
demnant . **V**erecundiam pro rusticitate fastidiunt. **R**igidos: ab au
steritate non habent caros . **B**landi. apud eos communiōne vilescunt :
Ac si apud eos vtrolibet genere viuatur. semper hic tamen bonarū
partium mores pungentibus linguis maledicorum veluti bicipitibꝫ
hamis inuncabuntur . **I**nter hec monasterialibus disciplinis egre sub
ditur . vel populariū ceruicositas. vel licencia clericorum. si clericum
dixero : sequentes emulantur derogant antecedentes . **N**am ita ex
hjs pauci quod reliquorum pace sit dictum solum clericatus diutur
nitatem pro meritis autumant calculandam . vt nos in antistite con
secrando. non vtilitatem velint eligere: sed etatem. tamq̄ diu potiꝫ
q̄ bene viuere debeat accipi ad summum sacerdotium adipiscendum.
pro omnium graciaram priuilegio. decoramento . lenocinamento . **E**t
ita quipiam in ministrando segnes . in obloquendo celeres . in trac
tatibus ociosi . in sedicionibꝫ occupati. in caritate ifirmi. in factione

robusti . in emulationum conseruatione stabiles . in sentenciarum
 assertionem nutantes: vitantur regere ecclesiam: quos iam regi neces
 se est per senectam. **S**ed nec diucius placet propter paucorum ambi
 tus multorum notare personas . hoc solum astruo quod cum nullum
 proferam nuncupatim . ille confitetur repulsam . qui confitetur offen
 sam . **H**anc id liberius dico . de multitudine circumstantium . multos
 episcopales esse: sed totos episcopos esse non posse . et cum singuli di
 uersorum carismatum proprietate potiantur . sufficere omnes sibi .
 omnibus meminem . si militarem dixerō forte personam protinus in
 hec verba confurgitur . **Q**uia de seculari professione translatus est .
 ideo sibi assumere metropolitanum de religiosa congregatione dissi
 mulare . **N**atalibus turget . dignitatum fastigatur insignibus . contemp
 nit pauperes xpisti . **Q**ua propter in presentiarum solutam q̄ non
 tam bonorum caritati . qm̄ maledicorum suspicioni debeo fidem . **V**i
 uit spiritus sanctus . omnipotens deus noster . qui petri voce dampnauit
 symonem magum . cur opinaretur gratiam benedictionis precio sese
 posse mercari . nec in eo quem votis oportunum censui . nec pecunie
 fauere nec gratie . sed statu satis superq̄ trutinato persone tempo
 ris . prouincie . ciuitatis . virum cuius in consequentibus raptim vita
 replicabitur . competentissimū credidisse . **B**enedictus simplicius hac
 tenus vestri . iamq̄ ab hinc nostri modo per vos deus annuat . haben
 dus ordinis comes: ita utriq̄ parti . vel adu vel professione respon
 det: ut es respublica in eo quod admiretur . et ecclesia possit inuenire
 quod diligat . **S**i natalitus seruanda reuerencia est . quia et hos nō
 omitendos euangelista monstrauit . nam lucas laudationē iohannis
 aggressus . p̄stantissimū cōputauit qđ sacerdotali de stirpe veniebat .
 et nobilitatē vite predicaturus . prius tñ extulit familie dignitatem .
 parentes ipsius aut cathedris . aut tribunalib⁹ p̄sederunt . **I**llustris in
 utraq̄ cōuersione p̄sapia . aut episcopis floruit . aut p̄fectis . ita semper
 huiusce moribus . aut humanum . aut diuinū dictare ius vsui fuit . **S**i
 vero personam suam tractatu consilioze pensemus . inuenimus illam

tenere utique inter spectabiles principes locum. **S**i dicitis eucherium, aut pannichium illustres haberi superiores, quod hactenus eos esto putatos, sed presentem iam modo ad causam, illi ex canone non requiruntur, qui ambo ad secundas nuptias transierunt. **S**i annos ipsius computemus: habet efficaciam de iuuentute, de senectute con filium. **S**i litteras vel ingenium conferamus, certat nature doctrina. **S**i humanitas requirunda est, civi, clerico, peregrino, minimo, maximoque etiam supra sufficienciam offertur, et suum sepius panem, ille potius qui non erat rediturus agnovit. **S**i necessitas arripient de legationis incubuit, non illic semel pro hac civitate stetit, ante pellitos reges, vel ante principes purpuratos. **S**i ambigitur quo magistro rudimentis fidei fuerit imbutus, ut proverbiale loquar, domi habuit unde disceret. **P**ostremo iste est ille karissimi, cui in tenebris ergastularibus constituto multipliciter obserata barbarici carceris diuinitus claustra patuerunt. **I**stum ut audiuimus tam sero quam patre postpositis ad sacerdotium duci oportere vociferabamini. **Q**uo quidem tempore plurimi laudis domum retulit, quando honorari parentum maluit dignitate, quam propria. **P**ene transieram quod preteriri non oportuerat, sub moysi quondam sicut psalmographus ait, in diebus antiquis ut tabernaculi federis forma consurgeret, totus ysrahel in heremo ante besehelelis pedes, oblatiue symbolum coaceruauit impedientem. **S**alomon deinceps ut templum edificaret in solimis solidas populi vires in opere concussit, quamuis palestinozum captiuas opes, et circumiectiozum regum tributarias functiones, australis regine sabbatis gasa cumulauerit hic vobis ecclesiam iuuenis miles, tenuis, solus, adhuc filius famalias, et iam pater extruxit. **N**ec illum a proposito deuotione suspendit, vel tenacitas senum, vel intuitus paruulozum, et tamen fuit morum factura que taceret. **V**ir est namque in fallo totis pluritatis alienus, gratiam non captat omnium sed bonozum nunc indiscreta familiaritate, vilescens, se examinata solidalitate preciosus, et bono viratu emulis suis, magis prodesse cupiens quam placere, seueris patribus comparandus, qui iuuenum filiozum

non tam cogitant vota qm̄ commoda. In aduersis constans. In du-
 bñs fidus. in prosperis modestus. in habitu simplex. in sermone com-
 munis. in contubernio equalis. in consilio precellens. Amicitias pro-
 batus enixe expetit. constanter repetit. perbenniter seruat. Inimici-
 cias indidas honeste exercet. tarde credit celeriter deponit. maxime
 ambiendus. quia minime ambiciosus. Non studet suscipere sacerdotiũ
 sed mereri. Dicit michi aliquis. Unde tibi de illo tam cito tanta com-
 perta sunt? Cui respondeo. Prius biturges noueram. q̄ bituricas.
 Multos in itinere. Multos in cõmilio. Multos in contractu. Mul-
 tos in tractatu. Multos i sua. Multos in nostra peregrinatione cog-
 noscimus. Plurima noticie dantur. et ex opinione cõpendia: quia nō
 tam paruos terminos. posuit natura fame. q̄ patrie. Quo circa si vr-
 bium status non tam muroꝝ ambitu. q̄ ciuiũ claritate taxandus est.
 non modo primum qui essetis. sed vbi essetis agnouit. vxoz illi de pa-
 ladioꝝ stirpe descendit. qui aut litteraz. aut altarium cathedras cum
 sui ordinis laude tenuerũt. Hanc quia persona matrone verecundiã
 succinctam quia sui exigit mentionem. constanter astruxerim respon-
 dere illam feminam. sacerdotiũs vtriusq̄ familie. vel vbi educta cre-
 uit. Filios ambo bene et prudenter instituit. quibus comparat⁹ pater
 inde felicior incipit esse. quia vincitur. et quia sentẽciam paruitatis
 mee in hac electione valituram esse iurastis: siquidem non est validi⁹
 dicere sacramẽta q̄ scribere. In nomine patris et filij. et spiritus sanc-
 ti simplicius est. quem prouincie nostre metropolitanũ. ciuitati ves-
 tre summum sacerdotem fieri debere pronuncio. Vos autem de viro
 de quo loquimur. si nouam sententiam meam sequimini. secundum ves-
 tram veterem consonate. Memoz nostri esse dignare domine papa

Sidonius pape auspicio salutem.

Sratio temporum regionumq̄ pateretur. nō per sola officia
 verborum amicitias semel initas excolere curarem. Sed quo-
 niam fraterne quietis voto satis obstrepit cõflicãnciũ pcella regnoz

saltem inter discretos separatimque litterarum consuetudo sermonis in re retinebitur. Oni iam praeidem caritatis optentu merito inducta. veritus annuit exemplis. Super est ut sollicito veneratozi culpam rare occurisionis indulgeas. Que quo min⁹ assidue cōspectus tui sacrosancta contemplatione potiatur. nunc periculum de vicinis timet. nunc inuidiam de patronis. Sed de hijs ista hec eciā multa sunt. Interim petrum tribunicium virum portitozem nostri sermonis inuenio. qui idipsum sedulo exposcit. quique quid negocij ferat presentaneo compendiosius potest imitare memoratu. Cui preceoz quod in vobis est opis ituitu pagine presentis accedat manente respectu nichilominus equitatis. Contra. quam nec magis familiarium causas commendare consuevi. Nemoz nostri esse dignare dñe papa.

Sidonius dño pape greco salutem.

Inuido felicitati consuetudinarij portitozis. a quo contingit sepius vos videri. Sed quid de amantio loquar. cum ipsas que litteras meas emuler. que sacrosanctis reserabunt digitis. inspicientur obtutib⁹. Et ego istic inter semiustas muri fragilis clausus angustiis belli terroze cōtigni desiderio de vobis meo nequaquam satisfacere permittoz. Atque utinam hec esset aruerne formae vel causa regiois. ut minus excusabiles iudicaremur. Sed quod est durius. per iniusticie nre merita conficitur. ut excusatio nobis iusta non desit. Quo circa salutatione prefata sicut mos poscit officij. magnopere deosco. ut iterim remittatis occurisionis debitum. vel verba soluenti. Nam si comeandi libertas pace reuocetur. illud magis verebor. ne assiduitas presentie mee sit potius futura fastidio. Nemoz nri esse dignare dñe papa.

Sidonius ferzeolo salutem.

Amicicie nostre potius affinitatis que que persone tue tempus. ordinem. statum. cogitaremus. iure vobis in hoc opere quantum

64
lumcumq; est. primeq; titulorum rubrice. prima sermonum officia de-
dicarent. **M**ed per auitas tibi stilus noster patricias curules nichilo
minus infulas enumeraturus non tacuisset triplices p̄fecturas. **E**t sy-
agrius tuo p̄to totiens mutatis p̄conibus p̄conia nō negasset. patrē
inde patruosq; minime silendos p̄curasset. et q̄milibus posset trium-
phalibus adozeis familie tue defetigari. non tamen eatenus explican-
dis antiquozum stemmatibus exinaniretur. vt ob hoc ad nariādam
gloriam tuā fieret obtusior. **Q**ui si eciam in scribendis maiorū tuoz
virtutibus fuisset hebetatus. tuis de nouo meritis accuminaretur. **S**ed
salutationē tibi debitam destinatur. nunquid fuisses. sed quid poti⁹
nūc esses considerauit. **P**retermisit gallias tibi administratas. tunc
cum maxime incolumes erant. pretermisit attilam rheni hostem. tho-
ris modum rodani hospitem ethium ligeris liberatozē sola te disposi-
tionum salubritate tollerasse. propter que prudenciā tantam. p̄uiden-
ciamq; curzū tuum puinciales cum plausuum maximo accentu spon-
taneis subisse ceruicibus. quia sic habenas galliaz moderare: vt pos-
sessor ex haust⁹ tributario iugo releuaret. p̄termisit regē gothie fe-
rocissimū. inflexū affatu tuo melleo. arguto. ī uisitato. et ab are-
latensiu portis quē ethi⁹ non potuisset p̄elio te prandio remouisse.
Hec oīa p̄termisit. sperās cōgruentius tuū salue pontificū q̄ senatorū
iam nominib⁹ adiungi. censuitq; iustius fieri si inter p̄fectos xp̄risti.
q̄ si inter p̄fectos ualētiniāni constituere. **N**eq; te sacerdotib⁹ po-
tius admixtum uicio uertat malign⁹ interp̄es. **N**on grādis ordinū
ignorancia tenet. hinc aliquid derogaturos. quia sicuti cū epulū festi-
uitas publica facit. p̄ior in p̄ioze mensa cōmunia. postremus ei qui
fuerit in secunda. sic absq; cōflictatione p̄stantior secundū bonozū
sentenciā computatur honorato maximo minus religiosus.

Sidomius sulphicio suo salutem.

Humerius antistes fili⁹ tuus not⁹ michi haden⁹. parū uultu-
tatis opinione. que q̄dem in bonam p̄tem porriebatur. lugdu

num nuper a trecaſſibus venit. Quo loci michi raptim ac breuiter
inſpectus ſanctum episcopum lupum facile p̄ncipem pontificum gal
licanorum ſue tam p̄ſſionis magiſtrum q̄m dignitatis adtoze moꝝ
vobis imitatione reſtituit. **D**eus bone que viro cēſura. cū venuſtate.
ſi quid vel deliberet forte vel ſuadeat habundat animi ſale cum con
ſulitur: melle cum conſulit. **S**umma homini cura de litteris. ſed maxi
me religioſis. **I**n quibus eum magis occupat medulla ſenſuum q̄ ſpu
ma verborum. **T**ota illi actiōnum ſuarum intencio celeritas. mora.
xp̄iſt̄ eſt. **Q**uodq; mirere vel laudes nichil ocioſum facit. cū nichil
faciat nō quietū. **J**eiuñs delectatur. edulñs adquieſcit. illis adheret.
propter cōſuetudinem crucis. iſtis fleat̄ur propter graciā caritatis.
Summo vtrūq; moderamine: quia cōp̄imit quotiens p̄adere ſtatuit
gulam. quoties abſtine iactanciam. officia multiplicat prop̄zia. vitat
aliena. **C**ūq; ipſi viciffim deceat occurri. gratius habet ſi ſibi mutuꝝ
honor̄ debeat̄ur maḡe q̄ impendatur. **I**n conuiuiō. itinere. conſeſſu.
inferiorib; cedit. **Q**uo fit. vt ſe illi voluptuoſius turba poſtponat ſu
perior̄. **S**ermonē maximo temperamento cum colloquente diſpenſat
In quo non patitur aut vllam verecundiam externis. aut familiaris
iūriam. aut credulis inuidiā. aut curioſus repulſam. aut ſuſpicioſus
nequiciam. aut peritus calumpniā. aut imperitus infamiā. **S**impli
citatē columbe in eccleſia ſeruatur. in foro ſerpentis aſtuciam. bonis
p̄udens. malis cautus. ventris callidus iudicatur. **Q**uid plura? **T**otū
te nobis ille iam reddidit. totā tuam temperanciā. religionem. liber
tatem. verecundiam. et illam delicate mentis puriſſimam teneritū
dinem. iocunda ſimilitudine expreſſit. **Q**ua propter quantum volue
ris deinceps frui ſecreto indulgere ſeſſui. licebit indulgeas. q̄n̄ qui
dem nos in fratre meo h̄merio. auū nomine patrē facie. vtrūq; p̄u
dencia iam tenemus.

Thidonius filagrio ſuo ſalutem

Proxime inter ſummates viros. erat et frequens ordo. **D**eſtri
mentio fuit. **O**mnes de te boni in commune ſenſerunt omnia

bona. cum tamen singuli quique varia virtutum genera dixissent. Sa-
 ne cum sibi quipiam de presencia tua quasi de magis nossent. preter
 equum gloziarentur incandui. Quippe cum dici equanimiter non
 admitterem. virum omnium literarum vicinantibus rusticis. quam
 institutis fieri remotioribus notiozem. Processit in vltiora conten-
 cio. Et cum aliqui super hoc erzoze pernicaciter controuerfarentur.
 Pdiotarum siquidem est. sicut facile conuinci. ita difficile compesci.
 constanter asserui si eloquentibus amicis numquam agnicio contempla-
 tiua proueniat esse asperum. vtcumque tollerabile tamen quia preua-
 leant ingenia sua. quozum coram quibus impericia ciuica peregri-
 natur ad remotarum desideria prouinciarum. stilo adminiculante por-
 rigere. per quem sepe numero absentum dumtaxat institutozum tan-
 tus colligitur affectus. quantus nec presentanea sedulitate conficitur
 igitur si ita est desistant calumpniari communis abstinentie necessi-
 tatem vultuum mage quam morum predicatorzes. Equidem si humana
 substantia rectius mole quam mente censenda est. plurimum ignoro quod
 secundum corpulenciam per spacia quamuis porrecta finalem in homine
 miremur. Quo michi eque miserum destitutumque nascendi condicio
 produxit. Quippe cum prebeat tamquam ab aduerso boni pilus apro se-
 ta volucri pluuiam vestium quibus insuper vt vim vel inferat vel re-
 pellant. cornu. deus. vnguis. arma genuina sunt. membra vero nos-
 tra in hunc mundum sola censeas eiecta. cumque gignendis artibus
 animalium ceterozum multifario natura presidio quasi quedam sinu
 sinu pateo te mater occurrat. humana tantum corpora effudit. quo-
 rum imbesillitati quodam modo nouercaretur. Nam illud sicuti ego
 censeo qui animum tuum membris duco potiozem non habet equa-
 litatem. quod statum nostrum supra pecudes veri falsique nescias ra-
 tiocinatio anime intellectualis euegit. Cuius si tantisper submoueant
 dignitatem isti qui amicos ludificabundi non tam iudicialiter quam ocu-
 lariter intuentur. dicant velim in hominis forma quid satis prestas
 quid spectabile putent. Proceri tamen ne? Quasi non hec sepe con-
 gruenter trahitur aptetur. An fortitudine. Que valentior in leonine

ceruicis thoris regnat . **A**n decozem liniamentozum ? **Q**uem crebro
meli? infigit . et argilla simulachris . et cera piduris . **A**n velocitatē?
Que competentius canibus ascribitur . **A**n vigilanciam ? cui certat
et noctua . **A**n vocem? **C**ui non cesserit asinus claritate . **A**n industriā?
cui pro suo modulo comparari non formica formidat . **S**i forsitan pre
ferunt vium videndi? tamq̃ non sit eminentior visus aquilarum . Pre
ferunt audiendi efficaciam : tamq̃ sus hispidus non antestet audi
tu . preferunt odorandi subtilitatem? tamq̃ uon precedat vultur ol
factu . **P**referunt gustandi discretionem ? tamq̃ non plurimum hinc
nos cedamus et simio . **Q**uid de tactu loquar quinto sensu corporis
nostri quem sibi indifferenter tam philozophus qm̃ vermiculus vsur
pant . **T**aceo hic de appetitibus illecebrozis quos in coitum motui be
luino carnis humane voluptas inclinata communicat . **E**cce qm̃ mi
seriam preferunt ex coluntq̃ . qui michi quod eis solo sis obtutu no
tioz . turgidi insultant . **U**st ego illum semper filagrium video . cuius
si tacentis viderem faciem: filagrium non viderem . **U**nde illud simile
vulgatum est quod ait quidam in causadispari . sententia pari . fili
um marci ciceronis . populus romanus non agnoscebat loquentem .
Cōclamata sunt namq̃ iudicio vniuersalis sciencie dignitas . virtus
pzerogatiua cuius ad maximum culmen meritorum gradibus asten
ditur . **P**rimum eciam bestiale corpus . si iam fortr formatū est . dig
nitate transcendit materiam informem . **D**einde formato preponitur
corpus animatum . **T**ercio precedit animam pecudis humanū aīnus .
Quia sicut inferior est caro vite . sic vita rationi . cuius assequendē sub
stanciam nostram cōpotem . deus artifex formam vero impotem fecit .
Ita tamen qđ instatu mentis humane pollet bipertita cōdicio . **N**am
sicut anime humanitus licet ratiocinātes . hebetes tamen pigrioresq̃
pudentum acutarumq̃ calcantur ingenio . **I**ta si que sunt . que natu
rali sola sapiencia vigent . hee peritarum se meritis superueniri facile
concedunt . **Q**uozum ego graduum . differenciam obseruans illum
filagrium cordis oculo semper inspicio cui me animus potenti aliter
notum mozu similitudinem facit . **N**am licet bonis omnibus placens:

nemo te valuit intrinsecus plus intueri. q̄ qui forinsecus affectat imitari. Sane qualiter studiozum tuorum confectaneus fiam consequa pagine parte referabitur. Amas vt comperi quietos. ego et ignauos. Barbaros vitas quia mali putentur. eciam ego si boni. lecti/oni adhibes diligentia. ego quoq; i illa parum michi patioz nocere desidiam. Compleo personam religiosi. ego vel ymaginem. Aliena no appetis. ego eciam refero ad questum. si propria non perdam. delecta ris contubernijs eruditozum: ego turbam qualibet magnam littera/rie artis expertem maximam solitudinem appello. diceris esse letissi/mus. ego q; lacrimas omnes perire diffinio. quas quisq; pfuderit vbi quotiens deo supplicat. humanissimus esse narraris. nostram q; men/sulam. nullus vt spe cum polifemi hospes exhorruit. Sūma clemēcia tibi in famulos esse perhibet. nec ego torqueoz. si mei quotiēs pecca/uerint non totiens torqueant. Ieiunandum alternis putas. nō piget sequi: ad prandendum non pudet preuenire. de cetero si vos a me vi/deri xpisti munere datur. ita gaudeam. tāq; cui de te nec minora sub/tracta sint. Porro autem que sint in te maiora. iam satis noui. Prop/ter que fieri. facili⁹ potest. vt et si quandoq; faciem tuā corāpositus inspexero aliqua de te recēs michi leticia poti⁹ q̄ sententia acceda t

Sidonius salomo salutem.

Quotiens viennam venio. empto maximo velim. vt te fratreg; communem colonum ciuitatis habitatio pl⁹ haberet. q̄ michi non amore solū verūeciam professione sociamini. Sed et ille imputa/tionē meam p̄textu frequentate suburbanitatis eludit. per quā effi/citur. vt vobis. nec p̄sens ipse nec reus sit. et tu habes quo te interim excuses. quia te diu possident. vix recepta possessio. quitquid illud est iam venite. hac deinceps condicione discessum impetrari. vt aut vicif/sim redeatis. aut serius. Namq; licet ruri positi strennuos impleatis agricolas. tu vero propriam terrā secūdabitis. si ecclesiam quam plu/rimum colitis. plus colatis.

Vidonius chari abaldo abbati salutem.

Facis o vnice in xp̄isto patrone . rem tui pariter et amoris
et moris . quod peregrini curas amici . litteris mitigas conso
latoꝝ . atq; vter mei semper sic recorderis vt sollicitudines ipsas
angoꝝ succiduo concathenatas qui exhortatur attenuas : intercessoꝝ
incidas . De cetero libertos tuos causis quas iniunxeras expeditis . re
uerti puto . quos ita strennue constat rem peregisse vt nec eguerint
adiuari . **P**er quos nocturnalem cucullum . quo membra confecta ieiū
nijs inter orandum cubandumq; dignanter tegare transmisi . qm̄q;
non oportune species villosa mittatur hyeme finita iamq; tēporib;
estatis appropinquantibus .

Vidonius volusiano suo salutem

Iubes me domine maioꝝ . lege amicitie quam nephas ledi iam
diu desides digitos in cudibus officine veteris inponere . **E**t
sancto abrahe die functo . veniam funebrem luctuosis carminibus in
scribere . **C**eleriter iniunctis obsecundabo cum tua tractatus auctoꝝ
tate . cum principaliter amplissimi viri victoꝝ . comitis deuotione p̄
uentus . quem iure seculari patronum . iure ecclesiastico filium . excolo
vt cliens . vt pater diligo . **Q**ui satis docuit que sibi aut qualis erga
famulos xp̄isti cura ferueret . cum choꝝum circa decumbentis antisti
tis non dignitatem minus q̄ membra curuatus ac supra vultum p̄
pinqua morte pallentem dolore concoloꝝ factus . quid viro vellet . la
crimis inditibus ostenderet . **E**t quia sibi maximas humandi funeris
partes ipse p̄eripuit . totum apparatus supercurzenti impendiū . quod
funerando sacerdoti competeret . impartiens saltem ad obsequium
que remanserunt verba conferimus . **N**ichil aliud exaraturi . **S**cili
sculpentis impressu . quoniam testimonium mutue dilectionis . **C**eter
rum viri moꝝes . gesta . virtutes . indignissime meoꝝum vilitate dictoꝝ
zum ponderabuntur .

Incipiunt versus

Abram sanctis merito sociande patronis.
 Quos tibi collegas dicere non trepidem.
 Nam sic procedunt vt mox tn ipse sequare
 Dat patrem regni portio martirij
 Ratus ad eufraten p xpo ergastula passus.
 Et quinquennali vincula laxa fame
 Elapsus regi truculento susidis hore
 Occiduum properas solus adusqz solum.
 Sed confessozem virtutu signa sequuntur
 Spiritibusqz malis fers fugitiue fugam.
 Quaqz venis lemuru se clamat cedere turba.
 Demonas ire iubes exul in exilium.
 Expeteris cuctis. nec te capit ambitus vllus.
 Est tibi delatus plus onerosus honoz.
 Romuleos refugis bizantinosqz fragozes.
 Atqz sagittifero menia fracta cito
 Murus alexandri te no capit anthiochiqz
 Spennis elisse birlica tecta domus
 Rura paludicole tempnis populosa rauenne
 Et que lanigero de sue nomen habet
 Angulus iste placet paupertinusqz recessus.
 Et casa cui culmo culmina pzilla fozent
 Edificas hicpse deo venerabile templum.
 Ipse dei templum corpore facte prius
 Finiti cursus istic viteqz vieqz
 Sudozi super est dupla corona tuo
 Jam te circumstant paradisi milia sacri.
 Abraham iam te conperegrinus habet.
 Jam patriam igrederis sed de q decidit ada.
 Jam potes ad fontem fluminis ire tui.
 Ecce vt iniunxeras que restant sepulto iusta persoluimus: sed si
 vicissim caritatis imperijs. fratres. amicos. commilitones. obsequi

debet ad vicem queso tu quoque quibus emines institutis discipulos
eius aggredere solari. fluctuantemque regulam fratrum destitutorum.
secundum statuta lirinensium patrum vel grinnincensium. festinus
in forma. Cuius discipline si qui rebelles ipse castiga. si qui sequaces
ipse collauda. prepositus illis quidem videtur sanctus auxianus.
qui vir ut nosti plusculum iusto et corpore infirmus. et verecundus
ingenio. eorum parendi quam imperandi promptior exigit te rogari. ut
tuo ipse sub magisterio monasterii magister accedat. et si quis illi de
iunioribus spreuerit tamquam imperitum vel pusillanimum per te unum
sentiat utrumque non impune contempni. Quid multa? Dis ut paucis
quid velim agnoscas: queso ut abbas sit frater auxianus supra con-
gregationem. tu vero et super abbatem.

Bidonius constantio suo salutem.

Hec principium tibi desinet. Nam petitum misimus opus.
raptim relectis exemplaribus que ob hoc in manus pauca
venerunt. quia michi nichil de libri huiusce conscriptione meditati.
hactenus incustodita nequeunt inveniri. Hanc ista pauca que qui-
dem et leuia sunt celeriter absolui quamquam incitatus semel animus nec-
dum scripturire desineret. seruans hoc sedulo genus temperamenti:
ut epistolarum non produceretur textus. si numerus breuiaretur.
Pariter et censeo librum quem lector delicatissimus desiderares et sa-
tis abilem. nec parum excusabilem fore. si quoniam te sensuum struc-
tuarumque leuitas poterat offendere: membrarum certe fascibus minime hone-
rarere. Comedo griuarios iudicio tuo nostri peccatoris. motus minime igna-
rus. quod ita mens pateat in libro veluti vultus in speculo. dictavi enim
quepiam hortando laudando plurima. aliqua suadendo. merendo pauca. To-
candorum nonnulla. Et si me vixit lectitauisti. in aliquo conscientiorum. scias
volo christi dextera opitulante me nunquam tolleraturum. animi seruitutem.
compertissimum tenens bipertitam super his moribus hominum

esse censuram. Nam vt timidi me temerarium . ita constantes libe-
 rum appellant. Inter que ipse decerno satis illius iacere personam: cu-
 ius necesse est latere sententiam. ad propositum redeam. Interea tu
 si quid a lectionis sacre continuatione respiras. hijs licebit nenjs auo-
 cere. Nec faciet materia vt inmensa fastidium quia cum singule cau-
 se singulis ferine epistolis finiantur. cito cognitis in que oculum in-
 tenderis. ante legere cessabis q̄ lecturire desistas.

C. G. S. A. S. Liber septimus explicit Incipit octauus .
 Didonius petronio suo salutem.

Et quidem pulchre. Nos hic tuus et perseuera vir om-
 nium bonorum qui vsquam degunt laude dignissime. qd
 amicorum gloria sicubi loc9 lenocinatis. Hinc est quod
 etiam scrinia aruerna petis euentilari cui sufficere sus-
 picabamur quid superiore vulgatu protulissetimus. Itaqz mozem ge-
 remus iniunctis. actionem tamen stili eatenus prorogaturi vt episto-
 larum seriem nimirum a primoordio voluminis inchoatarum in exti-
 mo fine paroi adhuc numeri summa protendat opus. videlicet expli-
 citum quodam quasi marginis sui limbo coronatura. Sed plus ca-
 uendum est ne sera propter iam propalati augmenta voluminis . in
 aliquos forsitan incidamus vituperones. quozu fugere linguas cote-
 liuozis naturaliter acuminatas . nec demostenis . quidem ciceronisqz
 sentencie artifices et eloquia fabra potuere . Quozum anterioro2 ora-
 to2 demadeni. citerio2 anthonium. tollerauere derogatozes. Qui liui-
 di cum fuerint malicia clare . dictionis obscure: tamen ad noticiam
 posteriorum per odia virtutum decurserunt. Sed quia hortaris re-
 petitis laxemus vela turbinibus . et qui veluti maria transmisiimus.
 hoc quasi stagnum per nauigem9 . Nam satis habeo deliberatum. sicut
 adhibendam in conscriptione diligenciam: ita tenendam in edicione
 constantiam. Demum vero medium nichil est. Namqz aut minimum
 ex hisce metuendum est. aut per omnia omnino conticescendum.

Sidonius Iohanni suo salutem.

Credidi me vir peritissime nefas in studia committere. si distul-
lissem prosequi laudibus quod aboleri tulititeras. Quarum quo-
dammodo iam sepultarum suscitator. fautor. assertor. concelebraris.
teque per gallias. vno magistro sub hac tempestate bellozum. latina
tenuerunt ora portam. cum pertulerint arma. naufragium. debent igitur
vel equeui vel posteris nostri vniuersatim feruentibus votis al-
terum te vt demostenem. alterum vt tullium. nunc statius si liceat
consecrare nunc ymaginibus. quod te docente formati instituti que iam si-
nu in medio sic gentis inuide. quod tamen aliena talium vetustorum
signa retinebunt. Nam iam remotis gradibus dignitatum per quas so-
lebat vltimo a quo summus quisque discerni. solum erit post hac nobilita-
tis iudicium litteras nosse. Nos vero ceteros supra doctrine tue be-
neficia constringunt. Quibus aliquid scribere assuetis quodque veterum
legere possint elaborantibus. saltem de tua schola seu magisterio com-
petens lectorum turba perueniet. Dale.

Sidonius leoni suo salutem

Apollonij pitagorici vitam. non vt nichomachus senior epi-
lostrati. sed vt rascius victorianus emichomachi scedio ex-
pressit. quia viseras mihi. Quam dum patrie festino celeriter. eiecit
in tumultis tuarum exemplar. turbida. et preceps. et opica translatio
Neque michi rem credito. diuturnius elaboratam viciovertas. Nam
dum me tenuit inclusum mora. menium luuanorum. cuius in commo-
di finem post opem christi tibi debeo. Non valebat curis animus
eger. saltim saltuatim tradenda percurrere. nunc per nocturna suspi-
ria. nunc per diurna officia distractus. Ad hoc et cum me defetigetum.
ab excubijs addiuersorium crepusculascens hora reuocauerat. vix da-
batur luminibus inflexis parua quies. Nam fragor ilico. quem mo-
uebnat vicinantes. in pluuio cubiculi mei. due quepiam anusgetides.

quibus non vniuersimodum litigiosius. bibatius. vomatius erit. Hanc cum pri-
 mum reduci aliquid oculi fuit in politum hunc semicrudumque. et ut
 aiunt tamquam muscum librum. plus desiderii tui quam officii mei memor
 obtuli. Quo circa seponere tantisper phiticas lauros. hipocrinemque. et
 illos carminum modos tibi vni tantum penitissime familiares. quod
 tamen doctis ut eis ipse personis tam fonte quam fronte sudantur. Sus-
 pende porandi illud quod celiberzimum flumen. quod non solum genti-
 licium sed domesticum tibi. quodque in tuum pedem per succiduas eta-
 tes ab attauo frontone transfunditur. Seponere pauxillulum in clamatif-
 simas declamationes. quas oris regni vice conficis. quibus ipse rex
 inclitus modo corda terzificat gentium transmarinarum. modo de su-
 perioze cum barbaris ad vacalim tremantibus sedus victor innotat.
 modo per promote limitem sortis. ut populos sub armis. sic frenat
 arma sub legibus. Exuere utcumque continuatissimis curis. et ocium
 tuum mollibus aulicis motibusque furare. historiam flagitatam tunc re-
 cognosces oportune competenterque. si cum tyaneo nostro nunc ad cauca-
 sum indueris nunc ad ethiopum ginnosophistas. indoerisque bragmanas
 totius lectioni vacas. et ipse quodammodo peregrinare. lege virum fidei ca-
 tholice pace profata in plurimis similem tui. idem a diuitibus ambitum. nec
 diuicias ambientem. cupidum sciencie. continentem pecunie. inter episto-
 las abstemiium. inter purpuratos linteatum. inter alabastra censozium co-
 cretum. hispidum. hirsutum. in medio nationum delibutatum. atque inter sotra-
 pas regum tyaratorum. mirratos puniatis. malabatratos. venerabi-
 li squalore preciosum. cumque proprio nichil esui. aut indutui de pecu-
 de conferret. et regnis ob hoc que pertrahit. non tam suspitioni. quam fuis-
 set suspectui. **F**ortuna regum sibi in omnibus obsecundante. illa tamen
 beneficia poscentem. que magis sit suetus. oblata prestare quam sumere.
Quid multis? Si vera metimur estimamusque. forsuaat an philozophi
 vite scriptor equalis maiorum temporibus accesserit. cum te par se-
 culo meo per te lector obuenit. vale.

C Sidonius consentio suo salutem.

Utrum ne nos dei nutu domine maior una videbit. ille ager
tuus octouianus. nec tuus tantum quantum amicosum. Qui
ciuitati. fluuio. mari proximus. hospites epulis. te pascit hospitibus.
Præter hec. oculis intuentium situ decorus. primoze loco. quod domi
cilium parietibus attollitur. ad concinnenciam scilicet architectori
cam fabzelocatis. **T**um sacrario. porticibus. ac terminis cōspicabilibus.
late coruscans. ad hoc agris aquisque. vinetis. atque oliuetis. vestibulo
campo. colle. **A**menissimus iam super penum. vel super lectilem copio
sam. thezauris biblioterilibus. large refertus. ubi ipse dum non minus
stilo quam vomeri incumbis. difficile dinoscitur domini plus ne sit cultū
rus an ingenium. hic tu igitur quantum recordor. citos iambos. elegos
acutos. ac rotundatos endecasillabos. et cetera carmina musicos flo
res. thimumque redolentia nunc narbonensibus cantitanda. nunc biterē
sibus. ambiendum celerius an pulchrius elucubrasti. apud equeuos
gracia tua. famam apud posteros ampliaturus. certe quotiens michi
tui versus a meditationis incude tamquam adhuc calidi deferrebantur.
sic videbatur. qui et si non bene scribo: bene iudicio. **S**ed quod fate
dum est talibus studiis anterior etas iusse vacabat. seu quod est ve
rius occupearatur. **M**odo tempus est seria legi. seria scribi. deque
perpetua vita potius quam memoria cogitari. nimiumque meminisse
nostra post mortem non opuscula sed opera pensanda. **Q**uequidem
ad presens non ita loquor. quasi tu non utraq; laudanda conficias.
aut si adhuc durat in sermone leticia. non custodiatur in actione cen
sura. sed ut qui christo fauente clam sanctus es. iam palam religiosa
venerandus iugo salubri colla pariter et corda subdare. inuigiletque
celestibus lingua preconis. anima sententis dextera donaris. **P**reci
pue tamen dextera donaris. quia quitquid ecclesis spargis. tibi colli
gis ad cuius exercicia virtutis. illud vel principaliter te poterit accen
dere. quod inter opes quaslibet positi. que bona stultis falso vocantur
siquid agimus nostrum. siquid habemus alienum est.

Sidonius fortunali suo salutem.

Ibis et tu in paginas nostras amicitie columem fortunalis. hibericarum decus illustre regionum. Neque enim tibi familiaritas tam parua cum litteris. ut per has ipsas de te aliquid post te superesse non deceat. Diutius in posterum nominis tui gloria. Nam si qua nostris qualitercumque gloria. gracia. reuerencia. fides. cartulis inest. sciat etas volo postuma. nichil tua fide firmius. forma pulchrius. sententia iustius. patiencia tollerantius. consilio grauius. conuiuio letius. colloquio iocundius. illud quod supra cetera agnoscat. preconia laudibus tuis ex uotozorum contrarietate uenisse. Nam prope est ut eminentius censeatur quod probauerunt te aduersa constantem quam si celaretur secunda felicem.

Sidonius nammatio suo salutem.

Glyum cesarem dictatorem quo ferunt. nullum. rem militarem prestabilius. neque ducalibus administrasse: studia certatim dicendi lectitandique sibi mutuo vindicauere. Et licet in persona unius eiusdemque tempore suo principis uiri castrensis oratorieque sciencie cura certauerit ferine gloria equari. idem tamen nunquam se satis duxit in utriusque artis arce compositum. priusquam uestri arpinatis testimonio antefereat ceteris mortalibus. Quod michi quod si parua magnis componere licet secundum modulum meum. quamquam dissimillimo similiter accessit. Que super cunctos te quam primum decuit agnoscere. quia tibi est tanta gloria mea quam uerecundia plurimum cure. Flavius. nicetius. uir ortu clarissimus. priuilegio spectabilis. merito illustris. et hominum patrie nostre prudentia periciaque iuxta maximus. preconio quantum comperi inmensa presentis opusculi uolumina extollit. insuper predicans quod plurimos iuuenum. nec senum paucos uario genere dicendi militandique. quippe adhuc euo uiridis. ipse sum supergressus. Equidem in quantum fieri preter iactantiam potest. gaudeo de prestantissimi uiri auctoritate. si certus est. amore si fallitur. licet quis prouocatus ad facta maiorum non inertissimus. quis quoque ad uerba non infantissimus erit. Namque uirtutes artium istarum seculis potius priscis seculorum rector ingemuit.

Que per etatem mundi iam senescentis lassatis veluti seminibus e /
medullates . parum aliquid hoc tempore in quibuscumqz . atqz id in
paucis mirandum . ac memorabile ostendant . **H**uius tumen ego . et si
studiozum omnium caput est . litterarumqz . qui personam excolui . ve
reor sentēciam supra quam veritas habet affectu ponderarioze . prola
tam . **N**eqz ob hoc in inficias ierim me sepe luculentis eius actionibz
astitisse . **Q**uarum me et si mntuum videoz . vel ex parte cursimqz fieri
memozem fas est . **A**udiui enim adolescens . atqz adhuc nuper expue
ro cum pater meus p̄fectus p̄torio . gallicanis tribunalibus p̄e
sideret : sub cuius videlicet magistratu consul asterius anni sui fores
votium trabeatus aperuerat . **A**dherebam selle curuli . et si non la
tens generositatis per ordinem . certe nō sedens per etatem . **M**ixtus
qz turme censualium penulatozum consulis proxime proximus eram
Itaqz vt primum breui peracta nec breui sportula . datiqz fasci accla
matum est ab omni gallie cetu . primozibus aduocatozum vt festiui
tate p̄uentas horas ante lucanas . que diem serum cum silentio p̄f
tolarentur . congrua meritozum fascium laude honestarent . **R**iceti
um protinus circumspexere conspecti . **Q**ui non sensim singulatimqz .
sed simulatim petitus et cunctim cum quodam prologo pudoris
vultum honeste demissus irrubuit . **A**tqz ob hoc illi maximum sophos
non eloquencia prius qm̄ verecucidia dedit . **D**ixit disposite . graui
ter . ardentem . magna acrimonia . maiore secundia . maxima disciplina
et illam sarranis ebziani succis . inter crepitancia segmenta . palama
tam plus picta oratione plus aurea conuenustavit . **P**er ipsum fere
tempus vt decem vraliter loquar . lex de p̄scriptione tricennij fu
erat proquiritata . **C**uius peremptozijs ab olita rubricis lis omnis
in sextum tracta . quinquennium terminabatur . **H**anc intra gallias
ante nescitam . primus quem loquimur oratoz . indidit p̄secutionibz
edidit tribunalibus . prodidit partibus . addidit titulis . frequente cō
uentu . raro cedente . paucis sentencijs . multis laudibus . **P**reter ista
per alias vices doctricam illius quo moze citius homo discitur . inob
seruatus inspexi . tunc cum que regit p̄ouinciat fascibus incetiano

71

regeretur p̄fectura consilio. Quid multa? Nil quod non meum vel
lem. nil quod non admirarer audiui. Propter que omnia bona in vi
ro sita: letor ad puncta censoris omnium voce concelebrati. Grandi
ter enim sua in vtranius de me opinionem sententia valet. Que si ve
ram comperimus tantum michi est fauens securitati. quantum fieret
aduersata formidini. de cetero fixum apud me stat constitumq; pro
ut rem ex asse cognouero. vel silentio me lora laxare. vel stringere
frena garzitu. Namq; si supradicti confirmor assensu. athenis loqua
tio. si minus amicis ipsis taciturnior ero. Sed de sodali. deq; me. sa
tis dictum. Tu nunc inter ista quid rerum. Quas michi ad vicem
nosse non minus cordi. venaris? edificas? Rusticaris ne? An horum
aliquid vnum? An singula vicissim an pariter et enuctim? Si de vi
trunio. siue columella. seu alterutrum ambos ve sectere. decentissime
facis. potes enim vtrumq; more. quo qui optimo. id est vt cultor ali
quis e primis architectusq;. ceterum vt tibi de venatoris officio qm̄
minimum blandiaris: maxime iniungo. Namq; apros frustra in vena
bula vocas. quos canibus misericordissimis quib; habundas. et q̄dem
solus. mouere potius q̄ comouere cōsuesti. Esto. sit indulgentia dignū
q̄ reformidat catuli tui bestis appropiāre terribilib; corpulentisq;
Illis ignoro quomō excuses q̄ capreas percussimū. pariter et damas
in fugam pro nos. iacentib; aīmis. pectoribus erectis. passibus raris
crebris latratibus p̄sequuntur. Quapropter de reliquo fructuosū rethi
bus cassibusq; scrupas. repes atq; opacādis habilia lustris clusor sta
tarius nemora circūuenis ac pudor. si quis tēperas cursibus apertis
quaterre campos et insidari lepusculis olarinensibus quos nec est tāti
raro te insectante superādo scopulis palam ductis inq̄etari. nisi forsitā
dum tibi ac pater. noster appollinaris iteruenit. rectū fiet vt excerce
antur. Exceptis iocis. fac sciam tādem. q̄d te. quid domū circa. Sed
ecce dum iā epistolā. que diu garzit claudere optarem. subitus a sanc
tonis nuncius cum quo dum tui obtentu. aliquid horarū sermocinan
ter extraximus: constanter asseueravit. nuper vos classicum in classe
cecinnisse. atq; inter officia. nunc naute modo militis. littozib; oceani

curius in errare. cōtra saxonum pandos micparones. quorum quot re-
miges videris. totidem te cernere putes arichipiratas. ita simul ōnes
impercant. parent. docent. discunt latrocinari. **U**t nunc eciam vt q̄
plurimum caueas. causa successit maxima mouendi. hostis est omni
hoste truculentior. Inprouisus aggreditur. prouisus elabatur. spernit
obiectos. sternit incautos. si sequatur intercipit. si fugiat: euadit. Ad
hoc exercent illum naufragia. non terrent. **E**st eis quedam cum dis-
criminibus pelagi nō noticia solum. sed familiaritas. **N**am qm̄ ipsa si
qua tēpestas est. hinc securos efficit occupandos. hinc prospici vetat
occupaturos. in medio fluctuū scopulorūq; confragaloz spe supuenē
leti periclitantē. **P**reterea priusq; de continēti in patriā vela laxan-
tes. hostico mordaces anchoras vado vellant. mos ē remeaturis. deci-
mū quēq; captoz per equales et cruciarias penas plus ob hoc tristi
q̄ supersticioso ritu necare. subq; collectam turbā periturozū mortis
iniquitatē. fortis equitatē dispergere. **T**alibus eligūt votis. victimis
soluūt. et per huiusmodi nō tā sacrificia. purgati. q̄ sacrilegia polluti
religiosum putant cedis ifauste ppetratores. de capite captiuo magis
exigere tormēta q̄ p̄cia. **Q**uā obrem. metuo multa. suspicōz varia.
qm̄ me ecōtrario ingentia horrent. primum q̄ victoris populi sig-
na comitatis. **D**eni q̄ ifapientes viros quos iter iure cēseris. minus
aīno licere fortuitis. **T**ercio: q̄ pro sodalibz fide iūctis. sede discretis
frequēter icutiunt. et tuta merore. q̄a prompti de adionibz lōginq;e
ambiendisq; sinistra queq; metus augurat. **S**ed dicas non esse tantū
forte curāda que phozresco. **I**o q̄dem vez est. **S**ed nec hoc fallum. q̄
hīs quos ampli⁹ diligim⁹. plus timem⁹. **U**nde nichil homin⁹ p̄cer
obortū tui causa sensibz n̄ris q̄ primū prospero relatu exime angore
Neq; enī ex integro fleāi vniq; ad hoc possum. vt de peregrinātibz
amicis. quippe quos bellica militarisq; tessera terit. donec fecūda cog-
nosco. nō aduersa formidem. **V**arzonē. logistoricū sicut poposceras. et
eusebium croziographum misi. **Q**uorum si ad te lima peruenerit siquid
inter excubiales curas vtpote in castris saltē sortito vacabis: poteris
postq; arma deterferis orī quocq; tuo loquēdi rubiginem submouere.

Sidonius audaci suo salutem.

Ubi nam se nunc velim dicas gentium abscondunt. qui sibi sepe de molibus facultatum congregatarum deque congestis iam ingreditis argenti struibz blandiebantur. vbi etiam illorum prerogativa qui contra indolem iuniorum sola occasione precedentis etatis intumescebant. Vbi sunt illi quorum affinitas nullo indicio maiore cognoscitur quam simul tate. Nempe cum primum bonis actibus locus est. et ad trutinam iudicij principalis appensa tandem non nummorum libra: sed moxum remanere illi qui superbissime opinabantur solo se censu esse censendos. quique sic vicinis ut diuicinis incumbantes. volunt vanitatis videri alienam surrexisse personam. cum nolint cupiditatis notari. suam creuisse substantiam in qua tamen detrahendi palestra exercitati. tamquam per oleum sic per infusa emulationum venena macerantur. Tu vero inter hec mactes. qui prefecture titulis ampliatus. licet hactenus e prosapia illustris computarere peculiariter nichilo segnius elaborasti. ut a te gloriose posteritui numerarentur. Nichil enim est illo per sententiam boni cuiusque generis. quisquis ingenij. corporis. opum iunctam in hoc constans opera exercet. ut maioribus suis anteponat. quod superest. deum postco ut te filij consequenter. aut quod plura decet velle transcendant. et quicumque non sustinet te diligere prouectum. medullitus estuantes a semetipso. liuoris proprii. semper exigat penas. Cumque nullas in te habuerit vniuersas causas misericordie: habeat inuidie. Siquidem iuste sub iusto principe iacet. qui per se minimum. et tamen per sua maximum. animo minimum viuit et patrimonio plurimum.

Sidonius siagrino suo salutem.

Dic gallicane flos iuuentutis. quousque tandem ruralium operum negociosus urbana fastidis. Quoadiu attritas tessellarum quodam iactibus. tesseriis manibus. contra ius fasque sibi vindicant instrumenta cerealia. Quousque prati comantis exuias. hibernis noualibus. non ut eques. sed ut bubulcus abscondis. Quousque tua te taionnacus

patricie stirpis lassabit agricolam? Quousq; pondus ligonis obtusi.
nec perfossis antibus ponis. Quid se ranozum emulus. et camillozum.
cū regas stiuam dissimulas optare palmatam. parce tantū inobilita
tis inuidiam rusticari. Agrum si mediocriter colas. possides si nimium
possideris. Redde te patrie. redde te etiam fidelibus amicis. qui iure
ponunt inter affectus. Aut si te tantum cincinnati dictatozis vita de
lectat. duc cerciliam que boues iungat. Neq; dixerim sapienti viro
rem domesticam non esse curandā. sed eo temperamento. qđ nō solum
quid habere sed quid debeat esse cōsideret. Nam si ceteris nobiliū stu
dioꝝ artibus repudiatis. sole te propagande rei familiaris vrtica sol
licitat. licet tu deductum nomen a trabeis. atq; eboratas curules. et
gestatozias bradeatas. et fastos recolas purpurissatos. is pfecto inue
nire quē debeat sibi industriū qđ latentē. nō tam honorare cēsoꝝ. q̄ cen
sens onerare.

Sidonius lampzidio suo salutem.

Quoniam primū burdegalam veni: litteras michi tabellarius tuus
obtulit. plenas nectaris. floꝝ margaritarum. Quibus silentiū
meū culpas. et aliquos versuū meoꝝ versibus poscis. qui tibi solent
per musicum palati concavū. voce variata tinnietes. quasi tibi hīs mul
ti forabilibꝝ effundi. Sed hoc tu munificēcia regia satis abutens. iā
securus post munera facis. quia forsitan satyricū illud de satirico non
recoꝝdaris. Satur est. cum dicit. eubobe. Quid multis? Merito me cā
tare ex ocio iubes: q̄ iam te saltare delectat. Qui tōd illud est pareo
tamen idq; nō modo nō coactus. verū etiam spōtaliter facio. tantū tu
vtcūq; moderere. cathonianū superciliose frontis arbitriū. Posti enī
p robe noticiam poetarum quoꝝ sic ingenia meroꝝibꝝ vt pisculi re
tibꝝ amicituntur. Aut si quid asperum aut triste nō statim sese poetica
teneritudo a vinculo incursi angoꝝis elaqueat. Recedum enī quidq̄m
de hereditate socruali vel in vsum tercię. sub precio medietatis ob
tinui. Interim tu videris qm̄ tibi sit epygrammatis flagitati lemma
placiturum. me tamen nequa q̄ sollicitudo pmittit. aliud nunc habere

in adione aliud in carmine . **N**lud sane preter iusticiam feceris si in
 presenciaz vicissim scripta quasi copares . **A**go laboriosum. agis ipse
 felicē. **A**go adhuc exulē. agis ipse tā ciuem. et ob hoc inequalia cano
 quia similia posco. et paria non impetro. **Q**uod si quopiam casu inep-
 tias istas quas inter animi supplicia conscripsimus. nutu indulgencie
 susceperis. persuadebis michi. quia cantuū similes fuerint oloziorum
 quoz modulatioz est clangoz in penis. **S**imiles ecia corde. lyrice vio-
 lenti⁹ tense. que quo plus torta pl⁹ musica est. **C**eterum si probari ne-
 queunt versus. ocij aut hilaritatis expertes . **T**u q̄ in pagina quam
 subter atexui. nichil qđ placeat ī veies. hñs adhuc adde. quod mate-
 riam cui non auditor. sed potius lectoz obtigerit: nichil absens au-
 tozis pronuntiatio iuuat. **N**eqz enī post op⁹ missum supest quid poe-
 ta vel vocalissim⁹ agat: quē distancia loci nec hoc facere pmittit. q̄
 solent chozi panto minoz: qui bono cantu. male dictata commendant

Quid cirram vel hyantias camenas.
 Quid doctos heliconidum lixiozes
 Scalproz alitis hynnientis icu.
 Nunc in carmina commouere temptas.
 Rostre o lampzidrius decus thalie.
 Et me scribere qui sub inde cogis.
 Ac si delfica delio tulissem.
 Instrumenta tuo nouusq; apollo
 Cortinam. tripodas. chelim. pharetras:
 Arcus grifas agam. duplexq; frontis.
 Hinc baccas quatiā. vel hinc cozimbos:
 Tu iam tytire rure post recepta.
 Mirtos. et platanona peruagatus.
 Pulsas barbiton. atq; concinentes.
 Ora et pleetra. tibi modos resultant.
 Corda. voce. metro stupende psaltes.
 Ros illic positos semelq; visos.

Bis iam menstrua luna conspicatur
Nec multum domino vacat vel ipsi.
Dum responsa petit subactus orbis.
Istic saxona cerulum videmus.
Assuetum ante salo solum timere.
Cuius verticis extimas per horas
Non contenta suos tenere moxus.
Altat lammina marginem coznarum.
Et sic crinibus ad cutem rescisis
Decrescit caput additurq; vultus.
Sic tonso occipiti senex sicamber.
Postq; victus es elicis retrosum.
Cervicem ad veterem novos capillos.
Hic glaucis herulus genis vagatur.
Pmos oceani colens recessus.
Algoso prope concoloro profundo.
Hic burgundio septipes frequenter.
Flexo poplice supplicat quietem.
Istis ostrogothus viget patronis
Vicinosq; premens sub inde chunos.
Hns quod subditur. hinc superbit illis.
Hinc romane tibi petis salutem.
Et contra scitice plage cateruas.
Si quos parzasis vrsa fert tu multus.
Theozice tue manus rogantur.
Et martem validus per inquilinum.
Defenset tenuem garonna tybzim.
Ipse hic parthicus arfaces precatur.
Aule susidis vt tenere culmen.
Possit federe sub stipendiali
Nam quod partibus arma bossoranis
Grandi hinc surgere sentit apparatu

Mestam perfida iam sonum ad duelli.
Ripa eufratide vix putat tuendam
Qui cognata licet sibi astra fingens
Phebea tumeat propinquitate
Mortalem hic tamen implet obsecrando.
Hec inter terimus moras inanes
Sed tu tytere parce prouocare
Iam non in video magisq; miroz
Qui dum nil miroz precesseq; frustra
Impendo: melibeus esse cepi.
En carmen quod recenseas ociabundus nostruq; sudore ac pulcrem
Spedans veluti iam coronat? auriga de podio. De reliquo no est qd
Suspiceris per me officij genus repititurum. eciam si delectere presenti
Nisi prius ipse destiterim yaticinari magis dampna q; carmina.

Sidonius ruricio suo salutem.

Elle tibi vsui pariter et cordi literas granditer gaudeo. Nam
Silum vestru quata comitetur vel flamma sensuu. vlvnda ser-
Monū liberius assererem. nisi dum me laudare non parum studes lau-
Dari plurimū te vetares. Et qm̄q; in epistola tua seruet caritas dul-
Cedinē. natura facundiam. pericia disciplinā in sola materie tñ elec-
Tione peccasti. licet idipm possit predicari in voto. qd videris exrasse
Iudicio. Ingentes preconiozū titulos moribus meis applicas. Sed si
Pudozis nri fecisses vtcūq; rationē: simmachianū illō te cogitare par-
Fuerat. Ut vera laus ornat: ita falsa castigat. Quo loci tñ si animum
Vestrum bene metioz sup affectū quē maxime ostendis: hoc tu et arte
Fecisti. Nam moris est eloquentibz viris. ingenioz facultatem. nego-
Ciozum pbare difficultatibz et illic stilū peritū quasi quendā facundi
Pedozis vomerem figere. tibi materie sterilis argumētū velut arida
Cespitis macri gleba ieiunat. scaturit mūdus similibz exēplis. Medic?
In desperatione gubernatoz in tempestate cognoscit. hozū omniū fa-

mam precedentia pericula extollūt: que pfecto delitescit. nisi vbi pzo
betur iuenerit. Sic et magn⁹ oratoz. si negocium aggrediat⁹ angustū
tunc amplum plausibilibus manifestat ingeniū. Marcus tullius. in
actionibus ceteris ceteros. paulo cluentio ipse se vicat. Marcus frōto
cum reliquis oratozibus emineret: in pelopem. se sibi pretulit. Caius.
plinius. pzo attia viriola. plus glorie de cētum virali suggestu domū
retulit q̄ cū marcoulpio incōparabili p̄ncipi cōparabilē panigericū
dixit. Sic et ipse fecisti. q̄ dum vis exercere scienciā tuā. nō verit⁹ es
foze tibi ipedimento eciam conscienciā meā. Quin potius supplicādo
nr̄is medere languozibz neqz per decipulā male blandiētis eloquij. ex
grotātis adhuc aīme. flagillitatē glorie false pōdere p̄mas. Sane cum
tibi sermōe pulchro. vita sit pulchrior. pl⁹ michi idulges si mei causa
orare poti⁹ velis. q̄ perorare.

Quidonius lupo suo salutem.

Quid agūt nisi obzoges qd ve sonnici tui qbus. de te sibi alerim
secus vindicando. nascit⁹ semp sancta cōtencio: vnus te patri
monio popul⁹. alter eciam matrimonio tenet. Cūqz hic origine iste cō
iugio. meli⁹ illud qd vterqz iudicio. Te tñ munere dei iter ista felice
de quo diuti⁹. occupādoqz possidendoqz ope preciiū ē votiuā populoz
studia cōfligere. Tu vero vtriusqz p̄sentiā tuā disposite vicissimqz peti⁹
nūc dzipaniū illis. mō istis restitutis antediū. Et si a te istructio re
thorica poscat⁹. hñ paulinū. illi alcimum. non reqrunt. Vnde te magis
miroz quē cotidie tā multiplicis bibliothecē ventilata lassat egeries
Aliquin a me veterū flagitare cantilenaz. Pareo qdem licet intēpel
tiua videat⁹ recordatio iocoz tempore dolēdi. lampzidi⁹ oratoz modo
primū michi occisus agnosciē. cui⁹ interitus amorē meū summis con
ficeret angozibz: eciam si nō eum rebus hñmanis vis impacta rapuisset
Hic me quondā vt inter amicos ioca. p̄hebū vocabat: ipse a nobis va
tis othrisij nomine accepto. Qd eo congruit añ nariari. ne vocabula
figurata subditum carmē obscurent. Huic quodā tempore burdegalā
invisens metatoziā paginam quasi cū musa p̄uia misi. puto hāc tibi

liberius offerri. q̄ si aliquid super decedentis occasu lugubze cōpo-
nens qui non placebam per eloquenciā. per materiam displicerem.

Versus sidonij ad lampzidiū lupo pape missi.

Deflecte nimis et peculiari.
Ophebus commonitorium thalie.
 Paulum depositus alumpna pletris.
 Sparsam stringe comam virente vieta.
 Et rugas tibi firmatis profundis.
 Succingant edere expeditiores.
 Boccoz ferze caue nec vt solebat.
 Laxo pes natet altus in coturno.
 Sed tales crepidas ligare cura.
 Quales harpalide vel illa iunxit.
 Que victos gladio p̄ocos cecidit.
 Perges sic melius volante saltu.
 Si vestigia fasceata nudi.
 Per summum digiti regant citatis.
 Firmi in gressibus atq; vinculozum
 Concurrentibus anfulis reflexa.
 Ad crus: per cameram cathena surgat.
 Hoc pernix habitu meum memento.
 Orpheum visere qui cotidiana.
 Saxa et robora cozneasq; fibras.
 Tollit dulciloqua canozus arte.
 Arpinas modo quam tonante lingua.
 Dicat nunc stilus aut maronianus.
 Aut quo tu latium teas orati.
 Alceo potioz liristes ipso.
 Et nunc inflat epos tragediarum.
 Nunc comedia temperat iocosa.
 Nunc flammant satyre. et tyrannicarum.
 Declamatio controuersiarum.

Dic phebuis venit atq; post veredos.
Remis veliuolum quatit garonnam.
Occurras licet ante sed paratq;
Autum hospicio leoncioq;
Prisco luna quem dat e senatu.
Sic iam nunc aderit satis facetum et.
Colo nomine rusticum videto.
Sed si tecta negant vt occupata.
Perge ad limina mox episcopozum
Sancti et gallicini manu osculata
Tecti posce breuis vacationem.
Ne si destitutorz domo negata.
Merens ad madidas eam tabernas.
Et claudens gemmas subinde nares.
Propter fumificas gemam culmas.
Qua serpilliferis olet cathenis.
Baccas per geminas ruber botellus.
Ollarum aut nebule vapore iuncto.
Fumant cum crepitantibus patellis.
Hic cum festa dies ciere rauos.
Cantus ceperit et voluptuosam.
Decurrarum querimoniam crepare
Tunc tunc carmina digniora nobis.
Pinosi hospitis excitus camena.
Plus illis ego barbarus susurzem.
O necessitas abiecta nascendi.
Piuendi misera, dura moziendi.
Ecce quo reru volubilitatis humane rota ducit. **A**maui fateor satis
hominem: licet quibusda tamen venialibus erratis implicaretur, atq;
virtutibus minora misceret. **N**amq; crebro leuibz ex causis sed leui-
ter excitabat. qd nichilominus ego studeba sentencie ceteroz natura
potius persuadere qd viciu, asruebamq; meliora quatin in peccore

viri iracundia materialiter regnās. quia neuo crudelitatis fuerit in
fecta. p̄textu saltē seueritatis emacularetur. **P**retera et si cōsiliō fra
gilis. fide firmissimus erat. **I**ncantissimūq; crudelis. securissimus quia
non nocens. **N**ullus illi ita inimicus. qui possit eius extorquere male
dictū. et tamen nullus sic amicus. qui possit effugere conuiciū. **D**iffi
cilis aditu. cum facilis inspectu. et portandū q̄dem. sed portabilis. **D**e
reliquo si orationes eius metiaris. acer. rotundū. composiū excussus.
Si poemata. tener. multimeter. argutū. artifex erat. **F**aciabat si q̄dem
versus. opido exactos. tam pedum mira. q̄ figurarū varietate. ende
casillabos. iubicos. et enodes. **E**xametros cepātes. et coturnatos. **E**le
gos vere. nūc. sthoicos. nūc recurzētes. nūc p̄ anadiplosim fine p̄nci
piūq; cōnexos. **H**ic vt arzeptū suaserat opū. et hic additionē pro p̄so
na tēporis et loci qualitate variabat. **I**o. p̄ non verbis. qualibuscūq;
sed grandibz. pulchris. elucubratis. **I**n materia controuersiali. fortis
et lacertosus. **I**n satyrical. sollicitū et mordax. **I**n tragica. scuus et flebi
lis. in comica. vrbānū. multiformisq;. in fescēnina. vernans verbis. ef
tuans votis. in bucolica. vigilans. parcū. carminabundū. in georgica
sic rusticans multum. q̄ nichil rusticū. **P**reterea q̄ ad epygrammata
spectat. non copia sed a cumine placēs. **Q**ue nec breuius distico. nec
ongius tetrasico finiebant. **E**ademq; cū non pauca piperata. mellea
Imulta conspiceres: omnia tñ salia cernebas. **I**n lyricis autem flaccum
sequutus. nunc ferebat in iambico citus. nunc in coziambico grauis.
nunc in alchaico flexuosus. nunc in saphico inflatū. **Q**uid plura. sub
tilis. aptū. instructus q̄ mens stilum ferret. eloquentissimus prozsus.
vt eum iure cēseres. post oratianos. et pindaricos cignos. glorie pen
nis euolaturum. **A**lee sere non iuxta deditus. **N**am cum tesseri ad
laborē occuparetur. pila tantū ad voluptatē fatigabat libēter. q̄ p̄
plus dulce. libentius fatigabat. **S**cribebat assidue. qm̄ q̄ frequentius
scripturiret. legebat eciam incessanter autozes cū reuerēcia antiquos
sine iuidia recentes. et q̄ inter hoīnes difficillimū est nulli difficul
ter ingenij laude cedebat. **I**llud sane nō solum culpabile in viro fuit.
sed peremptoriū. q̄ mathematicos quōdam de vite sue sine cōsuluit.

urbium ciues africanarum. quibus ut est regio. sic animus ardentior. Qui
constellatione percunctatis inspecta. pariter annum mensem. diemque dixe-
runt. Quos ut verbo matheseos ut ar climactericos esset habitus ut
pote quibus themate oblato quasi sanguinarie geniture scema patuis-
set. quia videlicet amici nascentis anno quemcumque clementem plane-
ticorum siderum globum in diastemate zodiaco prospero ortus erexerat.
Huc in occasu cruentis ignibus irubescens seu super diametro mercurii
assindit. seu super tetragano. Saturnus retrogradus. seu super centro
mars apocatasticus exacerbassent. Sed de his qualia quomodo modo sint.
quomodo sint maxime falsa. Idcirco fallentia si quid pleni planiusque coheret
licet et ipse arithmetice studeas. et que tua diligencia veracium. transibulum
saturninum sollicitus euoluas. ut quod semper nil nisi archanum celsumque medi-
teretur. interim ad presens nil coniecturaliter gestum. nil per ambages.
quandoquidem huc nostrum temerarium futurorum sciscitatorum. et diu tergite-
versantem. Tempus et qualitas predictae mortis innoxuit. Nam domi pressus
stragulatque seruo manibus obstructo anhelitu gutture obstructo ne-
dicam letuli. ingratisque seiani certe numancini scipionis exitu perijt. Nec
in hac cede tristitia minus. quam nephas ipsum cum auctoritate facit parzicidalis.
diluculo iuentum est. Nam quis ab hominibus tam procul sensu. quam ita gemi-
no obtutu eluminat. quam examinati cadauere inspecto non statim signa
vite colligeret extorte. Etenim proptinus argumento fuere livida cutis
oculi pro tuberates et in obtuto vultu. non minora ire vestigia. quam dolo-
ris. Inuenta est quidem terra tabo malefacta deciduo. quia post facinus ipsi
latrones ad pavementum conuersa defuncti ora pronouerant. tamquam sangui-
nis eum superfluans fluxus exinanisset. Sed proptinus capto qui fuerat
ipsius facinoris fomes insignanus. ceterisque coplicibus oppressis. seorsumque
discussis. criminis veritatem de pectoribus in vitis tormentorum terrore ex-
traxit. Atque utinam hunc finem dum inconsulte fides vana consultat. non
meruisset excipere. Nam quisque presumpserit interdita secreta rimari.
vero huiusmodi a catholice fidei regulis exorbitatur. et effici dig-
num in statu cuius respondeantur aduersa. dum requirunt illicita. Be-
quata quidem ultio est extinctum. sed magis prosunt ista victuris. Nam

quotiens homicida puniē nō est remediū. sed solatiū vindicari. Ion-
giuscule p̄gredi me amor impulit : cuius angorē silentio exhalare nō
valui. Tu interim siquid istic cognitu dignū est. citus indica saltē ob
hoc scribens vt animū meū tristitudine grauem: lectio leuet. Namq̄
cōfuso pectori meror. etq̄dem iure plurim⁹ erat. cū paginis ista cōmī-
terem sola. Neq̄ enī satis michi aliud hoc tēpoze manu. sermone. cō-
silio. scribere loqui. voluere libet.

Bidonus trigetio suo salutem.

Qantum ne te vasatium ciuitas nō cespiti īposita sed pulueri.
t̄m syrtic⁹ ager. ac vagū solū et volatiles ventis altricatibus
arene sibi possident. vt te magnis flagitatū p̄cibz. paruisse paratum
spacijs. multū expectatū diebz. attrahere burdegalā. nō potestates. nō
amicicie. nō opimata viuarijs ostrea q̄ant. An tēpozibz hibernis via
rū te dubia suspēdunt. et q̄a solz tigeric⁹ turbo mobiliū aggez in-
dicia cōfundere. q̄bdā vereris ī itinere terzeno pedestre naufragium
vbi q̄s aīo tā celerit̄ excessit. vestigijs tuis talpis nup̄ subacta. vbi
fixa tētozia in occiduis finibz gaditanor⁹. vbi ille trigetio meo. i. q̄
herculi quondā termin⁹ peregrinādi. T̄m ne a teipso. ipse tu discre-
pas vt tot⁹ ī desidiē iura cōcesseris. Quo peragrāte secreta regionū
fabulosaz p̄zi⁹ defuit actio laboris. q̄ fatigatiois ītencio. post hec por-
tum aliugois tam piger calcas. ac si tibi nūc essz ad limitē danubinū
contra icurfaces massagetaz p̄ficiscēdum. Vel si nunc eciā tue naues
stagna īlotidis aque p̄ indigenas formidate cocodrillos trāssretarēt
Et cum nec duodecī miliū obiedū sic retarderis. q̄d putam⁹ cū exer-
citu marci cathois in lepticana sirte fecisses. Sz q̄mlibz sola hyema-
lium mensium noīa tremas. tam clemēs ē facies celi. tam tepida. tam
luda. et sic auras mage q̄m ventos hz : vt te valeat enixus retinere
tēpus q̄ īvitare temperies. Sed si epistolā spernis euocatoriā. crede
vel versibz nō reluctaberis. īpulsoribz blandis. et desiderij mei q̄ntū
suspicoz strēnuis executoribz. quoz īte castra p̄ biduū cōmouebūt.
Ecce leonti⁹ meus facile prim⁹ aquitanor⁹ ecce parum īferior parēte

paulinus . ad locum quem supra dixi . per garoune fluentia refluentia .
 non modo tibi cū classe . verūcciam cum flumīe occurzēt . hic tuas lau-
 des modificato celeumate simul inter transtra remiges . gubernatores
 inter aplustria canēt . **H**ic te edificat cultriciis choz . hic tabula cal-
 culis strata bicoloribz . hic thessera frequens eboratis resultatura . pyz
 gorū gradibz expectat . hic ne tibi pēdulū tīgu ac volubilis sentina
 vestigiū . pandicarinaz ventres . abiegnaz trabium . textu pulpitabū
 tur . h̄ supflexo crate paradarum sereni bzumalis ifida vitabit . **Q**uid
 delicate pigricie tue plus poterit impendi . q̄ vt te puenisse inuenias .
 cū venire vix sentias . **Q**uid nullitas . **Q**uid moraris . **I**pse tuū michi
 vidēt aduentum reptiles coclee . cum domibz natiuis ancessure . **E**st
 p̄terea tibi copiosissima penus . aggeratis opipare referta delicijs . mo-
 do sit euentilando par animus impendio . **Q**uid multa . **V**eni vt aut
 pascaris . aut pascas . ymmo qđ grati . vt vtrumqz . **V**eni cum mediter-
 raneo instructu ad debellandos subiugādosqz istos medullice . supellesti-
 lis epulones . hic a turzicis piscis garounicis mugilibus insultet . hic ad
 copias lapurdensū locustaz . cedat vilium turba cancerozū . **T**u tam
 et si ceteris eris in hoc genere pugnandi dimicaturus . siquid iudicio
 meo censes acq̄escendum . neqz enī iniustū ē credere experto . senatozē
 nostrū hospite meum conflictū . huic facies expertē . cui si cōiuiuo
 te doqz succedas . dapes cleopatricas et loca latia putes . **N**am qm̄uis
 super hoc studio . tam ipsa q̄ patria cōfligant . olim lata sententia est
 qđ ille transeat ceteros ciues . licet et illa ceteras ciuitates .

Sidonius dño pape nouetio salutem .

Multa ī te genera virtutū papa beatissime munere supno cō-
 gesta gaudem . siq̄dem agere narraris sine superbia nobilem
 sine īvidia potentē . sine supstitione religiosum . sine iactācia litteratū .
 sine īeptia grauem . sine studio facetū . sine asperitate cōstantem . sine
 popularitate cōmunem . **P**reterea h̄is hoc prestātissimū bonis fama
 superaggerat qđ te asserit hasce tot grās fastigatissime caritatis arce

transcendere. Fama inq̄ que de laudibus tuis cum canat multa: plus reticet. Nā longius cōstitutus actionum tuarū p̄positum potest assignare non numez. Quaz relatione successus. vltro primus vt longe inferiorē decet. ad soluēda officia p̄curator. nec vereoz garzularitatis aliquādo argui. qui potui taciturnitatis hucusq̄ culpari. Commendo ad baptismū p̄motum gerulum litterarum. nobis q̄dem antea cognitū sed n̄m nuper effectum. vestris orationibus cōtritulem. qui cum sit gente iudeus. fide t̄n p̄elegit censerī ysrahelita. q̄ sanguine. et municipatum celestis illi⁹ ciuitatis affectans. occidendeq̄ litteram spiritu viuificāte fastidiēs. pariter h̄ic iustis p̄mia. p̄posita contemplās huic nisi faceret ad xp̄m de circumscissione transfugium p̄uidens sese per eterna secula equiterna supplicia passurum. patriam sibi maluit iherusalem poti⁹ q̄ iherosolimā computari. Quibus agnitis. aduentantē abrahe nunc filiū veriorē maternis vlnis spiritualis sara suscipiat. Nāq̄ ad agar ancillam pertinere nō desit. cum legalibz obseruācie seruitutem. gracie libertate mutauit. De cetero que ip̄si fuerit isto causa veniēdi p̄sentaneo cōducibili⁹ idē poterit explicare memoratu. Nobis vero p̄opter q̄ sup̄scripsi carissim⁹ habet. quod eo significo quia is efficacissime queq̄ commēdat q̄ meras causas iuste cōmendationis aperuerit. Memor nostri esse dignare d̄ne papa venerandē.

Dño p̄ncipio pape venerabili Sollius Sidonius salutem.

Quam diu nobis papa venerabilis. et si necdū v̄ vultus aspect⁹ t̄n adus inspect⁹. Nāq̄ sanctorum diffusio meritorum stringi spacijs non ē cōtenta finalibus. Hinc est quia bone consciencie mot⁹ non ponitur. Que loquoz. falsa censete. nisi p̄fessionī mee competens asripulatoz accesserit. Satis ī illo quondā cenobio lirinēsi spectabile caput lupozū concellita maximozūq̄ et parcimonie saltibz consequi affectās meniphiticos. et palestinos archimādritas is. et episcop⁹ antiolus. cui⁹ relatu. qui pater vobis quozq̄ qualesq̄ nos fr̄es. qua morū p̄rogatiua. pontificatu maximo ambo fungamī sollicit⁹ cognoscē

studij. gaudens cognouisse me meminisse cui pater quondam videlicet
vos habenti. vix domus aaron pontificis antiqui merito compararet
Quem licet primū in iudicio plebis heremitidis sanctificationis oleo
legiferi fratris dextra perfuderit: filios eius in similis officij munia vo
cans. tamen ipsius super ythamar. et eleazari felicitatem. **N**adab
et abiu fulminibz afflati decolorauere. quoz quālibet interemptozū
credamus absolundas animas: puniendas tamen scimus esse psonas
Dos vero tracturi paginā altaris. nichil vt audio offertis ignis ali
eni. sed comitantibz victimis. caritatis. castitatisqz: fragrantissimū in
cēsum thuribz corditufqz adoletis. **A**d h̄ quotiēs iugū legis ceruicibz
supbientiu per vincula p̄dicationis astrigitis. tūc deo tauros spiritua
liter imolatis. **Q**uotiēs cōsciēcie luxuriātis fetore pollutos. **A**d suaue
olentiam pudicitie stimulis correctionis impellit. **H**ereticoz vos obtu
lisse virulentia xps sibi cōputat. **Q**uotiēs hortantibz vobis in q̄cūqz
cōpuncto culpas suas anima penaliter recordata suspirat: **Q**uis vos
ambigat paria turtuz. aut binos pullos columbaz. qui duplicem sub
stanciam vtriusqz hominis nostri. tam numero q̄ gemitu assignant mis
tico litasse sacrificio: **Q**uotiēs vestro monitu obesum quicūqz corpus
estuanteqz turgidi ventris aruinā crebro ieiuniozū decoquendū igne
torruerit: nulli dubiū ē. vos tunc simulā frictā. in quadam continen
cie sartagine cōsecratos. **Q**uotiēs aliquē mentis. perfidie figmen
ta ponentē. sanā respōdere doctrinā. fidem credere. viā tenere. vitam
sperare suadetis. quis vos dubitet in h̄ emendatione cōuersi qui iam
sit liber. ab heresi. liber ab ypocrisi. liber ab scismate. purgatissimum
propositionis panē. cū sinceritatis et veritatis azimis dedicatos.
Postremo quis nesciat. quicquid legis diebus figuraliter imolabatur
in corporibus. qd̄ totum id gracie tempore manifeste vos offeratis in
moribus: **A**tqz ideo grates vberes. deo refero: qd̄ secundū vestre pagi
ne qualitātē. facile agnosco antistitem supra fatū de vobis cū magna
dixerit. maiora tacuisse. **Q**ua propter nemo dubitauerit. qui bonis es
cū iudicaris: et melior cū legeris: esse te optimum cum videris. **M**e
getius clericus vestri gerulus officij. rebus ex sententia gestis. quia

79

tuorum apicum detulit munera: meorum reportat obsequia. quem saltem
vivimus voto: quia re forsitan non valemus. per quem obsecro impese
ut sitim nostram frequenter litteris litterat? ambogermani. tu frequenter
irrigetis. Sed si difficultas itineris intersiti resultat optatis. vel ali
quoties pro supplicibus supplicate. Maius est autem si nobis tribuere
dignemini raris intercessionibus salutem. quam si crebris affatibus dignita
tem. **D**at. **M**emor nostri esse dignare domine papa venerabilis.

Sidonius domino pape prospero salutem.

Domine laudibus summis. sanctum anianum maximum consummatissimumque pontificem. lupo parem. germaoque non impari vis celebrari. fideliumque desideras pectoribus infugiviri talis ac tanti. mores. merita. virtutes. cui etiam illud non absque iusticia gloria datur. quod te successore decessit. Exegeras michi ut premittere tibi actile bellum. stilo me posteris intimatum. quo videlicet aurelionensis urbis obsidio oppugnatione irruptio. nec direptio. et illa vulga exauditi celitus sacerdotis vaticinatio continebat. Ceteram scribere sed operis arzepti fasce prospecto redivit ichoasse. propter hoc nullis auribus credidi. quod primum me cetero dampnaueram. Dabit ut spero precatui tuo meritis antistitis summi. quatinus preconio suo sub quacumque et quod celeri occasione simulemur. Ceterum tu conditor iustus. laudabiliter hic impudencie temerarij debitoris indulseris. ut quod michi insolubile videtur. tibi quoque videatur in repossibile. **M**emor nostri esse dignare domine papa.

Sidonius constantio suo salutem.

Posponderam petronio illustri viro presens opusculum. paucis me epistolis expediturum. Cuius auribus non peperci dum tuis parco. Malui namque ut illum correctionis labor. te honore editiois aspiciet perveniretque in vestras manus. volumine istud alieno periculo obsequio meo. Peracta promissio est. nam pericia tua si coactorum in membranas inspiciat

signa titulorū. Jam copiosum te in fallos pulsat exēplar. Jam verū itur
ad margines vmbilicorum. Jam tempus est vt satyricus ait ozestem
nr̄m vel supra terga finiri. Non hic ego commenticiam therpsicozem
more studiū veteris ascui. nec iuxta scaturiginem fontis aganipici.
per roscidas ripas. et punices muscidos stilū traxi. Atq; vtinam hic
nil molle. nil fuidum. nil de triuhs compitalibus mutuatum reperiret
tur. Siquidem maturo vt es ipse lectori. non tantum dicto ex ossis. te
nera de lumbis quantum vetuscula thozosa. et quasi mascula placet.
Sed reseruent ista potioribz. Michi sufficit si cito ignoscas q̄ sum
tardi. Preterea si vir illustris aliqd̄ insuper ampliuscule scribi de po
poscerat moras grandes incidissem. Nam per amariola. et gotheclas
nostras nō remanserunt digna prolatur. Vnde cognosce q̄ et si tacere
mundum cepim. certe taciturne iam deliberauim. Duplici ex causa
vt si placemus: pauca lecturis incitent voluptatē. Si refutamur. non
excitent multa fastidiū. quippe in hoc stilo cui nō vrbano lepos inest.
sed pagana simplicitas. Vnde enī nobis illud loquendi tetricū genus
ac per antiquū. Vn̄ illa verba saliarīa. vel sibillina vel sabinis ab usq;
curibz accita. que magistris plerūq; reticentibus promptius fecialis
aliquis aut flamē. aut veterinosus legaliū questionum enigmatista. pa
tefecerit. Nos opuscula sermone edidim arido. exili. certe maxima
ex parte vulgato. Cui hinc honoz rarus q̄ frequēs vsus. hīc diffici
lis gracia quia facilis iuentio ē. Hanc pfiteor audenter sicut istic nil
acte. nil eloquens. ita nichil inditum non absolutum. Nunc ab exēpla
Sed quod hoc pluribz. Dicto in ea quod michi sufficit. placet amicis
In quibus tamen vtrumq; contemptoz siue non fallunt examine. seu
caritate falluntur. Deumq; quod restat in posterum queso vt secuturi
aut fallantur similiter. aut censeant. Dale.

ExPLICIT liber octauus. Incipit nonus.
Sidonius firmino suo salutem.

Sigis dñe fili vt epistolarū p̄riorū limite irrupto. stilus
 n̄r in vltiora p̄currat. numeri supradicti p̄uilegio nō
 cōtentus īcludi. Ad dis et causas q̄bus h̄ liber non dō
 superiorū voluminibz accrescat. eo q̄d gay⁹ secūd⁹ cuius
 nos ozbitas seq̄ hoc opere p̄nūcias. paribz titulis op⁹ epistolare de-
 terminet. **Q**ue iubes nō īp̄robabilia. q̄m̄q̄ et hoc ip̄m q̄d pie cōiūgis
 arduū existat. ac laudi quātulecūq̄ iā semel p̄te nō oportunū. primū
 q̄d opusculo p̄ri⁹ edito p̄sentis augmēti sera coniūctio ē. Deīde q̄d ar-
 bitros añ quoscūq̄ nisi fallimur iudicētissimū ē. maxie vni⁹ simplex
 p̄icipiū. triplices epilogos iueniri. **P**ariter nescio qualiter fieri ve-
 niabile queat. q̄d coherceri n̄ra garzilitas. nec post denunciatum ter-
 minū sustinet. nisi quia forsitan. q̄d mod⁹ paginis nō potest poni ipse
 amicicij. **Q**ua p̄opter esse te in quadā cōtuēde opinionis mee. quasi
 spicula decet curiosi q̄z facti huiusce rationē manifestare. **Q**uid ve ad
 hoc sentiant optimi quiqz rescripto q̄ frequentissimo michi pandere.
Porro autem si me garzire cum pulso ipse reticere perseuerabit. te q̄z
 silenciū n̄rī talione ad vicem plecti nō p̄iniurium ē. **I**taqz tu primus
 tu maxime ignosce negocio q̄d imponis. ac misterio. **N**os vero si q̄d
 exēplar manibus occurzerit libzi marginibz octaui celeriter addem⁹
 et si apollinaris tuus. cui⁹ anim⁹ cū in ceteris rebz est. **I**n hac certe
 negligentissim⁹ quippe q̄d p̄ exiguū lectione teneat. vel coactus. vel
 voluntarius. quantū tñ michi videtur quod patribz h̄is iungi non
 recusauerim quozū studio voto timori. laudabile aliquid in filijs licet
 difficile persuadatur. difficilius sufficit. **V**ale.

Vidonus dño pape eufronio salutem.

Abiso antistes p̄culusqz leuites ideo nobis mox magistri p̄nū
 ciandi q̄avri merēt esse discipuli litteras detulerūt quaz me
 sacrosancto donastis affatu. que tñ littere plurimū nobis honozis pl⁹
 oneris īponunt. **V**n̄ et ipsaz sic benedictione lector. q̄d inunctione con-
 fundoz. quippe q̄d ex alle turbat. vel ex p̄te nō pareo. **I**ubetis enī tā

diuersa. q̄ minima. explicariq; decernitis opus quod ab extremitate
me tam difficile cōpletur: q̄ ipudenter incipitur. **S**ed si amplitudinē
in vobis pietatis experte bene metioz. **P**lus laborastis vt affectus coz
vestri. q̄ nostri operis effectus publicaretur. **N**eq; enī cū iheroni-
mus interpres. **D**ialecticus augustinus. **A**llegozicus origenes. grauidas
tibi spiritaliū sensuum spicas doctrine salubris messe parturiant. non
scilicet tibi partibz meis arida ieiunātis ligue stipula crepitabit. hoc
more tu et olozinis cantibz. anseres raucos. et modificatis lusciniarū
querulis. improboz passerum singultientes. susurzos iure sociaueris.
Quodq; q̄ arroganter fieret indecenterq; si negocij pzecepti pondus
aggrederer. nouus clericus peccatoz antiquus. sciencia leui graui con-
sciencia. videlicet vt si scriptū quocūq; misissem. persona mea nec tunc
abesset risui iudicantiū cum defuisset optatū. **N**e queso dñe papa. ni-
mis exigas verecundiam meam. qualitercūq; latitantem. cepti operis
huiusce temeritate deuenustari. q̄a tantus est liuoz derogatozū vt ma-
teria quā mittis velocius sortiatu inchoata. probzum qm̄. terminata
suffragium. **M**emoz nr̄i esse dignare dñe papa.

Sidonius dño pape fausto salutem.

Seruat cōsuetudinem suā tam facundia vestra q̄ pietas. **N**eq;
ob hoc grāditer q̄ diserte scriptis eloqū suscipim;. q̄ libēter
affectū cetoz ad p̄sens petita venia prius ipetrataq; cautissimū reoz
atq; saluberzimū. **P**er has maxime ciuitates que multū situ segrege-
agunt. dū sunt gentiū motibz itinera suspecta. stilo frequentiozi renū-
ciare. **D**ilataq; tantis pmutui sedulitate sermoīs curā poti⁹ assumere
cōticessendi. q̄b inter obstrictas affectu mediāte personas asperzimū
qm̄ q̄ acerbissimū est. non tñ caulis efficitur qualibuscūq;. sed pluri-
mis certis et necessarijs. quē diuersis proficiscunt ex originib;. **Q**uaz
ista calculo primoze numerabit q̄ custodias aggerū publicoz neq; p̄
tabellarius transit inrequisitus. q̄ et si periculi nichil vtpote crimie
vacans. plurimū sane perpeti solet difficultatis. dum secretum omne

81

gerulorum peruigil explorator indagat. Quorum si forte responsio quantum
lucumque ad iter rogata trepidauerit. que non inueniunt scripta. manda
ta credunt. At per hoc sustinet iniuriam plerumque quod mittitur. quod mittit
invidiam. Plusque in hoc tempore quo emulantur in vicem sese primum fe
dera statuta regnorum. Denuo per condiciones discordiosas ancipiti a
redduntur. preter hoc ipsa mens nostra domesticis hinc inde dispendiis
saucia iacet. Nam per officii ymaginem. vel quod est verius necessitatem
solo patrio exactus. hoc relegat? variis curcur versum fragoribus. quia
patior hic incommoda peregrini. Illic dampna per scripti. Quo circa soluere
modo litteras paulopolitiores. aut interpestiue perior. a impudenter ag
gredior. quod vel loco lepidas. vel stilo cultas alternare felicius est porro
autem quodam barbarism? est morum sermo iocundus. et animus affilatus. Quia
potius animam male sibi consciam. et per horas ad recordata penalis vite
debita contremiscentem. frequentissimis tuis illis et valentissimis orationum
munere suffragiis. precum peritus insulanarum. quas de palestra congrega
tionis heremitidis. et de senatu lirinensium cellulanorum. in vrbe quod cuius
ecclesie sacra supinspicis transulisti. nil ab abbate mutat? per sacerdotem
quippe cum noue dignitatis obtine tu rigorem veteris discipline non re
laxaueris. hinc igitur ut supradixi precibus efficacissimis obtine. ut por
tio nostra sit dominus. atque ut ascripti turmis contribulium leuitarum. nec
remaneamus terzeri. quibus terra non remanet. Inchoemusque ut a
seculi lucris sic quoque a culpis peregrinari. Tercia est causa vel maxi
ma exinde scribere tibi cur supersederim. quod imane suspicio dictandi.
istud in nobis tropologicum genus ac figuratum. limatisque plurifariam
verbis eminentissimum. quod vestra quam sumplimus epistola ostendit.
licet enim predicatioens tuas. nunc repetinas. nunc cum ratio poposcis
set elucubratas raucus plosos audierim nunc precipue cum in lugdunen
sis ecclesie dedicate festis ebdomadibus collegarum sacrosanctorum rogatu
exoraretis. ut porares ibi te iter spiritales regulas. vel fozenfes me
dioximum. quiddam concionatem. quippe vtrarumque doctissimum disciplinarum.
pariter erectis sensibus. auribusque curuatis ambiebam? hic parum fac
titantem desiderio nostro quia iudicio satisfeceris hisce de causis. temperantem

Stilo. temperaboq; breuiter locutus vt paream. longum taciturus vt
discam. Sunt de cetero tue partes domine papa. doctrine salutaris. sin-
gularisq; victuris operibus incumbere satis. Neq; enim quisquis au-
scultat docentem te disputantēq; plus loqui discit q̄ facere laudāda.
Nunc vero q̄b restat donāte venia. paginam rusticantē vobis obser-
cundantē. Cui me q̄ audoze si vestris litteris cōparetur stilus infā-
tissim⁹ inest. Sed ista quozsum stolidus allego. Nam nimis deprecari
ineptias ipsas est ineptissimum in quibus tu merus arbiter si rem ex-
asse discingas. rideb⁹ plurima. plura culpabis. Sed et illud āplectoz
si pro caritate qua polles nō fueris vsq; quaq; cēsendi cōtinentissim⁹.
id est si sententia tertia quippiā superabis apicibus antiquet. Tūc vel
certius te pbasse reliqua gaudeo. si liturallie aliqua cognouero. *Me-*
mor nri q̄

Sidonius dño pape greco salutem.

Viator nri ac tabellari⁹ terit orbitas itineris assueti. spacium
vie regionūq; q̄b opida nostra discriminant sepe relegendo
Quo circa nos quoq; decet senilis p̄pōsite sedulitatis officia sectari.
Que cum reliquis cōmeantibus tum p̄cipue amantio in tercurzēte.
geminare cū quadam mentis intencione debem⁹. ne forte videat ipse
plus litteras ex more deposcere. q̄ nos ex amore dictare. Domine pa-
pa. idēo nostrorū plus mementote quos inter p̄sumimus computari
quitq; sicut vestris egerimus secundis. ita deprimimur aduersis. Nam
q̄b nuper quozūpiā fratrū necessitate multos ptuleritis anozes. fle-
bili ad flentes relatiōe puenit. Sed tu flos sacerdotū. gēma pōtificū.
sciencia fortis. fortioz cōsciencia. minas vndasq; mundialium sperne-
nymboz. Quia frequēter ipse docuisti q̄ ad p̄missa conuiuia patriar-
chaz. vel ad nectar celestium poculoz per amaritudinum terzenarū
calices pueniretur. Vel nobis quisq; cōtempti mediatozis cōsequitur
regnū. sequit̄ exēplum. quāta s̄libet nobis anxietatum patheras vite
p̄sentis propinet afflictio. parua tolleramus. si recordamur quid bibe-
rit ad patibulū q̄b i vitat ad celū. *Memor nri esse dignae dñe papa*

Sidonius dño pape auliano salutem.

Et si plusculum forte discreta q̄ cōmunis anim⁹ optabat sede consistim⁹. Non tñ medi⁹ itineris obiectu. quantum ad solue- dum spectat officium nr̄a sedulitas. impediret nisi per regna. diuisi a commentio frequētioze sermonis diuersarū sortium reuocamur. que nunc saltem post pacis imitam pactionē. quia fidelibus animis federa buntur apices nr̄i incipient cōmeare crebri. quoniam cessant esse sus- pecti. Proinde dñe papa cum sacrosandis fratribus vestris pariter supplicaturas xp̄isto iungite preces. vt dignat⁹ prosperare que gerimus. nostriq; domin⁹ temperas lites. arma compescens illos muneret innocētia. nos quiete totos securitate. Nemoz nr̄i esse dignare dñe papa.

Sidonius dño pape ambrosio salutem.

Viguit pro dilectissio nostro quidem loquor. nomen. p̄sona. Tu recognosces cuncta apud xp̄m tua sanctitas intercessionis ef- fedu. De cui⁹ facilitate iuuenili sepe. nunc arbitris palā. a scitis con- querebare. nunc tacitus īgemiscebas. Igit̄ hic proxime abzupto cōtu- bernio ancille propudiosissime. cui se totū cōsuetudine obscena. iūctis addixerat patrimonio. posteris fame subita sui correptione cōsuluit. Rāq; per rei familiaris dampna vacuatis. vt primū itelligere cepit. et retractare quantū de bonusculis auitis paternisq; sumptuositas do- mestice caribdis abligurisset. qm̄ q̄ sere resipiscens. At tamen tandem veluti frenos momordit. excussitq; ceruices. atq; vlixas vt ferūt ceras auribz figēs. fugit aduersum vicia surd⁹ meretrici blandimēta nau- fragij. Puellāq; prout de cuit intactā vir laudand⁹. in matrimoniū as- sumpsit. tam moribz natalibusq; summatē. q̄ facultatis principalis. Esset q̄dem gloria si voluptates sic reliquisset. vt nec vxori cōiuga- ret. Sed et si forte cōtigat. ad bonos mores ab errore migrare. paucorū est incipere de maximis. et eos qui diu totū idulserūt. sibi p̄tin⁹ totū et pariter incidere. Quo circa vestrū est. copulatis optinere q̄ primū

prece sedula spem liberorum. et post consequens. erit ut filio vno al-
tero ve susceptis. et nimis dixi. Abstineat de cetero licitis. q̄ illicita
presumpsit. Namq̄ et coniuges ipsi. qm̄ q̄ nupti. nuper hīs moribus
ac verecundia vere ut agnoscas. si semel videris plurimū esse. q̄ dif-
ferat ille honestissimus vxorius amor. figmentis illecebrosisq̄ concubi-
nalibus. Memos nri esse dignare dñe papa.

C Sidonius remigio salutem.

Quidā ab aruernis. belgicam petens. p̄sona michi cognita est.
cā ignota. Nec refert post q̄ remos aduenerat. cribā tuā. seu
bibliopolā precio forissuat officioe demeritum. copiosissio velis nolis
declamationū tuarū emunxit. Qui redux nobis atq̄ opido gloriabundus
quippe p̄ceptis tot voluminibz. Quidquid quaq̄ mercari parotis de-
tulerat. qd̄ tñ cuius nec erat iniustum pro munere ingessit. Curemur e-
vestigio fuit. hīsq̄ quod student cum merito lecturiremus. plurima te-
nere. Cuncta transcribere. Omnium assensu p̄nunciatū. Pauca nunc
posse similia dictari. Etenī rarus ā nullus est cui medicaturo par assis-
tat. dispositio p̄ causas. positio per litteras. cōpositio p̄ sillabas. Ad h̄
oportunitas in exēplis. fides in testimonijs. proprietates ī epythicis. ur-
banitas in figuris. Virtus in argumētis. pondus in sensibus. flumen
in verbis. fulmē in clausulis. Structura vero. fortis et firma. cōiunc-
tionūq̄. per facietarum nexa cesuris insolubilibus. sed nec hinc minus
lubrica et leuis. ac modis omnibz erotūdāta quem lectoris linguā in
offensam decenter. expediat. ne salebrosas passa iunduras per camerā
palati volutata balbutiat. Tota deniq̄ liq̄da prosus et ductilis. velu-
ti cū cristallinas crustas. aut onichintinas. nō in pacto digito vngue
plabitur. Quippe si nichil eum rimosis obicibz exceptū tenax fractura
remoret. Quid plura? Non extat ad presens viui hominis oratio q̄
pericia tua nō sine labore trāsgredi queat ac supuadere. Dñ et prope
suspicio dñe papa. propter eloquium exundans atq̄ ineffabile venia
sic dicto. te superbire. sed licet bono fulgeas. ut cōsciencie. sic dictiois

ordinatissime. nos tibi tñ minime sumus refugiendi. qđ bene scripta laudamus. et si laudāda nō scribimus. quo circa dsine in posterum nostra declinare iudicia. que nil mordax. nichilq; minanter increpatorium. Alioquin si distuleris nostrā sterilitatē. facundis facū dare colloquijs. aucupabimus nundinas inuolantū. Et vltro scrinia tua conuentibus nobis. ac sub ornantibus. effractorū manū arguta populabitur. Inchoabisq; tunc frustra moueri. spoliatus furto. si nunc rogatus non moueris officio. Memoz nostri esse dignare dñe papa.

Sidonius dño pape principio salutem.

Quamq; nobis. non opinantibz desiderantibz tñ litteras tuas. reddidit gerulus antiquū ydoneū iuentus. Cui iure repetita credantē officia. quādoq; dem prima sic detulit. Igit̃ affatu secūdo. vel potius benedictione donatus. ipse q; repeto alterū salue. obsequia cōbinans numeris equata nō meritis. Et quia dñe papa. modo viuim⁹ iunctis abiūctisq; regionibz conspectibusq; mutuis frui dissociate situ habitatiōis ihibemur. orate vt optabili religiosozq; decessū vite p̃sentis angozibz atq; onere p̃functi. cū iudicij dies sanctus effulserit. cū resurrectione agminibz ṽris simulaturi. vel subgabaonitide seruitutis occasione iungamur. q̃a secundū p̃missa celestia. q̃ sp̃s p̃derūt filios fidei. de nationibz cōgregandos. sic nos reos venia soletur. dum vos beatos gloria manet. et si per actionū differentiam. nō tñ per locozū distanciam diuidimur. Memoz nr̃i esse dignare dñe papa.

Sidonius dño pape fausto salutem.

Longum tacere vir sacratissimē nos in cōmune dequestus es. cognosco vestre ptis hīc studium. nr̃e reatū nō recognosco. Nāq; iam pzidem iussus garzire. nō silui istas litteras añ curzētibus q̃busdā etiā recensendis cū regijs aduenerāt. quia tunc apte fuistis. aptissime defuistis. Idq; votiuū michi granditer fuit. ac per optatū. vt epistola

iniūda nec negaretur scripta amicicie. nec subderetur lecta censure.
Ista obmittam. **M**itti paginā copiosam denuo iubes. parē pperātia
vota cause absunt. **N**am salutacioni si negotiū aliqđ actiua non depoz
tet materia succindā est. qđ qđ porrigit verbis nō necessarijs. a regu
la salustiani tramitis detort? exorbitat qđ catilinā culpāt habuisse sa
tis eloquēcie. parum sapiencie. **V**n̄ aue dicto. **V**ox valde dicimus ora
te pro nobis. **S**ed bñ est. bene est. quia cartulam iam iāqz cōpliciturā
resortis accurzit. **D**e qđ expbranda si diutius vel leticia sese mea. vel
ira cohibuerit ipse me accepta dignū cōtumelia iudicabo. **V**enisti ma
gister in manū meas. nec exulto tm̄. verum insulto venisti. **E**t qđem
talis quā alē ab hinc lōgo iam diu tēpoze desideria mea p̄stolabant.
Dubito sane vtz et inuitus at certe similis īvito quippe quo puiden
te vel si cū hoc nimis ebnuis. adquiescente sin tuis libris insalutat?
hñsqz qđ multo est iūrius terzitoziū aruernū. cū p̄terirent nō solū
menia mea. verūeciā latera radentibz. an verebare ne tuis diāis iūi
derem? **S**ed dei indultu vicio nulli min? addicimur. **C**ui si ita vt ce
teris ā mea perte subiaceretur. sic qđ auferret congregiendi emulati
onē disputatio cōsequendi. **A**n supcilium tāqđ difficilis. ac rigidi plo
sozis. extimescebas. **E**t que nā est cuiqđ pericie ceruix tanta. qui ve p
drops vt eciā tepida vestra. nō feruentissimis laudibz psequatur. **A**n
idēo me fastidiendū. negliendūqz curasti. quia contempneris iuniorē.
qđ parum credo. **A**n quia indoctū. quod magis fero. ita tm̄ vt qđ rem
ignozē. nō et audire. quia et qui circensibz ludis affuerunt sentenciā
de curzbus nō ferunt. **A**n aliquo casu dissidebam? vt putaremur hñs
quos libellis edidissetis derogaturi. **A**n qđ p̄sule deo tenues nobis esse
amicicias. nec inimici fingere queunt. **I**sta quozsum? **I**nquis ecce iam
pandolis quid indagasse me gaudeā. vel quid te celasse succenseam. le
gi volumina tua que riochat? antistes. ac monachus. atqz isti? modi
bis peregrin? tuis britannis p te reportat. illo iā in p̄sentiaz fausto
potius qđ nō senescit. quiqz viuentibz non defutur? post sepulturā fiet
per ipsa que scripsit sibi superstes. hic igiē ipse venerabilis apud opī
dū nostrū commoraret. donec gentiū concitatay procella defremeret.

24

Cuius ymaginis hinc et hinc turbo tunc ihorruerat. sic reliqua dona
vra detexit. vt per urbane q̄ p̄stātora portabat. openit spinas meas
illustrare dissimulās tuis floribz. **B**ed post duos ā hīs ampli⁹ mēses
sic q̄ a nobis cito p̄fectum cum quippiā prodidissent de viatoribus.
mistice gase clausis involucriscula ferze thezauros. pernicibz equis īse
quut⁹ abeuntē. quod facile possint itineris p̄idiani spacia p̄vertere.
osculo in fauces occupati latronis īsilui humano ioco. gestu ferino. ve
luti si excussura quēcūqz catuloz. parthi colla raptoris. pede volatili.
tigris orbata supemicet. **Q**uid multa. capti hostis genua cōplectoz. iu
mēta sisto. frena ligo. sarcinas soluo. q̄sitū volumē iuenio. p̄duco. lec
tico. excerpo. maxia ex magnis capita defructās. **T**ribuit et q̄dā dicta
re celerātī. scribarū sequacitas saltuosa cōpendium. q̄ cōprehendebāt
signis. q̄d litteris non tenebant. **Q**uibus lacrimis sane maduerimus.
mutuo. vicissim fletu rigati. tunc cū ab amplexu sepe repetito separa
remur. iogum ē dixisse. nec refert q̄ triūphali sufficit gaudio. spo hīs
onustum caritatis. et spiritualis competē p̄ede me domū retuli. **Q**ue
ris nunc de manubīs meis iudicē. nollem adhuc p̄dere. q̄ diuturni⁹
expectatione p̄dens. plus me enī vlciscerer. si q̄d sensi tacerem. **B**ed
iam nec ipse frustra superbis. vtpote itelligens tibi iesse virtutē si p̄
orādi vt lectori tuo. seu reluctātī. seu voluntario ius voluptatis excu
dat. preconij necessitatē. p̄inde accipe: q̄d superscriptis tuis passi et iu
riam censeam⁹. legim⁹ op⁹ operiosissimū mltiplex. ac re sublime. digis
tū titulis. exēplisqz cōgestū. biptitū. sub dialogi schemate. sub causaz
themate. quaduptitū. **S**cripseras autē plurima ardēter. plura pōpose.
simpliciter ista. nec argute. nec ille callide. grauia mature p̄funda sol
licite. dubia cōstāter. argumētosa disputatozie. quedā seuerē. quepiā
blāde. cuncta moraliter. lecte. potēter. eloquētissimē. itaqz p̄ tanta te ge
nera narrandi toto latissime ditatiois campo sequut⁹. nil in facundia
ceteroz. nil īgeni⁹ facile perspexi iuxta politū. **Q**ue me vera sentire
satis approbas. cū nec offēsus aliter iudico. **D**eīqz absentis oratio. q̄n
tū opinamur pl⁹ nequit crescē. nisi forsitā aliq̄d hīs addat corā loquē
tis auctoris uox. man⁹. motus. pudor. artifex hīs igitē aīmi litterarūqz

dotibus p̄deditus. mulierem pulchram. sed illam deutronomio astipulan-
lantem nubentem dñe papa. tibi iugasti. Quam tu adhuc iuuenis iter
hostiles cōspicat⁹ cateruas. Atz illic in acie cōtrarie partis ad amatā
nil p̄ obstātes repulsus p̄liantes desiderij brachio nicente rapuisti phi-
lozophiā scilicet. que violenter e numero sacrilegarū artium exempta
raso capillo supflue religionis. ac supcilio sciencie secularis āputatisqz
per venustarū vestiū rugis. idest testis dialetice flexib⁹. falsa mozum
et illicita velantib⁹ mistico āplexu iam defecata tecū mēbra cōiūxit.
Hec ab ānis vestra iā dudū pedissē qua. primozibus hec tuo lateri co-
mes īseperabilis. siue in palestris exercereis vrbānis. siue in abstru-
sis macerarere solitudibus. hec athenei consoz. **H**ec monasterij tecū
mundanas abdigat. tecū supnas predicat disciplinas. **H**uic copulatim
te matrimonio qui lacessuerit sentiet ecclesie xp̄i platenis achedemiā
militare. **T**eqznobili⁹ philozophari. **P**rimū ineffabilē dei patris asserere
cū sandi spirit⁹ eternitate sapiētia. **T**ū p̄terea. nō cesariem pascere
neqz pallio ā claua velut sophisticis īsignib⁹ gloziari. ā affectare de
vestiū discrecione supbiā. nitore pompā. squaloze iactanciam. neqz de
satis hic emulari. q̄ p̄ gīnasia pīgantur areopagitica. vel pritaneum.
zeutippus ceruice curua. arathus pāda. zenō fronte cōtracta. epicurus
cute dissēta. diogenes barba comāte. socrates coma cadente. aristotiles
brachio exerto. zenocrates crure collecto. eradit⁹ fletu oculis clausis.
Democrit⁹ risu labris apertis. crisipp⁹ digitis pp̄tē numerozū īdicia
constrātis. euclidis p̄pter mēsurarū spacia laxatis. cleantes propter
vtrūqz corrosus. quī poti⁹ experiet⁹ quisqz cōflixerit. stoycos. cinicos.
peripateticos. heresiarchas propr̄is armis. p̄p̄ris qz concuti machiā
mētis. **N**ā sectatores eozū xp̄iano dogmati ac lesui. si repugnauerint.
mox te magistro ligati. vernaculis īplicaturis in rethia sua p̄cipites
īplicabūnt. filogismis tue p̄p̄ositionis vncatis volubilem tergiuer-
santē linguā inhamantib⁹. **D**ū sphiris rathegozicis lubricas questio-
nes tu potius innodas. acriū moze medicozum quī remedium contra
venena cū ratio cōpellit. et de serpente conficiūt. **S**ed hoc tēporibus
istis sub tue tātū vel cōtēplacione cōsciēcie. vel virtute doctrine. **N**ā

quis equali vestigia tua sequeretur gressu. cui datum est soli loqui melius. quod didiceris vivere melius quam loquaris. Quo circa merito te beatissimum boni omnes idque supra omnes tua tempestate celebrabunt. cuius ita dictis factisque dupliciter inclaruit. ut quandoquidem tuos iam dextra munerauerit. seculo predicatus tuo desideratus alieno. utraque laudabilis actione. discedas te recitatur externis. tua proximis. Memorare

Sidonius domino pape aumiculo salutem.

Reddidit tibi epistolas meas. quem michi tuas offerre par fuerat. Nam frater noster celestinus. nuper ad te reuersus de biterrensi quidam michi super statu iniuriosi nostri vinculum cessionis elicuit. Quod quidem scripsi non minus tua verecundia fractum quam voluntate. Namque nos vltro nostro pudori quasi quibusdam pedibus obsequii decuit occurzere. Quo circa me quam volente posside indulgentiam. sed liberaliter nec enim ut suspicor pro aliquo huius genere solacii vel ipse quaesisti. Que litteris istis non commedatorum minus quam refuorum iam placatus insinuo. sic tamen ut tibi assistat. tibi pareat. te sequatur. atque ut si permanserit tecum neutri nostrum iudicet famulum. si forte discesserit querat utriusque fugitium. Memor nostri esse dignare domine papa.

Sidonius domino pape lupo salutem.

Propter libellum quem non ad vos magis quam pro nos missum putastis. epistolam vestram non ad me. magis quam in me scriptum recepi. Ad expradata respondeo pro equitate cause. non pro equalitate facundie. quam quam quis nunc ego. aut quatenus que agere presumam. vobis putantibus innocentem. Quo circa dilecto huic quantulumcumque est iter principia confestim supplico ignosci diffidencie tamen et non superbie fallus errorum. Nam cum michi rigor censure tue in litteris eque ut moribus sit ambifariam contremiscendum. factor tamen in voluminis ipsius operisque referatam illam michi fuisse plus onerum. quam preteritis caritate. Nec citra iustum ista conicio quandoquidem mortaliu mentibus ius hoc naturaliter inest. ut siquid perperam fiat minus indulgeant

plus amici. **S**cripserā librum sicut p̄nunciatis. plenum onustūq; vario
causaz temporum p̄sonarumq; cōgestu. factū rem videbar impuden-
tissimā tm̄ michi cūcta placuissent. vt nulla tibi displicatura cōfiderē
huc item quisquis iudicij euentus foret. vidi p̄tibus meis nequa q̄ ex
solido cōstare rationē. si nō saltem vobis esset anteri⁹. allatū volumē.
et si nō videret oblatū sub hoc videlicet tēperamēto vt si forte placu-
issem non vos arrogātia p̄terisse si secus non vos improbitas expetisse
iudicaret. **N**ec sane multo labore me credidi dēp̄caturū vti atas causas
erubescendi. pariter illis nosse vos nouerā. qd̄ auctores ī operibz eodē
dis pudor poti⁹ q̄ constācia decet. qd̄ p̄ tetricis p̄cta cēsoribz. tardū
procacitas recitatoris. q̄ trepidatio excudit. **A**lioquī si q̄s ē ille q̄ cū
fiducie prerogatiua thematis an̄ iauditi operā puulgat. incipit expec-
tationi publice q̄uis soluerit multa plura redibere. **P**reterea quitq̄
sup̄ h̄ce scripti tenore cēsueris. malui factū cōfiteri simpliciter. q̄ tre-
baciter diffideri. **D**ixisset ali⁹ neminē tibi pretuli. nullas ad vllū pecu-
liares litteras dedi. quē p̄relatū suspicabare vni⁹ epistole forma cōten-
t⁹ abcessit. atz ea q̄dem nichil sup̄ presenti negotio differēte. **T**u q̄ te
q̄reris omissum tribz loq̄cissimis paginis fatigat⁹ poti⁹ ī nauseā cō-
citaris dū frequēter insulse lectiois verbis inanibus īmoraris. **A**dde q̄a
eciā in h̄ q̄ forsitā non notasti reuerēcie tue meritozq; ratio seruata
est. q̄ sicut antistitū ceteroz cathedris prior ē tu⁹ ī libro titul⁹ illius
nomē vix semel tm̄ et sibi a scripta pagina sonat. tuo p̄ter tibi depu-
tatas frequēter illustrat̄ aliene. **I**llis h̄is iunge q̄ si qd̄ ibi vel causa
liter placet. tu p̄ consiliū meū lectitas. ille q̄nq; per b̄n̄ficium tuum qd̄
munusculi mei icassum p̄ressus īuidia. **N**ecdum ad facultatē legēdi vt
suspicoz venit. **C**um iā diu ipse pueneris ad copiam transferendi. **N**o-
tamq̄ non sit aut olographas mēt ranas arbitratur⁹. **S**i tm̄ qd̄ ante
p̄curras. vel exēplar acceperit. **N**eq; enī in h̄is q̄ tractaueris ulla cul-
pabiē. aut distictionū raritas. ā frequētia barbarismoz. **N**epe ad ex-
tremum palā videt̄. eciā tibi trāsmitta proprietatē. cuiusq; absq; tēpo-
ris fixi p̄scriptione trāsmissus ē. qd̄ sup̄radicto tā diu potes vti libel-
lo vt eum nō amplius gothecula tua q̄ memoria icludat. hec et h̄is

plura fors aliquis. **E**go vero cūcta pretereo. et malo p̄cari veniā q̄
 reatū si ho: esse cradiē deprecari. p̄sentū q̄ negligēciā litterarū nunc
 nec excuso. primū q̄ et si cupiā paz cultius scribere queo. **D**eni q̄d ē
 libellari ope cōfēdo. **A**nim⁹ tādē feriat⁹ iam que p̄opalare dissi-
 mulat excolere delectat. **A**t tñ cū satis tibi. **E**t q̄dem merito. q̄d nā
 simile in oībus cedam quippe in alio genere virtutū. iam p̄ quinquen-
 nia decem. nō equeuis sacerdotibz tm̄. verum et antiquis. q̄tias col-
 latus antelatusq̄ sis. noueris volo q̄uis questibz. q̄tias astra. atz ma-
 iorū cineres fauillasq̄ ī testimoniū lese caritatis īplozes. pedē me cō-
 flicū tuo si mutuo sup̄ amore certandū ē. non retrahūz quia cum in
 ceteris rebz tā fedissimū p̄ q̄ est in dilectiōe superari. **Q**ue velis no-
 lis certa p̄missio cōuic̄s tuis illis cūcta sane blādimentoz mella vi-
 centibz nō p̄ter equū respōdat. **E**cce habes litteras tā garzulas feri-
 ne q̄ requirebas. q̄m̄q̄ sunt oēs si que vsq̄m tñ sunt loquacissie. **N**āq̄
 in audienciā sermocinādi que non ipse compellas q̄ oīm de me erim
 taceo litterarū. licet oculi affēdēt sic īgenia p̄ducis vt solz aquā terze
 īvisceribz absconditā p̄ttomos bibulos radi⁹ extrahere solaris. **C**ui⁹
 ucis aculeo nō sola penetraē ā arena subtilis. aut hum⁹ fossilis. sed si
 saxei montis oppressu fontiu conditoz vena celeē aperit archa nō lo-
 quētis elemēti secretoz celestiu natura violētior. **I**ta si q̄s vir sacro-
 sande studiosozū senseris. ā quietos. aut verecūdos. aut ī obsecro iacē-
 tes. fame recessu delitescētes. hos eloquū tui claritas artifice cū fabula
 tu. dū cōpellat. et publicat. **S**z quozsū q̄ mozis ē. **R**edeam⁹ ad causam
 cui⁹ sup̄ habundāte blateratu. quia pareo p̄cor vt ezrata cōfessum veie
 clemētis idultu placat⁹ īpartias. licet q̄ leticia tua sanctaq̄ cōmunio
 copiosi⁹ hilarere. si mee culpe defēso poti⁹ scripta ferzet q̄ satisfactio
 Remoz nostriā

Didonius oratio suo salutem.

Venit in nr̄as a te p̄fecta pagina man⁹ que trahit multā simi-
 litudinē de sale hispano ī iugis celo terra conēsibz. **N**am recē-
 senti lucida et falsa est. nec tñ propter hocipm mellea min⁹ sed sermo

dulcis et propositioibz acer. Sic ei oblectat eloqo qd turbat imperio
quippe que paz mentiens quid ordinis agat. Carmina a nobis noua
no petat. primu ab exordio religiose pfectionis huic p principaliter ex
ercicio renunciaui quia in mix facultati posset accomodari si me oc
cupasset leuitas versuu qua respicere ceperat grauitas actionum. Tu
preterea constat omnem opera. si longa intercapedie quiescat egre re
sumi. Quis na eni ignoret cunctis aut artificibus aut artibus maxi
mum decus vsu venire. Cuius studia consueta non frequenter brachia. in
corporibus ingenia pigrescunt in artibus. Non est et illud qd sero correptus
aut raro. plus arcus manu iugo hos equo freno rebellat. Insuper
desidie nostre verecundia comes ad hoc sententia inclinatur vt me p qd
in silencio decursum tres olimpiadas tam pudiat nouum poema coficere qm
pigeat. huc ite nephas eciam difficilia factu tibi negari cuius affectu tan
to nimis decipi decet. quanto constantius nil repulsam terminet. Tenebi
mus ergo quippiam mediuet sicut epygrammata recetia mo nulla dicta. ita
litteras si que iacebunt versu referre scilicet an presentis officij necessita
tem mittam tibi petes ne tu sis eatenus iusticie preuicator vt me opi
neris nunquam ab huiusmodi conscriptione temperatur. Neque enim suffragio
tuo minus augear. si forte digneris iam modestum potius quam facetum existima
re. Val

Sidomius tonantio suo salutem.

Et quidem fateor versibus meis sententia tua tam plausibilis olim
tam fauorabilis vt poetarum me quibusdam lectissime comparandum
putes certe compluribus anponendum. Credere tibi si non vt multum sapias
ita quam multum me amares. Hinc est quod de laudibus meis caritas tua me
tiri potest. non potest fallere propter hoc poscis vt oratio in eade formatos
has de piados tibi quospiam quibus inter bibendum pronuciadis exer
ceare transmittam. Pareo iunctis. licet sin vsqz modo maxime psario
loquendi genere districtus occupatusqz. Deniqz probabis circa nos
plurima ex parte metrozum studia refrigerere. Non enim promptum
est vnum eundemqz probe facere aliquid et raro.

Iam dudum teretes entecasillabos.
 Attrito calamis pollice lusum?
 Quos cantare magis percoziambicis.
 Excusso poteris mobilis pede.
 Sed tu per calabri tramitis aggerem
 Vis ut nostra de hinc cursitet orbita.
 Qua flacus lirici pidaricum ad melos.
 Frenis flexit equos pletri potentibus.
 Dum metro quatitur corda gliconio.
 Necnon alchaicolis fere cratio.
 Juncto lesbiaco siue anapestico.
 Vernas pvari carminis eglogas.
 Verborum violis multicoloribus.
 Istud da veniam fingere viatibus.
 Priscis difficile est. difficile est michi.
 Ut diuersa sonans os ephigrammata.
 Nil crebras titubet propter epistolas
 Quas cantu ac modulis luxuriantibus.
 Lasciuire vetat mascula dictio.
 Istud vix leo rex castali chozi.
 Dix hunc qui sequitur lambrius queat.
 Declamans gemini pondere sub stili.
 Coram discipulis burdigalensibus.
 Hoc me teq; decet parce precor iocis.
 Quam si pollicitam seruet ad extimum.
 Oratoris opus clara modestiam.
 Quo nil deterius si fuerit simul.
 In primis rigidus mollis in vltimis.

Quinimo quoties epulo mese lautioris hilarabere. religiosisque
 magis approbo narrationibus vaca. hys pferedis. cu fabulatio
 freques. hys redicedis sollicitus auditus inseruiat. Certe sis saluberzimis
 aduocamentis ut q adhuc iuuenis tepidus iflecteris a platonico mada

urenſi ſaltem formulas mutuare cōiualiū questionū. Quoz redda-
 ris instructioꝝ. has ſolue pꝑoſitas. has pꝑoſe ſoluēdas. hñſqꝫ te ſu-
 dñs et dum ociaꝝ exerce. **S**ed quia mētio conuiuioz ſemel incidit.
 tuqꝫ ſic carmen nobis vel ad aliam cauſam pſonāqꝫ compositū ſedulo
 expoſcis. vt me eiꝫ edendi diutiꝫ habere nō poſſis heſitatoꝝ. **S**uſci-
 pe libēs qđ tēporibꝫ auguſti maioꝝiani rogatu cuiuſdā ſodalis ad ce-
 nam cōueniremꝫ in petri libꝫ mgꝝi epistolaru ſubito platū. ſubitus
 effudi. meis qꝫ cōtubernalibꝫ dū rex conuiuiꝫ circa ordinandū moras
 nedit oxigaz dū nullo. ſeueriano. atꝫ lapꝫidio parta pāgentibꝫ iactā-
 ter hoc dixi. ymmo meliora. quos vndiqꝫ vrbiū. aſcitos. īperatoꝝ ī vnā
 ciuitatē īvitatoꝝ. in vnā cenā forte contraxerat. **I**n moꝝe tātum dum
 genera metroꝝ ſorte partimur. **P**lacuit nāqꝫ pꝝo caritate collegiꝫ li-
 cet oĩbus eadem ſcribendi materia exiſteret. **N**on vno tñ epigramma-
 ta ſinguloꝝum genere pferri. ne quiſpiā noſtrum qui ceteris dixiſſet
 exilius verecundia primū poſt moꝝderet invidia. **E**tenī citiꝫ agnoſ-
 citur in quocūqꝫ recitante ſi quo ceteri metro canat. **A**n eo quoqꝫ ſeri-
 bat ingenio. **T**u vero tunc oportuniꝫ ſubieda laudabis cū totus ocio
 indulleris. **N**on enī iuſtum eſt vt cenſoꝝ incipias cum ſeueritate diſ-
 cutere qđ non potuit amicus cū ſerietate dictare

A Se cōocata pubes.
 Iubet volumen iſtud.
 Studiꝫ in aſtra tollas
 Locus. hora. menſa. cauſa.
 Quod et aure et ore diſcis.
 Petrus eſt tibi legendus.
 In vtraqꝫ diſciplina
 Celeb. emus ergo fratres
 Peragat diem cadentem
 Semalis apparatus
 Rutilaſqꝫ ferte blatas
 Melibea fucat vnda
 Bibulum colere vellus

O tiſiphōtis ac nymphatis
 Rapidas vacante panno
 Bene ficta plaga cocco
 Cruoz incruentus exit.
 Reſupina flexus ora
 Simulachra beſtiarum
 Riue pulchꝫora lina
 Hederiſqꝫ pampiniſqꝫ
 Citifoſ. crocoſ. amelloſ.
 Calati ferant capaces
 Abacum thoꝝoſqꝫ pingant
 Domet kꝫſpidos capilloſ
 Petit alta tecta ſumus

Numerosus erigatur.
Camere in superna licnus
Adipesq; glutinosos
Opobalsamum lucerne
Anacliptico metallo
Humeris ferant onustis
Socient phalerna nardo
Rosa subtilis coronet
Malabaustera ventilantes
Dare fracta membra ludo
Pede. veste. voce. baccas
Thimelem palemq; doctas
Citaristas corinthus
Satis institutus auctor.
Dia festa litterarum.
Dape. poculis. chozeis
Rutilum thozema bisso
Recoquente quas aeno
Opulentet ut meraco
Peregrina det supellex
Juga texta belu asq;
Acuit quibus furoz est.
Faculoq; ceu forante
Vbi tozuus et per artem
Aequo reditq; telo
Fugiens stigansq; partus
Serat orbis atq; lauris
Viridantibus tegatur
Casias. ligustra calthas
Redolentibusq; fertis.
Mand' vncta succo amomi
Arabumq; melle pinguis

Deniente nocte necnon.
Laquearibus chozuscis
Oleumq; nescientes
Vtero tumente fundant
Seruli caput plicantes
Epulas superbiozes
Pathere. ciphi. lebetes.
Tripodasq; cantozosq;
Iuuat ire per corollas
Iuuat et vago rotatu
Simulare vel trementes
Hi mari remittat vrbe
Chepidas ad officinas
Digiti quibus canentes.
Pariter sonante lingua
Animata fila pulsu
Satiris amica nudis
Quibus antra perpalati
Gemit aura tibialis
Date dicta sub coturno
Date quitquid et poete
Petrus hec et illa transit
Hemetra q; arte texens
Laberinthicas cucurrit
Et ab omnibus probatus
Per et ora docta fertur
Aganipicosq; fontes
Comitantibus camenis
Quasi presulem canendi
Deus ista prestet vnus
Diadematis potestas
Populusq; romularis

Fora templa rura castra
Padus atq; ciuitatum
Similis fauor esultat
Imitabiturq; gallos
Nec in hoc moratus axe.
Aquilonibusq; et austris
Duce pedinis fatigent
Date et aera fistulata
Date rauulos chorallas
Crepulis reflanda buccis
Date carminata socco
Date quitquid aduocati
Vario strepunt in actu
Opus editum tenemus
Itum asperum viasq;

Ecce dum quero quod cantes ipse cataui. Tales enim nugasin vno
scrinio fundo muribus perforatas post annos circiter viginti profero
in lucem quales pari tempore absentans dum domum redire vixes inuenire
potuisset. Proinde peto ut presentibus ludicris libenter ignoscas. Illud ve
re nec verecunde nec impudenter iniungo. ut quod ipse de familiaris mei
integro libro pronunciaui. hoc tu quasi sollicitatus exemplo necessitate de meo
sentias. Vale.

Sidonius burgundioni suo salutem.

Dupliciter excrucior quod nostrum uterque lecto tenet. Nichil enim est
durius cum presentis amici diuiduntur communione languoris. quippe
si accidat ut nec in traui conclaue decumbant. Nulla sunt verba. nulla
sunt solatia. nulla denique mutui orationis vicissitudo. Itaque singulis meror
ingens isque plene de altero. Nam pauperem possis quicquam et infirmum periclitante quem
diligas tibi timere. Sed deus michi fili amantissime pro te pauente validum
simulum scrupulum excussit. quia pristinas incipis vires recuperare. Diceris
enim iam velle consurgere quod plus opto iam posse. Me certe taliter con-

sulus et sollicitudinis prope prece qua questiuiculis litterar. ia quasi
 ex alle vegetus exeres audire plus ambiēs. **E**t si adhuc eger socratē
 de moribus q̄ yprocratem de corporibus disputantē. **D**ignus omnino
 quē plausilibus roma faueret vlnis quoq; recitante crepitantis athe-
 nei sub sella cuneata quaterent. **Q**uod proculdubio censequebare. si
 pacis lociq; condicio pmitteret vt illic senatorie iuuentutis contu-
 bernio mixtus erudirem. cuius te glorie pariter ac fame capacem. **D**e
 orationis tue qualitate cōiectio in qua decentissime te nuper pnunci-
 ante. que quidem scripseras extēperaliter admirabant beniuoli mira-
 tuntē superbi. morabūtur periti. **B**ed ne impudenter verecundia tuā
 laudibus nimis vltro premam? preconia tua iustius de te q̄ tibi scri-
 bim? hoc potis vnde est causa sermonis intromittam? **I**giter interro-
 gas per pugilatorē quos recurzentes asseram versus vt celer expli. ē
 sed sub exemplo. hñ in mirū sunt recurzētes q̄ metro stante neq; litte-
 ris loco motis vt ab exordio ad terminū sic a fine relegūt ad summū
Sic est illud antiquū roma tibi subito motib; ibit amor. **E**t si tñ te
 tua laus taxat. sua laute tenebis. **E**t illud. **S**ole medere pede ede pede
 melos. **N**ecnon habent pro recurzētib; qui pedū lege seruata et si
 non per singulos apices per singula tamen verba replicantur. vt est
 vnum disticon meū q̄lia reoz et q̄dem legi multa multoz q̄ de riuulo
 lusi. q̄ repentino procallaz pass; illapsu publicumq; aggerē cum fra-
 goso diluuiio supgressus subdita culta vie i vnda uerat qm q̄ depositu
 rus insanā mox habundanciā quippe quā plunhs appēditib; itumescē-
 tem nil supna vene phennis pōdera inflarēt. **I**git̄ istic nā viator ad
 venerādū magis ripam q̄ vadū quero. **T**ali iocat epigrāmate ptur-
 bulenti terga torrentis. hñs saltē pedib; incesi. **P**recipiti modo q̄
 decurrit tramite flumē. **T**empore consumptum iam cito defeciet. **H**os
 si recurras ita legitur. **D**eficiet cito iam consumptum tempore flumē
Tramite decurrit quod modo precipiti. **E**t musa michi causas nemo-
 ra quo numine leso. **E**cce habes versus quoz sillabatū mirere rationē
Ceterū pompam quam nō habent non docebūt. **S**ufficiēter indicasse
 me suspicor q̄ te requirendū existimasti. **S**imile quiddā facis et ipse

si proposita restituas. Ego diuerso que repeteris expedias. **N**amque emi-
net tibi thematis celeberrimi uotiuu redibicio. laus uidelicet poraba
quam dederas cesaris iulij. Que materia tam gradis est ut studendu si-
quis fuerit ille copiosissim⁹, nichil amplius in ipsa debeat cauere qm̄
ne qd minus dicat. **N**am si dimittant que de titulis dictatoris iuncti
scripta patauinis sunt volumibus quis opera suetonij. quis iuuenij
marchialis historiā. quis ue ad extremū balbi epimeridem fando ade-
quauerit? Sed tuis ceris hec reseruam⁹. Officij magis nostri ē adiu-
toribus scanna cōponere. et properare aures fragoribz intonatuos.
dūqz virtutes tu dicis alienas. **N**os moliamur tuas dicere. **N**eqz vere
are me quospā iudices cathonianos aduocatur. q̄ mō inuidiā. modo
ignorantiā suā fide seueritatis uelamē tegant qm̄q̄ imperitis uenia
debetur. **C**eterū quisquis ita mal⁹ ē ut itelligat bene scripta. nec tñ
laudat. hūc boni intelligūt. nec tamē laudāt. **P**roinde curas tuas hoc
metu absoluo fatentes. audiūt cuncti. cūcti fouentes. gaudijsqz que fa-
cies recitaturis vna fruemur. **N**am pluriqz laudabae facundiā tuā plu-
rimi ingentū. toti pudorē. **N**on enī min⁹ laudi feret adolescentē uel
quod est pulchrius pene adhuc puerum de palestra publici examinis
tam mozum referre suffragia q̄ litterarum. **V**ale.

Sidonius gilasio suo salutem.

Probas neqz deprecor me deliquisse. deliqui quippe q̄ needū nomi-
ni tuo vllas operi meo litteras iūxerim. **S**ed tamen scribis tu
qd̄ ezrauerim ueniabile fore. si qd̄ et ipse decātes mittā ab exēplo. quia
scilicet tonantio meo ad parē causam futuras vsui litteras bymetras
miserim. **P**reter hoc quereris paginā meā si resoluat̄ in ludū solis en-
decasillabis frequētari. **Q**ua de re trochaica garzilitate suspensa sena-
riolos aliquos pl⁹ requiris. **P**er uio in iūctis tu modo placid⁹ accipias
siue odam hanc ipsam. maius uocare siue eglogam. **N**am metrum diu
infrequentatū durius textitur.

Incipiunt versus.

Iebes amice nostra per volumina
Ferox iambus et trocheus haec

Spondeus addat ut moram volucripes
Resonetq; mixtus ille pes celerzimus.

Loco locandus vnde cumq; in ultimo
Modo in priorz parte nunc in extrema

Pronuncietur consueta tertia
Que temperare vix valet gregarius

In pedine erat nec per ora concaua.
Compos sed istud aptius parauerat

Cantus in latino cum prior sit attico.
Fide. voce. metris ad fluenta pegasi.

Quotiens verba grava carmina verat.
Montemq; videt ipse per buriticem.

Aut vterq; vatum silire poetice
Venusina flacce pletra ineptus exartas

At tacem tonare cum suis olozibus
Rec ista sola sunt perita pedora.

Seueri anus ista rethor altius.
Scholasticusq; sub rotundioribus

Epularis vsq; quaq; nec stilus.
Potuisset ista semper efficius

Modis resultet incitatiozibus
Digrasq; bigas et quaterna tempora

Hanc parum per insita trimetra.
Bene nūcupatus quondā ab arce pirzichia

Spondam daturus et sub inde versui
Anapestus ipse qm̄q; et absolutius.

Gemine breuiq; longa adheret sillaba.
Poeta ut ipse cernis esse solium michi.

Daga lingua flexum cōpetenter explicat
Leo. leonis aut sequutus orbitas

I

I

Consentiorum qui superstes est pater
Cecinisse dictus omniforme canticum,
Tenuisse cella iunctus astra pindaro,
Nullus secundus inter astra delphica
Laciarum carmen aptet absque doctico
Iapigisque verna cignus aut fidi
Cana et canora colla viduus in gemas
Licet et peritis hec peritiora sint.
Affer. naserque donulus policius.
Petrus camenis dicitasset acrius.
Verum vetare ut stupenda pangeret.
Humo atque gente certus in ligustide.
Proculus melodes insonare pulsibus
Venetam lacestiat ut fauore mantuam
Rotas maronis artemate comperi
Quid inter hosce te rogante garziam
Animique nota distent ut a litteris
Limans faceta sic poemata
Homerice que paret ipse glorie.
Ego corde et ore iure despicabilis
Loquacitatis impudentiam probans
Sed quid negabo nec pudore terzitus.
Amor timere nescit inde parui.

Ignosce desueta repetenti atque ob insueta que iusseras. nichil amplius quam raritatis indulgentiam prestaturo. Ceterum michi similia. pro si iusseris quo queam magis obseques si curabis ad vicem carminis aut dicere que cantem. aut saltare que rideam. Val.

Sidonius firmino suo salutem.

16 **S**i recordaris domine fili hoc michi iunxeras. ut hic non libellus peculiariter tibi dictatus. ceteris octo copularetur. quos ad constantium scripsi. viri singularis ingenij. salutaris consilij certe in tractatibus.

91

publicis ceteros eloquētes seu diuersa. siue paria decernat prestantio-
ris facundie dotibz antecellentē. **S**pōtio impleta est nō quidem exacte
sed vel instāter. **N**ā peragratis forte diocelibus cum domū veni si qd
scediū temere iacens cartulis putribus. ac veterosis continebatur.
raptim coactimqz trāslator festinus exscripti tempore hiberni nil re-
tardatus quin actutum iussa cōplerem. licet antiquarium moraretur
i siccabilis. et calamo durior gutta. q̄ iudicasset imprimentibz digitis
non fluere sed frangi. **H**ic q̄ tamen compotem officij p. ius agere cu-
raui q̄ duodecimū nostrum. quem ne me mensē vos nuncupatis fa-
uonis flatu tepore pluuijsqz natalibus maritaret. **R**estat vt te arbitro
nō repositamur res omnino discrepantissimas maturitate. **N**ā quoties
liber quispiam scribi cito iubetur. nō tm̄ honorem spectat auctoz a me-
rito. quantū ab obsequio. **D**e reliquo. quia tibi nup ad gelasium virū.
sic benignissimū missos iambicos placuisse. p̄nūcias per hos te quoqz
mirtilenei opidi vernulas muneraboz. **A**n p̄ alternū pelagus loquē-
di egit audacē mea cimba cursū nec biptito timuit secūdo flectē clauū
Soluit autempnas ligat alta vela palmulam ponit manus atqz trā-
tris littozi iunctis petit osculandam saltus arenam.
Musitans qm̄qz chorus i vidozum prodat irzitu rabiem camino: nil
palam sane loquitur pauetqz publica puncta.
Derberant puppem quatiunt carinam ventilant spondas laterum ro-
tundas arbozem circa volitant sinistre sibila lingue.
Ros tm̄ rectam comite arte proram nil tumescentes veriti procellas:
sistimus portu gemine potiti fronde ozone.
Quam michi indullit populus quirini blatifer vel quā tribuit sena-
tus quā peritoz dedit ordo consors iudiciozum
Eum meis poni statuam perhennē nerua traianus titulis videret in-
ter auctozes vtriusqz fixam bibliotece.
Qūqz post visus prope post bilustre tempus accepi cupiens honozē
qui patrum ac plebis simul vnus olim iura gubernat.
Preter heroes ioca multa multis texui p̄anis elogos frequēter sub-
ditus senis pedibus rotaui cōmate bino.

Nunc per vndenas equitate suet⁹ sillabas lusi celer atq; metro saphi
ro creber cecini citatus rarius cambo.

Nec recordari queo quanta quondam scripserim primo iuuenis calo
re. vnde pars maior vtinā taceri posset et abdi.

Nam senectutis proprioze metha quitquid extremis sociamur annis
plus pudet siquid leue lusi etas nunc reminisci.

Jamq; horrescens ad epistolaz trāstuli cultum genus omne cure ne
reus cantu petulantioze sim reus actū.

Neu puter solui per amena dicta scema sic artis phalerasq; iungam
clerine quid maculet rigorem fama poete.

Deniq; ad qđ ius epigrāma post hac non ferar pron⁹ teneroq; metro
vel graui nullū cito cogar ex hinc promere carmen.

Per sequutoz nisi forsitan dicam questioēs. meritosq; celū martires
mortis precio perasse premia vite.

Et quibz primum michi psallat homo minus. qui tolosanam tenuit
cathedrā de gradu summū capitolioz precipitatū.

Quem negatozē iouis ac minerue et crucis xpisti bona cōfitemem
iunxit ad tauri latus iniugati plebs furibunda.

Ut per abruptū bone concitato spargeret cursus lacez cadauer cau
tibus tinctis calida soluti pulste cerebzi.

Post saturninū volo pletra cantent quos patronoz reliquos pbaat
anxio duos michi per labores auxiliatos.

Singulos quos nūc pia nuncupati nō valent versu cobibere verba.
quos tñ corde nequeunt sonare corda sonabunt.

R Edeam⁹ in finē ad oratoziū stilo materiā p̄sentem proposito
semel ordine terminaturi. ne si epilogis musicis opus p̄fariū
clausurimus secundum regulas flacci vbi anfora cepit iustitui vrcens
potius exisse videat. Vale

E p̄licit epistolaz liber nonus. b. b. k. k. T. p. m. m.

I ncipit p̄facio panigerici dicti antemio augusto b. cōsuli
k. k. b. q. p. m. m. k. obs. T. K. T. T. K. e. p. o. k. k. f. q. k.

Quoniam iuuenem super astra iouem natura locaret:
 Suscipiretq; nouus regna vetusta deus.
 Certauere suū venerari numina numen.
 Disparibus modis per cecinere sophos

Mars clangente tuba patris preconia dixit
 Laudauitq; sono fullmina fulmineo.
 Archas et architenēs fidib; strepuē sonozis.
 Doctior hic cithare pulsibus: ille lire.
 Casta lidūq; chorus vario modulamē plausū
 Carminibus. cannis. pollice. voce. pede.
 Sed post celicolas et mediocria fertur.
 Cantica semideum sustinuisse deus.
 Tūc fannis driadēs satirisq; mimallones apte
 Fuderunt lepidum rustica turba melos
 Alta cicuticenes liquere mena panes.
 Postq; chelim placuit fistula rauca ioui.
 Hos inter chiron ad pletra sonantia saltans
 Fledit inepta sui membra facetis equi.
 Semiuir audiri meruit. meruitq; placere.
 Quis hinnitus dum canit ille daret.
 Ergo sacrum diues et pauper lingua litabat.
 Sumaq; tunc voti victima cantus erat.
 Sic nos o cesar nostra spes maxima secli
 Post magnos proceres peruula thura dam?
 Audacter docto coram doctore canentes.
 Aut phebi aut nostro qui solet ore loqui.
 Qui licet eterna sit vobis questoz in aula
 Eternum nobis ille magister erit.
 Ergo colat varie te p̄iceps hostia lingue.
 Nam noua templa tibi pectora nostra facis.

Explicit prefacio.
Incipit panigericus.

Auspicio et numero fasces auguste secundo.
Erige et effulgēs trabealis mole metalli
Annū pande nouū consul vetus ac sine fastu:
Scribere bis fastis quinq̄ diademate crimē.
Fastigatus eas humerosq̄ ex more priorū.
Includat sarrana clamis te picta togaz.
Purpura plū capiat quia res est semp ab euo.
Rara frequēs cōsul tuq̄ o cui laurea iane
Annua debet religa torpore solutos.
Quis frōde comas subita nec luce pauescas.
Principis aut rerū credas elementa moueri
Nil natura nouat sol hic q̄ venit ab ortu.
Hic est o p̄ceres petūt quē romula virtus
Et quē vester amor cui se ceu victa p̄cellis.
Atq̄ carens redōre ratis respública tractā
Intulit. vt digno meli⁹ flectendo mḡo
Ne tēpestates ne te pirata timeret
Te p̄ce ruricola expetūt te federe iunctus
Assensu. te castra tubis. te curia plausu.
Te p̄ctis scripsere tribus collegaq̄ misit.
Te nobis regnūq̄ tibi suffragia tot sunt.
Quanta legit mund⁹ fateor trepidauim⁹ oēs.
Ne vellet collega pius p̄mittere voto.
Duplica vota tuo. credet ventura propago.
In nos vt sic possit princeps. sic cūcta licere:
De te nō totum licuit tibi. facta priorum.
Exuperas auguste leo. nā regna superstat
Qui regnare iubet melius respública vrā.
Nunc erit vna magis que sic est facta duozū.
Salue sceptrozū columis regina orientis.
Orbis roma tui. rerū michi principe misso.
Iam non eoo solum venerāda quirini

Imperij sedes. sed plus preciosa q̄ extas.
 Imperij genitrix rodopē que portat et hemū
 Tracum terra tua est heroum fertilis hora.
 Excipit hic natos glacies. et matris ab aluo
 Artus infantū molles nix ciuica durat
 Pedoze nix alitur quisq̄ sed abvberē tradit
 Plus potat per vulnus equū si lacte relicto
 Virtutē gens tota bibit. creuere parumper.
 Mox pugnā ludūt iaculis. hos suggerit illis.
 Rutrix plaga iocos pueri venatibus apti.
 Lustra feris vacuant raptō ditata iuuentus.
 Jura colit gladij consumatāq̄ senectam
 Nonfero finire pudet. tali ordine vite.
 Ciues martis agunt. at tu cui cōflua ponto
 Europe atq̄ asie cōmissam carpis vtrinq̄
 Temperiem. nam bistonios aquilonis hiatus.
 Proxima calchidici sensum tuba tēperat eurū
 Interea te susa tremunt ac supplice cultu.
 Flectit achemenius lunatum per satiarā.
 Indus odozifero crimen madefactus amomo.
 In tua lustra feris exarmat guttur alumpnis
 De pandū dēpēdat ebur sic trunca reportat.
 Rosphozeis elephas inglozius ora tributis.
 Pozrigis ingentē spaciosis menibus vrbem.
 Quā tñ augustam populus facit. itur ī equoz.
 Molibz. et veteres tellū nouā cōtrahit vndas.
 Namq̄ dicarthee translatus puluis arene
 Intratis solidatur aquis duratq̄ massa.
 Suffiet aduedos peregrino ī gurgite capos.
 Sic te dispositam spectantēq̄ vndiq̄ portū.
 Pallatam pelago terraz cōmoda cingunt.
 Fortunata satis rome partita triumphos.

Et iā non querimur valeat diuisio regni.
Cōcordant lancis partes. dum pondera nrā.
Suscipis equasti. talis tu cinis ab vrbe
Procopio geitōze micās cui prisca propago.
Augustis venit a prouis quē dicere digno.
Non dat eloquio nec si modo surgat aluno.
Qui cantu flexit scopulos digitisq; canozis
Cōpulis auritas ad plectrū curzere siluas
Constaret hebz latices cursuq; ligato.
Flumīs attoniti carmē magis vnda sitiret
Huic quondā iuueni reparatio credita pacis
Assirie. stupuit primis se parthus in annis.
Consiliū non ferze senis contezritus hesit.
Quisq; sedet sub rege satraps ita iunxerat oēs
Legati genius tremuerunt medica rura.
Queq; dracoīgene portas nō clauserat hosti.
Tum demū babilō nimis ē sibi visa patere
Partibz at postq; statuit noua formula fed?
Procopio dictante magis iurat ab illis
Ignis et vnda de?. necnō rata pacta futura
Hic diuos testat auos chaldeus in extis.
Pontificū de moze senex archana peregit.
Murmura. gēmatem patherā rex ipse retētas
Fundit thuriecinis carthesia cernuus aris.
Suscipit hīc reducē duplicati culmē honoris
Patricius necnō peditūq; equitūq; mgr.
Pzficit castrisvt tauri claustra cohercens.
Ethiopalq; vagos belli terzore relegans.
Surgite pacato famulum spectare tozontem.
Huic socer antemius pzfons cōsul et idem
Iudicis populos atz annum nomine rexit.
Purpureos fortuna viros cū mnrice semper.

Prosequitur. solum hic tm̄ mutatur in illis.
 Et regnet qui cōsul erat sed omittim⁹ omēs.
 Jam tu ad pleura veni trit⁹ cū casside cernis
 Ad diadema venit rutilum cui cesaris ostrum
 Deposito thorace datur ceptroq; replenda.
 Mucrone est vacuata manus cunabula vr̄a
 Imperij fuisse notis et p̄cia tellus.
 Aurea conuerso p̄mittit secula fetu.
 Te nascente ferūt exorto flumina melle.
 Dulcatis cunctata vadis oleiq; liquores.
 Ille per attonitas bacca pendente trapetas.
 Protulit v̄ndantē segetē sine semine cāpus.
 Et sine se natis iūdit pampinus vuis.
 Piberne rubuere rose spreto q; rigore.
 Lilia permixtis insultauere p̄m̄is.
 Tale puerperiū quotiens lucinia resoluit.
 Mos elementoz cedit regniq; futuri.
 Fit rerū nouitate fides venisse beatos
 Sic loquit̄ natura deos cunctantis puli.
 Lambebāt teneros incendia blanda capillos.
 Asiages circo pellendus forte nepotī.
 Inguinis expauit diffusum vitte racemū.
 Prebuit intrepido m̄amas lupa feta quirino.
 Julius in lucem venit. de lancea flagrat.
 Magnus alexander necnō augustus habētur
 Concepti serpente deo. p̄hebumq; iouemq;
 Diuisere sibi namq; horū quesūt vnus.
 Cinifia sub cirte patrem maculis genitricis.
 Alter p̄hebi genera sese gaudebat haberi.
 Peonij iactans epidauria signa draconis.
 Multos cinxerūt aquile subitūq; per orbem.
 Lusit venturas famulatrix penna coronas.

Ut hunc egregij proceres ad ceptra vocari.
Ia tu nosse datu est laribus cu forte paternis.
Protulit excisus ia non sua germina palmes.
Imperij ver illud erat sub ymagine frodis.
Dextra per arentē flozebant oia virgam.
At postq primos ifans exegerat annos.
Reptabat sup arma pris qm̄q̄ arta terebat.
Lamina ceruicē gemina cōplexus ab vlna?
Liuida laxatis inturbat ad oscula cristis.
Lud⁹ erat puero raptas ex hoste sagittas.
Festina tractare manu. captosq̄ p arcus.
Flexa reluctantes in coznua trudere nonuos
Nunc tremulū tenero iaculū torquere lacerto
Inque tementis equi dozsum cū pōdere cūcti
Indutas calabum saltu trāfferze cathenas
Inuētas agitare feras et fronde latentes.
Querere de p̄hensas mō claudere cassibz artis.
Nunc torto penetrare veru tum sepe fragoze
Laudari comitum frendens cum belua ferzū.
Ferzet et intratos exirent arma p armos
Cū de pelethronios alacer puer et veneratoz
Ecacida titulos qm̄q̄ subiecta mgr̄i.
Terga p̄mens et ob hoc secur⁹ lustra pezzans
Tu poti⁹ regereris equo non principe n̄o.
Spicula direxit meli⁹ p̄hitona superstans.
Dean cum vacua turbat⁹ pene pharetra.
Figeret inumeris numerosa volumīa telis.
Nec minor h̄ inter veteres audire sophistas
Mileto q̄ certe tales vadimonia culpas.
Lindine q̄ cleubone canis mod⁹ optim⁹ esto
Exesira totū meditaris q̄ perianter
Attice q̄ ve salon finem bene respicis eui.

Pienaeibia q̄ plus tibi turba malozum est.
 Roscere q̄ tempus lesbo fatepittote suades.
 Quod se nosse oēs vis ex lacedemone chilon
 Preterea didicit varias noua dogmata sectas
 Quitq̄ laudādū ē cithicis anacharsis ī aruis
 Quitq̄ legisero profecit sparta ligurgo.
 Quitq̄ erictheis ciuicozū turbo volutat.
 Ginnasīs imitata tuos epicure sodales.
 Quitq̄ nil vex statuens achademia duplex.
 Personet arzoso quitq̄ sapit vngue cleātus.
 Quitq̄ pittagoras. democritus. eraclitusq̄
 Defleuit risit tacuit quodcūq̄ platonis.
 Ingeniū q̄ in arte fuit docet ordine terno
 Que vel aristotiles partitus mēbra loquēdi.
 Argumentosis dat rethia silogismis.
 Quitq̄ anaximenes euclides archithazenon.
 Archesilaus. croesipp⁹. anaxagorasq̄ dederūt.
 Socraticusq̄ anim⁹ post fatū ī fedzone viu⁹.
 Despiciēs vastas tenuata in crure cathenas.
 Cū tremere mozs ipsa rex ferretq̄ venenū.
 Pallida securo lictoris dextra magistro.
 Preterea quitq̄ lacialibus videre libris.
 Prisca etas studuit: totū percurrere suetus
 Mantua quas acies pelagiq̄ pericula lufit
 Smirneas īinitata tubas q̄cūq̄ loquendi.
 Arpinas dat consul opē sine fine locutus.
 Fabro progenitus spzeto cui parte polita
 Eloquīs plus ligu a fuit vel q̄tquid in euum.
 Mittūt euganeis patauina volumina cartis.
 Qua crispus breuitate placet q̄ pōdere varzo.
 Quo genio plac⁹ quo flumine quintilianus.
 qua pompa tacit⁹ nūq̄ sine laude loquēdus

Hīs hunc formatū studiis natalibus ortum.
Moribus imbutū princeps cui mundus ab euro.
Ad zephyrū tunc sceptrā dabat cui nubilis atq;
Vnica purpureos debebat nata nepotes.
Elegit genex sed non ut deside luxu.
Fortuna soceri contentus et ocia captans
Nil sibi deberet. comitis sed iure recepto
Danubij ripas. et tractum limitis ampli.
Circuit hortat. disponit. discutit. armat.
Sic sub pre p̄e pius moderat⁹ castra parentis.
Sic marc⁹ viuentē pio post iura daturi.
Innumerabilibus legionibus imperitabant:
Hinc reduci dat⁹ oīs honoz et vterq; mgr̄.
Milicie consulq; micat cōiuncta potestas
Patricij celeriq; gradu priuata cucurrit.
Culmīa cōcendit senū puer ipse carulem
Sedit. et emerito iuuenis veteran⁹ in auro
Itaq; parēs diuos. sed vobis nulla cupido
Imperij. longā diademata passa repulsam.
Insignē legere virū. quē deinde legentem.
Spernere nō posses. soli tibi cōtulit vni.
Hec fortuna decus qm̄q; te posceret ordo.
Ut lect⁹ princeps mage q̄ vidēare relicus.
Post socer⁹ augustū regnas sed nō tibi venit
Purpura p̄ thalamos et cōiunx regia regno
Laus poti⁹ q̄ causa fuit. nā viris habenis.
Non genex legit resp̄blica sed generosum.
Fallos bis gemio nisi cardine rē pbat orbis.
Ambit te zephyr⁹ rectore destinat eurus
Ad boreā pugnās et formidaris ad austrum
Ante tñ q̄ te socium collega crearet.
Perstrixisse libet quos illiris hora triūphos.

Diderit. excisam que se valameris ab armis.
Forte ducis nostri vicio deserta gemebant.
Haut aliter cesus quondā cum cepio robur.
Dedidit ausoniū subita cum gente ruina.
Electura ducē post guttura fracta uigrathe.
Oltum arpinatem calpurnia federa lixam
Opposuit rabido respublica terzita cimbro.
Hic primū non vrās aquilas prouicia vidit.
Desunt hostiles confestim horrere dracones.
Nicet edomiti bello pzedaqz carentes.
Mox ipsi tua pzedā iacēt sed omittim⁹ istos
Pt populatores. belli magis acta reuoluo
Qd bellū nō perua manus nuc carcere fracto.
No gladiaturā. tu spartace iuncte parasti
Sed scitice vaga t̄ba plage feritatis abūdas.
Dira rapax vehemēs ipsis qz gentibus illic.
Barbara barbarici⁹ cuius dux horridat atqz.
Cui⁹ erat. quis tale solū est muriqz genusqz
Albet hiperbozeis tanais qua vallibz actus.
Rifea de caute cadit iacet axe sub vrbe.
Gens aīnus mēbzisqz minax ita vultibz ipis
Infantū suis honoz inest. cōsurgit in atrum
Massa rotūda caput gemis subfrōte caueris
Dilus adest oculis absentibz acta cerebzi.
In camerā vix ad refugos lux puenit orbes.
Ron tñ et clausos nam fornice non spaciolo.
Magna vident spacia et maioris lumis vsū.
Perspiciua in puteis cōpensant pūcta pfundis
Tum ne per malas excreseat fistula duplex.
Obtundit teneras circondorta nares.
Pt galeis cedant sic propter pzelia natos
Maternus deformat amor quia tēsa genaz.

Non interiectos fit latior aera naso
Cetera pars est pulchra viris stat pectora vasta
Insignes humeri subcineta sub ilibus alius.
Forma quidem pediti media est proceras sed extat
Si cernas equites sic longi sepe putantur
Si sedeant vix matre carēs ut constitit infans.
Mox prebet dorsum somipes cognata reare
Membra viris ita semper equo ceu fixa adheret
Rector cornipedum tergo gens altera fert.
Hec habitat teretes arcus. et spicula cordi.
Terribiles certeque manus iaculisque ferende.
Mortis fixa fides. et non peccante sub ictu.
Edocet peccare furor gens ista repente.
Erumpens solidumque rotis transucta per histrum.
Venerat. et sectas inciderat orbita limphas.
Hanc tu directus per daeica rura vagantem
Contrahis aggredieris. superas includis. et vitte
Metato spacio castrorum serdica vidit
Obsidione premis que te sic tempore multo.
In vallo positum stupuit. quomiles in agros.
Nec licitis nec furtivis excursibus ibat.
Cui desset cum sepe ceres semperque lieus
Disciplina tamen non desuit inde propinquo.
Hoste. magis timere ducem sic denique factum est
Ut solius tamen forte tuus mox proditor. illis
Frustra terga daret commisit tempore pugne
Qui iam confugeret flexo pede cornua nudans
Tu stabas acies solus. te sparsa fugaci.
Expetunt ductore manus te marte pedestri
Sudantem repetebat eques tua signa sequuntur
Non se desertum sensit certamine miles
Nunc et veteris profer preconia tullii

Etas cana patrū q̄ pulchro hortamē mēdax
 Occulit refugi mutancia federa meti.
 Nil simile est falliq̄ tuū tibi nō placet hostem
 Tunc vicit miles dū se putat esse iuuandum
 Hic vicit postq̄ se comperit esse relictum
 Dux fugit. īsequeris. renouat certamīa. vicis
 Clauditur: expugnas   obruis atq̄
 Sarmatice paci p̄eciū sua funera ponis.
 Paretur. iussum subijt iam transfuga letum.
 Atq̄ peregrino cecidit tua victima ferro.
 Ecce iterū si forte placet conflige vetustas.
 Hannibal ille ferox ad penam forte petitus
 Et si non habuit ius vite sine supremo
 Certe habuit mortis quē cecidit carcer et vnc̄
 Et quē spectabat fracturus guttura liq̄oz.
 Hauserit hebricio cōstantioz hospite virus.
 Nam te q̄ fugit mandata morte peremptus:
 Non tam victozis perijt q̄ iudicis ore.
 Rūc ades o pena lauro cui griphas ob vncos
 Docta lupata ligant quotiēs per frōdea lora.
 Flectis p̄niferos edris bicoloribus armos.
 Huc cōuerte chelim. nō est mō dicere tēpus.
 Phitona extinctū nec bis septena sonare.
 Vulnera tantalidū quoz tibi funera seruat.
 Cantus et eterno viuūt in carmine mortes.
 Vos q̄ castalides paucis quo numine nobis.
 Venerit antemius gemini cui federe regni.
 Pandite pax rex misit qui regna gubernet
 Auxerat augustus nature lege seuerus.
 Diuozū numez quē mox cenotria casum.
 Didit vt aerei de rupibus appennini.
 Pergit cerulei victas ad tybridis edes.

Ron galea conclusa genas nec sutilis illi.
Circulus in pactis lozicā texuit hamis.
Sed nudata caput pro crine racenifer exit.
Plurima p frontē constringēs oppida palmas
Perq; humeros tētes rutilātes p; lacertos.
Pendula gēmifere mordebāt suppara bulle.
Regnioꝝ incedit genio venerādaq; mēbra.
Viti comā retinēs baculi vice flectit ad vlmū.
Sed tñ vbertas sequit̄ quacūq; pꝑinquat.
Incessu fecundat iter comitataq; gressum.
Leta per ipressas rotat vindemia plantas
Nicet ingrediē tyberim gurgitis antrum.
Turzebat fluiū residēs et arundis alto. l' alif
Concolor in viridi fluitabat silua capillo.
Dat sonitū mēto vnda cadēs licet hispida setis
Suppositis multū sedaret barba fragorē
Pectore ructabat latices lapsuq; citato.
Sulcabat madidā iā torrens alueus aluā.
Terzet̄ veniente dea manibusq; remissis.
Rem⁹ et vrna cadunt venie tñ verba parati.
Illa pꝑioꝝ. uenio induatā pꝑesule nꝑo.
Per te si placeat lacrimis inflectere romā.
Expetat aurore partes fastuq; remoto.
Hoc vnū pꝑestet. iā plus dignet̄ amazi.
Instrue quas querat vires ozbiq; iacenti.
Quo poscat dic ozbe capit quēcumq; creauit.
Axe meo natū confestim fregit in illo.
Imperij fortuna rotas hīc vandalus hostis.
Prget et in nꝑm numerosa classe quot annis.
Militat excidiū conuersoq; ordine fati.
Tozrida caucaseos iferzet michi birsa furores
Preterea inuictus ricimer quē publica fata.

Respiciūt. proprio solus vix marce repellit.
 Pirata per rura vagū qui p̄elia vitans.
 Pictorem fugitiuus agit quis sufferat hostē.
 Qui pacē pugnāq; negat: nam federa nulla
 Cū ricimere iacit quē cur nimis oderit audi.
 Incertū crepat ille patrem cum serua sit illi.
 Certa parens. vt nūc regis sit filius effert.
 Martis adulteriū tum liuet q̄ recimerem.
 In regnū duo regna vocāt na patre sueu?
 Agenitrice gethes simul et reminiscit̄ illud.
 Qd̄ carte siacis auus hui? vallia terzis.
 Dandalicas turmas. et iūcti martis alanos.
 Stravit. et occiduā texere cadauera calpen.
 Quid veteres narrare fugas q̄d dāpna p̄ioꝝ
 Agrientini recolit dispēdia campi.
 Inde fuerit qui se docuit satis iste nepotem.
 Illius esse viri quo viso vandale semper
 Terga dabas nā non siclis illustrioz aruis.
 Tu marcelle redis. per quē tellure mariq;
 Rostra siracusios p̄esserūt arma penates
 Nec tu cui curzū curzu superare metelle.
 Cōtiguit. ostentans nobis elefanta frequentē
 Grex niger albētes tegetet cū molle iugales.
 Audozemq; suū celaret pompa triumphi.
 Rozicus ostrogothum q̄ continet ille timeēt.
 Gallia que reni martē ligat ille pauoz est.
 Quod cū sanguīeo me vandalo hostis alano
 Diripuit radente. suis hic vltus ab armis.
 Sed tñ vnus homo est nec tāta pericula solū.
 Tollere sed differre potest. mō p̄cipe nobis.
 Est opus armato vetex qui moze parentū.
 Nō mandet sed bella gerat quē signa mouētē

Terra vel vnda tremat ut tadem iure recepto.
Romula desuetas moderent classica classes.
Audiunt illa pater. simul annuit itur in vatem.
Continuo videt ipse dea summissus adorat.
Peda et exerta tetigerunt cornua mammam.
Madata fert inde preces quas diua secuta.
Apparat ire via laxatos torua capillos.
Stringit et icluse latuerunt casside turres.
Insula laurus erat. bullis hostilibus asper.
Applicat a leua surgentem balteus enses.
Inferit olipeo victrix manus illius orbem.
Martigine. lupa. tibris. amoz. marfilia copleet
Fibula mordaci refugas a pectore vestes.
Dete caput micat hasta miar qz enses trophoeis
Curua tremunt placidoqz dea sub fasce fatigat
Perpetuo stat planta solo se fascea primos.
Sistit ad digitos retinacula bina coturnis.
Mittit in aduersum iuncto de fomite pollex.
Que stringant crepidas et concurrentibus ansis
Vincloz pandas texant per crura cathenas.
Ergo sicut erat liquidam trasueda per etram.
Nascentis petunt tepidos hiperionis ortus.
Est locus occesa longinquis proximis india
Axe sub eoo nabatheum tensus in eurum.
Ver ibi contrarium est interpellata nec vllis.
Frigoribus pallefcit humus. sed floze pbenni.
Picta peregrinos ignorat arua rigozes.
Halat rura rosis indescriptosqz per agros
Flagrat odor. viola. citifum. serpilli. ligustrum.
Lilia. narcisos. casiam. colocasia. caltes.
Costum. marobatrum. mirras. opobalsama. thura.
Parturiunt campi necno pulsante senecta.

Hic rediuiua petit vicin9 cynnama phenix.
Hic domus auroze rutilo crustante metallo.
Laccharū p̄ofert leues asprata lapillos.
Diripiūt diuersa oculos et ab arte magistra
Hoc vicit quodcūq; videt sed cōditur omnis.
Sub domina presente & coz nimioq; rubore.
Semaz varios perdit quia possidet ignes.
Fūdebat coma p̄xa crocos flexoq; lacerto.
Lutea depressus comedat tympora peden.
Fundebāt oculi radios color igneus illis.
Non tñ ardoz erat. q̄uis de nocte recussa.
Excepti soleant sudorem fingere rozes.
Pectora bis cingunt zone peruisq; papillis.
Inuidiā facit ipse sinus pars extima pepli.
Perfert puniceas ad crura rubētia rugas.
Sed regina sedet solio ceptri vice dextram.
Lāpadis hasta replet vox astat p̄roma diue.
In in refugos cōuersa pedes ac pone tribunal.
Promit lux summū nix intellectu cacumen.
Hinc romā liquido venientē tramite cernes.
Exiluit prope et blādis p̄ioz orsa loquelis
Quid caput o mūdi dixit mea regna reuils?
Qui due iubes? paulū illa silēs. atz aspa miscēs
Mitibus. hec cepit venio desiste moueri.
Rec multū trepida nōvt michi p̄ressus araxis
Imposita sub pōte fluat nec vt ordine p̄isco.
Indicus ausonia petetur classide ganges.
Aut vt tigriferi pharetrata p̄ arua iphatis.
Depopuletur ouans artaxata caspia consul.
Rōfari mō regna p̄recoz necvt hisce lacertis
Fragit idaspeas aries in pactus erithras.
Non in baetra feroz nec cōmittēcia pugnas

Nostra samiramiē rident ad classica porte.
Arsacias nō quero domus nec tessera castris
Ināi siphouta dat̄ totū hic tibi cessim⁹ axē.
Et nec si meror nostrā vt tenere seneā amē.
Omne qđ eufrathem tigrīq; īteriacet. olim.
Sola tenes res ēpta michi ē de sanguīe crussi
Ad charras p̄cium scripsi. nec iulta remansi
Nut perit sic empt⁹ agez si fallo probasti.
Ventidio maāare sopoz nec sufficit istud.
Armenias ponthūq; dedi quo marte petitū.
Dicat silla tibi forsan non credit̄ vta.
Consule luculū taceo iam cicladas oēs.
Adquisita meo seruit tibi certa metello.
Trāscripsi cilicas hos magn⁹ fuderat olim.
Adieci serie quos nūc moderaris hīs auros.
Hos q; sub nostris domuit seruilibz armis.
Concessi etholos veteres acheloiq; arua.
Trāssudi adhalicū male credula testamentū.
Epizū retines. tu scis cui debeat illam.
Pirzus in illiricū spectro te mittere iura.
Ac macedū terras et habes tu paule nepotes.
Agypti frumenta dedi. michi vicerat olim.
Veuchadijs agrippi fretis iudea tenet̄.
Sub ditione tua tamq; tu miseris illuc.
In signē cum p̄re tytum tibi cipria marces
Ferē pugnaces ego pauperlandē catones.
Dozica te tellus et achaya iura tremiscunt.
Tendis et in bimarē felicia regna chozithon
Dic bizantinius quis rē tibi mummis egit.
Sed si forte placet veteres sopire querelas.
Anthemiu concedē michi sit partibz istis.
Augustus longiq; leo mea iura gubernet.

Quem petij. patrio vestiri murice natam.
 Gaudeat eufemiā fidus diuale parentis.
 Voce preterea priuatum ad publica fedus
 Sit soceꝝ augustꝝ genere ricimere beatus.
 Robilitate micāt. est nobis regia virgo.
 Regius illa michi si consoꝝ annuis istud.
 Mox libiā sperare dabis circūspice tedas.
 Antiquas. par nulla tibi sit copula presta est.
 Proferat hic vetex thalamos discrimē ptos.
 Grecia ne pudor ē reparatis pisa quadrigis.
 Suscitet enomaū nate quē fraude cadentem.
 Cera destituit resolutis axibus obex.
 Procedat colchis priꝝ agnita virgo mariti.
 Crimine. quā sexu spectāt de carcere circi.
 Pallentes athalanta procos et poma decoꝝ.
 Hippomenis iā non pro solo colligat auro.
 Deianira tuas achelous gymnade pinguis.
 Illusteret tedas. et ab herclon pressus anelo.
 Lassatum foueat riuīs riualibus hostem.
 Quantū vis veteris repetam cōubia secli.
 Trāscendunt hic heroas heroides illa.
 Hos thalamos ricimere virtꝝ ē p̄nuba poscit.
 Atqꝝ diodeā dat marcia laurea mirtum.
 Ergo age trade virū nō ocia pigra fouentē.
 Delicijꝝqꝝ grauem sed quē modo naucicꝝ vrit.
 Estus. abidiniqꝝ sinus. et festias hora.
 Ellesponciacis circūclamata procellis.
 Quas pelagi fauces nō sic cecinisse vel illū.
 Credideri. cui ruptꝝ athos. cui remige medo.
 Turgida siluosam curzebant vela p̄ alpem.
 Nec luculanis sic hec freta cincta carinis.
 Regnis ad isegnem sedit cum cizicon hostis.

Quod cogente fame cognata cadauera mandens.
Dixit morte sua. sed quid mea vota retardo?
Trade magis tum pauca refert titonia coniux.
Duc age sancta pares quam pro michi maximus visus
Inuidi summique ducis dum mitior extes.
Et non disiuctas melius moderemur habenas.
Nam si forte placet veterem meminisse laborum.
Et qui pro patria vestri pugnaret iuli.
Dut nil plus dicam priorum hic ego mennona misi.
Finierat geminas iunxit concordia partes.
Electo tandem potius quam principe roma.
Nunc aliquos voto simili. vel amore vetustas.
Te legisse crepa. nunquam non invidia summis.
Emeritisque viris breuiter contra arma camillum
Profer ab exilio cincinnatorum secures.
Expulsio ceso ne refer. flectereque parentem.
Arastris ad rostra roga miserorum tumultu.
Pelle propter quod victa petas. si ruperit alpes.
Penus. ad afflictos condempnatosque recurre.
Inprobet ut rubeat barchina clade metaurus.
Multat tibi consul agat qui milia fundens.
Hasdrubalis rutilum sibi fabricauerit ensem.
Concretum gerat ipse caput longe altera nostri
Gracia iudicij est scisse non lesus amari
Et mea iam nimium propellunt carbasa flatus.
Siste camena modos tenues portumque petenti
Tam placido sedeat michi carminis anchora fundo
At tamen o princeps que nunc tibi classis et arma
Tradent. quam magna geras. quam tempore paruo.
Si mea vota deus produxerit ordine recto.
Aut genero bis mox. aut te tibi consule dicam.
Nam modo nos iam festa vocat. et adhuc pia poscunt

107
Te fora. donabis quos libertate quirites.
Quoz gaudentes expectant verbera male.
Perge pater patrie felix. atq; omne fausto.
Captiuos iuncture nouos absolue vetustos.

ExPLICIT panigericus antemij feliciter. **E**dicio ad bellum.

Quid faceret letas segetes qd temp? amandum.

Messibus. et gregibus. vitibus. atq; apibus.
Ad mecenatis quondam sum edita nomen.

Hinc maro post audes arma virumq; loqui

Ut michi petrus erit mecenas temporis huius.

Nam fame pelagus sidere curro suo

Si probat. emittit: si dampnat carmina celat.

Rec nos ronchisono. rinocheronte notat.

Libera. hic nostrum tueatur crede pudorem.

Hoc censoze eciam displicuisse placet.

ExPLICIT sollij. Modesti. appollinaris. Sidonij. **I**ncipit

Prefacio panigerici dicti. **C**esari. **J**ulio. **V**alerio. **M**aioziano.

Utrusvt quondā patule sub tegmīe fagi

Solueret iflatos murmura p calamos.

Prestitit afflicto ius vite cesar et agri

Rec stetit ad tenuem celsioz ira reum.

Sed rus cōcessum dū largo i pzicipe laudat.

Celum pro terzis rustica musa dedit.

Rec fuit inferius plebeia dona referre.

Fecerat hic dominū. fecit et ille deum.

Et tibi flacce acies bzuti cassiq; sequuto.

Carminis est auctoz qui fuit et venie.

Sic michi diuerso nuper sub marte cadenti

Iussisti victoz. vt essem animo.

Seruiat ergo tibi seruati lingua poete.

Atq; mee vite laus tua sit precium.
Non ego mordaci fodiam mō dente maronē.
Nec ciuem carpam terra sabella tuum.
Res minoz ingenio nobis. sed celare maioz.
Vincant eloquio dum modo nos dño.

Explicit prefacio. Incipit panigericus.

Quoniam preteritos respublica mēte triūphos.
Imperiū iā consul habet quē purpura nō plus.
Quā lozica operit. cui diademata frontem.
Non luxu sed lege tegit meritisq; laboz.

Post palmā palmata venō. decora oīa regni.
Accumulāt fascēs. et p̄nceps cōsule crescit.
Personat ḡ. tuū celo. rure. vrbibz. vndis.
Exultās europa sophos. qđ rector haberis;
Victoz q̄ fueras fateoz trepidauerat orbis.
Dū nō vis vicisse tibi nūmioq; pudore.
Ođ regnū mereare doles. tristiq; repulsa.
Non moderāda subis. que defendenda putasti.
Sederat exozto bellatrix pectore roma.
Cristatū turzita caput cui pone capaci.
Callide plapsus perfundit terga capillus.
Leticia censura manet terzozq; pudore.
Crescit. et iūta superat virtute venustas
Ostricoloz pepli textus. quē fibula torzo.
Mordax dēte voiāt. ē quitqđ māma refūdit
Tegmīs. hoc patulo cōclūsit gemma recussi.
Hinc fulcū rutilus spaciolo circite leuum.
Umbo lat⁹. videas hic crasso fusa metallo.
Antra rete. fetāq; lupam. quā fauce relecta.
Blandiri qđ terzoz erat. qm̄q; illa vorare.
Martigenas et picta timet ps proxia tybz.

Exprimat. hic scabzi fusus sub pumice tosi.
 Proflabat madidū. p guttura glauca sapore
 Pedus palla tegit quā venerat plia cōiun x.
 Liquēti que iūda thozovult marmura liphis
 Tollere. et vndosi sounm seruare mariti.
 Ista micāt clipeo. cuspis trabe surgit eburna.
 Ebria cede virū propter bellona trophe um.
 Exstruit. et quercū captiuo pondere curuat.
 Consurgit solium saxis que cesa rutenti.
 Ethiopū de monte cadunt. vt sole propi quo.
 Ratiuo exustas afflavit purpura rupes.
 Jungit hic sintias. numadū lapis addit istis.
 Antiquū mentitē etur. post caute laconum.
 Nazmozis barbosi radians interuiret ordo.
 Ergo vt se mediā solio dedit. aduolit omnis
 Terra simul. tū queq; suos prouinciā fructus.
 Exposuit. fert indus ebur. chaldeus amomū.
 Assirius gemmas. ser vellera. thura sabeus.
 Attis mel. fenix palmas. lacedemon olium.
 Archas equos. epitus equas. pecuaria gall.
 Arma calips. frumēta libes. campanus hiacū.
 Turū lidus. arabs gutthā. panchaya mirā.
 Done? castorea. blartam tirus. acra corinth.
 Sardinina argentū. naues hispania defert.
 Flumis et lapidē. scopulos iaculabile fulgur.
 Fucat. et accensam silicem fecundia maritat.
 Ira deum quitiens celū se cōmouet illic.
 Pibi terra valet subito flēs affrica nigras.
 Procubuit lacerata genas et cernua frontē.
 Nam male fecundas in vertice fregit aristas.
 Ac sic orsa loqui est uenio pars tertia mūdi.
 Infelix felice vno famula satus olim.

Hic predo. et dñis extinctis barbara ducū
Sceptra tenet tellure mea penitusq; fugata.
Nobilitate furens qđ nō ē non amat aspes.
O latij sopite vigor tua menia ridet.
Insidijs celsisse suis non cū cutis hastam.
Non p me vel capta doles: tua nēpe putantē.
Surgere fata malis. et celsior esse ruina.
Sed meli9 quo terzoz abit: iā vincere restat.
Si pugnas vt victa soles posenna superbū.
Terquiniū in pinguens cōpleuit milite tusco.
In vinculū quondā. sed dū prumpere portas
Obsidione parat totā te pertulit vno.
Coclitis in clipeo presserūt milia solum.
Multa virū pēdente via. nec ponte soluto.
Cū cadit et cecidit rex idem deniq; morte.
Admonit9 scribe dēdicum sibi bella moueri
Non solū cum bella fozent mox pace petita.
In regnū rediēt non tā feriente fugatus
Qm̄ flagrāte viro steterat nam corde gelato.
Scevola et apposito dextrā dāpnauerat igni.
Plus felix peccante manu. cum forte satelles
Palleret constante reo tormentaq; pati
Is fugeret qđ tortoz erat sed repulit vnus.
Cum qđ totā aciē senones dum garzul9 anser
Runciat et vigilat vestrum sine milite fatum
Me qđ da veniam qđ bellum gessimus olim.
Post trebiā. cannasq; domas romanaq; recta
Hānibal ante meus: qđ vidit scipio nostra.
Quid merui: fatis cogoz tibi bella mouere.
Cū volo. cū volo trepidus te terzitat hostis.
Sed tu9 cladente freto. vel vbi hispid9 alta.
Sus prope tes q̄ iacet. olasulq; cacimiat albis

Os nigrum telis grauidū circūlatrat ingens.
 Turba canū. si forte velit concurrere campo.
 Ille per obiectas vepres timet atq; superbit.
 Di tenuis fortisq; loco. dum proximū heya
 Deoator de colle sonet vox nota magistri
 Lassatā reparat rabiem. tam vulnera cecus.
 Fastidit sentire furoz. quid pzelia differis?
 Quid mare formidas procui? sepe triūphis.
 Et celū pugnare solet. quid qđ tibi pzeiceps.
 Est nūc pzetura eximius quē secula clamant.
 Venturū excidio libie. qui tercius ex me.
 Accipiet nomen. debent hec fata labori.
 Maioziane tuo. quē cur cōscendere classem.
 Ne portus intrare meos vr bemq; subire.
 Si iubeas cupiam. paucis ex ordine faboz.
 Fertur pānonie qua marcia pollet achintus
 Iliricum rexisse solum cum tractib; histri.
 Hui; auus nā theodosius quo tpe firmum.
 Augustū sumpsit nomē per vtrumq; ingrm.
 Miliciā ad partes regni neutratus eoas
 Maiozianū habuit. latis sic condita fastis.
 Facta ducis quotiēs sciticis illata colonis.
 Classica pzefferunt. hipanī peurēq; rigentē.
 Monte salutatis irisit lixa pruinis.
 Hūc socerū pater hui; h; vbi clarus euunon
 Culmine milicie semper contētus vt vnum.
 Cassib; in dubiis iūctus sequeretur amicū.
 Non semel oblati tēptauit fascibus illum.
 Aethio rapere aula suo. sed pzestitit ille
 Maioz honoratis cepit pzecciosoz esse
 Sic pzeccio non capta fides erat ille q; olim.
 Questoz cōsulibus. tractabat publica iura.

Ere suo tñqz modum seruabat vt illum.
Narraret rumoz iam rebus parcere nati.
Venerat h̄ sed forte ducis iam liuida cōiunx
Augeri famam pueri suffusaqz bili.
Coxerat internū per barbara corda venenū
Ilicet explorat celum totamqz volutis.
Pcurrit matheſi numeris iterzogat vmbzas.
Fulmīa rimat fibras videt vndiqz gaudens.
Secretum rapuisse deo sic tozua pelalgum.
Colchis ī apluſtri ſteterat. trepidāte marito.
Abſirtū ſparſura patri facturaqz ceſi.
Germani pl̄ moue nephas. dū funere pugnat
Et fratrem ſibi tela facit vel cū obzuit ignē.
Tauroz. plus ipſa calens textiqz trementem.
Frigida flāma virū quē defendente veneno
Inter flagrātes proibent aſſiſſe iuuentos.
Ergo animi dudū impacēs poſtq̄ audh̄t iſti.
Imperiū et lōgum ſtatui laniata lacert os.
Ingredit̄ qua ſtrata viri vocēqz furentem.
Dñs rupit ſecure taoz oblite tuozum.
O piger et mūdo pzinceps ſic ſecula poſcūt.
Maiozianus erit clamant hoc ſid̄ra ſignis.
Hoc homines votis iſti quid ſid̄ra quero.
Fatum aliud cui fecit amor. nil fortius illo.
Et puer ē cupidus nūq̄ ſed parc̄ habendi.
Pauper adhuc iā ſpargit opes igēcia ſuadet.
Conſilia. et ſequit̄ totum qđ cogitat altū eſt.
Urget quod ſperat ludum ſi forte retex̄ am.
Conſumit quitqđ iaculis feciſſe putaris.
Iſti vna dies tribz hunc tremuere ſagittis.
Anguis. ceruus. aper. nō ſi librauit in hoſtem
Spicula qui nato ſerpentis cozpoze cincto.

Quis timuit dum succurrit dum iactibus huiusdem
 Interitum vitamque daret stabilemque teneret.
 Corde tremente manu totaque exiret in arte.
 Sepe proprio motu dans iter membra duorum.
 Unius mortem libeat decernere testu.
 Cessit erix siculis simili nec floruit arte
 Sparta triapnea pugilem cum ginade pingue.
 Stratus bebricis amicus suscepit arenis.
 Qui vigor in pedibus frustra sibi natu ofelte.
 Siccaniam tribuit palmam plantasque supbas.
 Haud ita per siccam nemeen citius extulit archas.
 Cuius in aetholo volitanuem pulvere martem.
 Horruit hipomenes multo qui cespite circi.
 Contempto premissus erat cum carceris atro.
 Emicuit pernix populo trepidate virago.
 Nil toto tractura gradu cum palludu ille.
 Respiceret medium post se decrescere campum.
 Et longas ad signa vias flatuque propinquas.
 Pressus in hostili iam curzeret anxio umbra.
 Donec ad infractum me te iam tamque relictus.
 Cocita resparsa fregit vestigia pomo.
 Qui videt hunc equitem ledum spernit alupnam.
 At iuvenem stenobea tuum cui terga vetustas
 Pennati largitur equi liciamque chymera.
 Que superasse refert vulnere cum suscipit unam.
 Tres animas vitam tamen si tibi fata dedissent.
 Maiorane feror vetuisses castora frenos.
 Pollucem cestusalconem spicula nosse.
 Bellozo fonteis insultaturus opinis.
 Si clipeum capiat vincit telamone creatum
 Qui puppes iter gias contra hecoris ignem
 Ipsam etiam infidi classem defendit vlixis.

Missile si quanto iaculet pondere queris
Segnius infert trepidans pro fasce camille
Excussit telum metabus nec turbine tanto
Stridula pelide per troilum exiit ornus
Nec sic heroum tardantem busta creontem.
Atticus argides rupit marachonide quercu.
Nec sic intoztum violate phebados vltrix.
In danaos fulmen iecit: cum grecia troie.
Rodē habuit. similēq; facē. faxusq; capharei.
Daticibz inter aquas flāmam ructabat oile?
Parua loquor qđ quotiens tibi bella gerūt.
Discipul? nō miles adest. et fingit alumpnū?
Emulus econtra spectat quos viceris odit.
Et quos vincis amat tot? dormitat ad istū.
Magn? alexander. patris quē gloria tozfit.
Quid faciā infelix nato que regnā parabo.
Excluso sceptris geticis respública si me
Preterit. et paruus sup hoc gaudenti? hui?
Calcat? fatis istum iam gallia laudat.
Qđq; p europā est rigidis hunc abluit vndis.
Ren?. arar. rodan?. mosa. matrona. secana. led?
Clitis. elaris. arax. vuacalis. ligerimq; bipēni
Excilum p frustra bibit: cum bella timentes.
Defendit turones abenis post tēpoze paruo.
Pugnastis pariter frācis qua clozo potētes.
Atrebatum terras peruaserat hic coeuntes.
Claudebant angusta vias arcuq; subactum.
Dicū helenā flumēq; simul sub tramite lōgo.
Arcus suppositis trabibz transmigerat agger
Illic te posito pugnabat ponte sub ipso.
Maiorian? eques foris ripe colle propinquo.
Barbaric? resonabat himen sciticisq; thozeis

Rubebat flauo similis noua nupta marito.
 Hos ergo vt phibēt strauit crepitabat ad idē
 Cassis et appositis hastarū verpera thorax.
 Arcebat squamis donec conuersa fugatus.
 Hostis terga dedit plaustris rutilare videres.
 Barbarici vaga festa thori cōiecta passim.
 Fercula capturasq; dapes cirzoq; madente.
 Ferre coronatos redolencia serua lebetas.
 Illicet increscit maioris thalamiq; refringit.
 Plus ardens bellona faces rapit esseda victor.
 Rubētemq; nux non sic phloetica mōstra
 Utq; pelotronicos laphatas semeleuis erubā.
 Miscuit hemonias dū flāmant orgia matres.
 Et venerē martēq; cient ac prima cruentos.
 Cum sumūt ad bella cibos. bachoq; rotato.
 Pocula tela putant cū crudescēte tumultu.
 Polluit emathiū sanguis ceu tauricū ochrī.
 Re plus nubigenū celebrenē iurgia frumen.
 Sic q; mōstra domat rutili qb; arce celebri.
 Ad frōtē coma tracta iact nudataq; ceruix
 Setarū p dāpna nitet. cū limie glauco.
 Albet aquosa acies. ac nutib; vndiq; rasis.
 Pro barba tenues parantur pedine criste.
 Strictius assute vedes pro cera cohercent.
 Mēbra viz. patet hīs allato tegmīe poplex
 Latus et angustam suspentit balteus aluum.
 Excussisse citas vastum per iane bipennes.
 Et plage precisse locum clipeosq; rotare.
 Ludus. et in tortas precedere saltib; hastas.
 Inq; hostem venisse prius puerilibus annis.
 Est belli maturus amor si forte premantur
 Seu numero seu forte loci mors obzunt illos.

Tū timor iūcti perstant animoq; supsunt.
Jam prope post animā tales te teste fugauit
Et laudante viros quis nā ferat: oīa tecum.
Te sine multa facit pugnāt p p̄ncipe multi.
Qm timeo ne iam iste sibi si regna tenet it
Huic v̄icis q̄cūq; domas nil fata relinquūt.
Hic mediū p̄ocuzsoz enim si respuis esse.
Seruū eris certe recto si tramite seruat.
Sidera chaldeus. si tessalus elicit v̄mbas
Fulgura si tuscus nouit si gramina cholch?
Silice sortes sapiunt si nostra volatu.
Fata loquunt̄ aues. doctis balatibz hāmō.
Si sanctū sub sirte gemit si deniq; verum.
Phebe. themis. dodona canis post tpa nrā.
Julius hic augustus erit coniunctus amore.
Preterea ē iuueni grandis quē spiritū armat
Regis aui quo te vertas: ad culmina mūdi.
Hic fatū fert. ambo auiū. consurge simulq;
Aggredere ignaros neutrū mactare valebis.
Si iubeas vtrumq; mozi sed nece dolosas.
Blandicias veni. ferze tamen iste petatur.
Quid loquor incassū nichil ē q̄ tāta cauem?
Dt regnet victurus erit cōmotus in iras.
Aechius. sic pauca refert compesce furentis.
Impia vota animi mortē madare valebo.
Insontis taceam nostri: quisq; ne precatur.
Dt sine criminibz crimen fiat bene nasci.
Ad penam quis fata vocet: tua viscera ferro.
Maioriane petam p̄hebus si nocte refulget.
Luna die. duplex ponto si plaustra nouatur
Pazralis athlantē thanais si bagrada cernit
Canason hircinū nemozis si stipite lintris.

106
T^ex^ta. nabatheum pro nemo sulcat hidaspē.
Sⁱ bibit hispan⁹ gangē tepidisq; ab erbitis
A^d carthefiacū venit indus aquator hibernū.
Sⁱse pollutus perfundit sanguine castoz
T^hesea piritons. piladem si stravit hozeste.
V^el furibūda man⁹ raperet cū tauzica sacra.
M^atrici^da pius. sed ne spreuisse dolozem.
F^orte tuū videar viuat careatq; parumper.
Mⁱlicia heu nobis potuit nisi triste putasse.
F^ortuna debere suā. sic fatur. et illum.
R^ure iubet patrio suetos mutare labores.
F^atoz curzente rota quo disceret agro.
Q^uid possessorē maneat quos deniq; mozes.
I^us ciuile paret. ne solā militis artem.
F^erret ad imperiū suspenderet ilicet arma.
E^meritus iuuenis sterilis ieiunia terze.
D^omere fecundans. sic quondā cōsule curuo.
V^ertebas campos paulum si pace sequestra.
C^lassica laxasses fortis cui leua regebat.
S^tiuā post aquilas. humili dū iuncta camino.
Vⁱctoris fumum biberet palmata bubulti.
P^rincipis iterea gladio lacrimabile fatum.
C^lauserat aechius cui⁹ quo tutius ille.
M^agna palatinis cōiungeret agmīa turmis.
E^uocat hunc p̄cibus sed nō se pena morat.
S^anguis effusi numez collegerat ergo.
N^on aim̄ populi. ferzi mala crimina ferzo.
S^oluit. et in vrām post concidit ille ruinam.
I^am tunc imperiū p̄sentis principis aurea.
V^oluebāt bona fata celū sed publica dāpna.
Iⁿudiam fugere viri quicumq; fuerunt
R^omen in augustū lecti tenuere relictum.

Cesaribus solium postq̄ tu capta laboras.
Hic q̄ hunc fecit. traianum nerua vocauit.
Cū pinguis iā victor erat germanicus esset.
Ut titulis meritis fuerat res ordine curat.
Hanc ambit fama. quisquis sic incipit olim.
Post capreas tiberij post turba numina gay
Censurā claudij citharā thalamosq̄ veronis.
Post speculi imanis pompā q̄ se ille videbat.
Hic turpi⁹ q̄ pulcher otho p⁹ quina metelli.
Milia famosi ventris dampnata baratro.
His titulis princeps lectus. similiq̄ labori.
Pespasianus erat. sed ne fortasse latronis.
Ne clausam virtute putes cōsumpsit in illo.
Unigentis vite vicium scithicam feritatem.
Non vires sed vota tenent spolijsq̄ potitus.
Immensis. robur luxū iam perdidit omne.
Quo valuit dū pauper erat mea viscera prose.
In me nūc armat laceroz tot capta p̄ annos
Iure suo. virtute mea. fecundaq̄ penis.
Quos patiar pario. proprio nil cōficit armis.
Getulis. numacis. garamantibz aut holoisq̄.
Arzuge marmarida spillo nasamone timef.
Segnis et ingenti ferzū iam nescit ab auro.
Ipsi aut color exanguis quē crapula vexat.
Et pallens pinguedo tenet genaq̄ phenni.
Pressus a cescensē stomach⁹ nō explicat aurā
Pars est vita suis. non sic barceus opimam.
Hānibal ad capuam perijt. cum fortia bello
Inter delicias mollirent corpora baie.
En se lucernas qua verget gaur⁹ in vndas.
Brachia massillus iactaret nigra natatoz.
Atq̄ ideo huc dominū saltē post secula tanta

Ultorē michi redde precor ne dimicet ultra.
 Cartaga ytaliam contra sic fata doloze.
 Ingemuit lacrimisq; preces adiuit abortis.
 His hec roma refert logas succige querelas
 Deuota michi vindex tibi nomine diuum.
 Maiozianus erit sed paruis pauca retexam.
 Ex quo theodosius cōmunia iura fugato.
 Reddidit auctozis fratri. cui guttura fregit.
 Post in se vertenda manus mea gallia rerū.
 Ignorat adhuc dñis ignataq; seruit.
 Ex illo multū perijt quia p̄ncipe clauso.
 Quicquid erat miseri diuersis partibus orbis.
 Vastari solēpne fuit que vita placeret.
 Cū rector moderābus erat contēpta tot ānos
 Nobilitas iacuit p̄cium respública forzi.
 Retulit inuidiā p̄nceps hic oīa noster.
 Corrigit atq; tun̄ vires ex gentibz addens.
 Ad bellum p̄ bella venit. iā maximus ille est.
 Rō pugnasse labor. termin? cur cēpaverbis?
 Peruenit. et vincit. tali sermone pactum.
 Concilium est. verbisq; de famulāte metallo
 Aurea concordēs traxerunt fila sorozes.
 Vos me quos cecini rome litieq; labores.
 Nota hominū docuere loqui iā tēpus ad illa.
 Ferre pedem q̄ fanda michi vel appolline muto
 Pro musis mars v̄r erit cōscenderat alpes.
 Bretozumq; iugo p̄ longa silencia ductus.
 Romano exierat populato trux alamannus.
 Perq; cani quondā dictos de nomine cāpos.
 In predam centum nouies dimiserat hostes.
 Jamq; magister eras. burconē dirigis illo.
 Exigua comitante manu. sed sufficit istud.

Cū pugnare iubēs certa est victoria nostris.
Te mandasse acies, peragit fortuna triumphū.
Non populo sed amore tuo nolo agmina cāpo
Quo mittis paucos felix te respicit iste.
Euentus belli. certatum est iure magistri.
Augusti fato nuper post hostis aperto.
Ezrabat lentus pelagus simul ordine vobis.
Ordo oīs regnū dederat. plebs curia miles.
Et collega simul. campanā flantibz austris.
Ingrediens terram securum milite mauro.
Agricolā aggredit. pinguis p̄ trāstra sedebat.
Dandalus. operiens p̄dā qua iusserat illic.
Captiuo capiente trahi sed vestra repente.
Inter vtrūqz hostē dederāt sese agmina planis.
Que pelagus colemqz secant portūqz reducto.
Efficiunt flexu fluuū per terzita primum.
Mōtes turba petit. turbibusqz clausa relictis
Prede preda fuit. cū concitus agmine toto.
In pignam pirata coit pars lintre cauata.
Pan dociles exponit equos. ps ferrea texta.
Concolor induit. teretes pars explicat arcus.
Spiculaqz infusum ferro latera venenum.
Que feriāt bis missa semel iā textilis anguis.
Discurrit p̄ vtrāqz aciem cui guttur ad actis.
Turgescit zephris patulo mentitur hiatu.
Iratā pictura famem pannozqz furozem
Aura facit. quotiens crassatur vertile tergum.
Flatibz et nūmū. iam non capit aluus iane.
At tuba terzifono strepuit graue rauca fragoē
Responsat clamor litius virtusqz repente.
Ignavis vel parua fuerit cadit vndiqz ferzū.
Huic tñ in iugulos hunc tozta falaria iacta.

Præterit. ad mortē vix cessatura secundam.
 Hunc conti rotat ictus equo ruit acide fossus.
 Ne. veruq; alius. iacet hic simul alite telo.
 Absentē passus dextrā pars poplice secto.
 Mortis ad inuidiā iuuit partemq; cerebri.
 hic galee cum parte rapit. fortiq; lacerto.
 Difficilē ancipiti miserabile sincipit ense.
 Ut primū versis dat tergū vuandalis armis.
 Succedit cedes pugne discrimine nullo.
 Sternunt passim campis et fortia queq;
 Fecit iers trepidate fuga mare pallidū ierat.
 Et naues pertrāsīt eques turpiq; natatu.
 De pelago ad cimbā rediūt. sic tertia pirzi.
 Quondā pugna fuit cesis cum milibz illum.
 Dentatū premezet. lacere vix fragmīa classis.
 Traxit in epirum. q̄ chaonas atz molosos.
 Qui tradum macetūq; manū per littora nrā.
 Sparserat. et cuius vires cenotria psallans.
 Plaq; que petiūt. trepidauerat vnda tharēt.
 Hostibus expulsis. q̄ campum maximū extat.
 Jam lustrare vacat videas hic strage sub illa.
 Utrozūq; animos nullus nō pectore cesus.
 Quisquis vī erat. uulū non terga foratus.
 Illozum quisquis. clamant hoc vulnera primi.
 Prædonum cum forte ducis. cui regis auari.
 Narrat nupsisse soroz. q̄ puluere ceco.
 Clausus. et elisus pilis. vestigia turpis.
 Gestat adhuc probrosa fuge sic agmina vrā.
 Cum spolijs campū retinent et marte fruūt.
 Interea duplici texis dum littoze classē.
 Inferno superoq; mari. cadit oīs in equoz.
 Silua tibi. nimiūq; per vtrumq; recisus

Appennine latus. na ualiquz arboze diues.
Non minus i pelagz. nemoz q̄ mittis aquaz
Gallia continuis qm̄q̄ sit lassa tributis.
Hoc censu placuisse cupit. ne pondera sensit.
Que p̄desse probat nō tantis maior atrides.
Carpathiū texit ratibus cuius dozicus hostis
Si gaeas rapturus opes. roecheia clausit.
Pergama. nec tante festen vidurus ab ido.
Ferres classis erat. tumidas cū sternēt vndas.
Et potū sub ponte daret cum stanna superbo
Irzupit temerata gradu. turmeqz frequentes
Bellespontiaco persultauere profundo
Nec sic leucadio classis mareotica portu.
Ac tiacas abscondit aquas in bella mariti.
Dū venit a fario dotalis turba canopo.
Cum patrio cleopatra ferox. circūdata sistro.
Milite vel piceo fuluas onerata carinas.
Dozida diffusam p̄meret phtolomeide gaza.
Hoc tu non cultu pugnās. sed moze priozum.
Dite magis ferzo merito cui subiacet aurum.
Diuitis ignaui tales ne sperne rebelles.
Et si non acies decorant tamē ista triūphos.
Nec me lagenastripem memorasse pigebit.
Hostis ad exemplū vestri nāqz auguzoz isdem
Regnis fortunam similem. cum luxus in illa.
Parte sit equalis nec peioz cesar in ista.
Ilicet aggredieris q̄ nullus tempore nostro.
Augustus potuit. rigidum septemplicis histri
Agmē in arma rapis nā quitq̄d lāguidz axis
Cardine lithonio sub parraze parturit vrsa
Hoc totum tua signa pauet. basterna sueuus.
Dānonius. neurus. chunz. geta. dacz. halanz

109
Bellonoth⁹. rugus. burgundio. vesus. alites.
Bifala. ostrogoth⁹. perustes. sarmata. mosch⁹
Post aquilas venere tuas tibi militat oīs.
Caucasus. et scitice potoz tanaic⁹ vnde.
Quid faciat fortuna viri quascūq; minat.
Has tremuit iā roma man⁹. mō p̄cipe subte
Demetuat prope pua putat nisi seruiat illi.
Qd̄ timuit regnāte abo. iam castra mouebas.
Et te diuersis stipabant milia signis
Obsequiū gens vna negat que nup ab histro
Retulit indomitū solito truculentior agmen.
Qd̄ dormis per bella caret populoz superbo.
Tuldila plectendas in pzelia suggerit iras.
Hic tu vix armis positis itez arma retractas
Bifconides veluti ciconū cum forte primas.
Egigīs cōplent thiasis. seu scrimonis artus
Seu se p̄ rodopē. seu qua nymbosus in equoz
Voluit hipbozeis in cautibz hismar⁹ hebzū.
Dat sōno vaga turba simul lassata quiescunt
Orgia. et ad bifozē reboat nec tibia flatum.
Dis reqes. iā pōte ligāt. rotat enthea thirsū.
Bassalis et maculis erhibree nebridos horrēs
Excitat odrisios ad marcia tympana mistas.
Tu tñ hanc differs penā sed sanguis auctoz
Maioris dū parcis eras nō pertulit vltra.
Hoc pro te pl⁹ cauta manus. v̄r̄mq; pudorē.
Spreuit pro vobis primi cadit hostia belli.
Quisquis rebellis erat p̄redā q̄ diuidis illis.
Mens deuota q̄bus fuerat que terzita seruit.
Exemplo. gaudet precio farsalica cesar.
Arua petens. subitas farzo cōpescuit iras.
Sed sua mēbra secans. et cause mole coactus.

Fleuit quos perimit vestris hic perficit armis.
Sedicio. quodcumque iubes nisi barbarus audit.
Hic cadit ut miles timeat iam tempore brume.
Alpes marmoreas atque occurrentia iuncto.
Saxa polo rupesque vitri siccamque minantes.
Per scopulos pluuiam prope pede carpis et idem
Lubrica premissis firmas vestigia conto.
Ceperat ad rupis medium que maxima turba est.
Interno squalere geluque colle supino.
Artatis conclusa vultu reptare rigenti.
Non poterat reuoluta solo fors vnus ab illo.
Agmine canentem cuius rota triuerat histrum
Exclamat. gladios malo et solempne quieta.
Quod frigus de morte venie mea torpor inertis.
Membra rigore ligat quondam in corpore adustum.
Frigoris igne perit sequitur sine fine labori.
Instantem iuuenem quisquis fortissimum ille est.
Aut rex aut populus. castris munitus aprica.
Vel sub pelle iacet nos anni vertimus usum.
Quod iubet hic lex rebus erit non flectitur vniquam
Acceptis dampnumque putat si temporis iras.
Vel per dampna tinet qua dicam gente creatum
Quem scitha non patior. cuius lac tigridis infans.
Hircana sub rupe bibit que sustulit istum.
Axem meo grauior tellus in vertice summo.
Argentis cogit turmas ac frigora ridet.
Dum solus plus mente calet. cum classica regis.
Arctoi sequeretur romani principis arma.
Cesareumque larem luxu corpore perhenni.
Audieram dominos nil prodest ille prioris.
Si rex hic que fortis erat maiora parentem.
Dicere. de scopulo verbis accendis amaris.

110
Quisquis est opposui metuis q̄ lubrica cliui.
Frāge cutem pēdentis aque scalptoq̄ fluēte.
Fit tibi lymphā grad⁹. turpes deponē q̄relas
Ocia frigus habēt. nō q̄d m̄ mēbra bifozmis
Hylei natura dedit. num pegasus alis.
Adiuuit quitquid gradior pennasq̄ volanti.
Dat calais zetulsq̄ michi quē iungida cernis
Calcantē iā dozsa iugi vox frigora frāgunt.
Pos alpes iāiā studeā pensare ruinas.
Estatē sub sirte dabo. sic agmina voce.
Exigis. exēploq̄ leuas primusq̄ labores
Aggrederis quoscūq̄ iubes tum cetera paret.
Turba libēs. seruit proprijs legibus auctoz.
Qui tibi p̄terea comites. quātulsq̄ magister.
Milicie vestrum post vos qui compulit agmē
Sed nō inuitū. dignus michi cederet vni.
Silla. acie. genio. fabius pietate. metellus.
Appid⁹ eloquio. vi. fuluius. arte. camillus.
Si p̄cedere quantus moderet̄ honozem.
Dir queras. tendit patulos qua gallia fines.
Dix habuit mores similes cui teste senatu.
In se eciā tradum cōmiserat vlp̄ius ensem.
Qui didat modo iura gethis sub iudice v̄ro
Peditus rauum preconem suscipit hostis.
Quid loquar h̄ illū q̄ scrinia sacra gubernat.
Qui cōciuilis dispenset partis habenas.
Sustinet armati curtas. interp̄te sub quo.
Flectitur ad v̄ras gens effera condiciones
Quid laudare petrū paricis temeraria dico.
Viritus aggredieris. cui⁹ dignatur ab ore.
Cesar in orbe loqui. licet et questore diserto.
Polleat. at tñ hic nuper placidissime p̄nceps.

Obside precepto nostre de menibus vrbis.
Disceribus miseris insertū depulit hostem.
Et quia lassatis nimium spes vnica rebus.
Venisti nostris petimus succurze ruinis
Lugdunūq; tuā dum preteris aspice victoz
Ocia post nimios poscit te fracta labores.
Qui pacē das redde animum lassata iuueni
Cernix deposito melius post sulcat aratro.
Telluris glebam solide bone fruge colono.
Ciuibus exhausta est stantis fortuna latebat
Dū capis ne quāta fuit post gaudia princeps
Delectat meminisse mali populatibus igni
Et si concidimus veniens tū omnia tecum
Restituis. fuimus vestri quia causa triumphū.
Ipsa ruina placet cum victoz scandere curzū
Incipies. crinēq; sacrum tibi more priorum.
Nectet muralis. vallarū. cinica laurus.
Et regū aspiciēt capitolia fulua catenas.
Cum vesties romā spolijs. cum diuite cera.
Pinges cinifij captiua mapalia bocchi.
Ipse per obstātes populos raucosq; fragozes.
Precedā. et tenui sicut nunc carmine dicam.
Te gemias alpes. te syrthes. te mare magnū
Te freta te libicas pariter domuisse cateruas
Ante tamen vecisse michi q; lumina flectis.
Quod serenato miseros iam respicis ore
Exultare libet. memini cum parcere velles
Ipsic tibi vultus erat. mittis dat signa vetustas
Annue. sic vestris respiret birsā tropheis.
Sic parthus certū fugiat. maurusq; timore.
Albet eat. sic fusa tremāt positilq; pharetris.
Exarmata tuū circūstent bactria tribunal.

114

ExPLICIT panigericus maioriani. **I**ncipit panigerici
quem dixit socero suo rome. **P**refacio.

Pallados armifone festū dum cantib⁹ ortum,
Personet hic mario tercia nate chelis
Et dum mos opiū stipanē per macharonem
Qui steterāt fluuū queq; cucurrit hum⁹.
Dulcisonū quatit fidib⁹ dum pedtē murmur.
Has phibent laudes laude probasse deam.
Diua gigantei fudit quā tpe belli.
Armat⁹ parthus vertice diuiduo.
Quā neq; delicias peperit latona sub antris.
Fixura errantē eiclada pignozibus
Rec que cadineis pariēs alchidem in horis
Suspendit triplici nocte puerperiū
Rec cui⁹ pluuio turzis madefacta metallo est.
Cum matrē impletet filius aurigena
Sed te cū trepidū spectaret flegra tonantem.
Impulit excussam vertice ruptus apex.
Cūq; deos alie traherent in p̄elia vires.
Confusum valde te sine robur erat.
Protulit vt mox te patrius sapiēcia vertex.
Cum mage vicerunt tecum habuere dei.
Te propter cessit manib⁹ cōstruāta tremēdis.
Iā prope per rutilū machina tensa polum.
Pind⁹ othris. pholoe. dextris cecidere gigātū
Decidit et rethi iā grauis ossa manu
Sternit egeon bzianus ephialta minasq;
Arcton assueti lambere calce rotas
Enceladus patri iacuit fratriq; triphoeus.
Euboicam hic rupem sustinet. hic siculam.
Dic sese ad totā genitricē trāstulit orpheus.

Et docuit cordas dicere calliopam.

Assurxerunt muse sub laude sororis.

Et placuit diue carmine plus pietas.

Quod si maternas laudes cantasse fauori est.

Nec valeo prisca equiparare fides.

Publicus hic pater est voto cui carmine auitus.

Materia est maior si michi musa minor.

ExPLICIT prefatio. **I**ncipit panigericus.

Probe peragrato tandem visurus in vrbe.

Quem possis proferre parem da lumina celo.

Sufficit hic terzis nec se iam signifer astris

Tacet marmaricis quem vertice coterit athlas.

Sidera sunt isti que sicut mensa nitescunt.

Auersis sic roma micat cui fixus ab ortu.

Ordo fuit creuisse malis modo principe surget.

Consule nepe patres collatos cernere fasces.

Dos iuuat et sociam sceptris mandasse curule.

Credite plura dabitur curzus. iam nocte bifrontes

Anceps iane comas duplicibus accingere lauro.

Principis anterior iam consulis iste choruscet

Annus et emerita trabeis diademata crescut.

Incaustum iam musa pauces quod propulit auster

Vela ratis nostre pelago quia currere fame.

Cepimus. en sidus quod nos per cerula seruet.

Fortis pater superum prospexit ab ethere terras.

Ecce viget quodcumque videt. mundum reparasse.

Aspexisse fuit. solus vouet omnia nutus

Itaque ut conueniant superas tegeticus archas

Nunc plantis nunc fronde volat vix contigit arua

Et toto descendit auro. mare. terra. vel aer.

Indigenas misere deos germane tonantis

12
Prime venis viridi q̄ dozica findere curzu.
Suetus et atonita spargis cito terga serenū.
Humētes nymphas forcius comitat̄ ibiq̄.
Glaucus glauce venis vatū et certissē p̄theu
Certus eras lōgo veniūt post ordine diui.
Pāpineus liber. mars trux. thirinthi⁹ hirt⁹.
Rudaven⁹. fecundia cezes. pharetrata diana.
Juno grauis. prudens pallas. turzita cibeles.
Saturn⁹ pfugus. vaga cinthia. phebz ephēbz
Pan pauid⁹. fauni rigidi. satiri petulantes.
Cōuenere eciā celum virtute tenentes.
Castor equo. pollux cestu. parseius harpe.
Fulmīe vulcan⁹. typhis rate. gente quirin⁹.
Quis canat hic aulā celi rutilantia cui⁹
Ipsa pavimentū sunt sidera: iā pater aureo.
Trāquillus sese solio locat. inde priozes.
Cōsedere dñj. fluuijs q̄ contigit illo.
Sed senibz residere loco. tibi maxime fluctu.
Deeridane et flauis ī pocula fracte sicābris.
Rhene tumēs scithieq̄ vagis eq̄tate cateruis
Hister et ignotū plus not⁹ Nile p̄ ortum.
Cum p̄cul erecta celi de parte trahēbat.
Digras roma grad⁹. curuato cernua collo.
Ora serens. pēdent crine de vertice tecti.
Pulvere nō galea. clipeusq̄ ipingit̄ egris.
Gressibus at pōdus non terzoz fertur ī hasta.
Vtq̄ p̄n genibz primū est affusa tonantis.
Testoz sancte parēs iquit te numē et illud
Quidq̄d roma fui sūmo satis obzuta fato.
Inuidēo abiectis pond⁹ non sustinet ampli.
Culmīs alta dom⁹. nec flumen vallibz instat.
q̄d rogo bisleno michi vultuē thusc⁹ aruspex.

Portendit. iacens prime cur menia genti.
Omnibus iā celsa fui. dum collis etrucci.
Fūdamēta iugis aperis michi romule paup:
Vel gladio secura fui. cum turbine iuncto.
Merutul⁹. vegēs. pariterq; aurunc⁹. et euqu⁹
Verinc⁹ et volsc⁹. p̄merent. sat magna videbar
Et tibi dum rumpit viciatum femina ferro.
Corp⁹. et ad castū remeas pudor erute vuln⁹.
Iam cum vallatā sociō me clausit etrusca.
Tarq̄n⁹ proch muc⁹ ignes proch coclitis vñ.
Prochdolor hic nā q̄ ē q̄ sub mea iura redegit
Fānitē et gurgēs volsci qui terga cecidit.
Marcius et senones fūdens dictator et exul⁹
Fabricij vitam vellem mortes deciorum.
Vel sic vincentē vel sic victos mea redde.
Prīcipia heu quo nūc pompe ditescq; triūphi
Et pauper consul libicum mea terzuit axem.
Cuspis. et infido posui iuga tertia peno.
Indoz gangens. colchorum phasis. araxis.
Armenie. tagus ethiopū. tanaisq; getarum
Thibzinū tremuere meū. me teutono iuncto.
Quondā fracte subis cibus gladijsq; grauatas.
Ante manus solas iussi portare catbenas.
De michi q̄lis erā cū per mea iussa iuberent.
Hilla. armagenes. curuis. paulus. pompeius.
Tigurni anthiocho. pirzo. perso. mitridati.
Dacē. regna. fugam. vedigal. vincla. venenū
Sauromatē taceo. ac moscū solitosq; cruētū.
Iac portare getas ac pocula tingere venis.
Vel cū diffugiūt fugiendos cum mage persas
Rec terras dixisse sat. est. fulgentibz armis.
Tot maria intraui duce te. logeq; remotas

Sole sub occiduo gentes vidricia cesar.
 Signa calidoniostrāsuexit adusq; britānos
 Fuderit et qm̄q; scoztū. et cum saxone piētū.
 Hostes quesuit quē iam natura vetabat.
 Querē plus hoīes. vidit te frāgere leucas.
 Trux auguste pharon. dū classic9 accia miles.
 Stanna q̄cit. pfugusq; bibax anthoni9 armis
 Incestā vacuat patrio ptolomaida regno.
 Cūq; prius quereret. strido de cardie mundi.
 Sum limes nunc ipsa michi p̄ summe deoz.
 Sum iusso tibi iussa potēs q; parthic9 vltro.
 Restituit mea signa pauoz positoq; thiara.
 Funera crassoꝝ fleuit dū purgat. et hinc iam.
 Prochdoloꝝ excusso populi iure atq; senatus.
 Qd̄ timui incurzi. sum tota. in principe. tota.
 Principis et fiolacerū de cesare regnum.
 Que quondā regina fui campasq; tiberij.
 Et caligas gan̄. claudij censura secuta est.
 Et vir morte nero tristi p̄sone verendum.
 Galbā sternis otho. speculoq; pulcher haberi
 Dum captas ego turpis erā michi feda vitelli
 Intulit ingluuies ventrē qui tpe paruo.
 Regnās. sero perit. lassam p̄ iclitus armis.
 Despasianus habet tit9 hīc. post hūc q; frater
 Post quē trāquill9. vixi9 michi reddere nerua
 Cepit. adoptiuo factus de cesare maior.
 Olpius inde venit quo formidata sicambzis
 Agrippina fuit. fortis. pius. integer. acer.
 Talem capta p̄ceoz traianū nescio si quis.
 Equiparet in foris itez tu gallia mittas.
 Qd̄ vīcat lacrimē vocē clausere p̄cantes.
 Et quitq; sup̄est ludus rogat vndiq; celi

Assurgūt pceres. mazz. cipris. romul⁹. et q.
Auctozes tibi roma dei iam mitioz ipsa
Fleditur atqz iras veteres. saturnia dona.
Jupiter ista refert. fatum quo cūcta reguntur.
Quoz ego non licuit frāgi sat celsa laborant
Semp. et elatas nostro de munere vires.
Inuidit natura sibi. sed concipe magnos
Qm̄q̄ fracta animos. si posenna soluto.
Pl⁹ timuit de pōte tremēs. si menia capta
Mox bzenni videre fugam. si deniqz dirum.
Hannibalem iuncto terze celiqz tumultu.
Repulim⁹. cū castra tuis iā proxima muris.
Starent. collina fulmen pro turze cucurrit.
Atqz illic itez timuit natura pauentem.
Post flegra pugnare iouem torpencia tolle.
Lumina. decursam mentem caligo relinquat.
Te mix est vinci. incipies cum vincere mix.
Non erit. vtqz tibi pateat quo surgere tādē
Fessa modo possis paucis cognosce docebo.
Est michi que latio se sanguie tollit alūpnā.
Tell⁹ clara viris cui non dedit optia quondā
Rerum opifex natura parem fecund⁹ ab vrbe
Vollet ager. primo qui vix prociſsus aratro.
Semina tarda sitit vel luxuriante iuuenco.
Archana exponit piceam pinguedine glebam
Assurxerit huic coxitqz torridus auster.
Diliacū. libicumqz solum collataqz semper.
Arida migdonie dampnare gargara falces.
Apulus et calaber cessit. spes vnica rerum.
Hanc aruerne colens. nulli pede cedis ī armis
Quos vis vincis equo. testis michi cesaris esto
Hic nimiū fortuna pauens. cū colle repulsus.

Ergouie: castris miles vix restitit ipsis.
 Hos ego tam fortes volui sed cedere auitum.
 Dū tibi roma paro. rutilat cū maxima dudum.
 Sēmata cōplexum germē. palmata cucurrit.
 Per proauos gentisq; sue te teste filagzi.
 Patriciū resplēdet apex. sed portio quāta est.
 Hec laudū laudare patres: q̄s quippe curules
 Et p̄fecturas constat debere nepoti.
 Sunt alij p̄ quos se postuma iacet origo.
 Et p̄scū titulis numeret gen̄. alter auite.
 Nobilitas tu solus auos. libet edere tanti.
 Gesta viri et primā paucis p̄urere vitam.
 Soluerat in partū generosa puerpera casti.
 Ventr̄is on̄. maifesta dedi mox signa futuri
 Principis. ac totā fausto t̄epidi p̄ris aulam
 Inpleui augurio licet idē grandia nati.
 Culparet fata. et pueri iā regna videret.
 Sed sibi cōmissum tanto sub pignore cernēs.
 Mundi depositū ne quid tibi roma periret.
 Iuuit fortunā studio lactancia primum.
 Mēbra dedit niuibz glaciēq; irzūpere plātis
 Iussit et attritas paruū ridere pruinas.
 Surgentes animi musis formantē et illo.
 Quo cicerone tonas didicū q̄ facta tuoz.
 Ante ducum didicit pugnas. libroq; relegit.
 Que gereret cāpo. primū vix ceperat esse.
 Ex ifante puer. rabidā cum forte cruentis.
 Ridētibz atq; escas ieiunia fauce parātem.
 Plū catulis strauit fuerāt nā fragmīa propter
 Arrepta de caute lupam fractusq; molari.
 Diffiluit vertex et saxum vulnere sedit.
 Sic meū alcides nemeē dum saltibz errat.

Occurrit mōstro vacuus non roborā portans
Nō pharetras. stetit ira fremēs atq; hoste p̄p̄iq;
Consuluit solos virtus decepta lacertos
Parua quidem dicenda tñ quis p̄optior isto
Tensa cathenati summittere colla molosi.
Et lustris recubare feras interpretete nare.
Discere. non visas et in aere querere plātas
Jam si forte suem latratibz improbet v̄mber.
Terzuit. albentes nigro sub gutture lunas
Frangere ludus erat collutantiq; lacerto.
Vasta per aduersas venabula cogere p̄edas.
Qm̄ pulchrū cū forte domū p̄ lustra reuertēs
Horrore splendet ap̄i virtusq; repugnās.
Proderet in victū per fortia facta pudorem.
Sic pandionis caste tridonidos aruis.
Hippolitus roseo sudum radiabat ab ore
Sed simul ac gemino fragrās cū creffa furore
Transit affectu matres et fraude nouercas.
Quid volucrū studiū dat q̄s natura rapaces.
In vulgus prope cognatum. quis doctior isto
Instituit varias. per nubila iungere lites.
Alite vincit aues celeriq; p̄ ethera plausu
Hoc nulli melius pugnatōz militas v̄nguis.
Nec minus hic inter ciuilia iura secutus
Eligitur primus iuuenis solus mala fracte.
Alliget vt patrie. poscatq; infozme recidi.
Medigal. proceꝝ tum forte potentior illic.
Post eciam princeps constantius oīa p̄estat.
Indole defixus tanta. et miratus in annis.
Paruus grāde bonū vel more p̄cantis ephēbi
Verbe senis. ducis hinc pugnas et federa rex
Pandere roma libet varijs incussa procellis

Bellox. regi getico tua gallia pacis.
 Pignora iussa dare est inter q̄ nobilis obses
 Tu theodore venis quē pietate propinqui.
 Expetis in media pelliti principis aula.
 Tut⁹ auite fide. pbat h̄ iā theodozis altum.
 Exēplum officij res mira et digna relatu.
 Qd fueris blandus regi placuisse feroci.
 hinc te paulatim p̄libat sensibus ymis.
 Atz animis vult esse suū sed spernis amicū.
 Plus q̄ romanū gerere stupet ille repulsam.
 Et plus inde places rigidū sic pirzevidebas.
 Fabzicium. īgestas aīmo cum diuite fugit.
 Pauper opes regē tempnēs dū supplice censu
 Pignus amicicie vili mendicat ab aur o.
 Echiū intera scithico q̄ sepe duello est.
 Edoctus. sequeris. q̄ qm̄q̄ cellus in armis
 Nil sine te gessit cum plurima tū sine illo.
 Iā post vithungos et nozica bella. subacto.
 Pict oz vindelico belgā burgundio quē trux
 Presserat absoluit vict⁹ tibi vincit illic.
 Cursu. herulus. cun⁹ iaculis frācusqz natatu.
 Sauromata clipeo. saluis pede falce gelonus
 Vulnere vel si qs pangit. cui flesse perire est.
 Ac ferro perarasse genas vultuqz minaci.
 Rubra cicatricum vestigia defodisse.
 Illustri iā tum donat cellus honore.
 Squameus et rutilus. eciā nunc liuida cristis.
 Ora gerēs. vix arma domū sordencia castris.
 Retulerat. nouo bella itez pugnāqz sub ipsis.
 Iā patrie muris peritur⁹ comouet hostis.
 Lithozius. scithicos equites. tū forte subacto.
 Cellus aremozico geticū rapiebat in agmen.

Per teza aruene tuas qui proxima queq;
Discursu. flammis. ferro. feritate. rapinis
Delebant. paucis fallentes nomen inane.
Huius tū famulum quidā truculentior hoz.
Mox feriente ferit. ruit ille. et tristia fata.
Comendas dño absenti patremq; futuram:
Didicte moriēs stigiū sepe portat ad amnem
Et iam fama viro turzes portasq; tuenti.
Intuit u pauide plebis perfert scelus actum.
Excutitur restat. pallet. rubet. alget. et ardet
Ac sibi met multas vultum carinata p vnum.
Ira facit facies vel qui mos sepe dolenti
Plū amat extinctū. tandem prorupit et arma
Arma fremit. p̄guisq; et iā nō sanguine ferē
Lozica. et obtusus per barbaravulnera cōtus.
Atq; ab assiduis dentatus cedibus ensis.
Includit suras ocreis capitiq; micantem.
Inponit galeā. fuluus cui crescit in altum.
Conus et iratam iaculatur vertice lucem.
Et iā scandit equū uulsisq; a cardine portis.
Emicat. assistunt socio virtusq; dolorq;
Et pudor armatus pilo petit impiger alas.
Pugnādo pugnā querās pauidūq; peragmē
Multoz interitu compensat q̄ latet vnus
Sic frigiū emathia victorē cū spide poscens.
Facides ceso luctum frenauit amico.
Per mortes tot troia tuas. iam vilia pse
Agmina contentus rure structūq; p amplos.
Exerere gladium populos. nata. obruta tellū.
Sanguīe dūq; hebetat f̄ba graue cedua telū
Absens incuncto sibi vulnere iā cadit hec̄oz.
Perdit? vt tandem tanti qui causa tumult?

Inquit auitus age scithica nutrice sub ardo.
Quod furis et celo tamen qui fidis inermi.
Cogredere armato multum tibi praesitira.
Jam mea, concessi pugnā iubeoq; resistas.
Certantē maclasse iuuat. sic fatoz et equoz.
Prosilit in mediū necnō ferus aduenit hostis
Ut primū pestus. vel cominus ora tulere.
Hic ira tremit. ille metu. iā certa turba
Diuersis trepidat votis varioq; per id
Pendet ab euentu. sed postq; prima secunda.
Terciaq; acta rota ē venit ecce et celsa cruētū
Perforat hasta vix. post et cōfinia dozsi.
Cedit trāssosso ruptus bis pectore thorax.
Et dum p duplicē sanguis singultat hiatum.
Diuidua ancipitē carpsērūt vulnera vitā.
Hec post gesta viri te met stix liuida testoz.
Intermerata michi pfectus iura regebat.
Et caput h sibi met solitis defessa ruinis.
Gallia suscipiens getica pallebat ab ira.
Nil prece nil p̄cio nil milite fract? agebat.
Etuis capto terraz dampna patebant.
Lithozio in rodanū proprios pducere fines.
Theodozide fixū nec erat pugnare necesse.
Sed migrare gethis rapidā trux asperat irā.
Victoz q; sentit scithicum pro menibz hostē.
Inputat. et nil ē grauius si forsitan vmq;. .
Dicere cōtingant trepido postq; vndiq; nulla
Presidium. ducikulq; tuis nil roma relictū ē.
Fed? auite nouas seuum tua pagina regem.
Lecta domat iussisse sat est te qd rogat orbis
Credant h vmq; gentes populi futuri.
Littera romani cassat q; barbare vincis.

Jura igitur rex it nāq; hoc q̄ par fuit vt cum
Fieret assertor. legem qui nunc erit auctor.
Nec dand⁹ populis p̄iceps caput īperatoꝝq;
Cesar et augustus solū fera p̄elia nosset.
Jam p̄fecture perfūctus culmine tandem.
Se dederat ruri numq̄ tamen ocia nūq̄
Desidia inbellis. studiumq; et cura quieto.
Armoz semper subito cum rupta tumultu.
Barbaries. totas in te transfuderat arctos.
Gallia pugnacē rugum comitante gelono.
Tepida trux sequit̄ scerū burgundio cogit.
Chun⁹ bellonot⁹. neurus. bastarna toꝝigus.
Bructerus vluosa quē velincer abluit vnda.
Prozūpit francus cecidit cito secta bipenni.
Hercinia in lintres et lenum texuit aluo.
Et iam terzificis diffuderat attila turmis.
In cāpos se belga tuos vix liquerat alpes.
Etuus. tenue et rarum sine milite ducens
Robur in auxilijs geticū male credul⁹ agmē.
Incassum p̄pozūps p̄sumens adfoze castris.
Nunciū at postq̄ ductozē pertulit hūnos.
Iā prope contemptū p̄pozūps in sedib; hostē
Expectare getas versat vagus omnia secum.
Consilia. et mentem curaz fructibus vzget.
Tandem cunctanti sedit sentenciā celsum.
Exorare virum collectisq; omnibus vna
Principibus corā supplex sic talibus infit.
Orbis auite salus cui nō ē noua gloria nūc ē
Qd̄ rogat etuis voluisti et nō nocet hostis.
Dis prodem inclusa tenes tot milia nutu.
Pro populis geticis. sola ē tua gracia limes.
Inferri semper nobis pacem tibi p̄stant.

Diârices i pro me aquilas fac optiē chunos.
 Quoz forte prioz fuga nos cōcussit olim.
 Bis victos prodessē michi sic fatur et ille
 Pollicit⁹ votum fecit spem p̄tinus inde.
 Abuolat. et famulas in p̄elia cōcitat iras.
 Habant pellite post classica romula turme.
 Ad nomē curzente geta. timet ere vocari
 Dirut⁹ opprobziū nō dāpnū barbar⁹ horrens
 Hos ad bella trahit tum iā spes orbis auitus.
 Del iā p̄iuatus vel adhuc sic cīnama busto.
 Collis ericēi portans phebeius ales.
 Concitat oē auium vulgus fomulātia curzūt.
 Agmīa. et augustus pennas nō explicat aer
 Iā prope fata tui bisenas vulturis alas.
 Cōplebant scis nāq̄ tuos scis roma labores.
 Ethilim placidus maclauit semiuir amens.
 Dixq̄ tuo inpositū capiti diadema petroni.
 Illico barboreis necnō sibi capta videri.
 Roma getis tellusq̄ suo cessura furozi.
 Raptores ceu forte lupi quis nare sagaci.
 Mōstrat odoz pinguē clausis ab ouilibz aurā
 Irzitant acuūtq̄ famē portantq̄ rapine.
 In vultu speciē patulo ieiunia ridū.
 Fallentes ianuāq̄ tenet spe frangit agnus.
 Atq̄ absens auido crepitat iā preda palato.
 Quin et aremozicus piratā saxona tractus.
 Sperabat cui pelle salum sulcare britannū.
 Lud⁹ et assuto glaucū mare fundere lembo.
 Frācus germanū primum belgāq̄ secundum.
 Sternebat renūq̄ feroz alamāne bibebas.
 Romani ripis et vtroq̄ superbus in agro.
 Del cinis vel victoz eras sed perdita cernens.

Terrarū spaciā princeps iam maximū vnum.
Quō fuit in rebz peditūq; equitūq; magistrū.
Te sibi auite legit collati rumor honoris.
Inuenit agricolā flexi dum forte ligonis.
Exercet dentes vel pando pronus aratro.
Vertit in excoctā per pinguiā iugera glebā.
Sic quodā ad patrie res fractas paup arator
Cincinnate venis veterē cū te induit vxor.
Ante boues trabeā dictatozemq; saligne.
Excepere fores atq; ad sua tecta ferentem.
Quō non perseuit turpiq; e fasce grauata.
Vile triumphalis portauit purpura semen.
Ut primum ingesti pondus suscepit honoris.
Legas qui veniā poscant alamanne furoz.
Saxonis incurfus cessat cautumq; plaustrū.
Alligat albis aqua. vixq; h̄ tibi mēstruatotū
Luna vidit iāq; ad populos et rura feroci
Tenta gete ptendit iter qua pulsus ab estu.
Oceanus refluxū spargit per culta garonnā.
In flumē curzente mari trascendit amarus.
Blanda fluenta latex fluuiūq; īpacta p̄ olueū.
Salsa peregrinū sibi nauigat vnda pfundū.
Hic iam disposito laxantes frena duello.
Vesoz proceres raptim suspendit ab ira.
Humoz succincto referens diplomate auitum
Jam geticas intrate domos positaq; parūper
Mole magisterij legati iura subisse
Obstupuere duces pariter scithicusq; senatū
Et timuere suam pacem ne forte negaret.
His rutilus pheton leuū cum carperet axis.
Jam pallunte die flagrantiq; exita mundo.
Pax elementoz fureret vel sicca propinquus

118
Seuret p̄ stagna vapor limusq; sitizet.
Dulvero ponti fundo. tunc vnica p̄hebi.
Inluetum clemēs extinxit flāma calorē.
Hic aliquis tū forte getes dum falce recocta
Istibz informat saxoq; cacumiat ensem.
Iam p̄optus caluisse tubis iā iā q; fr̄quēti.
Cede sepulturus terrā nō hoste sepulto
Claruit vt primū nomen venientis auiti.
Exclamat perijt bellū date rursus aratra.
Ocia si replico prisce bene nota quietis
Nō semel iste m̄ ferzū tulit. o pudor. odij.
Tm̄ posse fidem. quid federa lenta minaris.
In dāpnū michi fide meum. cōpendia pacis
Et prestare iubes nos et debere quis v̄m q̄.
Crederet. en getici reges parere volentes
Inferi⁹ regnasse putāt nec dicere saltim.
Desie obtentu possum te p̄elia nolle.
Pacē fortis amas. iā partis sternit auitus.
Insup et geticas premissus continet iras.
Messian⁹ adhuc mādasti et ponim⁹ arma.
Quid restat q̄d posse velis. q̄ nō sum⁹ hostes
Parua reoz prisco tu si michi not⁹ ī adu es
Auxiliaris ero vel sic pugnare licebit.
Hec secū rigido vesus dum corde volutat.
Dentum incōspectu fuerat. rex atq; magister
Propter constiterāt hic vultu erect⁹. at ille.
Leticia. erubuit. veniāq; rubore poposcit.
Post hīc germano regis hinc rege retento
Palladiā implicitis manibus subire tolosam
Haut secus insertis ad puluinaria palmis.
Romulus et taciis fedus iecere parentum.
Cūferro et rabidis cognato ī marte martris

Herilia inferuit palates colle sabinas
Interea incautum furtiuus vuandalus armis.
Te capit infido que tibi burgundio ductu.
Exorquet trepidas maectanti principis iras.
Heu facinus. in bella itez quartosq; labores.
Perfida helissee crudescunt classica birse.
Nutricis q; fata malum conscenderet arces.
Euandri massilla phalanx montesq; quirini.
Marmarici pressere pedes rursusq; reuexit.
Que captiua dedit quondā stipendia barche.
Exiliū patrum plebis mala principe celo.
Captiuū iperium geticas rumoz tulit aures.
Luce noua vetez cetus de moze getarum.
Contrahit. stat prisca ānis viridilq; senectū.
Consilijs squalet vestes ac sordida macro.
Linthea pinguescūt tergo nec tāgere possūt
Alta te suram pelles ac poplice nudo.
Peronē pauper nodus suspendit equinum.
Postq; in consilium veteroz venit honora.
Pauperies pacisq; simul rex verba poposcit.
Dux ait optassem patrijs securus in aruis.
Emeritam fateoz semper fouisse quietem.
Ex quo milicie post munera trina superbum.
Prefecture apicem quarto iam culmine rexi
Sed dū me nostri p̄iceps mō maxim⁹ orbis.
Ignarū. absentem proceoz pro mille repullas.
Ad lituos post iura vocat voluitq; sorozis
Preconē mutare tubis promptissim⁹ istud.
Arzipui officiū vos quo legatus adirem.
Federa prisca precoz q̄ nūc metis ille teneret.
Iussissem si forte senex cui semper auitum.
Sectari creuisse fuit tractare solebam.

119
Res geticas olim scis te nescisse frequēter.
Que suasi nisi facta tamen fortuna priorē.
Arripuit gemum perijt quodcūq; merebar.
Cum genitore tuo narbonē tabe solutum.
Ambierat tu paruus eras trepidātia cingēs.
Milia infames iam iāq; coegerat escas.
Jam tristis proprie crederat de fore prede.
Si clausus fortasse perit cū nostra probauit.
Consilia et refugo laxauit menia bello.
Teq; ipm sunt ecce senes hoc pectore fultum.
Dee flentē tenuere manus si forsitan alrix.
Te michi cum nolles lactandum tolleret ecco
Aduenio. et prisca repeto mō pignus amoris.
Si tibi nulla fides nulla ē reuerēcia patris.
Iovrus paceq; nega prozumpit ab omni
Murmur cōsilio fremitusq; et prelia dāpnas
Sedicioſa ciet concordem turba tumultum.
Tum rex effatur dudum dux inclite culpo.
Poscere te pacem nostrā cū cogere possis.
Seruitiū trahere ac populos ī bella sequaces.
Re queso inuidiā patrio michi noīe muras.
Quid mereoz si nulla iubēs: suadere sub illo
Qd poteras mō velle sat est solūq; moratur.
Qd cupias nescisse getas michi romula dudū
Certe iura placent paruūq; edissere iussit.
Ut tua turba pater docili quo prisca marois.
Carmia molliret sciticos michi pagina mores
Jam pacē tum velle doces sed percipe q̄ sit.
Conditio obsequij forsā tam pacta pbabis.
Testos roma tuū nobis venerabile nomen.
Et sociū te marte genus vel quitqd ab euo
Nil de mundus habet melius nil ipsa senatu

Me pacem seruare tibi vel velle abolere.
Que noster peccauit anus quē sultat id vñū.
Quod te roma caput sed dñi si vota secundāt
Excidiū veteris crimen purgare valebit.
Ultio presentis si tu dux inclite solum
Augusti subeas nomē. quid lumina flectis.
Inuitū plus esse decet non cogim⁹ istud.
Sed contestamur rome sum te duce amicus
Principe te miles regnū non preripis vlli.
Nec quisq̄ latias augustus possidet arces
Qua vacat aula tua ē. testoz nō sufficit istud.
Ne noceā atq; tuo hic vtū diademate fiat.
Ut prosum suadere meū est. nam gallia si te.
Cōpulerit que iure potest tibi pareat orbis.
Ne pereat dixit pariterq; in verba petita.
Dat sanctā cū fratre fidem discedis auite.
Nestus. qui gallos scires non posse latere.
Quid possint seruire gete te p̄ncipe. nāq;
Ciuibz vt patuit trepidis te federa ferze.
Occurrūt alacres. ignaro ante tribunal.
Sternūt vtq; satis sibi met numerosa coisse.
Nobilitas visa est quā saxa niualia codñ.
Despectant varijs nec nunq̄ partibz ambit.
Tirzeni reniq; liquoz vel longa perhenne.
Quā iuga ab hispano seclusam iura cobertēt
Aggreditur nimio curarum pondere tristem.
Gaudens turba virū proceꝝ tū maxim⁹ vn⁹.
Dignus q̄ patrie personam sumeret infit.
Qm̄ nos per varios dudū fortuna labores.
Principis sub puero laceris terat aspera rebz
Fors longū dux magne q̄ri cū q̄ppe dolentū.
Maxia pars fuerit patrie dñi vuluera lugēs.

Sollicitudinibz vehementibus exagitatis.
 Has nobis inter clades ac funera mundi.
 Mors vixisse fuit sed dū per verba parentū.
 Ignauas colimus leges sanctumq; putamus
 Rem veterē p dāpna sequi portauim? vmbra
 Imperij. generis contenti ferze vetusti.
 Et vicia. ac solitā vestiri murice gentem.
 Morte magis q̄ iure pati promptissima nup
 Fulsit condicio proprias quas gallia vires.
 Exercet trepidū dum maxim? occupat orbē.
 Orbem ego sat potui magistro.
 Regna reformasse quis nostrū bellica rura.
 Litus aremozici geticas quis mouerit iras.
 Non latet hīs tātis tibi cessim? iclite bellis.
 Nunc iā summa vocāt dubio sub tpe regnū.
 Non regit ignauus postponit ambitus oīs
 Ultima iā claros querunt post dāpna ticini
 Ac tūbie trepidans raptim respública venit.
 Ad fabiū cannas celebres varzone fugato.
 Scipiadūq; eciā turgentem funere penum.
 Liuius electus fregit captiuus vt aiunt.
 Orbis i vrbē iacet p̄iceps perit h caput oē.
 Nūc habet imperiū petim? cōscende tribunal.
 Erige collapsos non hoc mō tēpora poscunt.
 Ut romā plus alter amet nec forte reare.
 Te regno non esse parem cum b̄rē mei signa.
 Terpemū p̄merēt scis tum respública nostra.
 Tota camillus erat. patrie qui deditus vltor.
 Texit fūmantes hostili strage fauillas
 Non tibi centurias aurum popolare parauit.
 Nec modo venales numerosoq; alle redempte
 Concurrūt ad puncta tribus suffragia mūdi.

Nullus emit pauper legeris q̄ sufficit vnū.
Es meritis diues patrie cur vota moraris
Que iubet vt iubeas? h̄ est sententia cūctis.
Si dñs fis liber ero fragor atria complet
Thierni quo forte loco pia turba senatus.
Detulerat vim vota p̄ces locus hora diesq̄.
Dicitur imperio felix ac protinus illic
Robiliū excubias gaudens sollercia mandat.
Tercia lux refugis imperiona fuderat astris.
Concurzunt proceres ac m̄lite circumfuso.
Aggere composito statuūt ac torque coronāt
Castrensi mestū donantq̄ insignia regni
Iā prius induerat solas de p̄cipe curas
Haut alio quondā vultu thirincius heros.
Pondera suscepit celi simul atq̄ nouerce
Cū libica se rupe gigans subduceret. et cum.
Tucio herculeo sedisset machina dorso.
Nūc tibi roma dedi patulis dum gallia cāpis
Intonat augustū plausu faustumq̄ fragorem.
Portat iexanguem boreas iā fortior austrū.
Hic tibi restituit libiē per vincula quarta.
Et cui? solum amissas post specula multa.
Pānonias rtuocauit iter iā credere p̄optū ē
Quid faciat bellis. o quas tibi sepe iugabit.
Inflictis gentes aquilis. qui maxima regni.
Omnia priuatus fugit cum forte vianti.
Excuteret p̄pes. blebeium mot? amictum
Letior at tanto mō p̄ncipe p̄isca deorum.
Roma parens attolle genas ac turpe veterū
Depone. en p̄iceps faciet iuuenescere maior.
Qm̄ pueri fecere senem finē pater ore.
Dix dederat plausere dñi fremitusq̄ cucurrit.

124
Consilio felix tempus. venerere sorores.

Imperijs auguste tuis. et consulis anno.

Fulua volubilibus duxerunt secula pensis.

¶ Sidonij panigericus finitur. socero suo rome dictus.

Edicio libelli scripta ad priscum valerianum virum prefectum

Prisce decus semp nostrum cui principe auito.
Cognatum sociat purpura celsa genus.

Ad tua cum nostre curzant examina nuge;

Dico state vage quo properatis: amat.

Districtus semper censor qui diligit extat.

Dura fronte legit mollis amicicia.

Nil totum prodest adiectum laudibus illud.

Alpia quod rutilat porticus ere meo.

Vel quod huc populosi mul et plaudete senatu.

Ad nostrum reboat concaua roma sophos.

Respondent ille. probabimur. ibimus. et nos.

Non retines tanto iudice culpa placet.

Cognitorum huius nullus melior bene carmina pensat.

Contentu tardo iudicio celeri

Et quia non potui temeraria sistere verba

Hec rogo ne dubites lecta dicare rogo.

¶ Explicit largam solli. hac apollinaris felici domino.

pioque fratri dicit Sidonius suus salutem.

Dic dic quod peto magne dic amabo.

Felix nomine. mente. honore. fama.

Ratis coniuge. fratribus parente.

Germanis genitoris atque matris.

Et summo patrueli um camillo.

Quid nugas temerarias amici.

Sparsit quas tenere locus inuente.

In formam redigi iubes libelli.
Ingentē simul et repente fascem.
Conflari inuidie et p̄ire cārtam.
Mandatis famuloꝝ sed ante testoz
Lectoz quas patieris hic salebras.
Non nos curzimꝰ aggerē vetustum.
Nec quitꝰ inuenies vbi p̄riorum.
Antiquas terat orbitas talia.
Non hic antipodas salumꝰqꝰ lubzum,
non hic mēnonios canemus indos.
Aurore face ciuica perustos
Non artaxata susa bracta chazras.
Non cogram babilonia personabo.
Que largū fluuio patans alumpno.
Inclusum bibit hinc et inde tigrim.
Non hic assir̄is nimium p̄riorem.
Non medis caput arabacē perfabor.
nec ꝰ diuite refugit hostem.
Arsit sardana palus in fauilla
non cyrum astiagis loquoz nepotem.
nutritum vberē quē ferunt camino.
Cuius non valuit rapacitatem.
Vel lidi saciare gasa cresti.
Cuius nec feritas subacta tunc est.
Cesis milibus ante cum ducentis.
In vallis schitice coactus artum.
Orbate ad thomiris venirer vtrem.
Non hic cecropios leges triūphos.
Vel si quo marathon rubet duello.
Aut cum milia mille concitaret.
Inflatum numerositate xerxen.
Atqꝰ hūc fluminibꝰ satis profundis.

Confestim ebibitis adhuc sitisse.
 Necnō thermopilas et bellis vndas.
 Spretis obicibus soli saliqz.
 Insanis equitasse cum cateruis
 Admissosqz mathon tumente ponto.
 Juxta frondifere cacumen alpis.
 Scalptas classibz ire per cauernas.
 Non prolem garamantici tonantis.
 Regnis pzincipibusqz pzincipantem.
 Porrectas asie loquar paterno.
 Ad am fulmine peruolasse terras.
 Et primum darij tumultuantes
 Perfectos satrapas que ptulisse.
 Mox ipsum solio patrum superbum
 Cognatosqz sibi deos crepantem.
 Captis coniuge. libertis parente.
 In casus hominis redire iussum.
 Quod cum maxima bella cōcitasset.
 Tota et perfidis vndiqz gregate.
 Vno constituisset arma campo.
 Hoc solum perhibetur assecutus.
 Dormire vt melius liberet hosti.
 Non lectos mincas loquente silua.
 Dicam phasiaco. stetisse portu.
 Forma percita conducis pelasgi.
 Molliret rabidos virago tauros.
 Nec tum terita cum suis colonus.
 Post anguis domiti satos molares.
 Armatas tremebūdas inter herbas.
 Florere in segetem stuperet hostem.
 Et pugnantibz hinc et hīc aristis.
 Supra belliferas mādere glebas.

Culmosos viridi cruoze fratres.
Non hic terzigenā loquar cohortē.
Admixto magis inuidam veneno.
Quod p̄ter speciē mō carentem.
Angues corporibus voluminosis.
Alte suq̄amea crura porrigentes.
In vestigia fauce desinebant.
Sic forme triplicis procaz iuuetus.
Tellurem pede proterens voraci.
Curzebat capitum stupenda gressu.
Et cū classica numinū sonabant.
Mox contra tonitrijs resibilante.
Audebat superos ciere planta.
Nec flegre legis ampliata rura.
Missi dum volitant per astra mōtes
Pindus. pelion. ossa. olimpus. othris.
Cū siluis. gregibus. feris. p̄uinis.
Saxis. fontibus. opidis. leuati.
Vibrantum spatiosiore dextra.
Non hic herculis excolam labores.
Cui. sus. cerua. leo. gagas. amazon.
Hospes. taurus. erix. aues. licus. fur.
Nell⁹. libs. iuga. poma. virgo. serpēs
Ethe. thraces. equi. boues. hibere.
Luātatoz. fluuius. canis. triformis.
Portatusq̄ polus polum dederunt.
Non hic helida nobilem quadrigis.
Nec notam minus annis ex amoze.
Versus pro equar vt per yma ponti.
Alpheus fluat atq̄ trasmarina.
In fluctibus cadat vnda coniugales.
Non hic tantaleā domum retextam

Qua mixtū pelopeca per parentē ē.
 Proles facta soroz nouoq; monstro.
 Infamem gemuit pater nepotem.
 Nil mestum hic canit nec esculentā.
 Fletus pingimus ad dapes pthieste.
 Fratris crimine qui miser voraris.
 Diuum pignozibus fuit sepulchrum.
 Cū post has epistolas repēte flexis.
 Titan curzibus occidens ad ortum.
 Conuiuam fugeret diem fugaret.
 Rec frix pastor erit tibi legendus.
 Decrescens cui dindimon reciso.
 Fertur vertice texuisse classem.
 Cum iussu veneris patrocinantis.
 Terras hebalias et hospitales.
 Raptorz depopulatus est amiclas.
 Predā trans pelagus petēs sequacē.
 Sed nec peragna nec decēne bellum.
 Rec seuas agamēnonis phalangas.
 Rec periuria prosequaz sinonis.
 Arx quo palladio dicata signo.
 Pellaci reserata proditoze.
 Portantem pedites equum recepit.
 Non hic meonie stilo camene
 Cuius dulichūq; thessaliq;
 Virtutem sapienciamq; narzo.
 Quoz hic peliaco putatur antro.
 Venatu. fidibus palestra et herbis.
 Sub saturingena sene institutus.
 Dum nūc lustra terens puer ferarum.
 Passum per pholoen iacet niuosam.
 Runc pressepibus accubans amatis.

Dozmit mollius in iuba magistri.
Inde siriadum datus parenti.
Falso nomina pertulisse pirze.
At que inter tetrice choros minefue.
Occultos veneri rotasse tyrsos.
Postremo ad frige sonum rapine
Tractus. laudibus hectoris trahendi.
Ast illum cui contigit pater nam.
Quartū post itacam redire lustrum.
Nec zmirne satis explicat volumen.
Nam quis continuare possit illos.
Quos terra et pelago tulit labores?
Captum palladiū. repertum achillē.
Captū prepetibus dolona plantis.
Et rhesi niuias prius quadrigas.
Fandi quā biberent fluenta. tractas.
Ereptam quā quā deus patronus.
Filodæta tibi dedit pharetram
Apacem thelamonium furentem.
Quod sese ante rates agente causam.
Pugnacis tulit eloquens coronam.
Ditatū hīc poliphemon atque circem.
Et lestrigonij famem tyranni.
Tum pomaria diuitis calipso et
Sirenas pereuntibus placentes.
Ditatas tenebras famēque naupli.
Et scille rabidum voracis ignem.
Del tauro menitana quos caribdis.
Ructatos scopulos canat profundo.
Non diuos specialibus fauentes.
Agris urbibus insulis que canto.
Saturnum latio. iouem que crete.

Junonem que samo rodo que solem
 Venne per siphonē mineruā hūneto.
 Vulcanum lipare. papho dionem.
 Argis persea lansaco priapum.
 Thebis euchion ilioq; vestam.
 Timbre delion archaden liceo.
 Martem tracibz. ac scithis dianam.
 Quos fecere deos dicata templa.
 Thus. sal far. mola vel supfluarum.
 Consecratio cerimoniarum.
 Non cū treptolomo verendā eleusim.
 Qui primas populis dedere aristas.
 Pastis caonium per ilicetum.
 Non apici mareoticum sanabo.
 Ad menfitea sinistra concitari.
 Non dicā lacedemones iuventam.
 Dndas tyndaridis dicasse luctas.
 Doctos quos patrijs palem therānis;
 Sianas bebricij tremit theatri.
 Consortes licias que ceritum que.
 Respōsa aut themidis pziora delphis.
 Nec que fulmine theseus expiato.
 Septum numina querit ad bidental.
 Nec quos euganeū bibens tunauum.
 Colle anterioro vīdebat augur.
 Diuos thessalicam mouere pugnam.
 Nec quos amphiaras et melampus.
 Ex ipsis rapuit deos fauillis.
 Per templū male fluctuante flāma.
 Gaudens lumine perduto metellus.
 Non hic cinifius canetur ammon.
 Mitratum caput eleuans arenis.

Dix se post hec haton bion litatum.
Suetus promere sircicum baratro.
Non hic dindima nec crepate buxo.
Curetas berecinciam sonantes.
Non bacchū trieterica exerentem.
Describam et tremulas furoze festo.
Ire in bassaridas vel infulatos.
Aram ad thuricremā rotare mistas.
Non hic hesiodea pingus halscre.
Species carmina pindariq; cordas.
Non hic iociferi iocos menandri.
Non lesti archilochi feros in abos.
Vel plus sterficori graues camenas.
Aut quod composuit puella lesbi.
Non qđ mantua contumax homero.
Adiecit latiaribus loquelis.
Equari sibimet sub inde liuens.
Busto parthenopam maroniano.
Non qđ per satiras epistolarum.
Sermonūq; sales nouūq; epodon.
Libros carminis ac poeticā artem.
Phebi laudibus et vage diane.
Conscriptis. voluit sonare flaccus.
non qđ pampinius tuus meusq;
Inter lapdatios sonat furozes.
Aut cū forte pedum minoze ritmo
Pingit genimea prata siluularū.
Non qđ cordula prepotens alūpnis.
Facundum ciet hic putes legendum.
Quoz vnus colit hispidū platona.
Incassumq; suum monet neronem.
Orchestram quatit alter eurupidis.

Pictum fecibus eschilon secutus.
 Aut plaustris solitum sonare tespini.
 Quod post pulpita trita sub coturno.
 Ducebant olide marem capelle.
 Pugnam tercius ille gallicam.
 Dixit cesaris. ut genus soeerg.
 Cogna impulerint in arma romani.
 Tantum dans lacrimas suis philippis.
 Ut credat cremere leuem ruinam.
 Infra et censeat allielam dolendam.
 Ac brenni in trutina iouem redemptum.
 Postponat trebia grauesque cannas.
 Stragem nectara si menica loquat.
 Fratres scipiadas putet silendos.
 Quos carthasiacus retentat orbis.
 Eufratem taceat male appetitum.
 Crasso et madidas cruore cazras.
 Det quos sparthace consulum solebas.
 Didrici gladios fugare sicca.
 Ipsum ne fleat ille post duellum.
 Quod post cimbrica turbidum trophea.
 Et vincum nasomoniū iugurtam.
 Dum querit nutridaricum triumphum.
 Arpinas voluit mouere sille.
 Non getulicus hic tibi legetur.
 Non marsus pedo siluius tibullus.
 Non quod suspicie iocus talie.
 Scripsit blandiloquum suo celeno.
 Non parsij rigor aut lepos propcij.
 Sed nec centimeter terencianus.
 Non lucilius hic lucretiusque est.
 Non turnus memoz ennius catullus.

Scilla et septimius petroniusq;
Aut mordax sine fine marcialis.
Non qui tempore cesaris secundi
Eterno incoluit thomos reatu.
Nec qui consimili deinde casu.
Ad vulgi strennuē strepentis aurā.
Frati fuit histrionis exul.
Non pelusiaco satus canopo.
Quod ferruginei thozos mariti.
Et musa canit inferos superna.
Nec qui iam patribus fuere nostris.
Primo tempore maximi sodales.
Quoz vnus beneficium sequutus.
Necnon precipitem se bestianum.
Natales puer horruit cadurcos.
Plus pandionias amans athenas.
Cuius si vadium legas poema.
Tum phebū vel biancias puellas.
Potato madidas ab hypocrene.
Tunc amphiona filium que maie.
Tunc vatum rodopeium sonare.
Collato modulamine arbitraris.
Nunc tu hic nō legeris tuūq; fulmē.
O dignissime quintianus alter.
Spernēs q̄ lugurum solū et penates.
Mutato lare gallias amasti.
Inter classica signa. pila. turmas.
Laudans ethium vacansq; libro.
In castris hedera ter laureatus.
Sed tercius ille non tunc legetur.
Betin. qui patrium solū relinquens.
Vndose petijt sitim rauenne

Plotoses cui fulgidam quirites
 Et chorus popularitate princeps.
 Traiano statuas foro locarunt.
 Sed ne tu michi cōparere temptes.
 Quos multo minor ipse plus adoro.
 Paulinum ampeliumq; simachūq;
 Messolam ingenij satis profundi.
 Et nulli modo marcium secundum.
 Dicendi arte noua parem vetustis.
 Petrū et cū loquit̄ nimis stupendū.
 Vel quem municipalibus poetis.
 Preponit bene vilicum senatus.
 Rostrū aut quos retinet solū disertos
 Dulcē antedion. et michi magistri.
 Musas sat venerabiles hoeni.
 Ierem. lampadium. catum. leonem.
 Prestantemq; tuba seuerianum.
 Et sic scribere non minus valentem.
 Marcus quintillianus vt solebat.
 Nos valde sterilis modos camene.
 Rare credimus hos breui que carte.
 Que scombrōs merito piper q̄ portet
 Nam quis nā deus hoc dabit reiecte.
 Ut vel suscipiens bonos odores.
 Rarum ac pingua incrocianis.
 Que flagrant alabastra tincta lucis
 Indo cinnamon ex rogo petitum.
 Quo fenix iuuenescit occidendo.
 Costum. molobatrū. rosas. amomū.
 Mirram thus. opobalsamūq; seruet.
 Eua propter facinus meum tueare.
 Et condiscipuli tibi obsequentis.

Inc autum precor asseras pu: ozem.
Germanū tamē ante sed memento.
Doctrinē coulumē p bene aduocare.
Isti qui valet exarationi.
Districtum bonus applicare theta.
Roui sed bene non refello culpam.
Nec doctis placet imprudens poeta.
Sed nec turgida contumeliosi.
Lectoris nimium verebor hora.
Si tamq̄ grauior seueriorq̄.
Postre trepiscozes iocum refutans.
Rugato cato tercius labello.
Rarem renocheronticā minetur.
Non te terreat hic nimis peritus.
Verum si cupias probare tanta.
Nullus fecit michi crede quanta nescit.

Q Sollij. Apollinaris. Sidonij. excusatoria. ad virū
clarum felicē finitur. Item incipit eiusdem epitha
lamij dicti ruricio et hiberie. Prefacio.

F Lueticole cū festa nurus pagasea paranē.
Rupe sub emathia pelion explicuit.
Angustabat humum superū satis ampla supellex
Certabant gazis. hinc polus. hinc pelagus.
Ducebatq̄ choros viridi prope tectus amictu.
Cerulee palle concolor ipse socer.
Lympha q̄ in thalamos veniens de gurgite nuda.
Destiti cepit membra timere viri.
Tum diuum quicūq̄ aderat terroze remoto.
Quos quis pollebat lusit in officio.
Iupiter emisit tepidum sine pondere fulmen.
Et dixit melius nunc cytherea calet.

127.
Pollux cum cestu laudatus. castor habenis.
Pallas tum cristis. delia tum pharetris.
Alcides claua. mauros tū lūsit in hasta.
Archas tum virga. nebride tum bromius.
Hic et peplidas iduxerat optimus orpheus.
Cordis.. voce. manu carminibz calamis.
Hincbitiosus ymen. totas ibi contulit artes.
Qui non ingenio fors placuit genio.
Fescēnina tamen non sum admissa priusq̃.
Intonuit solita noster apollo lira.

¶ Explicet. Prefacio. Incipit. epithalamū.

Hinter cyaneas epierā cacumina cautes.
Qua super ydaliū leuat ozichio in eth.ā.
Exesi sale montis apex. vt forte vagantē.
Dum fugit. et fixit trepidus sinplegeda tiphis.
Atq; recurrentem ructatū ad arauca maleā.
Exit in hithimacū pelagus claudentibz alis.
Saxoz de rupe sinus quo cepe recessu.
Sic tamq̃ toto coeat de lumine celi.
Artat collecta dies tremulasq; per yndas.
Insequitur secreta vadi transmittitur alto.
Perfusus splendoze latex miroq; relatu.
Limpba bibit solem tenuiq; inserta fluento.
Perforat arenti radio lux sicca liquozem.
Profecit studio. spacium non lennius illic.
Ceu templū lūsit veneri fulmēq; relinquens.
Hic ferzigiueus fumauit sepe piragmon.
Hic lapis ē de quiq; locis. dās quiq; colozes.
Ethiops. frigijs. partus. penus. lacedemon.
Purpure. viridis. maculos. eburn. et alb.
Postes crisoliti fuluus difulgurat ardoz.

Murma sardoices. ametist⁹. hiber⁹. et iaspes
Indus. calchidic⁹. scithic⁹. berillus acathes.
Attollunt duplices argenti cardine valuas.
Per quas iclusi lucē. vomit vmbra smaragdi.
Limina. crassus onix crustat propterq; iacidi
Cerula cōcordem faciunt in stagna colozem.
Exterior nō compta silex sed prominet alte.
Asper ab assiduo limphaz verberere pumex.
Interioze loco simulavit mulciber auro.
Exstantes late scopulos atq; arte magistra.
Ingenti cultu nature inculta fefellit.
Huic operi insilens q; necdum nouerat ilia.
Que prolem acis dāpnauit furta cathenis.
Squame⁹ huc triton duplicis confinia donsi.
Que coeunt supra sinuamina totilis alim.
Inter aquas calido portauit corde dionem.
Sed p̄mit adiecto radiantis pondere conche
Semiferi galathea latus q; pollice fixo.
Dellit et occulto spondet connubia tactu.
Tū gaudens torquente ioco subridet amaton.
Dulnere iamq; suā pancenti pistre flagellat.
Ponet subit turmis flagrantibus agmē amor
Hic cohibet delphina rosis viridiq; iuueno.
Hic vetus. spretis pendet per cornua frenis.
Hī stantes motu titubant plātaq; madenti.
Labuntē firmantq; pedū vestigia pennis.
Illa recūuato dimiserat ora lacerto.
Mollia. marcebant viole grauiorq; sopore.
Ceperat attritu florum descendere ceruix.
Solus de numero fratrum q; pulchrior ille est.
Deerat amor. dū festa parat celesteria gallis.
Que socer ornatus magnoz amor auozu n.

Patricieq; nepos gentis nate generoq;
 Excolit auspicijs faustis sed fulsit vt ille
 Forte dies matrem celeri petit ille volatu.
 Cuius fax arcus. choritos pēdebat. at ille.
 Ceru? et leue pendens in mangine palme.
 Libratos per mane pedes aduerberat alis.
 Oscula sic matris carpens sompnoq; refuse.
 Semisopora leui scalpebat lumina penna.
 Tū pōz hīs alacer cepit. noua gaudia porto:
 Felicis prede genitrix calet ille superbus.
 Ruricius nostris facibus dulciq; veneno.
 Tactus. votiū suspirat corde dolorem.
 Eset si presens etas impenderet illi.
 Lēmas imperiū. creffa stamen laberintbi.
 Alceste vitam. circe herbas. poma calipso.
 Scilla comas. athalāta pedes. medea furores.
 Hipodanie ceras. cigno ioue. nata coronam.
 Huic didon ī ferzū. simul ī suspēdia phillis.
 Euanne in flāmas. et festias illet in vndas.
 Hīs h̄ illa refert gadem? nate rebellem.
 Quā vincis laudasq; virū. sed forma puella est
 Quā si spectasset quondā stenobeius heros
 Non pro contēptu domuisset monstra cietre.
 Thermobonciaca vel qui genitrice superbz.
 Spreuit gnosiace temeraria vota nouerce.
 Hac visa occiderat fateoz sed crimine vero.
 Et si iudicio forsan. michi quarta fuisset.
 Me q; rethea dampnasset pastor in inda.
 Vincere vel si optas ista da malo puellam.
 Dixerat. hanc dederā formā pro munere forme
 Tant? honoz genuisq; genis collata rubori.
 Pallida blatta latet. depressaq; lumie vultus.

Rigrescunt victo bacchaz vulnera collo.
Te q̄ multimodis ambisset hiberia ludis.
Axe pelops. cursu hypomēs. ludacq̄ achelous
Eneas bellis. spectatus gorgone perseus.
Nec minor hec species. toties cui iupiter essz.
Delia. taur⁹. holoz. setyr⁹. draco. fulmē. et auz
Quare age. iungat. nā census. forma. genusq̄.
Cōueniunt. nil hic dispar tua finxit harūda.
Sed q̄d vota moroz. dixit curzūq̄ poposcit.
Cui dederāt crissalla iugū q̄ frigoze primo.
Orbis adhuc teneri glacies vbi caucasō auget
Strixit hiperbozeis tonatica crusta pruinis.
Naturā sumens gēme quia perdidit vnde
Perforat hāc fuluo formatus temo metallo.
Miserat hoc fuluis cui⁹ sub gurgite nymphe.
Migdoniū fouere midā q̄ pauper in auro
Ditauit versis pactolij flumina votis.
Splēdet p̄spicue radios rota margine cīgens
Marmarice dū fauce fere dū belua curuis.
Dentibus excussis gemit exarmariar ora
Misit et h̄ mun⁹ tepidas q̄ nudus eritras.
Cōcolor ethiopi vel crimē pinguis amamo.
Fluxus odoratis vexat venatibus indus.
Illa tñ pasci scietos per cipzon olozes.
Dittata stringit mirto quis cuncta tensis.
Lactea puniceo finuantur colla corallo.
Ergo iter aggressi pēdens rota sulcat ī anem
Aera et in liquido nō soluit orbīta tractu.
Hic tripel vno comitatur gracia nexu.
Hic retulet patulo fortune copia cornu.
Hic spargit calathis sed flozes flora pbennes.
Hic cererem siculā faruis comitatur osiris.

Hic grauidos pomona sinus p tpe portat.
 Hic pallas madidis venit iterpela trapetis.
 Hic distinda latus maculosa nebride thias.
 Indica ethionio bromij rotat ong ia thinsio.
 Hic et sigeis specubus qui dindima ludit.
 Ia sedus recalet chozibas cui gutture rauco
 Igne p bifoze regemtū caua buxa cauernas
 Sic vetū adthalamos. th. nāderballā mirthe
 Hic sit. hic fenix busti dat cinnama viui
 Proxima quin eciā festoz afflata caloze.
 Ia minus alget pemis speciēq tenēcia vernā.
 Hoc dāt vota loco. qđ non dāt tēpora mūdo.
 Tum iuuenis paphie dextrā dextrāq puelle.
 Complectens paucis cecinit. sollepnia victis.
 Re facerent vel verba moram feliciter euū.
 Ducite concordēs sint nati sintq nepotes.
 Cernat et in proauo sibimet q p nepos optet

Q Sollij. Apollinaris. Sidonij. epithalamiū finitur.
 dictū ruricio et hiberie. Epigrama ad virū catulinū
 qđ propter hostilitatē barbaroz. epitalamiū scribere
 non valuerit

Q Did me et si valeam parere carmen.
 Fescenni incole iubēs diones.
 Inter crinigeras sitū cauernas.
 Et germanica verba sustinentem.
 Laudantem tetrico subinde vultu.
 Quod burgundio cantat esculentus.
 Infondens acido comam buttiro.
 Dis dicam tibi quid poema frangat.
 Ex hoc barbaricis abacta pletris.
 Spernit senipedem stilum thalia.

Ex quo septipedes videt patronos.
Felicis oculos tuos et aures.
Felicemq; libet vocare nasum.
Cui non allia sordideq; cepe.
Ructant mane nouo decem apparatus.
Quē non vt vetulum patris parentem.
Nutricisq; virum die nec orto.
Tot tantiq; petunt simul gigantes.
Quot vix alcmoi culma ferret.
Sed iam musa tacet tenetq; habenas.
Paucis endecasillabis iocata.
Re quisq; satiram vel hos vocaret.

¶ Item Incipit eiusdem epigramma quo ab imperatore
maioziano trium capitum remedium postulauit. **Ⓢ**

Amphitrioniadē phibz venerāda vetustas.
Dum releuat terras promeruisse polos.
Necet in nuda toruus cū fregerit vlna.
Ille cleonee guttura rauca fere.
Et qm̄q; ardenti gladio vix strauerit ydram.
Cū duplices pareret vulnere mors animas.
Captiuūq; ferēs silua exerimantide monstrū.
Exarmata feri riserit ora suis.
Collaq; flāmigene dirūpens fumida furis.
Tandem directas iusserit ire boues.
Taurus. cerua. gigas. hospes. luctator amazon
Cres. canis. hesperides sint monimēta viri.
Nulla tamen fuso prior est gerione pugna.
Vni ter geminū cui tulit ille caput.
Hec quondā alcides. at tu thyzintius alter.
Sed princeps magni maxima cura dei
Quē draco. cerus. aper. paribz sensere sagittis

Cum deus. cū viris. cum fuga nil valuit
 histriones nos esse puta. nostrūq; tributū.
 hic capita vt viuam tu michi colle tria.

His supplex famulū p̄ces dicauit
 Ut reddas patriā simulq; vitā
 hoc te sidonius tuus precatur.
 Multos purpura vestiāt per annos.
 Quinquēnalia fascibus ditentur.
 Detonsus yachalim bibat sicamber.
 Mandem perpetuis legenda fastis.
 Nā nūc musa loquar tacet tributo.
 Sextantes legit vnciasq; fisci.
 Qui p̄bebi ex odio vetustiore
 Responsū operiēs pium ac salubre.
 Lugdunū exonerans suis runcis.
 Sic te sidonio recocta fuco
 Sic lustro imperij perbennis acto
 Sic ripe duplicis tumore fracto.
 Quod si contuleris tuo poete.
 Quēcūq; egregijs geris triumphis
 Que pro virgilio terencioq;
 Marcie que timet manū ac rudentē.
 Runc suspendia vatibus minatur.

Q Sidonius polemio suo salutem.

Quoniam post p̄fectionē tuā mi polemi frater amātissime. me cum
 grauit̄er repeto q̄tinē i votis tuis philozophi fescēnina cāta
 tē. obrepsit maīa. q̄ decursa facile dinosci valeret. magis me doct̄ne
 p̄ cause tue habuisse rationē. Omīssa itaq; epithalami t̄neritudiē.
 p̄ asprimas philozophie et salebrosissias regulas stilū traxi. Quaz tal

ordo est. vt sine plurimis nouisq; vñs prefata pace reliquoz eloque-
tium. specialiter tibi et complatonicis tuis nota sunt. nuge ipse non
valuerūt expediri. **V**ideris vtrū aures quozumdā. p̄ ipericiā temera
mentionē centri p̄portionis diastematū. climatū. vel mirarum epi-
thalamio conducibile nō putent. **I**llud certe cōsurari viro vere mag-
no. questozio viro dōnulo. spectabili viro leone. ducibz audacter affir-
mo musico. et astrologiā. q̄ sunt infra arichmeticā consequēcia mem-
bra philozophie. nullatenus possum hisce nominibus indicari. **Q**ue si
quispiā vt greca sicut sūt et peregrina verba cōtēpserit. nouerit sibi
aut sup̄ huiuscemodi artis mentione sup̄sedendū. vt nichil oīno se aut
certe non ad essem laciari ligua hinc posse differere. **Q**uod si aliq̄s sec̄
atq; assero rem se habere cēsuerit. do quidem absens obtrectatozibz
manū. sed nouerit sententiā meā discrepātia sentiētes. siue marco var-
rone. sine sereno. nō septimo. sed sāmonico. sine cēsorio. q̄ de die natali
uolumē illustre confecit non posse dāpnari. lecturus es hic etiā nouū
verbū idest essentiā. **S**ed scias hocipsū dixisse ciceronē. **N**ā essentiā
necnon et indolozia nominauit: addens. licet enim nouis rebus noua
noīa iponere. et recte dixit. **N**ā sicut ab eo q̄ est verbi gratia sapere
et intelligere sapienciā et intelligenciā nominam̄ regulariter. et ab
eo q̄ est esse essentiā non tacemū. **I**git̄ qm̄ tui amozio studio iduc̄
homo gallus. scole sophistice intromisi materiā vel te potissimū facti
mei deprecatozem requiro. **I**lli venus vel amoz cōmenticia picimenta
tribuantur. cui defuerit sic posse laudari.

Explicit epistola. Prefacio. **I**ncipit epithalamij dicti
polemio et araneole.

Prosper connubio dies choruscet.
Quem cloto niueis benigna pensis.
Albus quem piceus lapillus indi
Quem pacis simul arbor. et niuente
Eternumq; virens oliua signet.
Eya calliope nitente palma.

De laticis loquacitatem.
 Quem fodi pede pegalus volanti.
 Cognato madidus iubam veneno.
 Non hic impietas. nec hanc puellā.
 Donat mortibus ambitus procorū.
 Non hic enomai cruenta circo.
 Audit pacta pelops nec insequentē.
 Pallens hipomenes. ad yma mete.
 Tarda scenida tibi cadente pomo.
 Non hic herculeas videt palestras
 Etbola calidon stupens ab arce.
 Cum cornu fluuij superbientis.
 Alcides premeret subinde fessum.
 Undoso refouens ab hoste pectus.
 Sed doctus iuuenis docensq; virgo.
 Ortu culmina gallie tenentes
 Iunguntur. citodiua nec te cordas.
 Nec qđ detonuit camena maior.
 Rostram pauperiem silere cogas
 Ad thebas thetidis probate phebo.
 Et chiron cecinit minoze plectro.
 Nec risit pia turba rusticantem.
 Quamuis sepe senex bifozmis illic.
 Carmen rūperet hynniante cantu.

¶ Explicit prefacio. Epithalamium Incipit.

Horte procellosi zemeans ex arce cafirei.
 phebados iliace raptum satis vltā pudorem.
 Pallas. erideo xantum mutabat himeto.
 Aurato micat ere caput. maiusq; serenū.
 De terzore capit. posito iā fulmine necdū.
 Cimphio tritone truces hilarauerat artus.

Gorgo tenet pectus medium factura videnti.
Et truncata moras nitet insidiosa superbum.
Effigies. viuitque anima pereunte venustas
Alta cerastax spiris caput asperat attru.
Cogeries coroz maculosa volumina mordax.
Crinis. et irati dant sibila tetra capilli.
Squameus ad mediū thorax nō puenit alium.
Post calitē pēdente peplo tegit extima libi.
Circite palla pedes q̄ est subveste mouent.
Crispato rigide crepitāt in firmate ruge.
Leuā parma tegit flegbei plena tumultus.
Hic rotat excullum vibrās in sidera pindum
Encheladus. rapido fit missilis ossa tipheo.
Dorphiriō pāgea rapit rodopēq̄ adamastoz.
Strimonio cū fonte leuat veniēsque superne.
I torto calidū restinguit flumine. fulmen.
Hic pallas pallanta petit. cui gorgone visa.
Inuenit solidū iam lancea tarda cadauer.
Hic lenon p̄ frē numas cōtra egida. torquet.
Impulsūq̄ quatit iaculabilis insula celum.
Plurim⁹ h̄ bziares⁹ populoso corpore pugnat.
Togmatā portans acie cui vertice ab vno
Cernas ramosis palmas fruticare lacertis.
Nec spes sola monstris dedit arte furore.
Mulciber atq̄ ipsas timuit quas fixerat iras.
Hastā dextra tenet nup̄ quā valle arachinti.
Ipsa sibi posita pallas protulit oliua.
Hoc steterat genio supra vestigia diue
Lābētes teneat marathoma baccha trapetas.
Hic duo tēpla micant quoz supeminet vn⁹.
Ut meritis sic sede loc⁹ qui continet alta.
Scrupātes ratione viros. quid machina celi.

Quid tellus. quod fossa maris. quid turpidus aer.
 Quid noctis lucisque vices. quid menstrua lune.
Incremēta parent totidem cur dāpna sequantur
Nicet hic summi resident septem sapientes.
Innumerabiliū primordia philosophorum
Tales milete genitus vadimonia dampnat.
Lingide tu cleibole iubes modus optimus. ut sit
Tu meditans totum decoras perianthe corinthon.
Atticus in desolon nequid nimis approbat unum.
Prieneebia pluris ait esse malignos.
Tu mitilene sat. cognoscis pitace tempus.
Roscere seseipsum chilon spartane docebas.
Afferit hic samius post docta silentia iustri.
Pitagorae. solidum princeps quod musica mundum
Temperet. et certis contentum reddat ab astris.
Signa quod zodiacus que circulus axe supremo.
Terna quater retinet proprio non cursum motu
Equis inter se spacijs tamen esse locata.
Fixaque signifero pariter quod cernua ferri.
Precipuumque etiam septem vaga sidera cantum.
Hic dare. perfectus numerus quod uterque habeat.
Hoc numero affirmans hunc ordine cuncta rotari.
Falsiferi chironon ire senis per summa polorum.
Martis contiguū. medio ioue pergere sidus.
Post hos. iam quarto se flectere tramite solem
Sic placidum paphien servare diastema quantum
Archadium sexto lunam sic orbe supremo.
Terdenas tropico prope curzere climate myras
Si quos ergo chelus. si quos lira. libia si quos.
Eviderint cum voce modos exemplar ad istud.
Ponderibus positus quantum proportio suadet
Intervalla sequi septem sideris edit.

Armomā dicens eciam ꝑ quatuor istis.
Sic sedant elemēta modis vt pōdere magnis
Sit locus inferior media tellura qđ autē
Perfecte mediū est. ꝑmnum patet esse rotūdi.
Hic fieri. vt terrā leuior supemictet vnda;
Altior hñs qđ sit qui purior eminet aer.
Oia concludat celum leuitate suprema.
Pendeat et totū simul h ab origine centri
Thales h eciam numeris iquirit et astris.
Defectū vt phebi necnō lunegꝫ laborē
Runciet anteriꝫ. sed rebus inuile ponit
Pincipiū dū credit aquis subsistere mundū.
Huiꝫ discipuli versa est sententia dicens.
Pincipiꝫs propriꝫs sp res quasqꝫ creari.
Singula q̄ quosqꝫ fontes detreuit habere
Eternum iriguos ac reruū semine plenos.
Hunc ecia sequit̄ q̄ gingere cūcta putabat.
Hunc aerē periterqꝫ deos sic autumat ortos.
Quartꝫ anaxagoras thaletica docmata seruat
Sed diuinū animum sentit qui fecerit orbē.
Junior huic iunctꝫ. residet collega. sed idem
Materia cunctis creaturis aera credens.
Judicat inde deum faceret quo cūcta tulisse.
Post hos achelilas diuina mente patratam.
Conictet hanc molē confectā partibus illis.
q̄s athomos vocat ip̄e leues. socratica ꝑ hūc.
Secta micat q̄ de nature pondere migrans.
Ad mores hominū limandos transtulit vsum
Hanc sectā ꝑhibent summū excoluisse platona
Sed triplici formasse mō dum primꝫ et vnꝫ.
Pꝑhifica vel logico logicū vel iūgit ad etho.
Inuenit hic ꝑnceps qđ prima essentia distet

A summo sextoq; bono cum deniq; saxa.
 Sint tm̄ penitus q; nichil nisi esse probetur.
 Proxima succedat q; esse et viuere p̄optū ē
 Addeere q; possis nil ampli⁹. arboze et herba
 Tercia sit pecoz quozū esse et viuere motu.
 Nō caret et censu mortales quarta deinde.
 Respiciat factura suos quibus esse moueri.
 Diuere cōcensu datur. et superminet illud.
 Q; sapiunt vtroz; valent discernere falsum.
 Quia creaturas superas substantia p̄odat.
 Quas qdā dixere deos quia corpora sumāt.
 Contēplāda homini. paulo p̄ ipsa relinquāt.
 Inq; suā redeant si qua est tenuissima formā.
 Sic fieri vt pareat substantia summa creatoꝝ.
 Sexta tñ supraq; nichil sed cūcta sub ipso.
 Hoc in ginnasio polemij sapiencia vitam.
 Excolit adiūctumq; suo fouet ipsa platonij.
 Obuiet et qm̄q; totis academia sectis.
 Atz neget verū. veris hunc laudibz ornat.
 Stozica post istos sed concordantibz ipsis.
 Cresippus zenouq; docēt p̄cepta tenere.
 Exclusi prope iam cinici sed lumine restant.
 Atz epicureos eliminat vndiq; virtus.
 At parce ex alio tetrino prima minezue.
 Palla iouis rutilat. cuius bis coctis aeno.
 Serica sidonius fucabat stamina murex.
 Ebria non solum spirat conchilia sandix.
 Insertum nam fulgur habet. filioq; rigenti.
 Ardebat grauidū de fragmine fulminis ostrū.
 Hic viridis patruo glaucus pendeat amictu
 Ondabant hic arte sinus. fictoq; tumoze
 Marsabat pandas tempestas tecta carinas.

Amphitrioniadi surgebat tertia vestis.
Paruul⁹ hic gemino cinct⁹ serpēte nouerce.
Incus aridet monstris. ludumq; putando
Incidas dum nescit amat. vultuq; dolentis.
Extigui deflet. quos ipse interficit angues.
Preterea sparsis sunt hec subiecta figuris.
Sus. leo. cerua. gigas. taur⁹. iuga. cerber⁹. p̄d
Hospes. nesus. erix. volucres. traccace⁹. amale
Tres. fluui⁹. lips. poma. lic⁹. virgo. pol⁹. ethe
Hoc opus. et si q̄d sup est. q̄b noīa vestit.
Virginee posuere manus. sed in agmie toto
Inter cecropias ephireidasq; puellas.
Araneola micat. proprias cōferze laborat.
Ipsa minerua man⁹. calathisq; euicta recedens
Cū tenet hec telas. vult hec plus tela tenere.
Hic igit̄ proauī trabeas mirtata rigentes.
Palmatā parat ipsa pater. qua cōsul et idem
Agricolā contigat auum doceatq; nepotes.
Nō abauī solum sed auī q̄ iungere fasces
Exuerat tñ et clamides quibus ille magister.
Per tartesiacas cōspectus splenduit vrbes
Et quibus ingeste sub tempore prefecture.
Conspicius. scans se reddit presule leges.
At tamen in trabea segmento luserat alto.
Qd̄ priscis illustre thozis. ithacesia primum.
Fabula. dulic⁹q; lares formantur. et ipsam.
Penelopam tardas texit distexere telas.
Tenarō h̄ frustra bis rapta cōiuge pulsat.
Trax fidib⁹ legē postq̄ temeravit auerni.
Et p̄desse putans. itez non respicit vmbra.
Hic vocet alceste prelatoconiuge vitam.
Rumpere canernas parcarū vellere in ipso.

134
Rundum pnetam fato restante salutem.
Hic nox natarum danay lucebat in auro.
Quiquaginta enses geitor qbus ipius aptat
Et dat cconcordem discordia iussa furozem.
Sol9 hipmestre seruatus munere linceus
Effugit aspicias illam sibi parua pauentē.
Et pro dimisso tantum pallere marito.
Iaq; iouē in in formas mutat qbz ille tenere
Mnemofim. europā. semelen. ledā. cinofurā
Serpēs. bos. fulmen. cignus ditinna solebat.
Iamq; opus in turzē dane pluuiāq; metalli.
Ibat. et hic alio stillabat iupiter auro.
Cū virgo aspiciens vidit tritoniaverso.
Lumine. doctifonas spectare libentius artes.
Comutat commota manus. ac pollice docto.
Pingere philozophi vidtricē liuida cepit.
Que cinici per menta feri rrgosaq; colla.
Rupit odoratā redolenti forpice barbam.
Subrisit pallas castoz hec addidit ore.
Non nrā vltorius redebit dogmata virgo.
Philozopho nuptura meo mage flāmea sumēs
Hoc mater sum texat op9. consurge sophoz.
Egregiū polemi decus ac nūc stoica tandem.
Pone supcilia et cinicos in itatus amātes.
Incipies iterū paz michi ferze platona.
Herentem tali compellat voce magistri.
Perge libens. neu tu dāpnes fortasse iugari.
Qd nr iubet esse senex. qd nō piger hausit.
Rumina condēpnans anyto pallente venenū.
Dixerat. ille simul surgit vultuq; modesto.
Tetrica nodose cōmendat pallia claue.
Amboz tum diua comas viridantis oliue.

Pace ligat nedit dextras. ac federa mandat.

Nymphidius que cernat auus probat atropos omen.

Fuluq; concordēs iunxerunt fila sorozes.

¶ Sollj sidonij. epithalamiū finit dictum pollemio et araneole.
Itē incipit eucharisticon ad faustum regensem episcopum.

Phebū et ter ternas decima cū pallade musas
Orpheaq; et laticem simulatum fontis equini.

Ogigiamq; chelim. que saxa sequacia flectens.

Cantibus auritos erexit carmine muros.

Sperne fidis. magis ille veni nunc spiritus oro.

Pontificem dicte tuū. qui pectora prisce.

Intrasti marie rapiēs tum tympana siccus

Israhel appensi per concaua gurgitis iret.

Aggeribus vallatus aque mediasq; p vndas

Puluerulēta tuū clamaret turba triumphū.

Qd; manū iudith ferientē colla holofernis.

Iuisti exciso iacut cū gurgite truncus.

Et fragilis valido latuit bñ sexus in icu.

Expreslo vel qui cōplens de velle pellem.

Inficiensq; de hīc non tacto vellere terrā.

Firmasti gedona tubis inserte canozis

Spiritus. et solo venit victoria cantu.

Qd; eciā ad sumptū pecozosi de grege pesse.

Afflasti regem plastro cum federis archam.

Imponēs hostis: nullo moderāte bubulco.

Proderet obscenū turgenti podice morbū.

Qd; triū quondā pueroz in fauce sonasti.

Quos in chaldei positos fornace tirāni

Roscida cōbusto madefecit flamma camino.

Qd; voiubilib; spaciante tractibus alui.

Cōplesti ionam resonant dū viscera monstri.

Introsum psallente cibo vel pocula ventris.
 Leuini pleniq; tamen vate intemerato.
 Ructat cruda fames quē singulantibz extis.
 Esuriens vomuit suspenso belua morsu.
 Qd; duplex quondā venisti in peccatū helizei.
 Tesbiten cū forte senem iam flāmeus axis
 Tolleret et scissam linquēs p munere pellem.
 Hispidus ardentis auriga intraret habenas.
 Quodq; eciā heliam terzis missure secundū.
 Zacharie iusti linguam placate ligasti.
 Dū faceret serū rugosa puerpera patrem.
 Edita significans iusto reticere propheta.
 Oratio confulsi. nosset se vt lex taciturnam.
 Qd; eciā nascens ex virgine semine nullo.
 Ante vllū tēpus deus. atq; in tēpore xps.
 Ad corpus quantū spectat tuq; ipse creasti.
 Qui visū cecis gressum q; reddere claudis.
 Auditum surdis. mutis laxare loquelam.
 Suetus ad hoc eciā venisti vt mortua mēbra.
 Lecto sandapila tumulo cōsurgere possint.
 Quodq; eciā penas suscepta in carne tulisti.
 Sustētās alaphas. ludibria. verbera. vepres.
 Sortē. vincla. crucē. clauos. fel. missile. acetū.
 Postremo mortem sed surrecturus adisti.
 Eripiēs quitq; veteris migrauerat hostis.
 Iuuis per nostrū facinus cū femina prima.
 Preceptū soluens culpa nos ppete vinxit.
 Qui cū te interitu petūt. nec repperit in te.
 Qd; posset propziū cōuincere perdidit omne.
 Qd; lapsu dedit eua suo cyrographon illum.
 Quo puasus homo est. hec cōpensatio rupit.
 Expers peccati pro peccatoribus amplum.

Fis p̄cium veterēq; nouis vice fenozis adam.
Dū mozeris de morte rapis sic mortua mozs ē
Sic sese insidh̄s quas fecerat ipsa fefellit.
Nā dum idiscrete petit insontesq; reosq;
Egit vt absolui possent et crimine nexi
Qd̄q; eciā iustos ad tempus surgere tecum.
Iussisti cineres. cum tectis tempore longo.
Irzupit festina salus infusaq; raptim.
Excussit tumulus solidatas vita fauillas.
Da faustum laudare tuū. da soluere grates.
Quas et p̄ debere iuuat. et magne sacerdos.
Barbit̄ hic n̄r pleātro licet impare cantat.
Hec igit̄ prima ē vel causa. vel actio laudū.
Qd̄ michi germani dū lubzica voluit̄ etas.
Seruatus tecum dñi per dona probatur.
Nec fama titubante pudor te respicit istud.
Quantūcumq; bonum. marces debeat̄ur illi.
Ille tibi. sit laus si labi noluit eius.
Nā q̄ nec potuit totum ad te iura redūdat.
Pzeter ea qd̄ me pzidem reios veniente.
Cū p̄ chion fureret cum solis torridus ignis.
Flexilib; rimis sitientes scriberet agros.
Hospite te nostros excepit p̄tinus estus.
Pax. do;. vmbra. letex. bñdictio. mēsa. cubile.
Oibus attamē h̄is. sat prestat qd̄ voluisti.
Vt sancte matris sanctūq; linē adirem.
Dirigui fateoz michi cōsciuz. atz repente
Tinxit adorātem p̄uido reuerēcia vultum.
Nec secus intremui. q̄ si me forte rebecca.
Israhel aut samuel crinitus duceret anne.
Qua propter te vel votis sine fine colentes.
Affectū magnū p̄ carmina parua fatemur.

Seu te flāmate syrtes et inhospita tesqua.
 Seu ceno viridante palus. seu nigra recessu.
 Incultum mage saxa tenent. vbi sole remoto
 Concaua lōgeuas asseruāt antra tenebras.
 Seu te p̄ruptis porrecta in rupibz alpis.
 Succidos gelido libantē cespite sompnos.
 Anachorita tremit qui qm̄q̄ frigora portet.
 Conceptum x̄pi nūq̄ domat illa calozem.
 Qua nūc helias. nūc te iubet ire iohannes
 Rūc duo macharij. nunc et pampicius heros
 Rūccoꝝ nūc āmon. nunc sarmata. nūc hilario.
 Rūc vocat in tunica nudus te anthoniꝝ illa.
 Quā fecit palme folijs manus alma magistri.
 Seu te lirinꝝ p̄iscum cōplexa parentē est.
 Qua tu iā fractus per magna sepe quiete.
 Discipulis seruire venis vixq; oia sompni.
 Dix coctos capture cibos abstemiū euum.
 Ducis et in sertis pinz̄is ieiunia psalmis.
 Fratribz insinuans quātos illa īsula plana.
 Miserit in celū montes. q̄ sancta caprasij.
 Vita senis. iuuenisq; lupi. que gracia patrē.
 Mansit honoratū fuerit quis maximus ille.
 Urbē tu cuiꝝ manachusq; antistes et abbas.
 Bis successoz agis celebrans q̄ landibz illis.
 Eucherij venientis iter redeuntis hilarij.
 Seu te cōmissus populꝝ tenet. et minor audet.
 Te medio tumidos maiorū tempnere mores.
 Sed tu sollicitus curas qua languidus esca.
 Quare peregrinus iuuat q̄d pascat et illum.
 Lubrica crura tibi tenuat sub cōpede carcer.
 Seu mage funeribz mentē. distractꝝ humādis
 Liuida defuncti si pauperis ossa virescant.

Infastiditū fers ipse ad busta cadauer.
Seu te conspicuis gradibz venerabilis are,
Concionaturz plebs sedula circumfistit.
Exposite legis. bibat auribz vt medicinā.
Quitqd agis. quocūqz locies semper michi faustus.
Semp honoratus q̄ maximus esto.

¶ Sidonij. eucariskon. ad faustū ep̄m explicit. Itē incipit
eiusdem epigrāma. Quo inuitauit virum clarū ominatū
ad natalem diem suorum.

Quatuor añ dies q̄ lux sextilis adusti.
Prima spicifex proferat orbe caput.
Nataus nostri decimus sextusqz colet.
Aduentu felix qui petit esse tuo.
Non tibi gēmatīs ponentē prādia mensis.
Assirius murex nec tibi summa dabit.
Nec p̄ multiplices abaco splēdente cauernas.
Argenti nigri pondera defodiam.
Nec cyph⁹ hic dabit rutilo cui fore metallo.
Crustatum stringit tortulis ansa latus
Fercula sunt nobis mediocria nō ita facta.
Mensure vt grādis suppleat ars precium.
Non panes libea solitos flauescere sirte.
Accipiet galli rustica mensa tui.
Vina michi nō sunt gazetica. chia. falerna.
Queqz serapteno palmite missa bibas.
Pocula nō hic sunt illustria nomine pagi.
Qd̄ posuit nostris ipse triuuir agris.
Tu tñ vt venias petimus dabit oīa xps.
Hic michi per patriam fecit amore tuo.

¶ Incipit eiusdem epigrāma de balneis
uille sue supra lacum posite.

Siquis aidtacū dignaris visere nostrā.
 Non tibi displiceat si qđ habes placeat
 Emula baiano tolluntur culmina cono.
 Parq; coturnato vertice fulget apex.
 Garzula gaurat; pl; murmurat vnda fluētis.
 Contigui collis lapsa supercilio.
 Lucrinū stagnum diues campania nollet.
 Equora si nostri cerneret illa lacus.
 Illud puniceis ornatur littus echinis.
 Discibus in nostris hospes vtrūq; vides.
 Si libet et placido partiris gaudia corde
 Quisquis ades baias tu facis hic animo:

¶ Itē eiusdem tetrasticon sup piscinam.

Itrate algētes post balnea torida flud;
 Desolidet calidā frigore limpha cutem.
 Et licet hoc solo mergatus membra liquoze.
 Per stagnum nostrū lumina vestra natant.

¶ Itē eiusdem ad socerū suū hec dicitum.

Natalis n̄ nonas instare nouembres.
 Admonet. occurras nō rogo sed iubeo
 Sit tecū cōiunx duo nūc properate. sed illi
 Post annum optamus tercius vt venias.

¶ Itē eiusdem de piscib; nocte captis.

Quatuor h primū pisces nox isuit hamis
 Inde duos tenui tu quoq; sume duos.
 Quos nisi sunt maiores rectissimus ordo est.
 Namq; anime nostre portio maioz eras.

¶ Sollius. Appollinaris. Sidonius pontio leontio. Salutem. ¶

Dum apud narbonā quondā marciū dictū sed nup factū moras
vedo subijt quospiā attē secundum amorē tuū exámetros cō
cinnare vel cōdere quibus lectis oppido scires et si vtriq; nostrū dis
peratis. equo plusculū locis lar familiaris incolitur. non idcirco tam
nobis animum dissidere q̄ patriam. Habes ergo hic dionisium inter
triumphi iudici oblectamenta marcentē. Habes et phebum quē tibi
iure poetico inquilinū factum constat ex numine illū scilicet phebū.
antedij mei pfamiliarē. cuius collegio vir p̄fectus. non modo musicos
quosq; verū etiā geometras. arimeticos. et astrologos differēdi arte
supuenit. Si quid nullū hoc exactius cōpertum habere cēsuerim quid
sidera zodiaci obliqua. q̄d planetarū vaga. q̄d ex ocio sparsa p̄ualeāt.
Nā ita vt sic dixerī hīs mēbris philozophie claret vt videat michi
iuliū firmicū. falloniū. saturninū. in libris mathesos peritissimos cōdi
tores atq; it̄prete īgenio tm̄ suffragāte didicisse. Nos vestigia ip̄ius
adorātes corā canoro cigno raucū anserem p̄fitemur. Quid te ampli
mozo2: burgum tuam quo iure amicū decuit meā feci probe sci es vel
materiam tibi esse placiturā. etiam si ex solido poema displiceat.

ExPLICIT epistola. Incipit burgus pontij. leontij.

Bistonij regis stabulū busiridis aras.
Antifate mēsas et taurica regna toātis
Atq; ptachi ingenio fraudatū luce ciclopam.
Portantē frōtis campo p̄ concaua montis.
Par prope trāssossi tenebrosi lumis antrum.
Hospes adi. si quis burgum tacitur⁹ adisti.
Et licet in carmen nō passim laxet habenas.
Phebus et hic totis nō p̄adat carbasa fādi.
Quisq; tñ tantos non laudās oze penates.
Inspicis. īspiceris. resonat sine voce voluntas
Nā tua te tacitum liuere silencia clamant.
Ergo age. pierias erātho michi p̄cute cordas.

Resoponsent satiri digitūq; pedēq; mouētes.
 Laudant et tremulo nō rūpant cantica saltu.
 Quitq; forte diras. vel q̄tq; amadrias ymō
 Cōnexis sibimet festum plausere nypheis
 Dependat modo burge tibi vel naidas istic.
 Rereidū chozus alme doce cum forte garōna.
 Huc redeūte venis pontūq; in flumine sulcas.
 Pande igiē causas eratho. laribusq; sic ede.
 Quis genius tm̄ non est sine presule culmen.
 Forte sagitiferas euuā populat? erithras.
 Vitte capistratas cogebat ad esseda tigres.
 Intrabit duplicē qua themo racemifer arcū.
 Marcid? ipse sedet curzu madet ardua ceruix
 Sudati de roze meri. caput aurea rumpunt.
 Cornua et indigenā iaculant fulminis ignem.
 Sumserat hoc primū nascens cū trasit olim.
 In patriū de mare femur fert tympt? vtrūq;
 Veris opes rutilosq; ligat vindemia flores.
 Cantharus et tyrsus dextra leuaq; feruuntur.
 Nec tegit exertos sed tangit palla lacertos.
 Dulce natāt oculi quos si fors vertat ī hostē.
 Attonitos solū dum cernit inebriat yndos.
 Tū salebras saliens quotiēs se concidit axis.
 Passui deciduo perfunditur orbita musto.
 Bassa ridas satyros panas faunosq; docebat.
 Ludere silenus iā numine plenus alumpno.
 Sed compt? tñ ille caput nam vertice nudo.
 Amisos certis studet excusare capillos.
 Cornigez idē noui fit ganges pompa triūphi
 Ceruus ipex am faciem stetit ore madenti.
 Arentes vitreis adiuuat fletibus vndas.
 Cōiectas in vincula manus. post terga reuixit.

Dampinꝰ hic sensui captiuo humore refusus.
Spōte refrondescit. p brachia roscida palmas
Recnō et rapti coniunx ibi iuncta mariti.
Idoceas demissa genas vetitaqꝰ retondi.
Lāpade cum solis radñs aurora iubebat.
Affuit h̄ eciā post perdita cinnama pbenix.
Formidās mortē sibi non supesse secundam.
Succedit captiua cohoꝝ. q̄ fercula gazis.
Fert onerata suis ebur h̄ ebenusqꝰ vel aux.
Et niuee piceo rapte de pectore bache.
Gestant. quicūqꝰ nichil. sustentat odoris.
Mittit̄ inixus videas hic ipsa placere.
Supplicia et virides violis balare cathenas.
Ultima nigrantes. incedūt pꝛeda elephantī.
Informis cui forma gregi riget hispida dorso
Dix ferzū passura cutis quippe ipꝛoba cratē.
Natiuā nec tela forant cōtracta vicissim.
Tēlaqꝰ terga feris crepitāt vluqꝰ cauendi.
Pellunt excussus ipꝛatum missile rugis.
Fāqꝰ iter ad thebas p magnū victoz agebat.
Aera et ad summas erexerat ozgea nubes.
Cum videt aoma venientē delion arce,
Gziphas et ipse tenet vultꝰ h̄is laurea curuos
Fronde lupata ligāt hederis qꝰ circumplexis.
Pēdula lora virēt sensim fera subuolat ales.
Aerias terzeqꝰ vias ne forte citato.
Alaz strepitu lignosās frangat habenas.
Eternum nitet ipse genas creuere choꝝimbis
Tympora et auratū varzīt coma cōcoloꝝ axem
Leuā parte tenet vasta dulcedine raucam.
Celato pbitone lirā. pars dextra sagittas.
Cōtinet. atqꝰ alio resonātes murmure neruos

Ibant pepliaes pariter mediumq; noueno.
Circūstantes v̄mbrabant simate curzum.
Pendet p̄ teretes tripodas epidauri⁹ anguis
Diffusus sanctū per colla salubria virus.
Hicet crinisatas iungebat pegalus alas.
Portās doctiloqua facundū crure cruentem.
Ot sese vn̄xere chozi consurgit vterq;
Fratris in amplexus sed paulo segnior euan.
Dū pudet instabiles si surgat p̄dere plantas.
Tū p̄hebus quo pergis ait nū forte nocētes.
Hache petis thebas. te cretus ethione nēpe.
Abnegat esse deū linq; hīs rogo menia lique.
Et mecū mage flecte rotas desperxit agane.
Te colere et nosmet inobe riget idē superbū.
Dulnera tot paciēs quot spectat vulnera vētris.
Optantemq; mozi grauius clemencia fixit.
Parcere sepe malum est sensūq; īferzi dolozi.
Ipsa autem nato occiso pentheia mater.
Ampli⁹ vt furiat nūqd non fama futura est.
Ergo ne aomos colles habitare valemus.
Cum patris extīdī thalamis potiet adulter.
Frater natoꝝ coniunx genitricis habendus.
Didricus ipse su⁹. sordi est si iūgere gressum.
Dicā qua pariter sedem tellure locemus.
Est locus irzigua qua ripe garonna rotata.
Et tu q̄ simili festinus in equora lapsu.
Exis curuata duram muscose sabuzra.
In pigrescentes sensum confunditis amnes.
Currit in aduersū h̄ pōtus multoq; recursu.
Flumia q̄s volūt et spernit et expedit vndas.
At cum sūmotus lunaribus incrementis.
Ipsa garonna tuos in dozsa recollit estus.

Precipiti fluctu raptim redit atq; videt.
In fontē iā non refluus sed defluus ire.
Tum recipit laticē quis minor ille minore.
Stannati de frē suum turgellit et ipse.
Oceano propriaeque facit sibi littoze ripas.
Hos iter fluuios vni mage proximus vnde est.
Ethera mons rumpēs alta spectabilis arce.
Plū cellos habiturū heros vernāq; senatum.
Quē generis princeps paulinū pontius olim.
Cum latius patrie dñabit. ambiet altis.
Menibz et celsē trāsmittent aera turres.
Quaz culminibz sedeant commune micātes.
Pōpavel auxilium non illos machina muros
Nō aries non alta strues. vel proximū agger
Nō q̄ stridentes torquet catapulta molares.
Sed nec testudo. nec vinea. nec rota curzēs.
Iā positis scalis nūq̄ quassare valebunt.
Cernere iā videoz q̄ sint triburge futura.
Diceris sic nāq; domū de flumine surgunt.
Pendentēsq; sedent p̄ propugnacula therme.
Hic cū vexat piceis aquilonibus estus.
Scrupeū asprata latrare crepidine pumex.
Incipit at fractis salies e cautibz altum.
Excutit torzēs ipsiq; aspergine teētis
Impluit ac tollit nautas et sepe iocoso
Ludit naufragio nā tempestate pacta.
Destituit refluēs missas in balnea classes.
Ipsa aut quātis q̄bus aut sūt fulta colūpnis.
Cedat puniceo p̄ciosus liuoz in antro.
Sinabus et numadū q̄ portat eburnea saxa.
Collis et hic bovis q̄ vernāt marmora venis
Candentē iā nolo paron nam nolo caristen.

Dilioz est rubro que pendet purpura saxo.
 Et ne posteritas dubitet quis conditor extet.
 Fixus in introitu lapis est hic nomina signat.
 Auctoz sed propter aquam et vestigia pressa
 Que rapit et fuso detergit gurgite cenam.
 Sedilibz paries stabulis frustat ad aurea.
 Tecta venit fuluo min⁹ abscondenda metallo
 Nā locuples fortuna dom⁹ non passa latere.
 Diuicias prodit cum sit sua culmina celat.
 Nec post assurgit duplicēq; superuenit edem.
 Portic⁹ ipa duplex duplici nō cogita plaustra
 Quaz vnā molli subductam vertice curue.
 Obuersis paulum respectant cornibus ale.
 Ipsa diē natum cernit sinuamine dextro.
 Fronte videns mediū leuo visura cadentem.
 Non perdit quitq; trino de cardine celi.
 Et totum solem lunata per atria seruat.
 Sacra tridentiferi iouis hic armenta pfundo
 Pharnacis imergit genitor per cussa securi.
 Corpora cornipedū certasq; rubescē plagas.
 Sanguineo de roze putes stat vulneris horroz.
 Verus et occisis viuit pictura quadrigis.
 Pōticus hic rector numerosis cizicon armis.
 Claudit. at hic socijs cōsul lucullus opē fert.
 Copululq; famis discrimina summa subire.
 Inuidet obfesso miles mithridaticus hosti.
 Enatat hic pelagus romani militis ardor.
 Et chartā madido transportat corpore sicca.
 Desuper in longū porrectis horrea tectis.
 Crescūt atq; amplis agustant fluctibz edes.
 Huc veniet calidis quātū mecū affrica terzis.
 Quātū vel calaber quātū colit apul⁹ acer.

Quanta leontino turgescit messis aceruo,
Quantū migdonio cōmittunt gargara sulco.
Quantūq; tacitis cererē venenata chozeis.
Attica treptolenio cui condebat eleusin.
Cū populis hoīnū glādem linqūētibz olim.
Fulua fruge data iā secula fulua perirent.
Porticus ad gelidos patet hīc estiuā triones
Hīc calor inocuus thermis hyemalibz exit.
Atq; locum tēpus mollit quippe illa rigori.
Pars ē apta magis nā qđ fugit ora leonis.
Inde licaonie rabiem male sustinet vñse.
Arcis ac ī thermas. lōge venit alcioz annis.
Et cadit in montē patulisq; cānalibz actus.
Circūfert clausum caua p̄ diuortia flumen.
Occiduum ad solē post horrea surgit opaca.
Que durnis hiberna doñstrepit h̄ bona flāme
Alpōsitas de pasta trabes sinuata camino.
Ardentis perit vnda globi. fractoq; flagello.
Spargit lentatū p̄ culmina tota vaporem.
Cōtinuata de hinc videas q̄ conditor ausus.
Emula palladijs tetrine ducere templis.
Ac celsi quondā coniunx venerāda leonē
Qua nō vlla magis nurū vñq; pōtia gaudet.
Illustri pro sorte viri. celebrabitur ede
Vel sirias vacuasse colus. vel serica fila.
Per cannas torsisse leues vel stamine fuluo.
Pregnantis fusi mollitū nesse metallum.
Parietibz post hīc rutilat q̄ machina vindis
Fert recitatorū p̄imordia iudeorum
Perpetuū p̄idura micat. nec tempore longo.
Depreciata suas turpant figmenta figuras.
Flecteris ad leuam te porticū accipit ampla.

Directis curuata vñs vbi margine summo.
 Pendet et artatis stat saxea silua culumpnis.
 Alta volubilibus patet hinc cenatio valuis.
 Fusilis euripus propter cadit vnda supne.
 Ante forzes pendente lacu veniãq; secuti.
 Vndosa iueniunt nautas cenacula pisces.
 Comin⁹ erigit⁹ vel prima. vel extrema curzis.
 Mos erit hic dñs hibernū summa locare.
 Hui⁹ conspicuo residens in culmine sepe.
 Delictū nostris musis simul atq; capellis.
 Aspiciam montem lauri spaciabor in istis.
 Frōdibus. h̄ trepidā credā m̄ credere daphni
 Jā si forte gradus geminā cōuertis ad arcū.
 Ut venias in tēpla dei. qui maxim⁹ ille est.
 Delicis redolent iunctis apotheca penusq;
 Hic multis tu frater eris iam diuide sedem.
 Cessur⁹ michi fonte meo quē montē fluentē.
 Umbrat multicaus spaciolo cārcite fornix.
 Nō egit hic cultu dedit huic natura decorē
 Nil fictū placuisse placet nō pōpa per artem.
 Vlla resultanti non comēt malleus icū.
 Saxa. nec exesū supplebūt marmora tophum.
 Hic fons castalie nobis vice sufficit vnde.
 Cetera diues habe colles tua iura tremescant
 Captiuos hic solue tups. et p iuga burgi.
 Leta relaxate fiant iuneta cathene
 Confirmat vocem iāiam prope sobzius istam.
 Silenus pariterq; chozi cecinere fauentes.
 Risa vale bromio phebo parnase biuvertex.
 Non istum naxus. non istū cyra requirat.
 Sed magē perpetuo burgus placitura petat
 • e Cce quotiēs tibi libuerit pateris capatiozib; hilarare cōiuuū

misi quodam iter ciphos et amittidas tuas legas. Subueneris verecū-
die mee. si inscribas aures ista non uenerint nec iniuria hoc ac secus atque
equum est flagito. quandoquidem baccho meo iudicium de cœuiale passuro
tepestius quam conuenit tribunal erigitur. Si quis autem carmen plixi
eatenus duxerit esse culpandum quod epigramatis excesserit paucitatem
istum liquido patet. neque balneas etrusci. neque herculem surzentinum.
neque cinnas flauum farini. neque tibro uopisci neque omnino quicquam de pa-
pini nostri siluulis lactitasse. Quas omnes descriptiones vir ille prouidi-
catissimus. non distichorum aut detrastrichorum stringit angustis. sed potius ut
liricus flaccus in artis poetice volumine precipit multis istosque purpu-
reis locorum communium panis semel ichoatas materias deceter extedit.
hoc me ad defensionis exemplum posuisse sufficiat. ne hinc ipsa longitudo
deprecatio longa videatur. Vale.

ExPLICIT. pontij. leontij. villa feliciter. Sollius. G. S. ad
virum clarum consentium nobilissimum ciuem. narbonensem.
Prefacio incipit de laudibus conscribendis ipsius. ac prius eius.
Idem consentij simulque ciuitatis narbone.

Quoniam iam pro meritis tuis parare.
Consenti columen decusq; morum.
Dre laudibus hospitalitatis
Cantum impendere pauperis cicutæ.
Ultro in carmina tutubam recludens.
Cōuerso ordine versibus citasti.
Suetum ludere sic magis sodalem.
Paret musa tibi sed impudentem:
Multo cautius hinc stilum mouebit.
Nam cum carmina postules diserte.
Suades scribere sed facis tacere.
Ruper quadrupedante concitato.
Tres phocida si sciasque baias.
Illustres titulisque preliisq;.

Urbes per duo consulum trophea.
 Nam martem tulit ista iulianum.
 Et bruto duce nauticū furozem.
 Ast hec theutonicas cruēta pugnas
 Erectum mariūq; cadente cymbro.
 Misisti michi multiplex poema.
 Doctum nobile forte delicatum.
 Ibant exametri superbientes.
 Et vestigia iuncta sed minora.
 Per quinos elegi pedes ferebant.
 Misisti et tropicis metrū trochei.
 Spondeo comitante dattiloq;
 Dulces endecasillabos tuumq;
 Blando fenore sollium ligasti.
 Usuram petimurq; reddimusq;
 Nam quod carmine pro tuo repēdo
 Hoc centesima laudium tuarum est.
 Quid primum veneroz colāq; p te.
 Si fallos patriam patremq; iuxta.
 Qui qm̄q; sibi iudicare summum.
 Possit iure locum tamē necesse est.
 Illam vincere que parit parentes.
Incipit narbonēsis vr̄bis laus
p̄riē et ciuiū eius valde nobiliū.

Salue narbo potēs: salubritate.
 Urbe et rure simul bonū videri.
 Muris. ciuibus. ambitu. tabernis
 Portis porticibus foro teatro.
 Delubris capitolijs. monetis.
 Thermis. arcubus horreis. macellis.
 Pratis fontibus. insulis. salinis.

Stānis flumine meron pōte ponto.
Unus qui venerere iure diuos.
Veneū cererem pallam, mineruā
Spicias palmitē. pascuis trāpetis.
Solis fise iuris. nec expetito.
Nature auxilio procul relictis.
Promens montibz altius cacumen.
Non te fossa patens nec hispidax
Obiectu sudium coronat agger.
Non tu marmora bratteā vtrumqz.
Non testudinis indice nitorem.
Non si quas eboris trabes refractis.
Rostris marmarici dēdere barzi.
Figis menibus aureasqz portas.
Exornas afozoticis lapillis.
Sed per semirutas supbus arces.
Ostendens veteris decus duelli.
Quassatos geris icibus molares.
Laudandis preciosior ruinis.
Sint vrbes alie situ minaces.
Quas vires humiles p alta condūt.
Et per precipitas locata cristas.
Nūqz menia cesa glorientur.
Tu pullate places fidemqz fortem.
Opugnatio passa publicavit.
Hinc te marcius ille rector atqz
Magno patre prior decus getax.
Romane columē salusqz gentis.
Theodozicus amat sibiqz fidum.
Aducr us probat ante per tumultus.
Sed non hinc videre forte turpis.
Qd te machina crebra pforavit.

Namq; in corpore fortiū viroꝝ
 Laus est amplior: amplior cicatrix.
 In castris marathonijs mirentem.
 Vulnus nō habuisse grāde probū ē
 Inter publicolas manu feroces.
 Trunco mutuis eminet lecerto.
 Vallū cesaris opprimente magno.
 Inter tot facies ab hoste tutas.
 Luscus scena fuit magis decorus.
 Laus est ardua sustinere.
 Ignavis timidis et improbatis.
 Multum ringitur ociosa virtus
 Quid qđ cessaribz ferax creandis.
 Felix prole virum simul dedisti
 Ratos cū genitoꝝe principantes.
 Nam quis perfidis expeditionem:
 Aut victricia castra preteribit.
 Rari principis es perambulatum,
 Romanis legionibus infaten.
 Tum cū fulmine captus imperatoꝝ.
 Vitam fulminibus parem peregit.
 Hīs tu ciuibz vꝛbe rure pollens.
 Consencij michi gignis alme patrē
 Num cui nitidi sales rigoꝝq;
 Romanus fuit attico in lepoꝝe.
 Hunc milecius et thales stupuere
 Auditum potuit simulq; lindi est.
 Rotus qui cleobolus inter arces.
 Et tu qui periandrie de chozintho es.
 Et tu quem dederat bias priene:
 Et tu putace lesbis sophistes.
 Et tu qui tetricis potens athenis.

Vnicis socraticas solon palestras.
Et tu tindareis satus theranns.
Chilon legisero prioz ligurgo.
Non hic si voluit vacante cura.
Quis scit sideribus notare cursus.
Di uersas aratro vias cucurrit.
Nō hinc cū geometricas ad artes.
Mentē composuit. sequi valebat.
Euclides spacium sciens olimphi.
Nō hūc se voluit rotare rithmos.
Quitq̄ proposito virum morari.
Crisipus potuisset ex aceruo
Hic cū amphione studebat arti.
Plectro pollice voce tibi aq̄.
Trax. vates. de⁹ archas atq̄ phebus.
Otani carmine post erāt. et ipsas.
Musas non ita musicas putares.
Hic si firmate cultus et coturno.
Intrasset semel atticū theatrum
Cessissent sophodes et euripides.
Et si pulpita personare loco.
Comedus voluisset. huic leuato.
Palmā tu digito dares menander.
Hic cū senipedem stilum polibat.
Zmirne vice doctus officine
Aut cū se historie debat seuerē
Primos vix poterāt locos tueri.
Terzēs herodotus tonās homerus.
Non isto patioz fuisset olim.
Qui pandroniā mouebat arte.
Oratoz caueam tumultuosus.
Seu luscū raperet in philippum

Causam seu thesiphontis accitaret.
 Vir semper popularitate crescens.
 Et iuste residens in arce fandi.
 Qui fabro genitore procreatus.
 Eris maluit expolire lumam.
 Quid vos eloqui canam latini.
 Arpinas patauine mantuane
 Et te comica qui doces terenti.
 Et te tempore qui satus seверо.
 Graios plaute sales lepoze transis.
 Et te multimoda satis verendum.
 Scriptoz numerositate varzo.
 Et te qui breuitate crispe polles.
 Et qui pro ingenio florenti nulli.
 Corneli tacite es tacendus ozi.
 Et te massilensium per hortos
 Sacri stipitis arbiter colonum.
 Ellespontiaco parem priapo
 Et te carmina per libidinosa.
 Rotu naso tener thomozq; missum.
 Quondam cesaree nimis puella
 Fictum nomine subditum cornine.
 Quid celfos senecas loquar vel illu.
 Quem dat bibilis alta martialem.
 Terrarum indigenas hibericarum.
 Quid qd duplicibus iugata tedis.
 Argentaria pallidat portas.
 Quid multos varij stili retexam.
 Arguti teneri graues dicaces
 Si consentius affuit latebant.
 Huic summi ingenij viro. sumuiq;
 Summe nobilitatis atq; forme.

Iuda est femina que domū ad mariti
Prisca insignia transferans iouini.
Implevit trabeis larem sophiste.
Sic intra proprios tibi penates.
Consenti patrie decus superbum.
Fastis vivit avis. paterq; libris.
Hec per stemmata te satis potentē.
Moz culmine sed potentiozem.
Non possum merita sonare laude.
Rec me odissio canens in antro.
Qua late trepidantibz fluentis.
Cautes per ciconā resultat hebrus.
Priniceps cōstitūisset ille vatū.
Cū dulces animata saxa chordē.
Ferrent p rodopem trabente cautū.
Et versa vice fontibus ligatis.
Terras curzere cogere anhelas.
Rec nō hismara solibz paterent.
Murita chilimexpetente silua.
Et nulli resolvable calozī.
Curuata ruerēt niues ab ossa.
Stātē aut strimona bistones viderēt
Cū carmen rapidū latex sitiret.
Rec sic peliaco datus bimembzi.
Ad centaurica pletra constitisset.
Hinnitū duplicis timens magistri.
Rec si me docuisset ille fari.
Iustus pascere q̄ gregē est clientis.
Amphrisi ad fluiū deus buculus.
Qz ferzugineos ciclopas arcu.
Strauit sub liparensibus caminis.
Vibrās plus graue fulmen in sagitta.

Jam primo tenero ccalentē ab ortu.
Excepere sinu nouem sorores.
Et te de genitrice vagientē.
Texerunt vitrei vado hippocrenis.
Tūc hac mersus aqua loquacis vnde.
Pro flatu mage litteras bibisti.
Tunc iam puer aptior magistro.
Quitquid rethorice institutionis
Quitquid gramaticalis aut palestre ē.
Sicut iam tener hauseras vorasti.
Et iam te aula tulit piusq; princeps.
Inter conspicuos statim locauit.
Consistoria quos habent. tribunos.
Ramq; et purpureos ī arce regni.
Preesse officijs tuis solebat.
Mores nobilitate quod merebant.
Tantū culminis et decus stupendū.
Scripti annalibus indicāt honores.
Hinc tu miliciam secutus amplam.
Castrensem licet ampliare censum.
Per suffragia iusta debuisses.
Sollemnis tamē abstinens. lucelli.
Fama plus locuples domum redisti
Solum qđ dederas tuum putando.
Tum si forte fuit quod imperator
Coas soceri venire in aures.
Fido interprete vellet et perito.
Te commercia duplicis loquele.
Doctum soluere protinus legebat.
Olodes. quotiens tibi loquenti.
Bizantina zophos dēdere regna.
Et te seu latitaliter sonantem

Tamq̃ romulea satum ab vza.
Seu lingue argolice reconditate.
Vndantē marathone ceu creatum.
Plaudentes stupuere bosphorā.
Mirati minus atticos alumpnos.
Hinc si federa soluerent orbis.
Pacē et medio darent feroces.
Chim? sauromates. getes gelonus.
Tutūcrū et vachalim visurgin albin
Francoꝝ et penetissimas paludes.
Intrares venerātibus sicambzis
Solis moribus inter arma tutus.
Tu meotida caspiasq; portas.
Tu fluxisequitatu barathra parthis
Constans itrepidusq; sic adires
Ut faustu posito tumentis aule.
Qui supra satrapas sedet tirānus.
Ructans semideū pꝛopinquitates.
Limatū tibi flecteret thiarā.
Tu si publica fata non vetarent
Et birlsam peteres vel affricane.
Telluris tanaiticū rebellem:
Confestim posito furoze martis.
Post piratica dampna destinaret.
Plenas mercibz institoꝝ carinas.
Et per te bene pace restituta.
Num vltra michi bella nauigarent.
Jam si seria forte terminantē.
Te spectacula ceperāt theatri.
Pallebat choꝝus omnis histrionū.
Tamq̃ si architenēs nouemq; muse.
Pꝛpter pulpita iudices sederent.

Corā te caramalus aut phabaton.
 Clausus faucibus et loquente gestu.
Rutu. cure. genu. manu rotatu.
 Toto in scemate vel semel latebit.
Sive ethias et suus pason.
Inducuntur ibi ferus et phasis
 Qui iactos super arua colcha dentes
 Expavit. fruticante cum duello.
Spicis spicula mixta fluctuant.
Sive prandia quis refert thieste
Seu vestros philomena toza plāā
 Discerptū aut puerū cibūq; factum.
Jamā coniugis innocentioris
Seu raptus tirios iouemq; taurum
Spreto fulmine frōte plus timendū.
Seu turzis dane refertur illic.
 Cum multū pluuio rigata censu est.
 Dans plus aurea furta q̄ metalla.
Seu ledā quis agit frigemq; effebū
 Aptans ad chiatos facit tonanti
 Suga nectaris esse dulciorem.
 Seu martē simulat mō in cathenas
Missum leniacas modo aut repulso.
 Formā imponit apzi caputq; setis.
 Et tergum asperat. hispidisq; malis.
 Leue incuruat ebur vel ille fingit:
 Hirtam doza feram repanda tela.
 Attritu assiduo cacuminantem.
 Seu perseia virgo vindicata.
 Illic luditur arpe coniugali.
 Seu qui carminis atq; fabularum.
 Clausa ad pgama dat bilustre bellū.

Quid dicā citharistrias coralles.
Mimos scenobatas gelasianos.
Cannas plectra. iocos. plile. rudentē
Corā te crepidanter explicare.
Nam circensibz ipse quanta ludis.
Victoz gesseris intonante roma.
Letam par fuit exarare musam
Janus forte suas bifron kalendas.
Anni tempora circūante phebo.
Sumendas referebat ad curules.
Mos est cesaris hic die bis vno.
Priuos vocitant parare ludos.
Tunc cetus iuuenū sed aulicorū
Elei simulachra torua. campi.
Exercet spaciantibz quadrigis.
Eciā te vna petit. sciet qz rauce
Acclamatio sibilans cozone.
Tū qua est ianua consulūqz sedes.
Ambit q̄ paries vtrūqz senis
Scriptis carceribusqz fornicatus.
Vno est quatuor axe forte lecto.
Curuas nigredere fremēs habenas.
Id collega tuus. simulqz vobis.
Para aduersa facit. micāt colozes.
Albus et venetus. virē. arubensqz.
Vrā insignia continēt ministri.
Ora. et lora. manus. iubaqz tortas.
Cogunt flexilibz latere nodis.
Mortanturqz ob iter. iuuātqz blādie
Vltro plausibus et voluptuosum.
Dicitant quadrupedantibz furorem.
Illi ad claustra fremūt repagulisqz.

147
Incumbunt simul ac per obseratas.
Transsumant tabulas et ante cursū.
Campus flatibus occupatur absens.
Impellūt. trepidāt. trabūt. repugnāt
Ardescunt. saliūt. timent. timentur.
Nec gressum cohibent. sed inquieto.
Duratum pede stipitem flagellant.
Tādem murmure bucinę strepentis.
Suspēsas tubicē vocās quadrigas
Effundit celeres in arua curzus.
Non sic fulminis impetus trifulci.
Non pulsa scythico sagitta neruo.
Non sulcus rapide cadentis astri.
Non fundis balearibus rotata.
Nōq̄ sic liquidos poli meatus.
Rumpit plombea. glandiū procella.
Cedit terra rotis et orbitarum.
Moto puluere sordidatur aer.
Instant verberibz simul regentes.
Jamq; et pectora prona de couinno.
Extensi rapiuntur. et iugales.
Trās armos feriunt vacante tergo.
Nec cernas cito cernuos magistrōs.
Temonēs magē sufferant an axes.
Jam vos ex oculis velut volantes.
Consumpto spacio patentiore.
Campus clauserat artus arte factus.
Aer quē longā humilē duplāq; muro
Euripus sibi machinam tetendit.
Ut metha vltiorz emisit omnes.
Fit collega tuus prior duobus.
Qui te transierāt ita ipse quartus.

Giri conditione tum fuisti.
Cure ē id medijs. vt ille primus.
Pressus dexteroze concitatu.
Partem si patefecerit sinistra.
Totas ad podium ferens habenas.
Curzu pretereat intus acto.
Tu conamine duplicatus ipso.
Stringis quadziugos et arte summa
In giru bene septimum reseruas.
Iustabant alij manu atq; voce.
Passim et deciduis in arua guttis.
Rectoz alipeduq; sudor ibat.
Raucis corda ferit fauor fauentum.
Atq; ipsis pariter viris equisq;
Fit cursu calor et timore frigus.
Itur sic semel itur et secundo.
Est sic tercius atq; quartus orbis.
Quinto curite non valēs sequentū.
Pondus ferre prioz torquet axem.
Quo velocibz imperas quadzigis.
Exhaustos sibi senserat iugales.
Jam sexto reditu p explicato.
Jamq; et premia flagitante vulgo.
Pars contraria nil timens tuā vim.
Securas prioz orbitas terbat.
Tensis cū subltō sinū lupatis.
Tensis pedozibz pede ante fixo.
Quantū auriga suos solebat ille.
Raptas enomā tremente pisa.
Tantū tu rapidos teris iugales.
Hic cōpendia flexuosa mete.
Vnde dum premit incitatus a te.

Elatas semel impetu quadrigas.
 Junctū nō valuit plicare giro.
 Quem tu q̄ sine lege p̄terizet.
 Transisti remanens ab arte restans.
 Alter dum popularitate gaudet.
 Dexter sub cuneis nimis cucurrit.
 Hūc dum obligat iter diuq̄ lentus.
 Sero cornipedes citat flagello.
 Tortum .tramite transis ipse recto.
 Hic te incautius assecutus hostis
 Sperans anticipasse iam priorem.
 Transuersū venit infudes in axem.
 Incuruant equi proterua crurum.
 Intrat turba rotas quaterq̄ terni.
 Artantur radī .repleta donec.
 Intera alla crepent volubilibq̄.
 Frāgat margo pedes .ibi ipse quītus
 Curzu p̄cipitatus obzuentē
 Montem multiplici facit ruina.
 Turpans prociduā cruoze frontem.
 Miscet cuncta fragoz resuscitatus.
 Quātū non ciparisifer liceus.
 Quātū non memozosa tollit ossa.
 Crebras inquieta per procellas.
 Quātū nec roboāt volute ab austro.
 Dozis .trinacris .aut voraginoso.
 Que vallat sale bosozū propontis.
 Hic mox p̄cipit equus imperatoz.
 Palmis serica tozq̄bz coronas cōiūgi
 Et meritum remunerari.
 Dicitis ire iubens satis pudendis.
 Illis versicoloribus tapetas.

Ial vero iuuenalibus patris.
Quē te pzebueris seqdente in euo
Intra aulam soceri mei expetitus.
Curā cum moderatus es palacij.
Cartis posterioribz loquemur.
Si plus temporibz vacat futuris.
Rūc quā dixim⁹ hospitalitatem.
Paucis personet obsequēs talia:
O dulcis domus. o pñ penates.
Quo res difficilis sibiqz discors.
Libertas simul excolit pudorqz.
O cōiuiua. fabule. libelli.
Risus. serietas. dicacitates.
Occursus. comitatus. vnusidem.
Seu de lubra dei colenda nobis.
Sive ad pontificē gradus ferendi
Sive ad culmina martij mironis.
Tecta illustria seu videnda liuij.
Sive ad doctiloqui leonis edes.
Quo bis sex tabulas docētes viris
Vltro claudius apius lateret.
Claro obscurior in decēiuratu.
Ne si dicat epos metrū rithmīs.
Flectat cū maticis tonante plectro.
Mordacē faciat silere flaccū.
Quānis post satiras lirāqz tendat.
Ille ad pindaricū volare cignū.
Seu nos magne tu⁹ fauoz tenebat.
Multis pzedite dotibus viroz.
Forma. nobilitate. dote. censu.
Cui⁹ si varios eam peractus.
Centū et ferrea lasset ora laude.

Constans ingeniosus. efficaxq;
 Prudens arbiter. optimus propinquus.
 Nil fraudans genū sibilis vlli.
 Personas. locus. tempus. intuendo.
 Seu nos atria vestra continebant.
 Marcelline meus. perite legum.
 Qui verax nimis et nimis seuerus.
 Asper crederis esse nescienti.
 At si te bene quispiam prauauit.
 Noscis quod velit ipse iudicare.
 Nā nūq̄ metuis loqui q̄ equū est.
 Si te silla premat ferusq; carbo.
 Si tristes marij trucesq; cinne.
 Et si forte tuum caput lacusq;
 Circūstent gladij triumvirales.
 Seu nos limpidij lares habebant.
 Cuius magnifici viriq; summi.
 Fraternali regulam bene sequentis.
 Seu nos eximij semel tenebat.
 Nec tenens officiositas marini.
 Cuius sedulitas sodalitasq;
 Eterna michi laude sunt colende.
 Seu quoscūq; alios videre fratres.
 Cordi v̄q; fuit: quibus vacasse.
 Laudandum reor occupationem.
 Horum nomina cum referre versu.
 Affectus cupiat. metrum recusat.
 Hic nos ad propriā domū vocabas.
 Et cū mane exierat nouū et calescēs.
 Horam solī dabat alteram secundā
 Hic promēs teretes pilas thzocoq;
 Hic talos crepitantibus fritillis.

Nos ad verbera tractuū struentes.
Tamq̄ naupliades repletor artis.
Gaudebas hilarē ciere rixam.
Hinc ad balnea. non nero iniana.
Nec q̄ agrippa dedit vel ille cui?
Bustu dalmatice vident salone.
Ad termas tñ ire sed libebat.
Priuato bene prebitas pudori.
Post quas nos tua pocula et tuaz.
Musaz medijs chozus tenebat.
Quales nec statuas ymaginesq̄.
Ere aut marmoribz coloribusq̄.
Mētoz. praxiteles. scopas dederūt.
Quātas nec policletus ipse finxit.
Nec fit sidiaco figura celo
Sed iā te veniā loquacitati.
Quingenti endecasillabi precantē.
Tm̄ et si placet poema. longū est.
Lamina sufficit ipse et impediris.
Multū ī carmine plegens et. amicū.
Dormitantibz ociosiozem.

¶ Ite incipit propēticon ad libellū.

E Gressus foribus meis libelle.
Hāc seruare viā p̄coz memēto.
Que nostrcs bene ducit ad sodales.
Quoz nomina sedulus notauī.
Interquus tibi nec tereat agger.
Cui? p̄ spaciū satis vetustis.
Romē cesareū viret columpnis.
Sed sensū gradere et moras habēdo.
Affectū celerem moues amicis.
At primū domicij larem seueri.

79
~~179~~

Intrabis trepidantibus camenis.
Tam censozcius haut fuit vel ille.
Quem risisse semel ferunt in euo.
Sed gaudere potes rigore docto.
Hic si te probat. omnibus placebis.
Hinc te suscipiet benigna briuas.
Sancti que fouet ossa iuliani.
Que dum mortua mortuis putantē.
Diuens e tumulo. micat potestas.
Hinc iā dexteriora carpis arua.
E mensulq; iugum die sub vno.
Flauum crastinus aspicias triobrem.
Tum tezra gabalū satis niuosam.
Et qntum indigne volunt putari.
Sublimē in puteo videbis vrbem.
Hinc te tēporis ad mei laconas.
Iustinum rapies. suūq; fratrem.
Quoz notus amor per orbis ora.
Calcet pirthouq; theseum.
Et fidū rapidi sodalem hozeste.
Quoz cum fueris sinu receptus.
Ibis treuidon. et calūpniosis.
Vicinū nimis heu rugum rutenis.
Hic docti inuenies patrē tonancij.
Pedozem columenq; gilliarum.
Prisci ferzeolum parem siagrj.
Cōiux papianilla quem pudico.
Cūras participans iuuat labore.
Qualis nec tanaquil fuit nec illa.
Quam tu trecipitine procreasti
Quales nec frigie di cata veste.
Que contra satis albulam tumentē.

Duxit virgineo ratem capillo.
Hinc te lesora caucason scithaz
Unicens aspiciet citroq; carnis.
Limosum et solido sapore pressum.
Discem perspicua gerens in vnda.
Hic zeti et calais tibi adde pēnas.
Rymbosumq; iugū fugax caueo.
Nāq; est assidue ferax procelle.
Sed quis rapido ferare cursu.
Lassum te vorocigus obtinebit.
Rostrū hic iuenies apollinarem.
Seu contra rabidi leonis estus.
Destit frigore marmoz penates.
Siue ortis spaciā in repostis.
Quales mellifera virent in ybla.
Quales cozicium senem beantes.
Fuebat picei latex galesi.
Siue inter violas. thimū. ligustrum.
Serpillum. cassiā. crocum. atq; caltā.
Narcisos iacintinosq; flozes.
Spernit q̄ precij petitoz ampli.
Glebā thurifer aduehit sabeus.
Seu ficto potius specu quiescit.
Collis margine qua nem? reflexū.
Ratiū dare porticum laborās.
Nō lucū arboribz facit. sed antrum.
Quis pomaria prisca regis yndi.
Hic nūc cum paret aureas vites.
Plectro viridante pampinatas.
Cū pozus posuit crepante gaza.
Fuluo ex palmite vineam metalli.
Semaz fluitantibus racemis.

Hinc tu codion ibis. atq; auito.
Nostro dicis aue dehiuc valetio.
Debes obsequium viro perhenne.
Nā dent hinc veniā mei propinqui.
Non nobis prior est potens amico.
Hinc iam te fidulus decus bonorū.
Et nec tetradio satis secundus
Mozum dotibus aut tenore recti.
Santa suscipit hospitalitate.
Exinde gradum tribusq; villis.
Taumastū expete quelibet duoz.
Quoz iunior est michi sodalis.
Et collega simul gaudiū frater.
Quod si fors senior tibi iuenitur.
Hūc pronus prope patrium saluta.
Hinc ad cōsulis ampla tecta magni.
Felicemq; tuum veni libelle.
Si te bibliotheca que paterna est.
Qualis nec tetzici fuit filagrī.
Admitti faciet probet probatum.
Hic sepe eulalie mee legeris.
Cui cecropie pares minerue.
Mozes et rigidi senes et ipse.
Quondā purpureus socer timebant.
Sed iam sufficit ecce linque portū.
Re te pōdere plus premam saburæ.
His in versibus anchoram leuato.

¶ **E**xPLICIT.

Cesareos pceres i q̄tuoz regna secūdis
Consulibz dudū romana potēcia cessit.
Accipe bissenos sua queq; monostica signāt.
Quoz per plenā seriem suetoniū olim.
Romina res gestas vitāq; obitūq; pegit.

Prim⁹ regalem patefecit iulius aulam.
Cesar. et aug⁹ nomē trāscripsit et arcē.
P̄riūgn⁹ post hūc regnat nero claudi⁹ a q̄.
Gayus. cognomē calige cui claustra dederūt.
Claudi⁹ hīc potitē regno post quē nero seu⁹.
Ultim⁹ eneadū post hūc tres nec trib⁹ ānis.
Galba senex frustra socio confisus inertī.
Mollis otto ifamis per luxum degener eui.
Nec regno dign⁹ nec morte vitelli⁹. vt vir.
Hīs decimus fatozq; accitē vespasianus.
Aut titus imperij felix breuitate. secutus.
Frater. quē caluum dixit sua roma nerozem.

De lōgitudine regni eoz.

Ilius vt phibēt duus trieteride regnāt
August⁹ p⁹ lustra decē sex progat ānos.
Et ter septenos gemios nero cladius addit.
Tercia finit hyemps grassantia tēpora gay.
Claudi⁹ ebdomadē duplicē trahit et nero dir⁹
Tantūdem. summe consul sed deficit vnus.
Galba senex otto lasciuē et formosē vitelli.
Tercia vos latio regnātes nesciūt etas.
Interitus dignos vita properāte probosa.
Implet fatalem decadem sibi vespasianus.
Ostenus terzis titus est breuitate bienni.

De finibus eozum.

Exigit penas de cesare curia mollis.

Abdidit augustū diuis matura senectus.
 Siro senex capreis exul nero fata pegit.
 Ter decies perijt repetito vulnere gayus.
 Claudius ambiguo cōclusit fata veneno.
 Matricida nero proprio se ptulit ense.
 Galba senex perijt seuo prostratus ottonē.
 Mox otto famosus clara sed morte potitur.
 Prodigia succedunt perimēde sceptra vitellij
 Laudatum imperiū mors leuis vespasiano.
 At titus orbis amor rapitur florentibz ānis.
 Sera grauē perimūt sed iusta picula fratē.

Incē et p̄dictos et regni sorte secutos.
 Expediā series quos tenet imperij.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Les forces et régimes
Généralistes que sont les